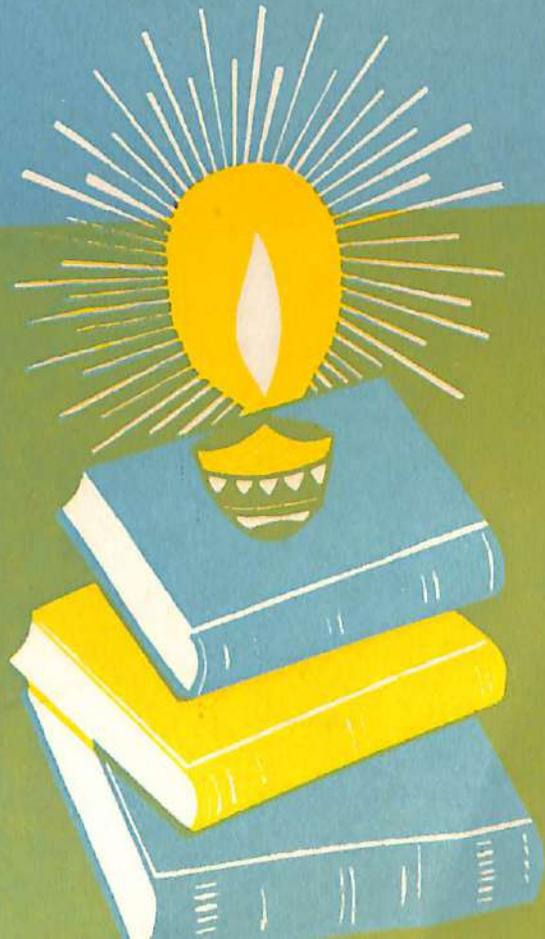

গোরালাপাৰা মহাবিদ্যালয়

আলোচনী

২৪তম সংখ্যা

NAZIM

সম্পাদনা -
শ্রী জীবেন্দ্রু জ্যোতি সাক্ষিণি

(কাল) কালো নাবৰ জ্ঞানৰ তৰুটি — জীৱীৰ

—ঃ উচৰ্গা ঃ—

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ হকে যি সকলে অশেষ
 কষ্ট স্বীকাৰ কৰিলে, যি সকল আজি আমাৰ মাজত
 নাই, তেওঁলোকৰ পবিত্ৰ স্মৃতিত এই চৰাৰ আলোচনী
 আগবঢ়ালোঁ।

সম্পাদক,

—ঃ কল্যাণচক্ৰ
 —ঃ জীৱীৰ
 —ঃ জীৱীৰ
 —ঃ জীৱীৰ
 —ঃ জীৱীৰ
 —ঃ জীৱীৰ
 —ঃ জীৱীৰ

কল্যাণচক্ৰ
 জীৱীৰ
 জীৱীৰ
 জীৱীৰ
 জীৱীৰ
 জীৱীৰ
 জীৱীৰ

সম্পাদনা সমিতি :-

সভাপতি— শ্ৰীযুত খাগজ্জ প্রসাদ ডেকা (অধ্যক্ষ)

তত্ত্বাবধায়ক :-

অসমীয়া বিভাগ — শ্ৰীবল্লভ নাৰায়ণ চৌধুৰী । (অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ)

ইংৰাজী বিভাগ — শ্ৰীমতী যজ্ঞশ্ৰী বৰুৱা । (অধ্যাপিকা, ইংৰাজী বিভাগ)

উপদেষ্টা :- শ্ৰীউত্তম শৰ্মা । (অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ)

শ্ৰীৰম্যাকান্ত বৰুৱা । (অধ্যাপক, বুৰঞ্জী বিভাগ)

শ্ৰীকাৰ্ঘ্যনি স্মোহন শৰ্মা । (অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ)

সম্পাদক — শ্ৰীৰোহিণী জ্যোতি পাটগিৰী ।

সদস্য — আচ'ৰাফুল হক, অক্ষয় ভূঞা ।

অঙ্গসজ্জা — সম্পাদক

বেটুপাতৰ শিল্পী— বাৰ্জিমুদ্দিন আহমেদ ।

বেটুপাত মুদ্ৰণ— বিশাল বুক মেকাৰ এণ্ড ডিজাইনাৰ, গুৱাহাটী ।

পোহৰ ছবি— ষ্টুডিও ইলোৰা, গোৱালপাৰা ।

মুদ্ৰণ — জ্যোতি প্ৰিণ্টাৰ্চ, গোৱালপাৰা ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/

॥ শ্ৰদ্ধাঞ্জলী ॥

বৰজবীৰাকান্ত দাস গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ
প্ৰতিষ্ঠাপক সম্পাদক আছিল। তেওঁ যোৱা ২/৭/৯০
তাৰিখে আয়তক এৰি গুচি গ'ল। তেওঁলৈ আমি শ্ৰদ্ধাঞ্জলী
বিবেচনা কৰিছোঁ।

— সম্পাদক —

জন্ম — নবেম্বৰ ১৯০২ ইং চন ।

মৃত্যু — ২ মে ১৯৯০ ইং চন ।

বৰ্তমান মহাবিদ্যালয় অধ্যক্ষ
শ্ৰীযুত খাগজ্জ প্রসাদ ডেকা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ ৪—

আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাত যি সকলে মোক সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে তেওঁ লোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা পোৱা আংশিক মৰম জড়িত উদ্দীপনা বাককৈয়ে মনত ৰব। তাৰ উপৰিও যি সকলে মোক বিশেষকৈ সহায় কৰিলে যেনে শিক্ষা গুৰু ববীন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী চাৰ, শৈলেনজিৎ শৰ্মা চাৰ, ছাত্ৰ সন্থাৰ সদস্য বৃন্দ আৰু আচ'ৰাফুল, নমিতা, প্ৰীতিলতা, জয়ন্ত দা, যুগাল, দেশৰাৰা, ষ্টুডিও ইলোৰাৰ নাৰায়ণ দা, বিশাল ব্ৰহ্ম মেকাৰৰ হিমু আৰু জ্যোতি প্ৰিণ্টাৰৰ সমূহ কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

—সম্পাদক—

অভিযত ৪—

আলোচনী এখন উলিওৱা তেনেই উজু কাম নহয়। এখন সৰ্ব্বাঙ্গ সুন্দৰ আলোচনীৰ বাবে বৃহৎ পুঁজিৰ প্ৰয়োজন। আৰ্থিক সমস্যাৰ বাবে যিমান ভৰা হয় সিমানখিনি সফলতা পোৱা নাযায়। ইয়াৰ উপৰিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা পোৱা উৎকৃষ্ট লিখনি আৰু সহায় সহযোগীতাৰ দৰকাৰ। এই চৰাৰ আলোচনীখন উলিয়াবলৈ যাওঁতে কিছুমান সমস্যাৰ সন্মুখীন হলেওঁ। তাৰ ভিতৰত প্ৰধান কাৰণটো হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহযোগীতাৰ অভাৱ। দ্বিতীয়তে লিখনিৰ অভাৱ। লিখনি বিচাৰি হাবাথুৰি খাব লগা হোৱাটো মহাবিদ্যালয় এখনৰ বাবে দুৰ্ভাগ্যজনক। আলোচনীখন উলিয়াবলৈ বহুত ৰঙীণ কল্পনা আগত ৰাখি আগবাঢ়িছিলোঁ। যদিও কিমান চুব সফলতা লাভ কৰিলো সেয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বিচাৰ কৰিব। বহু ক্ষেত্ৰত শিক্ষাগুৰু সকলৰ পৰাও তেনে কোনো সহায় উদ্দীপনা পোৱা নেযায়। কিয় কব নোৱাৰোঁ সেয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে অনুৰোধ কৰোঁ যে তেওঁলোকে যেন পিছৰ আলোচনীবোৰৰ বাবে সহায় সহযোগীতা আগবঢ়ায়। লগতে এটি শকত ধনৰ পুঁজিৰ বাবে খাটে। তেতিয়াহে এখন সৰ্বাঙ্গ সুন্দৰ আলোচনী মহাবিদ্যালয়ে পাব।

—সম্পাদক—

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/

অসম সাহিত্য সভা

কেন্দ্ৰীয় কাৰ্যালয় : চন্দ্ৰকান্ত সন্দিকৈ ভৱন : যোৰহাট ৭৮৫০০১ : ফোন ২০৩৭৬
গুৱাহাটী কাৰ্যালয় : ভগৱতী প্ৰসাদ বৰুৱা ভৱন : গুৱাহাটী ৭৮১০০১ : ফোন : ৩৪৩২১
ডিব্ৰু কাৰ্যালয় : ৰংছিনা ভৱন : ডিব্ৰু ৭৮২৪৬০ : ফোন . ২৪৫৩

শ্ৰীৰবীৰ কান্ত বৰুৱা

সভাপতি

শুভ ইচ্ছা

উছৱৰ কেইদিন মানুহ মতলীয়া হয়, ৰং বহুইচ বুলি। তাৰ পিছত উদং ৰভাতলীত নীৰৱতাই বিৰাজ কৰে। এয়েই সাধাৰণ নিয়ম। সেইবাবেই মানুহে যুগে যুগে স্মৃতি সংৰক্ষণৰ কথা ভাবে। ইয়াৰ ফলতেই মন্দিৰ-মছজিদ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান গঢ়ি উঠে। এয়া সমন্বয়ৰ বালিত খোদিত ইতিহাসৰ পদচিহ্ন। তথাপি হেঁপাহ প্ৰৱল সৃষ্টিৰ বাট বিচাৰি- খোপনি পোটে ক'লাত।

মই আখৰ ভালপোৱা মানুহ। লেখাবে চিনথে যোৱাটো বৰ মূল্যবান বুলি ভাবো। সেইদেখি গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে আলোচনী এখন উলিয়াই থকা বুলি জানি পৰম সন্তোষ লাভ কৰিছোঁ। এইখনৰ যোগেদি অঞ্চলটোৰ ভাষা, সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ বিষয়ে বাকী ঠাইবলোকেও নতুনৰ সন্ধান পাববুলি মই একান্ত আন্তৰিকতাৰে আশা কৰিলোঁ। আলোচনী খন মানুহে গ্ৰহণ কৰিলে মোৰ মনেও আকোৱালি ল'ব। শুভেচ্ছাৰ বাহিৰেনো মই আৰু কি দিব পাবো !

স্বাক্ষৰ

সভাপতি,

অসম সাহিত্য সভা

৬/৪/২০ ইং

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১

Prof. D. P. Barooah,

M. A., LL.B, D. Phil.

Vice Chancellor

88408 (Res.

Phone { 88412 (Offi

GAUHATI UNIVERS

Assam, India

NO. VCO/90/47

১৯/৩/৯০

শুভেচ্ছা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ হৈ আলোচনীখনৰ পৰবৰ্তী সংখ্যাটো প্ৰকাশ কৰাৰ দিহা কৰা হৈছে বুলি জানিব পাৰি আনন্দিত হৈছো আৰু আশা ৰাখিছো যে ছাত্ৰ ছাত্ৰীসমাজৰ সৃজনশীল প্ৰতিভাৰ স্বাক্ষৰ স্বৰূপে আলোচনী খনে সমাদৰ পোৱাৰ মৰ্যাদা আৰ্জন কৰিব পাৰিব। আলোচনী প্ৰকাশৰ লগত জড়িত সকলোলৈকে আৰু ছাত্ৰ সমূহৰ প্ৰতি শুভেচ্ছা জনালো।

দেৱ প্ৰসাদ গগৈ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২

শুভেচ্ছা বাণী

০ | ৪ | ৯০ ইং

গুৱাহাটী

মৰমৰ পাটগিৰি,

ধন্যবাদ লবা।

ভোম্মালোকৰ আলোচনীলৈ শুভেচ্ছা জনাৰোঁ। ইতি—

শ্ৰী হীৰেন গোহাঁই

শুভেচ্ছা বাণী

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ সমূহৰ প্ৰতি মোৰ আন্তৰিক আশীৰ্বাদ থাকিল।

ছাত্ৰৰ মূল কৰ্তব্য যদিও অধ্যয়ন, ছাত্ৰ অৱস্থাতে দেশৰ হকে চিন্তা কৰাটোও মই নিজে কামনা কৰো।

মোৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা মই জীৱনত এই শিক্ষা পালো—

দেশ সেৱা কৰিবলৈ বহু পথ আছে উত্তম পথ হল সাহিত্য সংস্কৃতি আৰু অধম পথ হল ৰাজনীতি।

পুনৰ শুভ-ইচ্ছাৰে—

দেৱ প্ৰসাদ গগৈ

২৬/১৮/৮৯ ইং

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৩

সম্পাদকৰ কলমৰ পৰা—

কবিতা কানন :

ঠিকনা—	অতনু ভট্টাচাৰ্য্য—	১
কেৱল (ভিন্নস্বৰী) কবিতা—	কবী তালুকদাৰ—	২
আৰ্ত্তনাদ—	বৌশন আলম—	৩
যাত্ৰা বিপ্লৱ পথলৈ—	পঙ্কজ দাস—	৪
জীয়াই থকাৰ প্ৰস্তুতি—	খুৰ্শীদ হুচনেয়াৰা হক—	৪
শেৱালী পূৰা—	জগবন্ধু কলিতা—	৫
কবিতা — এটি প্ৰাসঙ্গিক চিন্তা—	দীপক কুঃ শৰ্মা মেধী—	৭
আশংকা—	বফিকুল ইছলাম—	১০
অধেষণ—	পূৰ্বী নাথ—	১০
প্ৰতীক্ষাৰ সময়—	বৰ্ণালী ৰায়—	১০
বিদায়—	চেলিম আখতাৰ—	১১
নাম নাই—	ফিবোজ আহমেদ—	১১
স্মৃতি—	উজ্জল চক্ৰৱৰ্তী—	১১
চিঠি—	পূৰ্বী নাথ—	১২

বিশিষ্ট ব্যক্তিৰ পৰা
কঢ়িয়াই অনা প্ৰবন্ধ :—
“গোৱালপাৰীয়া লোক
সাহিত্য”

— ভৱেশ দাস
প্ৰবন্ধ প্ৰপঞ্চ
পৃষ্ঠা নং— ১

মহাবিদ্যালয়ৰ উল্লেখযোগ্য

ফলাফল

প্ৰবন্ধ প্ৰপঞ্চ

পৃষ্ঠা নং— ৩২

PHOTO

A

L

B

U

FRONT M

of

English Section

শুধৰণী

শেষ পৃষ্ঠাত

“সাহিত্য আমাক কেলৈ? সাহিত্যৰ নানান বিভাগবোৰ আমাক বা জগতক কেলৈ? সেইবোৰৰ পৰা মানৱ সমাজৰ কি উপকাৰ সাধিত হৈছে? ব্যাপকভাবে কবলৈ গলে সাহিত্যই আমাক আনন্দ দিয়ে আৰু আমাক আনন্দলৈ নিবলৈ সদায় এটা প্ৰয়াস কৰি আছে। আনন্দ দিয়া আৰু আনন্দলৈ নিয়াই সাহিত্যৰ কাম। এই দুয়োটা কাম কেতিয়াবা সাহিত্যই একেলগে একে উশাহতে কৰে। কেতিয়াবা আগবটো মুখ্য, পাচবটো গৌণ আৰু কেতিয়াবা পাচবটো মুখ্য, আগবটো গৌণ।”

“সুন্দৰৰ পূজাই হৈছে কৃষ্টি বা সংস্কৃতি। সংস্কৃতিৰ পূৰ্ণ বিকাশতেই মানুহৰ জীৱনৰ পৰম আনন্দ। মানুহে সংস্কৃতিৰে, সভ্যতাৰে সুন্দৰকেই মানুহৰ জীৱনলৈ নমাই আনিবলৈ বিয়াকুল। আন্ধাৰ অতীত পোহৰলৈ বুলি যি ধ্বনি উঠিছিল, তাতেই ঘোষিত হৈছিল মানৱৰ সাংস্কৃতিক অভিলাষ, পোহৰৰ পিয়াহ।”

“সাহিত্যৰ মাজেদিয়েই পৃথিৱীৰ জাতিৰ জাতীয় জীৱন গঢ়ি উঠিব লাগিছে, সভ্যতাৰ ক্ৰমবিকাশ আৰু ভাবৰাজ্যৰ বিপ্লৱ প্ৰসূত বাহুৰ্নৈতিক পৰিবৰ্তন হ'ব লাগিছে। সাহিত্যৰ মাজেদিয়েই জগতলৈ ন ন পোহৰৰ বশ্মি আহি পৃথিৱীত ধৰ্ম সঙ্ঘৰ্ষীয়, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক পৰিবৰ্তন সংঘটিত কৰিছে, মৰিবলৈ যোৱাক বাখিছে মৰাক জীয়াইছে, নিষ্পেৰিতক আশাৰ অমৃত দিছে, দুখ-দৈন্যৰ অৱসানৰ বাবে জগতৰ অস্ত্ৰজাতিক সঙ্ঘৰ্ষ ক্ৰমবিকাশ নিয়ন্ত্ৰিত কৰিছে আৰু একো এটা ভূমিকম্পৰ দৰে ৰাষ্ট্ৰবিপ্লৱৰ অগনিৰে চৌদিশ উদ্ভাসিত কৰি দুখ-দৈন্য, অত্যাচাৰ অনাচাৰৰ আন্ধাৰ দূৰ কৰি, জগতৰ মলিনতা আঁতৰাই জগতৰ জীৱন ফটিক-শুভ্ৰ কৰি নিবান্দৰ ৰাজ্যত আনন্দৰ স্বৰ্গৰাজ্য পাতিবলৈ অভিযান কৰিছে। ভাবৰাজ্যৰ জোৰ লৈ বাট দেখুৱাওঁতা বাৰ্তাবাদী আইদিয়াৰ ভাটবোৰে সাহিত্যৰ মাজেদিয়েই মানুহৰ মনৰ ৰাজ্যত, পৃথিৱীত সুন্দৰৰ ৰাজ্য পাতিবলৈ বুলি গীত গাই ফুৰিব লাগিছে। ● ●

“জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা”

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৪

প্রবন্ধ

প্রবন্ধ প্রপঞ্চ :

নেলছন মেণ্ডেলা	.....	প্রণব বড়া	.....	৫
লোক কৃষ্টিৰ দৃষ্টিকোণত				
ইন্ডুজাল বা মেজিক	.....	নন্দা শর্মা	.....	১০
মহাকাশত জৈৱিক				
পরিবেশ	.....	অকণ শর্মা	.....	১৪
গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়				
(এক সংক্ষিপ্ত ইতিহাস)	.....	মোজাম্মিল হক	.....	১৭

গল্প গুচ্ছ :

সময়	.....	শান্তা শর্মা	.....	১
সহযাত্রী	.....	রাহিদৰ বহমান	.....	৯
পাঠশালাত শেষবাতি	.....	পাঞ্চালি সিন্‌হা	.....	১২
নতুন সূৰ্য্য	.....	অজিত সবকাব	.....	১৬

বিবিধা :

অতিথি কবিৰ কবিতা :—

প্রার্থনার ঘৰ	.....	অরুণী চক্রবর্তী	.....	৪
খবৰ	.....	ভূপেন দাস	.....	৫
বৃৰ্ক	.....	উৎপল নাথ	.....	৭

সাক্ষ্যাংকাৰ :

অতুলানন্দ গোস্বামীৰ সতে	.....		.....	৮
মাধুৰী ভবালীৰ সতে	.....		.....	১০
জিতেন ডেকাৰ সতে	.....		.....	১১
সৈত্য নাৰায়ণ দেশৰাৰাৰ সতে	.....		.....	১

ENGLISH
SECTION
O
N

বিভাগীয় সম্পাদকৰ
শ্ৰী বেঙ্গল
ইংৰাজী শিতানৰ পিছত

TEACHING
S
T
A
F
F

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

অসমীয়া

২৪ তম সংখ্যা

বি
ভা
গ

১৯৮৯-৯০ ইং চন
১৯১১-১২ শকাব্দ
৫৪২ শঙ্কৰাব্দ
১৩৯৭ ভাস্কৰাব্দ
১৪১১ হিজৰী

সম্পাদক :— শ্ৰীজৈবোদ্ধু জ্যোতি পাটগিৰী

স্বকীয় বৈশিষ্ট্যই যদি জাতিৰ সৌভ বৃদ্ধি কৰে, তেন্তে সেই বৈশিষ্ট্যৰ মাজত গঢ় লোৱা সাহিত্যই জাতি গঠনত সহায় কৰে। ইয়াৰ বাবে লাগে চৰ্চা। স্বকীয় সাহিত্য চৰ্চাৰ অবিহনে জাতিত্বৰ সোৱাদ লব নোৱাৰি। যুগৰ ক্ৰমবিকাশৰ লগে লগে আমাৰ সাহিত্যও বিভিন্ন স্তৰৰ মাজেৰে অগ্ৰসৰ হৈছে। আজি আমি বৰ্তমান স্তৰত ভৰি দি ভবিষ্যতৰ বাবে আমাৰ সাহিত্যক আঙুলিয়াই দিয়াটো কৰ্তব্য বুলি ভাবো।

সময়ৰ সাক্ষী ইতিহাস। সময়ে কৰে ইতিহাসে তাক ধৰি ৰাখে ভৱিষ্যতৰ বাবে। বৰ্তমানে আমাৰ ইতিহাসক লৈ গৰ্ব কৰোঁ। জাতিৰ বাবে। প্ৰাগশঙ্কৰী যুগৰ পৰা শঙ্কৰদেৱ, মাধৱদেৱ, জ্যোতি, বিষ্ণু, লক্ষ্মীনাথ আদিৰ

লগতে যি সকল আমাৰ জাতিৰ জনক আছে; যি সকলে আমাৰ সাহিত্যত অৱদান যোগাই জাতিত্বৰ সোৱাদ দিছে, তেওঁলোকৰ সমল সমূহ লৈয়ে আমি গৰ্ব কৰোঁ। আমাবো আছে। কিন্তু আছে বুলি তেওঁলোকৰ নাম স্মৰণ কৰিলেই জানো আমি আগবাঢ়িব পাৰিম? তেওঁলোকৰ প্ৰতিটো দিশ যদি আমি পৰ্যবেক্ষণ কৰি চাওঁ, তেতিয়া ইয়াকে দেখা পাম যে আমি তেওঁলোকৰ কেৱল নামহে স্মৰণ কৰোঁ। তেওঁলোকে যি দি গ'ল, যি পথ আমাক বাচি দিলে তাক ছুৰতে থৈ দিলোঁ।

ঠিক তেনেদৰেই আমাৰ সাংস্কৃতিক দিশটোও কেৱল মঞ্চ সজ্জাতহে পৰিণত হ'ল। আমি আমাৰ প্ৰতিটো কলা-কৃষ্টিক এক ক্ষুদ্ৰ পৰিসৰৰ মাজত বান্ধি ৰখা যেন লাগে। আমাৰ কলা কৃষ্টিক আমাৰ এই বিশাল সাংস্কৃতিক যদি বহল ভাবে চিন্তা চৰ্চা নকৰোঁ, তেতিয়াহলে কি হব তাক নকলেও হব। আজি শঙ্কৰদেৱৰ কলা-কৃষ্টিক আমি কেইজনে জানো? আমি কেৱল শঙ্কৰদেৱ, মাধৱদেৱ, জ্যোতি, বিষ্ণু নামত ৰচনা প্ৰতিযোগিতা পতাতেই সীমাবদ্ধ হ'লোঁ। আজি অসমৰ বাহিৰত শঙ্কৰদেৱক কিমানে জানে? এই বিষয়ে আজিৰ অসমীয়াই চিন্তা কৰিব হ'ল। আজি আমি বহু জাতি, উপজাতি, ভাষা-ধৰ্মৰ লোকে এক অসমীয়া ভাষা আগত ৰাখি এক বিশাল সাংস্কৃতিৰ মজিয়াত থিয় হৈ ভাবতৰ্বৰ্বৰ ডাঙৰ ছুৱাৰ খনত টুকুৰিয়াইছোঁক। আমি অসমৰ অসমীয়া জাতি। আমাৰ এটা স্বকীয় সাংস্কৃতি আছে। কিন্তু বিৰাট আৰম্ভ কৰি নিজৰ সাংস্কৃতিক প্ৰদৰ্শন কৰিলেই, বিৰাট জন সভাত ডাঙৰ ডাঙৰ ভাষণ দিলেই আমাৰ সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য ৰক্ষা পৰিবনে? অতিকলৈ বাজ আলিত ডাঙৰ ডাঙৰ শ্লোগান দিলেই আমাৰ ভাষা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

সাহিত্য বন্ধা পৰিবনে ? সেয়ে চৰ্চাৰ প্ৰয়োজন, উপলব্ধিৰ প্ৰয়োজন। বিহু আহিলে বিহু নাচিলেই আমাৰ জাতীয় উৎসৱ বন্ধা নপৰে। ইয়াৰ বাবে বহল দৃষ্টি ভঙ্গীৰে ইয়াক চালি-জাৰি, মূল উৎস আৱিষ্কাৰ কৰি তাক চৰ্চা কৰাৰ প্ৰয়োজন। অসমৰ গাৱেঁ-ভূঞা আৱদ্ধ হৈ থকা কলা-কৃষ্টি খিনিক অসমীয়া সংস্কৃতিৰ উৎস বুলি কলেই নহয়, তাক স্বকীয় সংস্কৃতিৰ ৰূপত বহল সমাজত উলিয়াই অনা হওঁক। তাৰ চৰ্চা হওঁক। জনজাতীয় কৃষ্টি বা সংগীত এটি মঞ্চত প্ৰদৰ্শন কৰিলেই; চাই বাগিচাৰ নৃত্যটো ভাল লাগিল বুলি চালেই আমাৰ সংস্কৃতিৰ ৰাজহাড় টনকীয়া নহয়। আমাৰ সাহিত্য সংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাৰ মাজত, বক্তিতা মঞ্চত বা উৎসৱৰ মাজতে আৱদ্ধ কৰি নাৰাখি তাৰ প্ৰতিটো দিশ মুকলিলৈ অনা হওঁক, তাৰ চৰ্চা হওঁক। তেতিয়াহে হয়তো বিশাল লুইতপৰীয়া সংস্কৃতিৰ মজিয়া পুৰঠ হব। তাক বহল দৃষ্টিত চোৱাৰ কথা ভৱিষ্যতে ভাবিব। আজি অসমৰ এই সংকট পূৰ্ণ পৰিবেশত সংস্কৃতিৰ বান্ধোন আৰু ঐতিহ্যৰ চিন্তা চৰ্চা অতি প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে।

অসমবাসী ৰাইজ আজি সচেতন হব হ'ল। আজি অসমক ৰাজনীতিৰ ষ্টেডিয়াম হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰি অহা সকলক কোৱা হওঁক এয়া ৰাজনীতিৰ খেল পথাৰ নহয়। ইয়াত এটা জাতি আছে। ইয়াত এটা জাতিৰ পৰিচয় দিব পৰা পুৰঠ সংস্কৃতি আছে। প্ৰাণ্য বিচাৰি অসমীয়াই বহুত যুঁজিলে, ভাষা পালে, অস্তিত্ব ব'ল, কিন্তু তথাপিও আমাৰ আজি সংকট পূৰ্ণ অৱস্থা। আমি বহুত যুঁজিলোঁ। আজি অসমৰ প্ৰতিটো পিয়লৰ আগে আগে একো একোটা আন্দোলন হৈছে। এইবোৰো ১৯৯০-৯১ ৰ চলিত দিনবোৰ অসমৰ বাবে দুখ জনক নহয় নে ? সহ্যৰ পোনা মেলি দিয়া বন্ধ। আৰু অসমীয়া জাতিৰ বৃহৎ ঐক্যক থান-বান কৰিব খোজা বিৰুদ্ধে পোকবোৰৰ অত্যাচাৰ। কাৰোবাৰ প্ৰৰোচনাত ভাৰতত বিদেশী সোমাল, ঠগিল অসমীয়া জাতি। ছহিদৰ ভেজ গচকি কোনোবাই গাদী ললে আৰু ৰাজনীতিৰ ষ্টেডিয়ামত ফুটবল খেলিলে অসমীয়াতক লৈ। আবেগে ছাত্ৰ সমাজৰ মগজু নিষ্কৃত কৰিলে আৰু শিক্ষাও পিছ পৰি ব'ল।

এই সংখ্যাৰ আলোচনী খনৰ বিষয়ে দুয়াৰাৰ কওঁ। আলোচনী খন সজালে। বহুত ৰং চঙেৰে ভাল এখন আলোচনী মহাবিদ্যালয়ত দিম বুলি। কিন্তু কিছুমান আছকালৰ বাবে যিমান ভাবিছিলো সিমান নহল। নোহোৱাৰ আছকাল সমূহ অভিমততে প্ৰকাশ কৰিছোঁহঁক। এই সংখ্যাৰ আলোচনী খনত সাহিত্যৰ প্ৰতিটো দিশকে অকোৱালি লোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিছিলো। কিমান দুৰ ফলবতি হলোঁ ক'ব নোৱাৰো। বোধ হয় নাট্য সাহিত্যৰ আৰু উপন্যাস সাহিত্যৰ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/

ভাষা

সময় দিব নোৱাৰিলো। বিশেষকৈ যি সকলে মোক লিখনি সমূহ দি সহায় কৰিলে তেওঁ-লোকৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ আৰু মহাবিদ্যালয় আলোচনীখনৰ বাবে বিশিষ্ট ব্যক্তি সকলে তেওঁলোকৰ বহু মূল্যবান লিখনি প্ৰকাশ কৰিব দিয়াত আৰু আলোচনীৰ মান দণ্ড বঢ়োৱাত সহায় কৰা বাবে তেওঁলোকৰ ওচৰত মোৰ লগতে মহাবিদ্যালয় খনেও কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ কৰিলোঁ।

মহাবিদ্যালয় সাহিত্য প্ৰতিযোগিতাৰ বিষয়ে : মই আলোচনী সম্পাদক হৈয়ে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সম্মুখীন হওঁ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত সাহিত্য প্ৰতিযোগিতা পাতে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত যথেষ্ট লিখক-লিখিকা আছে। কিছুমানে হয়তো প্ৰকাশেই নকৰে। কিন্তু মই যথেষ্ট লিখনি পঢ়িবলৈ পাইছো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ পৰা। মহাবিদ্যালয়ত তিনিবাৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা উলিয়াইছোঁ। প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা কেইখনত যি সকলে মোক সহায় কৰিছে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আগবঢ়ালোঁ। শেষত সকলো বোৰ ভুল ক্ৰটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি সম্পাদকীয় কলমৰ মুখা মাৰিলোঁ।

॥ ৪৪ ৪৪ ॥

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/

ঃ অজ্ঞাতে ঃ

আলোচনীখনত মোৰ অজ্ঞাতে মহাবিদ্যালয়ৰ কিছু তথ্য বাদ পৰি গ'ল। তাৰ বাবে
ছুঃখিত। যেনেকৈ প্ৰাক্তন সাধাৰণ সম্পাদক সকলৰ নামৰ তালিকা, প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ সকলৰ
নামৰ তালিকা, মহাবিদ্যালয়ৰ সঙ্গীতটো, আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা বহুত মৰম আৰু শ্ৰদ্ধা
কঢ়িয়াই নিয়া অধ্যাপক সকল। মহাবিদ্যালয়ৰ N. C. C. ৰ তথ্য সমূহ ইত্যাদি ইত্যাদি।
এই তথ্য সমূহ পৰবৰ্তী সম্পাদকে প্ৰকাশ কৰিব বুলি আশা বাখিলো।

॥ কৈফিয়ৎ ॥

এই সংখ্যাৰ আলোচনীত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ
ফলাফল, সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন আৰু যি
সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লিখনি প্ৰকাশ কৰিব পৰা নগ'ল
তাৰ বাবে মই ছুঃখিত।

॥ বিঃ দ্ৰঃ ॥

বেটুপাতৰ শেষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতীক চিহ্নটোৰ
পৰিকল্পনা আৰু ভাষা আমাৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ মহেন্দ্ৰ
বৰাদেৱে কৰা।

সম্পাদক

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

১। “কবিতা সকলো প্ৰকাৰ জ্ঞানবেই জীৱনী শক্তি আৰু শ্বাস প্ৰশ্বাস।”

— ওৱাৰ্ডছৱৰ্থ। —

* * *

২। “ভাব বাজ্যত কবিতাৰ সৃষ্টি। অন্তৰৰ হলাদিনী শক্তিয়েই কবিতা।”

— বসুনাথ চৌধুৰী। —

* * *

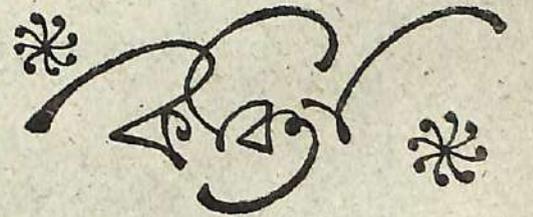
৩। “— কবিয়ে নিজৰ প্ৰাণৰ বাণীত এনে এটা শ্বব বজায়, যি শ্বব গোটেই মানৱ
জাতিৰ হৃদয়ত প্ৰতিধ্বনিত হয় — এই বিশ্বজনীন শ্বব যাৰ প্ৰাণত থাকে সেয়ে কবি।”

— বতীন্দ্ৰ নাথ ছুৰবা। —

* * *

৪। কবিতায়ে যে মানুহৰ সৃষ্টিাত্মস্ব অমুভূতি জগাই তুলিব পাৰে আৰু পৰমানন্দৰ
সোৱাদ দিব পাৰে ই এটা মনোবৈজ্ঞানিক সত্য। — কপকৌৰৱ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা

* * *

কা

ন

ন

ঠিকনা

শ্রীমতী কালী দেবী

শ্রীমতী কালী দেবী

অতনু ভট্টাচার্য্য

১৯৮৬-৮৭ আৰু ১৯৮৭-৮৮ চনৰ গোৱালপাৰা
মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিক

আগৰ ঠিকনাত আৰু মোৰ চিঠি নাই।

আজিকালি মই প্ৰেমৰ চুবুৰীত নাথাকেঁ।

হৃদয় নামৰ ভাৰসামৰী এতিয়া

মোৰ ঘৰৰ পৰা বহুদূৰ।

ডাকোৱাল দুখে মোৰ নতুন ঘৰটো নিচিনে।

আগৰ দৰে মই আৰু মোৰ কলিজা নেৰেচোঁ।

নিজৰ তেজৰ ব্যৱসায় নকৰোঁ।

আচলতে বজাৰত বেচাৰ জোখাবে মোৰ শৰীৰে

মঙহৰ যোগান ধৰিব নোৱাৰে।

সেয়ে আগৰ ঘৰ-মাটি বেচি থৈ মই পালোঁগৈ

এখন নতুন চহৰ; য'ত দুখ নাই মৃত্যু নাই,

হৃদয় বান্ধিব প্ৰেম পাপ একো নাই।

চিঠি দিব খোজা যদি মৰিশালীৰ ঠিকনাত দিবা।

টেলিগ্ৰাম কৰিব খোজা যদি কোনো শৰযাত্ৰীৰ

হাতত গুঁজি দিবা মোৰ নাম-লিখা এখিলা কাগজ।

মাজনিশা মই তোমাৰ বাৰ্তা পাম। ❀

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়/১

কেবল (ভিন্নস্বৰী) কবিতা

কৰবী তালুকদাৰ
প্ৰবক্তা, শিক্ষা বিভাগ।

(১)

মুকলিত গা ধুৱে বয়সে,
উদং শৰীৰত বিয়পি বয়
লবালি।

(২)

হৃদয়ৰ সলহ অৱগুণন
বসন্তৰ বা লাগি
কঁপি উঠে কিয় বাক?

(৩)

পাপৰিব মাজডোখৰলে'
জুৰি চালো—
দেখিলো,
লাজত দোঁ খাই থকা এখন হৃদয়।

(৪)

বতাহৰ বুকুৱেদি
নিগৰি আহে
ব'দৰ উত্তাপ—
হাত মেলি দিলে
মন কঁপি উঠে, হৃদয়
যদিবা হেৰায়!

(৫)

বাস্তৱতাৰ অসংযত
মূৰ্ছবোৰত সৰি পৰে,
সময়বোৰ—
নিশাৰ শেৱালীৰ দৰে।

(৬)

পথাৰখনৰ এটা মূৰত বৈ
চাই পঠিয়ালো—
দেখিলো,
এটি বিন্দু
যাৰ বুকুত পথাৰখন শেষ হৈছে।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়/২

আত্মবাদ

ৰোশন আলম
স্নাতক মহলা (কলা) ৩য় বাৰ্ষিক

মই বিপ্লৱী আৰু প্ৰহৰী হাজাৰ যুগৰ
অনন্ত ছটফটনি মোৰ বুকুত।
মোৰ বাবে অতি নিদাকণ আশৈশৱৰ চিনাকি আৰু কোমলতা
এটি মিঠা সপোনত, কিন্তু শীতৰ কোব
তাতেই যে মূৰ্ত্ত হয়, মোৰ জীৱন।
মোৰ কবিতাত দেশকালৰ পৰিধি নাই
প্ৰেমৰ মিঠা স্পন্দনত দিনবোৰৰ পাৰ বাগৰি যায়
কবিতাই মোৰ একমাত্ৰ সুখ-দুখৰ চাবিকাঠি
কিন্তু ই যে তথাপি সমাধিত সময়!
পামৰ্গে নে নীলা সাগৰৰ সিপাৰৰ মোৰ দেশ
য'ত থাকি আহিল মোৰ হৃদয়, শান্তিৰ লীলা তাত,
খিবিকী মেলিলেই নিতৌ এবুকু আশা
ছটফটনিত নৈ হৈ বয়।
দেখিছোঁ মই যুগে-যুগে, স্তবে- স্তবে
সেই একেই মানৱৰ, একেই সমাজৰ
উত্থান-পতন আৰু ধ্বংসলীলা।
বাস্তৱ পৃথিৱীৰ নিদাকণ কাহিনী, মানুহে মানুহৰ
আৰু আপোন ভাতৃৰ তেজহে বিচৰা হ'ল,
আঃ! মানুহে-মানুহক পুৰি মাৰে, হত্যা কৰে
বাটে-পথে ইয়ে নিৰ্মম দিন হত্যাৰ লীলা।
শীতাত্ৰ অল্পভূতি আৰু তাতেই আছে মোৰ
জীৱনৰ প্ৰত্যয় প্ৰতিশ্ৰুতি আৰু ভাতৃহৰোধ।
শেৱালী সৰা গহীন ৰাতিতো কিজানি
কোনেও কাৰো মুখ চিনি নেপায় !!

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়/৩

যাত্রা-বিপ্লব পথ লৈ

পংকজ দাস

স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক (বিজ্ঞান)

জীয়াই থকাৰ প্ৰস্তুতি

ধুম্বাদ হুচনেয়াৰা হক

স্নাতক মহলা ২য় বৰ্ষ

শেৱালী-পূৰা

জগবন্ধু কলিতা

উঃ মাঃ ২য় বাৰ্ষিক (বিজ্ঞান)

মায়ে যতনেৰে ধৈ দিয়া

সেই তেজ লগা চোলাটো,

মই জোকাৰি দিয়াত

এটা পইতাচোৰা

তৎপৰতাৰে আতৰি গ'ল।

মোৰ কপি উঠা হাত দুখনেৰে

চোলাটো মেলি দিয়াত,

চোলাটোৰ প্ৰতিটোপাল

গুকাই যোৱা তেজত

মোৰ তেজৰ গোক পালে।

(গাঁৱৰ বঘুকাইহঁতে কয়,

মোৰ দেউতা হেনো বিপ্লৱী আছিল

চৰকাৰৰ মতে কিন্তু,

তেওঁ সন্তোষৰে সৃষ্টি কৰিছিল।)

দেউতাৰ তেজ লগা চোলাটো

গাত পিন্ধি লোৱাত,

মোৰ প্ৰতিটোপাল তেজত

এটা অবুজ শিহৰণ

অনুভৱ কৰিলো।

মোৰ ট্ৰিগাৰ টিপাত

অভ্যস্ত হাত দুখনে

কাষতে থকা বন্দুকটোক সাৱটি ধৰিলে।

মই ওলাই আহিলো

কান্ধত গুলিভৰা বন্দুকটো লৈ

উখহি যোৱা ঘৰটোৰ পৰা

এটি নতুন পথলৈ... .. ।

ওখ বাস্তাটোৰ কাষেদি

জীয়াই থকাৰ প্ৰস্তুতি চলিছে

সিহঁত জীয়াই আছে

জীয়াই থাকিব

অনহলৈ অসীমলৈ...

হাতত জীয়াই থকাৰ অস্ত্ৰ।

পাকস্থলীৰ জোখাৰে

খাদ্য মুখে নাসায়

কণা চকুযোৰ ঘোলা।

হাতৰ কাঁচ খন

জীয়াই থকাৰ প্ৰতীক

কঁহুৱাৰ ঘৰ

চালৰ মাজে মাজে

শূণ্য আকাশৰ নীলাভ বেখা।

কেঁচুৱাৰ কান্দোন

বুঢ়াৰ কেঁকনি

বানপানীৰ বাবেই নেকি ?

প্ৰিয়জনৰ কবৰটো

নদীৰ বুকুত

আকাশীত সেই গছ জুপি

সেইয়াও দেখোন !

কিন্তু তথাপি

জীয়াই থকাৰ

প্ৰস্তুতি চলিছে। ●

(১)

জোনাকত জুকলি জুপুৰি নিয়বৰ মনি

ওবেটো নিশা উজাগৰে আছে

মুখ্য ছুৱাবৰ জাগ্ৰত প্ৰহৰী।

(২)

মোৰ সন্মুখত এধিৰিকি আকাশ

অগণন তৰাৰ লুকাভাকুৰ মাজত

অনন্ত বেদনাৰ সূত্ৰ প্ৰকাশ

(৩)

কেতিয়াও উদঘাপিত হোৱা নাই কামনাৰ উৎসৱ।

তথাপিও কিয় জানো ভাল লাগে

আকাশ, নদী আৰু বামধেৰু সম কাবোবাৰ হেঙুলী ঠঠ।

(৪)

কোনে জানে আৰু কিমান দীঘলীয়া মোৰ আয়ুস

তথাপিও ভাব হয়

যাহুঘৰত সজোৱা প্ৰাচীন মূৰ্ত্তিবোৰৰ দৰে

মোৰ জীৱনটোৰ যেন এটি সাধু।

(৫)

নেজানো কেনেকৈ লগ পালো এই প্ৰাণ,

কেতিয়াবা গুনিছিলো, এয়া হেনো

গৰখীয়া ল'ৰা এটাৰ বাঁহীৰ গান।

এতিয়া মোৰ ছুয়োটা চকুত হিম টেঁচা বান।

(৬)

কলমৰ সিৰলুতেই ভাল
আঁকি থলে থাকে চিবকাল
জীৱনটোৰ বঙীন ফাল;
মোৰ কণ্ঠত হাঁহিব ব-ব আকাল।

(৭)

বৰ জাৰ, ব'দ খিনি লগাই লগো পিঠিত।
কলম কামুৰি ভাবিছো, কিনো লিখো তোমাৰ চিঠিত,
কবিতা এটা নিশ্চয় পঠিয়াম আনটো পিঠিত
দেশৰ বাতৰিটো এতিয়া জুইশলাব কাঠিত।

(৮)

তোমাৰ কথাবোৰ বুকুত শুই শুই ভাবিলে
আকাশত গোপনে তৰাফুল ফুলে,
হৃদয় খনে লাজতে ফুৰে
আলেঙে আলেঙে
প্ৰেমৰ কথা বাক আনক কব পাবিনে।

(৯)

কথা কলে বাঢ়ি হে যায়
তাতকৈ মনে মনে থাকো।
ইয়াতকৈ উত্তম উপায়
ইজনে সিজনৰ বুকুত হাত থৈ
অন্তৰ খন যুজিব পাবো।

(১০)

বেদনাও তুলিকাৰ ভাষা
আত্মাটোৰ ইপাৰ সিপাৰ ছয়োপাৰ কৰ্পোৱা
মোন কবিৰ হেৰোৱা আশা।

(১১)

কবিতাৰ কথা মনলৈ আহিলে
ছপৰ বাতিখনতে টোপনি ভাঙে
যৌৱনা স্বপ্নৰ পাপৰি বোৰে
কৰবী ফুলৰ পাঁহিত সাজোন কাচোন কৰে।
মিঠা মিঠা সুৰ এটিয়ে দেহ মন বিম্ বিম্‌ই উঠে।

(১২)

শব্দৰ বীজবোৰ মগজুত সিঁচিছিলো
পলস বিচাৰি
হৃদয় খন উলটাই চালো
দেও লগা কেইটামান কবিতাৰ শাবী।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়/৬

কবিতা— এটি প্ৰাসঙ্গিক চিন্তা

শ্ৰীদীপক কুমাৰ শৰ্মা মেধী
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক (কলা)

আজিৰ এই পৃথিৱীৰ মানুহৰ মাজত
শিল্প-সাহিত্যিক লৈ গুণা গঁঠা কৰাৰ শেষ নাই।
মানুহৰ সৃষ্টি প্ৰক্ৰিয়া ইমান জটিল যে সকলো
সময়তে তাক ব্যাখ্যা কৰা সম্ভৱ নহয়।
“Great art is an unconscious cre-
ation”

কবিয়ে প্ৰকৃতিৰ লগত সংস্পৰ্শলৈ
আহোতে কবিৰ মনত প্ৰকৃতিৰ বহিঃদৃশ্যই বহুল
ভাৱে প্ৰভাৱ পেলাই আৰু এই প্ৰভাৱেই
কবিৰ সৃষ্টি শক্তি ৰূপে কল্পনাৰ সহায়ত প্ৰকাশ
পায়।

কাব্যত ভাৱৰ উদয় হয় এটি শান্তিপূৰ্ণ
কল্পনা প্ৰণৱ মনত যি পৃথিৱীৰ সৌমাৰেখা পাব
হৈও ভাৱ-বস্তু সংগ্ৰহ কৰি উপযুক্ত শব্দৰ
মাধ্যমৰ দ্বাৰা প্ৰকাশ কৰি ৰূপ দিয়ে কবিতাত।
সংগীতময় শব্দ আৰু ছন্দৰ মাধ্যমেৰে কবিৰ
লেখনীত কবিতা মুৰ্তিমান হৈ উঠে কিয়নো
বস্তুৰ কল্পনাময় ৰূপে কবিৰ অন্তৰত ভাৱৰ
সৃষ্টি কৰে।

কবিতা হ'ল “Best Words in
the best Orders.” কবিৰ অন্তৰত যেতিয়া
ভাৱবোৰে বিভিন্ন ধৰণে খেলা কৰে তেতিয়া
কবিয়ে নিৰ্বাচিত শব্দৰ মাধ্যমত সেইবোৰ

প্ৰকাশ কৰে। এই ক্ষেত্ৰত শব্দবোৰক কবিয়ে
অভিধানৰ পৰা আদৰি নানিবও পাৰে, সেই
বুলি কবিতাই শব্দৰ অভিধা শক্তিক কেতিয়াও
অস্বীকাৰ নকৰে। তাবোপৰি কবিতাত শব্দই
বাজনা শক্তি লগত লৈ আহে। সেয়েহে
কবিতাত ব্যৱহাৰ হোৱা শব্দবোৰৰ উচ্চাৰণ
ধ্বনি শুনিবলৈ মধুৰ হয়। কবিৰ ভাৱৰ ত্ৰিবেণীত
শিল্প হৈ ওলাই অহা শব্দবোৰৰ কিছুমানে
মানুহৰ মনক বেছিকৈ আকৰ্ষিত কৰে—শ্ৰুতি
মাধুৰ্য্যতাৰে। সেয়ে একোজন কবিৰ একো
একোটা কবিতাৰ কিছুমান শব্দই অন্তৰত ডোলা
দি থাকি যায়। যেনে—ৰঘুনাথ চৌধাৰীৰ
‘আকনো কিমান দিয়া বেদনাৰ বোজা হে
মোৰ হৃদয় দেবতা’। যতীন্দ্ৰ নাথ ছুৰাৰ—
‘আজিয়ে দিয়া কাইলৈ কিয়, কোনে জানে
কালি কি হব, হেজাৰ হেজাৰ বছৰ বিয়পা
হয়তো অতীতে সামৰি থব’। হীৰেন ভট্টাচাৰ্য্যৰ
‘মৃত্যুওতো এটা শিল্প জীৱনৰ কঠিন শিলত
কটা নিলোৰ্ড ভাষ্কৰ্য’। এনে ধৰণৰ বহু
উদাহৰণ দাঙি ধৰিব পাৰি যিবোৰৰ কিছুমান
শব্দই প্ৰাণত খুপি বৈ যায়।

কবিতাৰ সৃষ্টি হয় কল্পনাৰ ওপৰত
ভিত্তি কৰি। সেয়ে অনুভৱৰ প্ৰাধান্য কবিতাত

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়/৭

কিছু তীক্ষ্ণ। গতিকে প্রতি পদে পদে কবিতাক বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিলে কবিতাৰ অমুভূতিও আঘাট লাগে। কল্পনাই মুৰ্ত্ত বিকাশ লাভ কৰাৰ আগতে বাস্তৱ বা অবাস্তৱ সামগ্ৰীৰে চহকী হৈ কবিতাই চিবন্তন সত্যক সুন্দৰ ভাৱে প্ৰকাশ কৰে।

কাব্য সৃষ্টিৰ যোগেদি কবিয়ে— নিজকে প্ৰকাশ কৰে। কাব্যৰ প্ৰেৰণাই ভাৱধাৰাক সৌন্দৰ্যময় কৰি তোলে। উপনিষদে কৈ থৈছে 'আনন্দৰূপম মৃতংমদ্ বিভাতি'। অৰ্থাৎ য'ত কিছু প্ৰকাশ পাইছে সেয়ে তাৰ আনন্দ ৰূপ। যদি মনত আনন্দ নাথাকে তেনেহলে সেই মনৰ পৰা সৌন্দৰ্যময় ৰূপৰ ধাৰ মিশ্ৰিত হৈ আনন্দ দিব নোৱাৰে।

কবিতাৰ উদ্দেশ্যক লৈ মতানৈক্য আছে। কিছুমানৰ মতে কবিতাৰ উদ্দেশ্য হল শিক্ষা দান কৰা। কিন্তু কবিতাৰ কাম অকল শিক্ষা দান কৰাই হ'ব নোৱাৰে। যদি হয় তেনেহলে কবিতাৰ সমাধি ঘটিব। কবি যিহেতু সামাজিক ব্যক্তি গতিকে কবিয়ে সমাজ আৰু জীৱনক কেতিয়াও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। সমাজ আৰু জীৱনৰ মঙ্গল কৰাটো কবি সকলোৰ প্ৰধান কৰ্তব্য। বাৰ্ণাড শ্ব'ই কৈছে— 'Good art is never produced for its own sake.' ক'লাৰ বাবে ক'লা আৰু কবিতাৰ বাবে কবিতা এই কথা যি সকলে প্ৰচাৰ কৰিছিল তেওঁলোকেও মাজে সময়ে মানৱ জীৱনত কলাৰ আৱশ্যকতাৰ কথা চিন্তা নকৰাকৈ থকা নাই।

কবিয়ে কবিতাৰ স্থায়ী কুতুবমিনাৰ

নিৰ্মান কৰে নিৰ্জীৱ কল্পনাক সৌন্দৰ্য্যৰ পাথৰেৰে গাঁঠি। ধূলি কণাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি অদৃশ্য বস্তু জীৱ প্ৰকৃতি সমাজনীতি, ৰাজনীতি, ধৰ্মনীতি, অৰ্থনীতি আদি সকলো সামগ্ৰী কবিতাৰ বুকুত সামৰি থোৱা আছে।

ছন্দই কবিতাক গদ্যৰ পৰা পৃথক কৰে। ছন্দ হল কবিতাৰ প্ৰাণস্বৰূপ। ছন্দৰ সতে ভাৱৰ সম্বন্ধ হল এটা পইছাৰ পিঠি জুখনৰ দৰে। সেয়ে সকলো ভাৱৰ কবিতা একেটা ছন্দতে লিখি উলিয়াব নোৱাৰি।

আধুনিক কবিতাত ছন্দৰ ধৰাবন্ধা নিয়ম নহোৱা হৈছে। আধুনিক কবিতাত ভাৱেও গতানুগতিকতাৰ পৰা ফালৰি কাটি আহি মনৰ গতিৰ সতে লগ লাগিছে। গতিকেই কবিতা প্ৰকাশৰ বাহন হৈছে ছন্দ। ভাৱৰ ওপৰতে ছন্দ নিৰ্ভৰ কৰে। যেতিয়া ভাৱেই অ-শৃংখল ভাৱৰ গতিত অ-শৃংখল হ'বলৈ বাধ্য। আধুনিক কবি সকলে ছন্দৰ বাহ্যিক ৰূপতকৈ ভাৱ আৰু শব্দৰ মাধুৰ্য্য-তালৈ বিশেষ ভাৱে গুৰুত্ব দি আহিছে যেন অমুমান হয়।

কবিতাৰ মানস চিত্ৰ কি কবলৈ যাওঁতে এজৰা পাউণ্ডে কৈছে— An image is that which present an intellectual and emotional complex in an instant of time.

কবি সকলে মানস চিত্ৰ কৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰে? মানস চিত্ৰ সংগ্ৰহৰ বাবে প্ৰয়োজন এটা পৰিপুষ্ট মন যিয়ে অধ্যয়ন, অনুসৰণ, বিশ্লেষণ আদিৰ দ্বাৰা নিজক চহকী

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়/৮

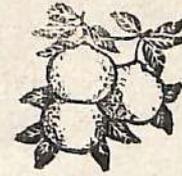
কৰিব পাৰে। আধুনিক কবিৰ মানসিক বিস্তৃতিয়ে প্ৰকাশৰ মাধ্যমৰ ক্ষেত্ৰত এক জটিলতাৰ সৃষ্টি কৰিলে। এটা কথা আজি কালি প্ৰায়ে শুনা যায় যে আধুনিক কবিতা ছব্বহ। ইয়াৰ উদ্ভবত কব পাৰি যে বৰ্ত্তমানৰ সভ্যতাৰ চৰিত্ৰই যি ক্ষেত্ৰত জটিল সেই ক্ষেত্ৰত জটিল সেই ক্ষেত্ৰত আধুনিক কবিতা জটিল নহৈ নোৱাৰে। হোৱাটো স্বাভাৱিক।

আধুনিক কাব্যৰ ভাষা বুজিবৰ বাবে পাঠক সমাজেও অক্ষুশীলন আদি অভ্যাসেৰে নিজক যোগ্য প্ৰতিপন্ন কৰিব লাগিব। কাণ, চকু, হৃদয়, মগজু আদি সকলো মাধ্যমৰ

দ্বাৰা আধুনিক কবিতাক বুজিব পাৰিলেহে বুজা সম্পূৰ্ণ হয় বুলি কব পাৰি। সেই দৰে আধুনিক কাব সকলেও কবিতা লিখে তেওঁৰ মগজু আৰু সামগ্ৰীক ব্যক্তিকৰে।

কবিতাৰ সংজ্ঞা প্ৰকৃত্যৰ্থত দিব নোৱাৰি। উপলক্ষিহে কৰিব পাৰি। একোটা ভাল কবিতাই সত্যক তুলি ধৰে পতাকাৰ দৰে, বহুসক শব্দ দিয়ে, গন্ধ দিয়ে, বৰ্ণ দিয়ে, আয়তন দিয়ে। ভাল কবিতাই দিয়ে অনন্য এক আশ্বাদ, অনন্য এক আবেগ, যাক একোৰেই প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰি। ❀

বিঃ ড্ৰঃ— প্ৰয়োজন সাপেক্ষে সহায় লোৱা হৈছে।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়/৯

‘আশংকা’

ৰফিকুল ইছলাম
স্নাতক মহলা ৩ বৰ্ষ
(বিজ্ঞান শাখা)

অপ্ৰেষণ

মিচ পূৰণী নাথ ।
স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক (কলা)

মোৰ মনৰ উত্তপ্ত দিশবোৰ
তিয়াই দিয়া কল্পনা,
তিষ্ঠুৰ বাস্তৱৰ প্ৰহাৰত
মক্ৰভূমিত বাট বিচাৰি ভাগৰি পৰা
পথিকৰ দৰে বিভ্ৰান্ত ।
ৰক্ত পিপাসুবোৰৰ তীক্ষ্ণ আচোৰত
ক্ষত-বিক্ষত দেহ,
বতাহে কাণে কাণে দি যোৱা সকিয়নি
(মোৰ) মনৰ অটল গহবৰৰ পৰা
ওলাই অহা প্ৰতিবাদ মিছিল তাকেই কয় ।
অক্টোপাছৰ লোলুপ দৃষ্টি

মোৰ ফালে —
চিন্তা শক্তি বিলুপ হোৱাৰ উপক্ৰম,
আন্ধাৰত খেপিয়াই বিচৰাৰ দৰে
বিচাৰিহো —
কিবা এটা নোপোৱা বস্তু ।
সন্ধিয়া পছিমৰ ৰক্তিম আকাশ খনলৈ চালে
মনলৈ আহে —
পৃথিৱী খন যদি মৰিশালি হয়,
পাহাৰবোৰ যদি একোটা চিঁতা হয়
তেন্তে,
এই ৰক্ত পিপাসু, অক্টোপাছ বোৰৰ
বাক কেনে আনন্দ হব ???

মোৰ অশান্ত হৃদয়ত,
ভৱিষ্যতবো কোনো শাস্তি আৰু আশাৰ
সম্ভাৱনা নাই ।
শাস্তি আৰু আশাৰ দ্বন্দ্বত
মই কিযে ভয়াবহ ভাবে অসহায় !
তথাপিও মই জীয়াই আছো
দুঃ সহ যত্ননাৰ ভয়াবহ যাতনালৈ,
ঠিক দিশহাৰা চৰাই জনীৰ দৰে ।
বাতিৰ প্ৰান্তৰে প্ৰান্তৰে, নাথো বিচাৰিছো
মোৰ অশান্ত হৃদয়ৰ সেই নিৰিডু গোপন শব্দৰ
বৰ্ণ আৰু পোহৰৰ উৎস ।

প্ৰতীক্ষাৰ সময়

বৰ্ণালী ৰায়

উঃ মাঃ ১ম বৰ্ষ (কলা)

খিৰিকী খন খোলাই থাকে
সূৰ্য্যটো সাৰ নোপোৱালৈকে ;
নিস্তন্ধ বজ্জনী—
প্ৰতি ইন্দ্ৰিয় সজাগ
জানোচা ৰুদ্ধ ছুৱাৰত টুকুৰিয়াই
তুমি উভতি যোৱা !

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়/১০

বিদায়

মোঃ চেলিম আশুতাৰ
স্নাতক ম'হলা, প্ৰথম বাৰ্ষিক
বিজ্ঞান শাখা

চাওঁ, মোৰ কান্ধৰ পৰা আতৰি যোৱা
(আৰু) চকু পানীবোৰ মছি পেলোৱা ॥
মোৰ কান্ধৰ পৰা হাত আতৰোৱা
সোৱা গোৱা, বেলগাড়ী আহিছে ॥
মই তোমাক এৰি যাব খোজা নাই
দৰিদ্ৰতাই মোক পলুৱাই নিছে ॥

বাম্ব নাই

ফিৰোজ আহমেদ
স্নাতক মহলা, ২য় বৰ্ষ
(বিজ্ঞান)

গীতটি শেষ হ'ল
চকুপানী বৈয়ে থাকিল
হঠাৎ বেঁমুৰা শব্দত-তাৰ
স্বপ্ন ভাগিল ।
শুকান হাঁহিটিৰে সি,
পইচাবোৰ খেপিয়ালে
ভাব চকুপানী গছকি
এজাক মানুহ পাৰ হৈ গ'ল ।

স্মৃতি

[কচ কবি পুস্কিনৰ কবিতাৰ ভাৰানুবাদ]
উজ্জ্বল চক্ৰৱৰ্তী
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (কলা)

মোৰ নামৰ মূল্যই বা কি
তোমাৰ বাবে ?
দূৰ লহৰৰ বিষন্ন কল্লোলৰ দৰে
অথবা
কোনো অৰণ্যৰ নৈশ প্ৰহৰৰ
ছমুনিয়াহৰ দৰে
ই শেষ হৈ যাব,
এলবামৰ উৱলি যোৱা পাতত ব'ব
অস্পষ্ট অচিন মুখ,
যেন সমাধিত খোদিত আখৰ
অথবা মৃত অতীতৰ
ভগ্নাৱশেষ
কিয়েইবা আছে মোৰ নামত!
কাহানিবাতে পাহৰি পেলোৱা
খেলি মেলি এক অনুভৱ
ই তো তোমাক নিদিয়ে
আকুলতা অথবা
মিঠা শিহৰণ !
যত্নগাৰ মুহূৰ্ত্তত
এবাৰ এনেকৈ ভাবিবানে
মোৰ কথা
“এতিয়াও তেওঁ মোক
সোঁৱৰণ কৰে
তেওঁৰ হৃদয়ে এতিয়াও কৰে
কেৱল মোৰেই বন্দনা” ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়/১১

চিঠি

পূৰ্ববী বাথ
স্নাতক মহলা
৩য় বৰ্ষ (কলা)

তোমালৈ,

মৰমবোৰ লবা। এতিয়া পূৰ্ণতা নিশা। প্ৰতিটো পলে কঢ়িয়াই অনা চেঁচা বতাহজাক হয়তো পূৰ্ণতা নিশাবে পৰিচায়ক, এই পূৰ্ণতা নিশাত তোমালৈ বৰকৈ মনত পৰিছে জানা! মোৰ উজাগৰি সহাক সান্ত্বনা দিবলৈ টিনপাতত পৰি পিছলি যোৱা পূৰ্ণতা নিশাব নিয়ঁবৰ টুপ্ টুপ্ শব্দৰ হিচাপ কৰি আছোঁ মই। তাৰ মাজে মাজে তোমালৈ .....।

বাতি পাৰ চৰাইয়ে কন্ দিয়া কিবা বিপদৰ ইঙ্গিত নেকি বাক? যোৱা কেবা বাতি ধৰি পাৰ চৰাই কেইটাই কন্ দি আছে। হয়তো কিবা বিপদৰেই আগ জাননি।

তোমাৰ দীঘল দীঘল শ্বাস-প্ৰশ্বাসৰ শব্দ শুনি আছোঁ যেন লাগিছে জানা? পিছে কাণেৰে নে হৃদয়েৰে ঠিক ধৰিব পৰা নাই। বাতি পূৰাবলৈ আৰু বেছি সময় নাই। কথা এটা তুমি বাক জানা নে নাই? পূৰ্ণতা নিশা সপোন দেখিলে হেনো সপোনবোৰ বাস্তৱ হয়। তুমি বাক এতিয়া কিবা দেখি আছা নেকি?

বাহিৰত নিয়ঁবৰ টুপ্-টুপ্ শব্দ ক্ৰমাৎ বাঢ়িছে জানা! তাৰ মাজে মাজে তোমালৈ আজিলৈ আহোঁ দেই।

ইতি—
তোমাৰ
“মৰমৰ”

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়/১২

প্ৰবন্ধ

প্ৰ প ক

(গোৱালপৰীয়া লোক সাহিত্য)

(বিশিষ্ট ব্যক্তিৰ প্ৰবন্ধ)

ভৱেশ দাস

পশ্চিম অসম লোক-সাহিত্যত বিশেষ ভাবে চহকী। এই অঞ্চল অকল যে লোকগীতৰ বাবেই প্ৰসিদ্ধ এনে নহয়। ইয়াত আছে ককৰা যোজনা, স'ধু কথা, প্ৰবাদ আৰু আছে ময়নামতীৰ গীতৰ দৰে দেশী ভাৱাত ৰচিত বেলাড। গোৱালপাৰা (অবিভক্ত) জিলাত জমিদাৰী প্ৰথা যেনেদৰে আছিল, তেনেদৰে আছিল হাতী ধৰা কান্দ আৰু ম'হৰ বাথান। জমিদাৰৰ কৰত-লীয়া প্ৰজাই সাধাৰণতে জমিদাৰক হাতী ধৰি দিব লাগিছিল। মাহুতে যেতিয়া ৰাজন্যবৰ্গৰ নিৰ্দেশত হাতী চিকাৰলৈ ওলায়, তেতিয়া আপোনজনৰ মনত বিৰহে ঠাই পায় কাৰণ 'গজৰাজ হাতী' চিকাৰ কৰা যে দুঃসাধ্য, তাত প্ৰাণৰো সংশয়। সেয়ে লোকগীতত তাৰ বেঙনী শুনা যায়—

অ' মোৰ দস্থাল হাতীৰ মাহুত বে

অ' বে যেই দিন মাহুত চিকাৰ যায়

নাৰীৰ মন মোৰ ৰৰিয়া ৰয়বে।

হাতী চিকাৰলৈ যাবলৈ কান্দী মাহুতৰো

অনিচ্ছা। প্ৰিয়জনীক এৰি যাবলৈ মুঠেই ইচ্ছা

নাই। তাৰ শূৰ শুনা যায় লোকগীতত

যেদিন মাহুত কান্দিয়া ৰয়

নাৰীৰ মন মোৰ ৰৰিয়া ৰয় বে।

হস্তীৰ কন্যাক লৈ শূন্দৰ কাহিনী এটাও এই অঞ্চলত বহুলভাবে প্ৰচলিত। এজনী বামুণৰ ছোৱালী পানী আনিবলৈ কাষত কলহ লৈ নৈ ঘাটলৈ যায়। হস্তীৰ কুলে তাইক নিজৰ মাজতে ৰাখি নিজৰ কন্যা ৰূপে তুলি তালি ডাঙৰ দীঘল কৰে। এই জনশ্ৰুতিৰ আশ্রমে ৰচিত হৈ উঠিল এই গীতটি—

হস্তীৰ কন্যা হস্তীৰ কন্যা বামোনেৰে নাৰী।
মাথে নিয়া তাম কলসী অ' হাতে সোণাৰ বাৰী।

সংস্কৃতত এয়াৰ কথা আছে 'স্ত্ৰীনাং চবিত্ৰ, পুৰুষস্য ভাগ্যম, দেৱা ন জানন্তি কুণ্ডো মনুষ্যা'। আমাৰ গোৱালপৰীয়া তিবোতাৰ চৰিত্ৰও কিন্তু বৰ আচৰিত। যিজন মাহুত ফন্দীক ইমান ভাগ পায়, সেইজন সম্পৰ্কেও সন্দেহ প্ৰকাশ কৰে।

হস্তী নৰাণ হস্তী চৰাণ হস্তীৰ গালায় দৰী
সত্য কৰিয়া কনৰে মাহুত ঘৰে কয়জন নাৰী।

তাত ফন্দীৰ উদ্ভৱ—

হস্তী নৰাণ হস্তী চৰাণ হস্তীৰ গালায় দৰী

সত্য কৰিয়া কহিলং কথা বিয়াও নাই কৰি ॥

তথাপিহো মনৰ সন্দেহ নাতৰে। মাহুতে চিকাৰলৈ গৈ জানো আকৌ উভতি আহিব। কিজানি অইন কাৰোবাৰ প্ৰেমত পৰে। সেয়ে তাতো সন্দেহ—

তোমৰা গেলৈ কি আসিবেন মোৰ মাহত বন্ধুৰে।
বিহগীতত ডেকাই গাভৰু উদ্দেশ্যি গায়—

তোৰ দৰে নাচনীক পলুৱাই নিনিলে
মৰিমে বৰলা হৈ
গোৱালপৰীয়া ডেকাই গায়—

খোলি মোৰে মাই

সুন্দৰী মোৰে মাই

দোনো জনে যুক্তি কৰি চল পালেয়া যাট।

গোৱালপাৰাত যেনদৰে আছে প্ৰেমৰ
গীত তেনেদৰে অধ্যাত্মিকতাৰ গীত। মানুহৰ
জীৱনটো কচুৰ পাতৰ পানীৰ দৰে ক্ষুণ্ণকীয়া।
সঁজাৰ প্ৰাণ-পখী উৰি গ'লে দেহটোৰ স্থান
হ'ব, হয় শ্মশানত নাইবা কবৰত। সেয়ে গীতৰ
মাজেৰে প্ৰকাশ পাইছে—

কচুৰ পাতৰ জল যেমন বে

জীৱন টলমল টলমল কৰে

ঐ মতন মানুহৰ জীৱন বাখিম কতকাল জীৱনবে।

x x x

হিন্দুৰ মৰা হইলে পৰে বে নিয়া যায় গাঙেৰ ঘাটে
মুছলমানৰ মৰা হইলে সাথে সাথে মাটি জীৱনবে।

হৰিগুণ গান গালেহে স্বৰ্গলৈ যাব পাবি
ই সৰ্বজন স্বীকৃত সত্য। বৈষয়িক চিন্তা ভাৱনা
এবি জীৱনৰ ভাটি বেলাত হৰি নামত নিজকে
বুৰ নিয়াই ৰাখিব লাগে। হৰি নামত নিজকে
সম্পূৰ্ণ ৰূপে নিমজ্জিত কৰিলে যুত্বাৰ পিছত
বৈকুণ্ঠত স্থান পায়। কিন্তু যদি বৃদ্ধ কালছোৱা,
এবি থৈ অহা কালছোৱাৰ চিন্তা ভাৱনাত
কটাই দিয়া হয়। তাৰ সুৰ বাজে এই লোকগীত—

বাল্য কাল গেল হাসিতে খেলিতে

বৈৱন কাল গেল বঞ্চে

আৰ বৃদ্ধ কাল গেল ভাবিতে চিন্তিতে

হৰি ভজিব কোন কালে .....।

স্বামী অবিহনে নাৰীৰ জীৱন বৃথা। সেয়া লোক
গীতত পৰিষ্ফুট হৈছে এনেদৰে—

আকাশেতে নাইবে চন্দ্ৰ কেমন কৰে তাৰা

য়েই নাৰীৰ স্বামী নাই অ' তাৰ দিনে অন্ধিয়াৰা।

ইয়াৰ উপৰিও আছে বিভিন্ন পূজা পাতলত
গোৱা ধৰ্মীয় গীত।

লোকগীত সমূহৰ উপৰিও এই অঞ্চলত
ফকৰা যোজনাই লোক সাহিত্যত এক বিশেষ
ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে। যি কোনো কথাৰ মাজতে
একেটা ফকৰা মাতি নিজৰ যুক্তিচ দৃঢ় কৰি-
বলৈ চেষ্টা কৰাটো গাঁৱলীয়া মানুহৰ এক
স্বাভাৱিক প্ৰকৃতি। এসময়ত ডাক নামৰ সিদ্ধ
পুৰুষ এজনে খেতিৰ মঙ্গল অমঙ্গলকে আদি কৰি
ভালেখিনি প্ৰবাদ অসমীয়া জন সাহিত্যৰ ভঁৰাললৈ
আগবঢ়াই থৈ গৈছে। সেইবাবে গাঁৱলীয়া মানুহে

কথা প্ৰসঙ্গত ব্যৱহাৰ কৰে তাৰ উপৰিও আন
ফকৰাবোৰেও গাঁৱবাসীৰ মাজত সমানে জন-
প্ৰিয়তা লাভ কৰিছে। এনে ফকৰা কিছুমানৰ
উদাহৰণ আমি দিব পাবো এনেদৰে—

কামাৰ বিছা ঠাকাস ঠুকুস বানিহা বিছা চোৰ
ওখা বিদ্যা শিকিস যদি আশা পালি মৰ।

x x x

কামাৰেৰ ভাঙা দাও, বৈদ্যেৰ কামুলা মাৰ
ঘৰ কালৰ ভিজ়ে মাথা, জোলাৰ ছাৱাৰ গলত খেতা

x x x

আছিলুং মাঙৰ হইলুং কৈ

দিনে দিনে আৰ বা কি হৈ।

x x x

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২

এক তিব্বীয়া হুকুৰ হুকুৰ, দুই তিব্বীয়া কাখিৰ কুকুৰ
তিন তিব্বীয়াৰ মাথাত হাত, চাইৰ তিব্বীয়া খুজিয়া
নাপায় ভাত।

পশ্চিম অসমত বড়ো সকলো এক
অন্যতম জনগোষ্ঠী। অসমীয়া লোক সাহিত্যৰ
বহল পথাৰখনলৈ এওঁলোকৰো অৱদান প্ৰচুৰ।
বহাগ মাহত বড়ো সকলে তেওঁলোকৰ অতি
প্ৰিয় উৎসৱ বৈশাখ পালন কৰে। তাত "বৈহাণ্ড
মেথায়" বা বিহগীত গায়। বড়ো সকলৰ মাজত
প্ৰেম শ্ৰীতিৰ গীতবোৰ বাগকল্প নামেৰে পৰিচিত।
বাগকল্প গীতবোৰ ডেকা-গাভৰু সকলৰ খুব
জনপ্ৰিয়। তেওঁলোকে এনে গীত গাই আৰু
নাচ নাচি নিজৰ মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰে।

ছিংলা আদা। হাথায় ছালিনি

থাও দিগ্ৰিলো নোং বায়খা

আচ্ছান মুঠা, গীজাং লালো

নোং দীনখা।

বজাৰৰ তেলৰ বটল তুমি কিনি ৰাখিবা।
খাক মুঠি, উজল মালা তুমি কিনি ৰাখিবা।
জাতি বা কুল লৈ বিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বাধা
প্ৰত্যেকখন সমাজত আছে। বড়ো সমাজতো
তাৰ প্ৰভাৱ কম নহয়। উচ্চ জাতত বা নিজৰ
কুলৰ মাজত বিয়া দিবলৈ প্ৰত্যেক মাক বাপেকে
ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰে। কিন্তু প্ৰেমে যে জাতি-কুল
একে বিচাৰ নকৰে। বড়ো ডেকাই এটি গীতত
গাভৰুক জাতি কুল বাদ দি স্বামী বৰণ কৰি-
বলৈ আকুল আহ্বান জনাইছে—

অ' ষাফাৰ বৈশাখনি

অথা ডৈজাং হটন

জোনৈ নাইগদাও নাই গদাও

দাওবো লাইগো হটন
জুলি লাইয়ে লাইয়ে না খুবছা
না খুবছা আগৈ।

মৈনাগুৰিৰ ছেওৱাৰী প্ৰাণৰ সোণ। জাতি
বাছি বাছি পুৰুষ বাছি বাছি স্বামী বৰণ কৰিলে
পাপ লাগিব চেনাই।

বড়ো সকলে ৰাথোক পূজা কৰে। ৰাথোক
পূজাৰ বেদীৰ সম্মুখত তেওঁলোকে ধৰ্মীয় গীত
"ৰাথোক চিৰিনায়নি মেথায়" গায়—

মুৱা থাৰি নোং আফা

মুলুগ গিড়ি নোং আফা

স্বাৰজি গিড়ি নোং আভা দহায়

অই আফা দহায়! দহায়!

সকলোতে তুমি পিতা, জগত পৰ্বত তুমি
পিতা, সৃষ্টি কৰ্তা তুমি পিতা, ক্ষমা কৰা হে
পিতা ক্ষমা কৰা।

নতুন বছৰৰ লগে লগে ৰাভা সকলৰ
মনত আশাৰ সঞ্চাৰ হয়। সেই সময়তে সিহঁতৰ
মাজলৈ আহে অতিকৈ চেনেহৰ বুকুৰ বাঁকৈ
বায়খু উৎসৱটি। বায়খুই ডেকা গাভৰুৰ প্ৰাণলৈ
জোৱাৰ আনে। সময়ৰ সোঁতত যৌৱনৰ আবেগত
ৰাভা ডেকা-গাভৰু অধীৰ হৈ পৰে। ছাধাৰ
বোৰ ৰাভা গাভৰুৰ সুখ-দুখৰ সাময়িক অভি-
ব্যক্তি। ই প্ৰণয়ৰ উৎসৱ অন্তৰৰ বেদনা প্ৰকাশৰ
মাধ্যম। অকণ্ঠশৰীয়া গাভৰুৰ আকুল হিয়াৰ
বেদনা প্ৰকাশৰ আশ্রয় হিচাবেই ছাধাৰ
সৌন্দৰ্য—

আলি গোছা পাচাৰে

ছিৰা দাৰা পাচা

নাতং সোণাও ছাৰাই

চিংবা কাইনা বেচা।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৩

আলি এটাকে পাব নহওঁ, পানী নলা
এটাকে ছেবাই নাযাওঁ। তহঁত চেনাইক এৰিও
আমি কলৈকো নাযাওঁ।

ডেকাই গছ তলত বাঁচী বজালে গাভৰুৰ
মন বাইজাই কৰি উঠে। এনেয়ে ডেকালৈ ঘনাই
মনত পৰি থাকে। তাতে যদি বাঁহীৰ শূৰ শুনে
তেন্তে গাভৰুৰ হাতৰ বন নেওচি পথাৰলৈ
চাপলি মেলিবৰ মন যায়। ইপিনে মাক দেউ-
তাকৰ বাধাৰ বাবে মনৰ ইচ্ছা মনতে মাৰ
নিয়াব লগা হয়। সেয়ে ছাথাৰত গাভৰুৱে
ছুখ কৰি গায়

তা ব্ৰাংছিং ছুকৰে তা কাঢ়া ছুক
ইকায় খুৰাং নাদংবৈ মণি চাঙা ছুক।

বাঁহী নবজাবি, কাঢ়াব বান্ধ আক হুশুনাৰি
সেইবোৰৰ মাত শুনিলেই মোৰ মনলৈ ছুখ আহে।
দক্ষিণ গোৱালপাৰাত লক্ষীপুৰ থানাত
যথেষ্ট সংখ্যক হাজং আছে। এওঁলোক পৰ্বতীয়া
জনজাতিৰ অন্তৰ্ভুক্ত। হাজং সকলে খেতি শেষ
হোৱাৰ সময়ত 'লেৱাটানা' গীত গায়। ই তেওঁ-
লোকৰ শ্ৰেয়ৰ গীত। হাজং ডেকা গাভৰুৰ মনৰ
উদ্দাম বাসনা এই গীতবোৰৰ যোগেদি প্ৰকাশ
পায়।

টানা টানি কৰাতে লেৱা ছিঙিল মাজতে
আই বৈনী লেৱা জবেয়া দে।

× × ×
চিক্ চিকা পানীতে কাউছা ডিমা পাৰিছে।
চল বৈনী বিচাৰিবা ঘাং।

বিদেশী বন্ধুলৈ চিঠি

ওঁ

মৰমৰ—.....

মোৰ বৰ্তমানৰ ঠিকনা নজনাকৈ কেৱল গোৰীপুৰীয়া গাভৰুৰ ঠিকনাৰে লিখা তোমাৰ
চিঠিখনে যথেষ্ট পলমকৈ হলেও মোক আনন্দিত কৰিছে। কিন্তু হাঁহি উঠিছে তুমি লিখা কথা
বাৰৰ বাবে, "গোৰীপুৰীয়া গাভৰু দেখিলো গোৱালপাৰা লৈ গৈ" তুমি চতুৰ্থ শ্ৰেণীত অঁকা
গোৱালপাৰা জিলাৰ বকাসুৰৰ ৰাজ্য সদৃশ মেপ খন আজিৰ ছাত্ৰই আকিব নালাগে। কেৱল
নদীৰ দক্ষিণ পাৰৰ পাতি হাৰ ডাল (তোমাৰ ভাষাত) অঁকিলেই হ'ল। এই পাতিহাৰ ডালো
চিঙো চিঙো অবস্থা। যি হে বঢ়ো, কছাৰী, ৰাজবংশী প্ৰত্যেক সম্প্ৰদায়ে নিজ নিজ ৰাজ্যৰ দাবী
কৰিছে কেৱল অধিকাৰৰ বাবে কৰ্তব্য বিহীন ভাবে। তোমাৰ কল্পনাৰ সেই শিশিৰ মেদি, অনিল
ডেকা, গীতুমনি আদি সদৃশ ডেকা গাভৰু বোৰ এতিয়া তুমি পঢ়া ইতিহাসৰ কোনোবা মৰি-
শালীত। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে বিচাৰিব পৰা নতুন যুগৰ যুৱক যুৱতী (ডেকা গাভৰু হুৰুলিবা হাঁহিব) যাৰ
কদাৰ্ধ্যতা ইতিহাসে ঢুকি পাব নোৱাৰে।

এনে বিভৎস মানসিকতাৰ বাবে তুমি কাক জগৰীয়া কৰিবা, অন্ধ ধৃতবাপ্ত হৈ
দ্রোণাচাৰ্য্য সদস্য শিক্ষকক গৰিহণা দিয়া, সম্ভাৱন অভিকটি পুৰনৰ বাবে পিতৃ হোৱা অভি-
ভাবক-নে গোৱালপুৰীয়া শিলভদ্ৰৰ কলা কৃষ্টি পূৰ্ণ সমাজ ব্যৱস্থাক?

এখন চিঠিতে বহু কথা লিখিলো তোমাৰ কল্পনাই তোমাক প্ৰভাৱিত কৰা বুলি
জনাবলৈ নহয়, আজিৰ গোৱালপুৰীয়া ডেকা গাভৰুৱে নিজে নিজকে আৰু সমাজক প্ৰভাৱিত
কৰাৰ কথা জনাবলৈ। শেষত গোৱালপুৰীয়াৰ অন্তৰ বেদনাৰ মাজতে নতুন সপোন জাগ্ৰত
হোৱাৰ কামনাৰে সামৰিলো তোমালৈ বহুত মৰমেৰ (ইতি—)

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত পুৰস্কৃত

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৪

—ঃ নেলছন মেণ্ডেলা ঃ—

—প্ৰণব বড়া—
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

সুদীৰ্ঘ ২৭ বছৰ— প্ৰিটৰিয়া অন্ধকাৰ
কৰাগাৰত বন্দী হৈ ব'ল নেলছন মেণ্ডেলা।
যাৰ নামেই সম্পূৰ্ণ পৰিচয়। দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ
সংখ্যালঘু খেতাজত সকলে সংখ্যাগুৰু কৃষ্ণাঙ্গ
সকলক ক'লা বগা বৈষম্যৰ ভিত্তিত যুগৰ
পিছত যুগ শাসন কাৰি আহিছে, তাৰোপৰি
নিৰ্দী ডন লাঞ্চনা আৰু বৰবৰতা, কিন্তু কৃষ্ণাঙ্গ
সকলে বিছাৰিছে আক্ৰমাত সমতা মানবীয়
মৰ্যাদা, মুক্তি। সেই সংগ্ৰামৰে বালি হ'ল
অঙ্গীকাৰ বন্ধ মেণ্ডেলা। কিন্তু মেণ্ডেলাৰ জন
প্ৰিয়তাই সমগ্ৰ বিশ্ব কপালে মেণ্ডেলা কাৰাগাৰ
মুখী হওঁতে জনমূলভা শিশুটি আজি যুৱক
হ'ল, তাহানি প্ৰেড়ি আৰু বুদ্ধ হ'ল, কিন্তু
মেণ্ডেলাৰ সংগ্ৰামী মন আজিও পূৰ্ণ যৌৱন
প্ৰাপ্ত।

১৯১৮ চনৰ ১৮ জুলাইত South
Africa ৰ দক্ষিণ পূব উপকূলৰ ট্ৰেকাকেই
অঞ্চলৰ ওমটাঠা নগৰৰ গ্ৰামাঞ্চলৰ টেমু জন-
জাতিৰ পৰিয়ালত নেলছন মেণ্ডেলাৰ জন্ম হয়।
১৮৩৮ চনত তেওঁ ফৰ্ট হাৰেৰ কৃষ্ণাঙ্গ বিশ্ব
বিদ্যালয়ত ভৰ্তি হোৱাৰ আগতে তেওঁ মেথ'ৰিষ্ট
স্কুলত শিক্ষা আহোষণ কৰে।

মেণ্ডেলা ১৯৪১ চনত Corospindant
Course ৰ জৰিয়ত স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ
কৰি জোহান্সবাৰ্গৰ Wittwaterounb Uni-
versity ত L. L. B ত ভৰ্তি হয়। মেণ্ডেলা ১৯৪০
চনত পোনা প্ৰথম বাৰৰ বাবে ছাত্ৰ আন্দোলনৰ
থৰি ধৰা বাবে জেললৈ যাৱ লগিয়া হয়।
১৯৪৪ চনত মেণ্ডেলা, টম্বো আৰু বাণ্টাৰ
ছিচুলৰ এ এন চিৰ যুৱ গোট গঠন কৰি ১৯৪৮
চনত মেণ্ডেলাই ইয়াৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সম্পাদক আৰু
১৯৫০ চনত সভাপতি নিৰ্বাচিত হয়। ১৯৫২
চনত মেণ্ডেলা আইন অমান্য প্ৰচাৰ শাখাৰ
ভাগলওঁতে দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ বৰ্ণবাদী আইন সমূহ
ভঙ্গকাৰ বুলি জন সাধাৰণক উৎসাহিত
কৰে। ১৯৫৩ চনত মেণ্ডেলাৰ ওপৰত নতুন
বাধা আৰোপ কৰা হ'ল আৰু তেতিয়াৰ পৰা
তেওঁ কিনোহাৰ কাচা কাম গোপন ভাবে
অবাহত ৰাখে। দক্ষিণ আফ্ৰিকাত বৰ্ণ হীন
গণতন্ত্ৰ আৰু সাম্যবাদী ভিত্তিত অৰ্থনীতিৰ
আহ্বান জনাই স্বাধীনতাৰ চনদত সমৰ্থন
আগঢ়োৱাৰ বাবে ১৯৫৬ চনত ৬ ডিচেম্বৰত
মেণ্ডেলা আৰু দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ অন্য ১৭৫ জন
লোকৰ বিৰুদ্ধে ৰাজদ্ৰোহৰ আৰোপ অনা হয়।
এই আজমানৰ বিচাৰত আত্মপক্ষ সমৰ্থন কৰাত

মেণ্ডলাক সকলো লোকে সহায় আগবঢ়াইছিল। কিন্তু ১৯৬১ চনৰ ২৯ মাৰ্চত সকলোৱে এই আজগাব পৰা মুক্ত হয় অৱশেষত ইয়াৰ পিছত নেলছন মেণ্ডলা প্ৰায় ২০ মাহ Under Ground হৈছিল।

১৯৫৮ চনৰ জুন মাহৰ ১৪ তাৰিখে উইনী নমজামো মাৰ্দিজেজেলোক বিয়া কৰায়। তেওঁৰ বয়স তেতিয়া ৪১ বছৰ আৰু পত্নী উইনীৰ বয়স মাত্ৰ ২৫ বছৰ আছিল। অৱশেষত ১৯৫৭ চনত মেণ্ডলাই প্ৰথম পত্নী এভেলীন মাজেৰ সৈতে Divorce কৰে। প্ৰথমৰ ফলৰ পৰা দুগৰাকী ছোৱালী আৰু এগৰাকী পুত্ৰ আছিল। উইনীৰ ফালৰ পৰা জোনালী আৰু জিন্দজী নামৰ দুগৰাকী ছোৱালীও আছে।

Under Ground হৈ থাকোঁতেই নেলছন মেণ্ডলাই ১৯৬১ চনৰ ২৯ মেত বাষ্ট্ৰ ব্যাপী হৰ বিদ্ৰো আস্থান দিলে। অৱশেষত ইয়াক পুলিছে কঠোৰহাতে দমন কৰে। এই সম্পৰ্কত মেণ্ডলাই কয়— “All oppornities for peace full agitation and streeggles have been closed to us. Africans no longer have the freedom to even stay peace fully in there houses in protest against the oppressive poliers of Government.” তাৰ পিছতেই মেণ্ডলাই গেবিলা ট্ৰেইনিংৰ বাবে আল জেৰিয়া বাওঁপন্থী নেতাবোৰক লগ কৰিবলৈ London ভ্ৰমণ কৰে। এই ঘটনাৰ পিছতেই তেখেতক অবৈধভাবে দেশ এৰা আৰু দেশদ্ৰোহীতাৰ অপৰাধত পাছ বছৰ জেল দিয়ে।

এই জেল যাত্ৰাৰ প্ৰাক মুহূৰ্ত্তত তেওঁ আদালতত “When my sentence ended I would take up again as best I can the straggle for the removal of those injustices until they are finally abolished once and for all.”

মেণ্ডলা কাৰাবন্ধ অৱস্থাত থাকোঁতে ১৯৬৩ চনৰ ১১ জুলাইত পুলিছে জোহান্সবাৰ্গৰ সমীপৰ বিউনিয়াৰ এক পাম্প ঘৰত থকা আফ্ৰিকান নেচনেল কংগ্ৰেছৰ মুখ্যকাৰ্যালয় হঠাতে মেৰাণ্ডকাৰ তালাচী চলয় আৰু গেৰিলা কাৰ্য্য কলাপ চলোৱাৰ বহুতো তথ্য উদ্ধাৰ আৰু A N C ৰ নেটা গোভান মবেকী বেমাও মহলা বাণ্টাৰ জিছলু আহমেদ খাথ্ৰাদা জেনিছ গল্ডবৰ্গ আৰু লিওনেল বাৰ্প ষ্টেইনক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি উক্ত তথ্যৰ ভিতৰত সংখ্যা গৰিষ্ঠ কৃষতংগ সকলৰ শাসনৰ বাবে অপাৰেশ্বন নামিবুবে নামৰ এক খচৰা পত্ৰ আৰু বিক্ষোৰক সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰা সম্পৰ্কীয় নাম পত্ৰও আছিল। ১৯৬৩ চনৰ ২০ অক্টোবৰত বিউনিয়া বিচাৰ আৰম্ভ হয়। ১৯৬৪ চনৰ ২০ এপ্ৰিলৰ সামৰনিত দিয়া ৰায় মতে ১২ জুনত মেণ্ডলাক ধৰি মুঠ আঠ জনক যাবতজ্জীৱন কাৰাদণ্ড বিহা হয়। মেণ্ডলাক ৰবেন আইলেণ্ড কাৰাগাৰত ৰখা হয়। সেই কাৰাগাৰৰ ৪৬৬/৬৬৪ নং কাৰাৱন্দী হিচাপে উক্ত কাৰাগাৰত অকলশৰীয়া কোঠালিত ১৮ বছৰ কল কটায়। ১৯৮২ চনত মেণ্ডলাক পাছজন সহযোগী সহ পলছোমৰ কাৰাগাৰলৈ পঠিয়ায়। ১৯৮৪ চনৰ ১২ মেত ২২ বছৰৰ মূৰত পতি-

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৬

পত্নীক প্ৰথমবাৰৰ বাবে মিলিৱ দিয়া হয়। ১৯৮৮ চনৰ ১২ আগষ্টত T B. হোৱা বাবে চিকিৎসা লয়লৈ নিয়া হয়। উল্লেখযোগ্য কথা যে ১৯৮৯ চনৰ ১২ মেত মেণ্ডলাই দক্ষিণ আফ্ৰিকা বিশ্ব বিদ্যালয়ৰ পৰা যোগাযোগ পাঠ্যক্রমৰ মাধ্যমেৰে আইনৰ স্নাতক হয়। আজিৰ যুৱ সমাজৰ বাবেই তাকেই আদৰ্শ আৰু উৎসাহৰ কথা। মানসিক অশান্তি আৰু বাৰ্দ্ধক্যৰ হেচাত থাকিও তেখেতে যুৱ সমাজত উদাহৰণ ৰাখি যোৱাত ফলবাণ হ'ল।

শ্বেতাঙ্গ সকলে প্ৰণয়ন কৰা নীতি বোৰ মেণ্ডলাই মুক্ত কৰ্ত্তে প্ৰতিবাদ কৰিছিল শ্বেতাঙ্গ চৰকাৰে প্ৰণয়ন কৰা নীতিবোৰৰ মাজত এইবোৰ আছিল, যেনে (ক) কৃষাজৰ বাবে বেল, বাছ, হাট, বজাৰ, দোকান আদি সুকীয়া (খ) ইউৰোপীয়ৰ ঘৰত অৰ্থাৎ কোনো শ্বেতাঙ্গ ব্যক্তিৰ ঘৰত কৃষাজৰ প্ৰবেশ নিষেধ। (গ) প্ৰমান পত্ৰ পালেহে কৃষাজ লোকে বেল, বাছ, আদিত ভ্ৰমণ কৰিব পাৰিব। (ঘ) কলা মানুহে বাস্তৱত নগৰ চহৰৰ কথা বাদেই নিজৰ গওঁতো চলাফুৰা কৰিব নোৱাৰা ইত্যাদি। অৱশেষত ২৭ বছৰ কাল বন্দী কাৰি ৰখাৰ মূৰত ১৯৯০ চনৰ ২ ফেব্ৰুৱাৰীৰ দিনা দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ বাষ্ট্ৰপতি F. W. D Clerk এ বিশ্ববাসিক চমক লগাই হঠাতে ঘোষণা কৰি দিলে যে মেণ্ডলাসহ সকলো ৰাজনৈতিক বন্দীক মুক্তি কৰি দিয়া হ'ব। লগতে African National congress সহ মুঠ ৬০ টা নিসিদ্ধ কৰি ৰখা সংগঠনৰ বৈধতাৰ কথা ঘোষণা কৰে। D. clerk এ সংসদত

কয় যে— “The agenda is open and the over all aims to which all are aspring should be acceptable to all reasonable south Africa ns ... the time for talking has arrived and whoeve makes exwres doesnot really wish to talk. I respect my invitation with greater conviction than ever.”

walk throught the open door, take your place at the negotiating table with the Government and other leaders who have important bosesse inside and outside parliament Every bodies political points of view will be tested against their realism their workability and their fairness. the time for negotiation has arrived.”

বিশ্বই অতি আগ্ৰহেৰে অপেক্ষা কৰি থকা মুহূৰ্ত্ততো আছিল। ১৯৯০ চনৰ ১১ ফেব্ৰুৱাৰী কাৰাগাৰৰ অন্ধকাৰ কোঠাটিত ২৭ বছৰ শৃংখলিত হৈ থকা নেলছন মেণ্ডলাই সেই দিনা এজন মুক্ত নাগৰিক ৰূপে বাহিৰৰ পৃথিৱী খনত ভৰি দিলে। ভাৰতীয় সময় মতে ৭-৪৫ বজাত লৌহ দ্বাৰৰ বাহিৰত পদক্ষেপ পেলায়। শুকুলা চুলিৰে ৭১ বছৰীয়া মেণ্ডলা মুক্ত হ'ল। সমগ্ৰ South Africa আনন্দত আত্মহাৰা হৈ নেতা গৰাকীক স্বাগতম জনালে। দিন ৰাতি পৰ্থক্য নোহোৱা হ'ল। সমগ্ৰ South Africa ত উৎসৱ মুখৰ পৰিবেশৰ সৃষ্টি হ'ল।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ ৭

বৰ্ণ বৈষম্যৰ বিৰুদ্ধে দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ কৃষ্ণাংগ সকলে সুদীৰ্ঘ কাল যুজি আহিছে। মেণ্ডেলাৰ ভাষাত তেওঁ সুদীৰ্ঘ কাল জেল হোৱাৰ সময়ত কৈছিল 'Long lonely and wrsted yours তোখেতে কাহানিও সংঘম হেৰুওৱা নাছিল। ১১ মহীয়া বিখাৰখাত বিভনিয়া বিচাৰত য়াৰতজ্জীৱণ কাৰাদণ্ড লাভ কৰা সময়তো আদালতত সাহস আৰু প্ৰত্যয়েৰে কব পাৰিছিল A time comes in the life of any nation where there remains only two choices- submit or fight that time has now come to south African, we shall not submit and we have no choice but to hit back by all the means ie our power in defencn power of our people our fature. our freedom.

During my life time. I have Aedicated my self to this struggle of the African people. I have feught against white domination and I have feught against block domination.

I have charished the ideal of a democratice and free society in which all persons live together in hormony and with egual appatunities, it is an ideal whiph I hoce to live for, and to see reacized.

but my lord of needs be. it is an ideal for which I am prepared to die."

এতিয়াও দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ ১২,০০০ শ্বেতাংগই অন্য ২*৭ নিযুত শ্বেতাংগৰ সমন্বত ২৭ নিযুত কৃষ্ণাঙ্গ। ৩ নিযুত মিশ্ৰিত বৰ্ণৰ লোক আৰু ১ নিযুত এতিয়াৰ চন্মাকৰ অত্যাচাৰ অবিচাৰে পদদলিত কৰি শাসন চলাই আছে। নেলছন মেণ্ডেলা মুক্তি কামী বৰ্ণ বৈষম্যৰ বিৰোধীৰ জীৱন্ত প্ৰতীক। কৈ থাকিলে যাৰ অন্ত নাই। সেয়ে কমনৱেলথৰ প্ৰখ্যাত ব্যক্তিৰ গোটে ১৯৮৮ চনৰ মেত এক প্ৰতিবেদনত কয় - "Nelson Mandla has inded become a living legond, just as the gaoling of nationalist leaders like Mahatma Gandhi and jomo kenyatta invested them with a unigul atra and helped galvanise resistanch to the colonial power."

African National congress ৰ অন্য এক প্ৰতিদ্বন্দী হ'ল ইনকাথ ৰ জুবু আন্দোলন। ১৯৮০ চন লৈকে দুয়োটা দলৰ মাজত মধুৰ সম্পৰ্ক আছিল। অৱশ্যে তেওঁলোকৰ মতানৈক্য জুবু কাথত নাতালতহে তীব্ৰ। ইন কাথাই পুজিবাদক সমানত্ৰি কৰে।

মুক্তি লাভ কৰিয়েই মেণ্ডেলাই এখন স্বাধীন বৰ্ণবাদ বিৰোধী আৰু গণতান্ত্ৰিক সমাধ গঠনৰ সংগ্ৰাম অব্যাহত ৰখাৰ বাবে South Africa ৰ কৃষ্ণাঙ্গ শ্বেতাঙ্গ নিৰ্বিশেষে সকলোকে আহ্বান জনায়।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৮

মুক্তি লাভৰ কেই বৰ্টা মানব পিছত মেণ্ডেলাই বৰ্ণ বৈষম্য অৱসান ঘটোৱা সম্পৰ্কত কয় - "Majority of soute Afriharis. black and white. recognise the fact that apartheid has no futare. It has to be ented by out own dceissive action in order to build peace and security" --- .....

মেণ্ডেলাৰ জীৱনীকাল আৰু সুদীৰ্ঘকাল পৰিয়ালৰ বন্ধ অধ্যাপিকা ফাটিমা মীৰে মেণ্ডেলা সম্পৰ্কে কয় - "Mandala is the only sovi our of south Africa because of the tremendous respect and influence of the copmmands among the different leaders and organi sations including the pritoria regime. He has achieve this aura around him because of the tremendous sacrifices he has made on behalf fore fredam and liberation"

অধ্যাপিকা মীৰে মেণ্ডেলাৰ জীৱনী মূলক গ্ৰন্থ "Higher than Hope Rolihlahla we love you" ত বৰ্তমানৰ যুগ শক্তি তেওঁ লোকৰ কাৰ্য আৰু শৰীৰ চক্ৰত অধিক উগ্ৰ- হলেও মেণ্ডেলাই তেওঁলোকক পথ শ্ৰদশন কৰিব বুলি আশা কৰি কয় -

"The younger weneration dinill indispen sible the expercenie huminity and special facilsties of mandala and his colleagles - .....

At the same time white people expect great things of Mandala after his release it should be remembered that for all his endearing qualities and telents he is still human --- .....

It is clear that he is a great leader and that he will provide the future direction, Now ever it will be up to the south African people to pide up and respond to that direction.

মেণ্ডেলাৰ মুক্তিয়ে দক্ষিণ অফ্ৰিকাৰ ইতিহাসত এটা যুগৰ অৱসান ঘটালে আৰু সেই মুহূৰ্ততে আবন্ত হ'ল আন এটা যুগ, মেণ্ডেলাৰ এই মুক্তি মেণ্ডেলাৰ এই পদক্ষেপ অন্ধাৰৰ পৰা আলোকলৈ নিশ্চয় নেলছন মেণ্ডেলা আজি মাথো এটা নহয় --- .....

ত্যাগ বিয়া সহান সংগ্ৰাম আৰু আদৰ্শ নিষ্ঠাৰ এক সুদীৰ্ঘ বিপ্লৱী ইতিহাস South Africa ৰ শাসক গোষ্ঠীৰ বৰ্ণ বৈষম্যবাদী নীতি প্ৰস্তুত অৰ্বনীয় অত্যাচাৰ উৎপীড়ন শোষণ নিৰ্যাতনৰ পৰা দক্ষিণ আফ্ৰিকা মুক্ত কৰাৰ দৃঢ় সংকল্পেৰে জীৱন জোৰা কৰ্ত সাধ্য সাধনাৰ জীৱন্ত দৃষ্টান্ত নেলছন মেণ্ডেলা সমগ্ৰ বিশ্ব শোষিত জনগণৰ প্ৰেৰণৰ উৎস। * *

(বিমান চন্দ্ৰ হাজৰিকাৰ প্ৰৱন্ধৰ সহায় লোৱাহৈছে)

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৯

লোককৃষ্টিৰ দৃষ্টিকোণত ইন্দ্ৰজাল বা মেজিক (MAGIC)

—নন্দা শৰ্মা—

স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক (কলা)

আদিম মানুহৰ আচৰা মনস্তত্ত্বই সৃষ্টি গুৰুত্ব পূৰ্ণ বিষয় হৈছে। যাদু বিদ্যা, ইন্দ্ৰজাল বা মেজিক (Magic), কিন্তু ইয়াত মঞ্চ বা বজাৰৰ মাজত প্ৰদৰ্শিত মেজিক বুজোৱা হোৱা নাই। ই এটা নূৰ্বৈজ্ঞানিক পৰিভাষা মাত্ৰ। মেজিক হ'ল আদিম মানুহে বাস্তৱক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব খোজাৰ এক সম্পূৰ্ণৰূপে মনোৰ্মী কৌশল যাক জনশ্ৰোত্ৰীয়ে আলৌকিক বুলি অভিহিত কৰিছিল। ইংলণ্ডৰ চাৰ জেম্‌চ ফ্ৰেজাৰৰ মতে, "Magic rests on the principle that by creating the illusion that you control reality 'you can actually control it' মালিনোষ্কিৰ মতে, "Magic has greater affinity with emotional outbursts. with day-dreamings, with long unrealisable desire' আনহাতেদি হেৰিচন নামৰ আন এগৰকীৰ মতে, "Magic is not the outcome of intellectual illusion, even in the exercise of a mimetic instinct, but imply in its ultimate analysis, an utterance a discharge of emotion and longing."

কিন্তু মানসিক উত্তেজনাহীন ভাবেও বহুত মেজিক সম্পাদিত কৰা হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে, অসমত কোনো মাতৃয়ে কেচুৱা কোলাত লৈ মাটিৰ লদা হাতেৰে গোল পৰে যাতে কেচুৱাটোৰ মূৰৰ আকৃতি গোল হয়। ধান পকিবৰ সময়ত নিগনি এটা বচীৰে ডিঙিত বান্ধি পথাৰত মেলি থোৱা হয় যাতে নিগনিৰে ধান খাই শেষ কৰিব নোৱাৰে। বহুত পৰীক্ষা-খীয়ে পৰীক্ষাৰ আগত গোল আকৃতিৰ শূণ্য নোপোৱাৰ বাবে আলু কণী আদি নাখায়। হিন্দুৰ পূজা পাতলত তিবোতাবোৰে ফেঁচাৰ মাতৰ অনুকৰণ কৰি উকলি দিয়ে যাতে ভূত-প্ৰেত আদি আঁতৰি যায়। যদিও হয়তো এইবোৰ কৰ্ম এসময়ত উত্তেজনা নিঃসৰণৰ কাম কৰিছিল, বৰ্তমান এইবোৰ অ-ভূতবিহীন অনু-সাৰ শূন্য অনুষ্ঠানত পৰিণত হৈ পৰিছে।

বাস্তৱৰ এটা ঘটনা অনুকৰণ কৰি তাৰ অনুরূপ ফল পাবলৈ যিবোৰ মেজিক ব্যৱহৃত হয়, সেইবোৰক অনুকৃত মেজিক বোলা হয়। স্মৃত্যাত বাঁজী তিবোতাই সন্তান পোৱাৰ আশাত কাঠেৰে সজা কৃত্ৰিম কেচুৱা কোলাত লয়, বৃটিছ কলম্বিয়াৰ অধিবাসী সকলে সবহ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১০

মাছ পাবলৈ মাছ মৰাৰ আৰম্ভণীতে কাঠেৰে সজা মাছ এটা পানীত এৰি দিয়ে, ভাল চিকাৰ পাবলৈ চিকাৰীয়ে প্ৰথমে নিজেই এবাৰ জালত পৰাৰ ভাও ধৰে। প্ৰাচীন আৰ্য্য সমাজত আৰ্য্যসকলে শত্ৰু ধ্বংস কৰিব খুজিলে মন্ত্ৰপুত কুশ ছোৱা কৰিছিল। প্ৰাচীন হিন্দু বিয়া-বিলাকত শিলৰ ওপৰত কইনা বহুৱাই পতি-কুলত শিলৰ দৰে স্থিৰ হবলৈ বুজাইছিল আৰু ভাক শিলাবোহন পৰ্ব বোলা হৈছিল। 'এম্বইনা' নামৰ অঞ্চলৰ কৃষক সকলে লংখতি ভাল কৰিবলৈ বাতি নঙঠা হৈ 'বহুত লং লাগক' চিঞৰি চিঞৰি নাচে।

যিবোৰ মেজিকৰ দ্বাৰা এসময়ৰ সংস্পৰ্শত থকা ছুটা বস্তু এটা আনটোৰ ছৰত থাকিলেও সি আনটোৰ ওপৰত ছৰেৰ পৰাই ক্ৰিয়া কৰিব পৰা বুলি ভবা হয়, তোক স্পৰ্শক মেজিক বুলি কোৱা হয়। নিউ গনিত যুঁজাৰ বিলাকে নিজৰ তেজলগা কাপোৰ বোৰ সাগৰলৈ দলিয়াই দিছিল যাতে শত্ৰুই সেই বিলাক পাই সিহঁতৰ অনিষ্ট কৰিব নোৱাৰে। মালেছিয়াত সৈনিক বিলাকে যিবিলাক আঘাত পায়, নিজৰ কাপোৰবোৰ জেকা ঠাইত পুতি থয় যাতে আঘাত প্ৰাপ্ত ঠাইৰ বেদনা কমে। অসমৰ বহুত জালোৱা সম্প্ৰদায়ে সবহ মাছ পোৱাৰ আশাত ধৰৰ ছুৱাৰ দলিত জালৰ টুকুৰা ওলোমাই বাখে। অসমত গৰ্ভৱতী নাৰীৰ ছিগা চুলি, নখ, গাত লোৱা কাপোৰ, ভৰিৰ ধুলি আদি লৈ শত্ৰুৰে গৰ্ভস্থ সন্তানৰ অনিষ্ট সাধন কৰিব পাৰে বুলি ভবা হয় বাবে সেইবিলাক বস্তু যাতে বেলেগে পাব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি সজাগ দৃষ্টি দিয়া হয়। ঠিক একেটা কাৰণতে সন্তান জন্ম হোৱাৰ

পিছত "গৰ্ভকুল" (Placenta) পুতি থোৱাও দেখা পোৱা যায়। হিন্দু সমাজত গৰ্ভধাৰণৰ পঞ্চম মাহত সন্তানৰ মংগলৰ বাবে "সাধুভক্ষন" নামৰ অনুষ্ঠান এটাও পতা হয়। সাধুভক্ষনত সন্তান মুকলমে প্ৰসৱ কৰোৱাৰ উদ্দেশ্যে কেইগৰাকীমান পুত্ৰবতী মহিলাক বৰলৈ মাতি আনি খুওৱা হয়। ভাৰতৰ কোনো কোনো ঠাইত শত্ৰুৰ অন্যায় সাধিব বিচাৰিলে শত্ৰু-জনৰ ভৰিৰ গছকৰ চিন সংগোপনে লোৱা হয় আৰু মন্ত্ৰ মতা হয়, প্ৰেয়সীৰ মন পাবলৈ প্ৰেয়সীৰ চুলি আনি মন্ত্ৰপুত কৰা কথাও শুনিবলৈ পোৱা যায়। অসমৰ প্ৰাচীন "বেজালি" পুথিত থকা মতে, "কোনো শত্ৰুৰ বিনাশ বিচাৰিলে ৬৪ খন অতি বেয়া, লেতেৰা, ভয়াবহ ঠাইৰ পৰা মাটি সংগ্ৰহ কৰি তাৰ লগত অপকাৰ কৰিব খোজা মানুহজনৰ শৰীৰৰ পৰা আহৰণ কৰা চুলি, নখ আৰু কাপোৰৰ টুকুৰা চামৰা আদিৰ লগত মিলাই শত্ৰুজনৰ এটা প্ৰতিকৃতি তৈয়াৰ কৰিব। সেই প্ৰতিকৃতিতোৰ বুকুত শত্ৰুজনৰ নাম লিখিব আৰু এডাল মন্ত্ৰপুত লোৰ শলাবে প্ৰতিকৃতিটো খুচি-বিন্ধি থাকিব যাতে সেই শত্ৰুজনে প্ৰতিটো খোছতে নিৰ্মম যাতনা অনুভব কৰে।" প্ৰস্তৰ যুগৰ মানুহে মৃতকৰ দেহ বঙা বোলেৰে অংকিত কৰিছিল যাতে মৃত মানুহজনে পূৰ্ণজন্ম পায়। একে কাৰণতে হিন্দুৱেও বলি দিব খোজা পশুটোৰ গাত সেন্দূৰৰ লেওঁ দিয়ে ("পশুং স্নাপিতম্ সিন্দূৰ মালাদলংকৃতম্")।

মালিনোষ্কিৰ মতে, "Magic changes its form, it shifts its ground, but it exists everywhere." প্ৰাক-ঐতিহাসিক যুগৰ পৰা আজিৰ আধুনিক যুগলৈ আমাৰ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১১

লোক সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন অংগত মেজিকৰ প্ৰভাব বিদ্যমান। আমাৰ দেশৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে গাখীৰদাঁত সৰিলে ঘৰৰ চাললৈ দলিয়াই দিয়ে যাতে দাঁতবিলাক এন্দুৰে খাব পাৰে আৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ নতুন দাঁত এন্দুৰৰ দৰে ধুনীয়া হয়। কোনো কোনো ভাৰতীয় সমাজত পাণ্ডুৰোগত আক্ৰান্ত বোগীক গাৰ বং হালধীয়া গুছি বঙা আৰু ভাল স্বাস্থ্য বাবলৈ বঙা বাডুগকৰ নোমত তিওৱা মন্থপুত পানী খাবলৈ দিয়া হয়। প্ৰাচীন ভাৰতৰ আৰ্যাসকলে কোনো শত্ৰুক মাৰিবলৈ মানুহজনৰ প্ৰতিকৃতি দাহ কৰিছিল যেনেকৈ বৰ্তমান অপ্ৰিয় বাজনৈতিক নেতাৰ প্ৰতিকৃতি দাহ কৰা হয়। যাদুকৰ বিলাকে মৰা মানুহৰ হাড়ৰে আলৌলিক কাৰ্য্য কৰিব পাৰে বুলি ভাবি মৰা মানুহৰ হাড় লগত বাখে। নব-বলিও এনে উদ্দেশ্যেৰেই কৰা হয়। হিন্দুৰ শ্ৰাদ্ধ কৰোঁতে, কেচুৱা উপজাৰ সময়ত মাকে দৰা কইনা আনিবলৈ যাওঁতে ইত্যাদি কামত প্ৰেতাৰ পৰা অসুবিধা নাপাবলৈ লগত চুবি কটাৰী বখাৰ নিয়ম আছে। একে কাৰণতে দফলাসকলে মৃতদেহ সমাপিত কৰাৰ পিছত চাৰিওফালে কঁড় মাৰি পঠায়। বড়ো সমাজত অবিবাহিত বড়ো ডেকা মৰিলে পিছৰ জীৱনটো ভাল হোৱাৰ বাবে সমাধিৰ কাষত কলগছ কই দিয়া হয়। বড়ো তিবোতামৰিলে ওচৰত বৰগছ ৰোৱা হয় যাতে পিছৰ জন্মত একোছা ভাল চুলি পায় আৰু ওঁঠৰ ফাকত বঙা সূতা বাখে যাতে পৰজন্মত ওঁঠ ছুটা বঙা হয়। মুখ নালাগিবৰ বাবে কেচুৱাক ক'লা ফোট দিয়া এটা অতি সাধাৰণ মেজিক, যি বৰ্তমান সকলো ঠাইতেই দেখিবলৈ পোৱা যায়।

ভেকুলীৰ বিয়া পাতি বৰযুগ অনাবলৈ পতা ভেকুলী বিয়া এতিয়াও অসমৰ বহুত ঠাইত দেখা পোৱা যায়। গোলাঘাটৰ বিশেষকৈ চুতীয়া সম্প্ৰদায়ৰ বৰযুগ আনিবলৈ পতা পানীতোলা! সৰাহ ৬ তিনিজনী অপুপিতা, অংগখুত নথকা আৰু মাক-বাপেক থকা ছোৱালীয়ে গায়ন বায়নৰ লগন বেলেগ বেলেগ ঘাটৰ পৰা পানী তোলেগৈ। প্ৰাচীন আৰ্যাসকলে বৰযুগ আনিবলৈ জুই ধৰি তাত মন্থপুত পানী ঢালি দিছিল। কচিয়াত বৰযুগ আনিবলৈ প্ৰাৰ্থনাৰ পিছত পুৰোহিতক মাটিত বগৰাই গাত পানী ঢালি নিয়ম আছে। জাৰ্মানত একেই কাৰণতেই এজনী গাভৰুক নাওঁঠ কৰি আলি দোমোজত থিয় কৰাই বাজহুৱাভাৱে গা ধুৱাই দিয়াৰ প্ৰথা আছিল। বৰযুগৰ প্ৰয়োজনত গাভৰু ছোৱালীয়ে নগ্ন হৈ হুহু মদেৰতাৰ সমুখত নৃত্য কৰাৰ প্ৰথা এতিয়াও গোৱালপাৰাৰ কোনো কোনো অঞ্চলত আছে। কুৱাৰন অঞ্চলত বৰযুগ বন্ধ কৰিবলৈ এটা কুকুৰৰ কানত গৰম তেল ঢালি দিয়া হয় যাতে কুকুৰটোৰ চিঞৰ ইন্দুৰদেৱতাই শুনে আৰু বৰযুগ বন্ধ কৰে।

মানুহৰ নামটো যাদুকৰী শক্তি থাকে বুলি ভবা হয়। সেয়ে আমাৰ অসমীয়া সমাজত প্ৰত্যেকৰে গুপ্তনাম এটা থাকে। সেই নামটো অনিষ্ট সাধন কৰিব পাৰে বুলি বেলেগক কোৱা নহয়। কেতিয়াবা কোনো পৰিয়ালত ল'ৰা-ছোৱালীৰ অসুখ হৈ থাকিলে মাক-বাপেকে সিহঁতৰ ভাল নামটোৰ গুছাই বেয়া নাম হয় আৰু কম পইচাতে ল'ৰা-ছোৱালীক বেচি দিয়ে।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১২

এনেদৰেই আমাৰ লোক সংস্কৃতিৰ কোঁহে কোঁহে মেজিক বা ইন্দ্ৰজালৰ প্ৰয়োগ সোমাই আছে। অৰ্থৰবেদৰ যোগেদি অসমত যাদুবিদ্যাৰ প্ৰাচুৰ্য্যৰ মধ্যযুগত খুব বেছি হৈছিল যে বাহিৰৰ মানুহে অসমলৈ আহিলেই ভেৰা বনাই থব বুলি ভয় কৰিছিল। যাদুবিদ্যাৰ প্ৰভূক্ত সেই সময়ত অসমৰ মানুহৰ ধাউতিৰ বাবেই বিকাশ হৈছিল। উপনিষদ আদিৰ প্ৰভাব অসমীয়া সমাজত পৰিছিল যদিও তাৰ কিছুমান কথাৰ বাবে যিবোৰ অসমীয়া মানুহে পালন কৰিব টান পাইছিল, সেইবোৰক প্ৰত্যেক কথাত মানি লোৱা হোৱা নাছিল। উদাহৰণ স্বৰূপে বৃহদাৰণ্যক উপনিষদত লিখা মতে, “পণ্ডিত, খ্যাতিমন্ত, প্ৰিয়ভাষী, বেদাধ্যায়ী আৰু আয়ুস্মান পুত্ৰ লাভৰ বাবে পতি-পত্নী দুয়ো গো-মাংস মিশ্ৰিত অন্ন (ওঁফেন বাৰ্ধভেন বা) ঘিউৰে খাব লাগে।” এনে কিছুমান কথা সেই সময়ৰ বন্ধনশীল সমাজে সহ্য কৰিবলৈ টান পাইছিল।

বৰ্তমান মানুহে মেজিক বা ইন্দ্ৰজালক আগৰ

নিচিনাকৈ পদে পদে নমনা হৈছে। মেজিকৰ কিছুমান কু প্ৰভাব এতিয়াও আমাৰ সমাজত বিয়পি আছে। যেনে ভূতে ধৰা বুলি বেজে বোগীক শাৰিবীক নিৰ্যাতন দিয়াটো। বহু ক্ষেত্ৰত মানসিক বিকাৰ গ্ৰহণ বোগী মৃত্যুৰ মুখত পৰাও দেখা যায়। আন কিছুমান মেজিক মানুহে অন্ধ বিশ্বাস বা বীতি-নীতিৰ মাধ্যমৰ দ্বাৰাই মানে। উদাহৰণ স্বৰূপে বিবাহত সাপে খুটিলে মানুহে উত্তৰৰ আগতে বেজেহে বিচাবে। বৰ্তমান মানুহে মেজিক বুলি ক'লে মঞ্চত উপস্থাপন কৰা বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ হাতৰ কলা কৌশল বুলিহে জনা হৈছে।

মেজিক অতীজৰে পৰা আহিছে আৰু লুপ্ত নোহোৱাকৈ ভবিষ্যতেও চলি থাকিব। গতিকে আমি আবেগৰ বশবৰ্তী নহৈ কুপ্ৰভাব থকা মেজিক ত্যাগ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। চকুৰ চামনিৰ দৰে কু-প্ৰভাব থকা মেজিকবোৰক সমাজৰ পৰা ছৰ কৰিলেহে ভবিষ্যতৰ উন্নতিৰ জখলাডাল মানুহে দেখিবলৈ পাব। ● ● ●

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১৩

ঃ মহাকাশত জৈবিক পৰিবেশ ঃ

— অক্ষয় শর্মা —

প্রবন্ধা, পদার্থ বিজ্ঞান, গোরালপাৰা মহাবিদ্যালয়

— ক্রটো কত পৰিবেশ ?

— কেনেকৈ কৰ্ত ?

— তোমাৰ কেউপিনৰ ফটোগ্রাফ পঠিয়াই দিয়া।

ববটটোৱে তাৰ কেউপিনৰ ফটোগ্রাফ তুলি নিঃস্রণ কৰিলে পঠিয়াই দিলে। তাৰ পিছত ফটো গ্ৰাফৰ ওপৰত চকু ফুৰোৱা হ'ল— ক্রটো ক'ত পৰিছে। ক্রটোৰ 'পজিচন' ওলোৱাৰ পিছত পুণৰ সংকেত পঠোৱা হ'ল— ববটটোলৈ।

— তোমাৰ বৰ্তমান 'পজিচন'ৰ পৰা

৩০ ছে: মি: পূৰ্বলৈ সোঁহাতখন নি উলম্ব দিশত তলৰ ফালে ১০৫ ছে: মি: নমাই দিলেই ক্রটো

পৰা। তৎক্ষণাত উঠোৱা। কথা মতে কাম। ববটটোৱে এইবাৰ ক্রটো লগাই তাৰ অকামিলা হৈ যোৱা বাওঁ হাতখন পুণৰ কাৰ্য্যক্ষম কৰি গৱেষণাত লাগি পৰিল।

কল্পনা যেন লাগিলেও কথা যিহি প্ৰায় সঁচা। আমেৰিকাই মঙ্গল গ্ৰহত নিঃস্রবৰ কিবা জীৱ আছে নেকি চাবলৈ যিটো অভ্যা-ধুনিক ববট পঠিয়াইছিল, তাৰ এখন হাত হাঠাতে অকামিলা হৈছিল— ক্রটো এটা সুলকি পৰাৰ ফলত। পৃথিৱীৰ পৰা পুণৰ সংকেত

পঠিয়াই দিয়াত ববটটোৱে থিকে থিকে ক্রটো লগাই অকামিলা হাতখন কাৰ্য্যক্ষম কৰি তুলিছিল।

সৌৰজগতৰ অন্য গ্ৰহত জীৱৰ সন্ধান বিচাৰি মানুহে অদ্ভুত যেন লাগিলেও এনে অভিনৱ প্ৰকল্প হাতত লৈছিল। দুৰবীণত সম্পূৰ্ণ "Dull" যেন লগা চন্দ্ৰত অৱলম্বন কৰি নীল আমধুং চন্দ্ৰ পৃষ্ঠৰ মকভূমি সদৃশ বালিত খোজ পেলাই কৈছিল "... a small step for me but a giant leap for the mankind."

যেতিয়া আফ্ৰিকাৰ অভ্যন্তৰ ভাগত কি আছে তাকো সম্পূৰ্ণকৈ জনা নাছিল। উত্তৰ মেক আৰু দক্ষিণ মেকত কোনও উপস্থিত হোৱা নাছিল; অথচ নিজ গ্ৰহটোৰ বিষয়ে সম্পূৰ্ণকৈ নজনা স্বস্তেও তেতিয়াই মানুহে গ্ৰহ-স্তৰত জীৱৰ সন্ধান বিচাৰি ফুৰিছিল। ১৮৩৫ চনত নিউয়ৰ্কৰ বাতৰি কাকত এখনে "great lunar hoax" নামৰ বাতৰি এটা পৰিবেশন কৰি কাকতখন দহ গুণ বেছিকৈ চপাব লগাত পৰিছিল। দক্ষিণ আফ্ৰিকাত চাৰজন হাৰ্চেলে নতুনকৈ নিৰ্মিত বৃহৎ দুৰবীণেৰে চন্দ্ৰ পৃষ্ঠত

আচৰিত মানুহ আৰু কিছুমান বিশেষ প্ৰাণী দেখা বুলি উক্ত বাতৰিটো প্ৰকাশ পাইছিল।

জীৱৰ সন্ধান বিচাৰিবলৈ যাওঁতে জীৱৰ বাবে অনুকূল পৰিবেশৰ কথা প্ৰথমতেই আহে। এই পৃথিৱীতে এনে কিছুমান ঠাই আছে যত জীৱৰ অনুকূল পৰিবেশ নাই। ওখ পৰ্বত-উপবিভাগ বা মেক অঞ্চলত জীৱৰ অস্তিত্ব পাবলৈ টান। বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ সকলোতে, যত আমি জীৱৰ অস্তিত্ব বিচাৰিম, তাতেই জীৱৰ বাবে অনুকূল ভৌতিক পৰিবেশ থাকিব লাগিব। বায়ুমণ্ডলত অক্সিজেন, নাইট্ৰজেন, পানীৰ কণিকা আদি থাকিব লাগিব, পোহৰ আৰু তাপৰ মাত্ৰা ঠিকে থাকিব, লাগিব মাটি আৰু জলবায়ুও অনুকূল হব লাগিব। আচৰিত কথা আজিৰ পৰা দুশ বছৰ আগলৈকে মানুহে জীৱৰ বাবে এনেবোৰ প্ৰয়োজনীয় পৰিবেশৰ কথা সমূলি চিন্তা কৰা নাছিল। প্ৰমাণ হিচাবে বিখ্যাত জ্যোতি বিজ্ঞানী চাৰ উইলিয়াম হাৰ্চেলেও (ইউবেনাচ গ্ৰহৰ আৱিষ্কাৰক) বিশ্বাস কৰিছিল যে সূৰ্য্য পৃষ্ঠতো কিবা প্ৰকাৰৰ জীৱ থাকিব পৰে। আজিৰ দিনত এই কথা অসম্ভৱ বুলি সকলোৱে জানে।

কুৰি শতিকাৰ তিনিটা জ্যোতি বিজ্ঞানৰ প্ৰধান আৱিষ্কাৰ জনাৰ পিছত প্ৰথম দৃষ্টিত বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডত জীৱৰ অস্তিত্ব বিচাৰাৰ কোনো কাৰণ নেথাকে। প্ৰথম আৱিষ্কাৰটো হ'ল— বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ শতকৰা ৯০ ভাগ পদাৰ্থ কেবা নিযুত ডিগ্ৰী বা তাতকৈও অধিক উষ্ণ। দ্বিতীয়টো বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডত নিচেই তাকৰ কিন্তু কথা হল, বৈজ্ঞানিকৰ এই আৱিষ্কাৰেই শেষ নহয়। বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ বিশালতাৰ কথা চিন্তা

কৰিলে ভবিষ্যতৰ নতুন আৱিষ্কাৰে ইয়াক মন পেলোৱা বুলি সকলোৱে কব পাৰিব।

আমাৰ সৌৰজগতখনলৈ চাওঁক। পাতল গেছীয় পদাৰ্থ আৰু ধূলিকণাৰ (dust) প্ৰায় এক আলোক বৰ্ষ (পোহৰ বেগ প্ৰতি ছেকেণ্ডত তিনি লাখ কিলোমিটাৰ, সেই হিচাবত ৩৬৫ দিনত পোহৰে অতিক্ৰম কৰা ছবন্ধকে, এক আলোকবৰ্ষ বোলে।) ডাঠ স্তৰ এটাৰ পৰাই সূৰ্য্যই, ইয়াৰ গ্ৰহ-গ্ৰহাণুপুঞ্জ, উপগ্ৰহ সমূহ ধুমকেতু আদি গঠিত হৈছে। হিচাব মতে সেই স্তৰটোৰ ৯৯ ভাগ সূৰ্য্যত আৰু মাত্ৰ এভাগৰ পৰাহে বাকীখিনি অৰ্থাৎ গ্ৰহ-উপগ্ৰহ, ধুমকেতু আদি গঠিত গৈছে। এই গ্ৰহ-উপগ্ৰহত জীৱৰ অনুকূল পৰিবেশ বিচাৰি কুৰি শতিকাৰ বিজ্ঞানী সকলে নানা প্ৰকল্প হাতত লৈ আহিছে। কিন্তু কোনো প্ৰকল্পই জীৱৰ অস্তিত্ব প্ৰমাণ কৰিব পৰা নাই। শেহতীয়া কৈ আমেৰিকাই পঠোৱা 'পায়োনিয়াৰে' গোটেই সৌৰজগতৰ গ্ৰহ সমূহ পৰ্য্যবেক্ষণ কৰি তথ্য পঠিয়াই আছে। শনিগ্ৰহ পৰ্য্যন্ত যিবোৰ তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছে কতো-ৱেই জীৱৰ সন্ধান দিব পৰা নাই। এতিয়া এইটো প্ৰায় খাটাং হৈ পৰিছে যে সৌৰজগতৰ ভিতৰত একমাত্ৰ পৃথিৱীতে জীৱ আছে। পৃথিৱীৰ কাষতে থকা চন্দ্ৰত মানুহে নিজে গৈ চাই আহিছে। মঙ্গলগ্ৰহত জীৱৰ অনুকূল পৰিবেশ লক্ষ্য কৰা হৈছিল। মঙ্গলৰ বায়ুমণ্ডলত শতকৰা ৩ ভাগ নাইট্ৰজেন থকাৰ উমান পোৱাৰ পিছতে তালৈ আধুনিক ববট এটা পঠোৱা হৈছিল, কিজানি নিঃস্রবৰ জীৱ (এক কোষী জীৱ, ভাইৰাচ বা বে ক্টৰীয়া) আছেইব। ববটটোৱে মঙ্গলৰ পৃষ্ঠত এক ফুট তলৰ পৰা মাটি খান্দিয়া

জীৱৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কে পৰীক্ষা চলাইছিল। কিন্তু একো স্তম্ভনো নোলাল।

অধ্যাপক লোৱেলে বিশ্বাস কৰিছিল যে মঙ্গলত আধাতকৈও অধিক সভ্য জাতি এটাই বাস কৰিছিল আৰু পৰিৱেশিক সমস্যাৰ বাবে বিলুপ্তিৰ পৰা সাৰিবলৈ সংগ্ৰাম কৰিবলগীয়া হৈছিল। আজিৰ বৈজ্ঞানিকে লোৱেলেৰ বিশ্বাসত পতিয়ন নগলেও মঙ্গলৰ পৰিৱেশ তেনে বিশ্বাসৰ অৰ্থোদ্ধিকতা প্ৰমাণ কৰিব নোৱাৰে। মঙ্গলত অধিক উন্নত পৰীক্ষা কৰাৰ কাৰণে (মানুহ পঠিয়াই) এতিয়া চেষ্টা চলিব লাগিছে।

নক্ষত্ৰ, ধূমকেতু, উল্কা পিণ্ড আদি কতো-ৱেই যে জীৱ থাকিব নোৱাৰে এই কথা নিশ্চিত বুলি প্ৰমাণিত হৈছে। নক্ষত্ৰ এটাৰ মাত্ৰ উত্তাপৰ কথা বিবেচনা কৰিলেই ইয়াত জীৱৰ অস্তিত্ব কল্পনা কৰিব নোৱাৰি। ধূমকেতু আৰু উল্কাপিণ্ডৰ ভৰ তুলনামূলক ভাৱে যথেষ্ট কম বাবে মাধ্যাকৰ্ষণৰ বলে ইয়াত জীৱৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বায়ুমণ্ডল ধৰি ৰাখিব নোৱাৰে (চন্দ্ৰত মাধ্যাকৰ্ষণিক বল কম হোৱা বাবে বায়ুমণ্ডল নাই। গতিকে দেখা গ'ল একমাত্ৰ গ্ৰহ বা উপগ্ৰহত বাদে কোনো জ্যোতিষ্কতে জীৱৰ অস্তিত্ব নাই বুলি পতিয়ন যাব পাৰি। আনহাতে এইটোও দেখা গ'ল যে আমাৰ সৌৰজগতৰ পৃথিৱীৰ বাদে কোনো এটা গ্ৰহ বা উপগ্ৰহতে জীৱৰ সন্ধান পোৱা হোৱা নাই। সেয়েহে বৰ্তমান মহাকাশৰ ভিতৰত জীৱৰ সন্ধান বিচাৰি থকা হৈছে।

আমাৰ সূৰ্য্য, হাতীপটিৰ এক বিশেষ স্থানত অৱস্থিত। হাতীপটিত সূৰ্য্যৰ দৰে নক্ষত্ৰ বহুত আছে। কিন্তু সাইলাখ সূৰ্য্যৰ দৰে নক্ষত্ৰ বেছি নাই। বেচিভাগ নক্ষত্ৰ যোৰ পাতি বা দলবদ্ধ হিচাবে থাকে। জীৱৰ অনুকূল পৰিৱেশ নক্ষত্ৰত যে থাকিব নোৱাৰে, সেই

কথা আগতে কোৱা হৈছে। এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল সূৰ্য্যৰ দৰে অকলশৰীয়া আৰু গ্ৰহ মণ্ডলীৰে আবৃত কিমান নক্ষত্ৰ আমাৰ হাতীপটিত আছে?

আনহাতে বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডত হাতীপটিৰ (ভাৰকাৰাজ্য) সংখ্যাও অলেখ। আমাৰ নিজৰ হাতীপটিও যদি খুব কম সংখ্যক সাইলাখ সূৰ্য্যৰ দৰে আৰু গ্ৰহমণ্ডলীৰে আবৃত নক্ষত্ৰ থকা বুলি ধৰো, তেন্তেই হলেও গোটেই বিশ্ব-ব্ৰহ্মাণ্ডত জীৱৰ অনুকূল পৰিৱেশ থকা সৌৰ-জগতৰ সংখ্যা ভালেমান হ'ব। অৱশ্যে এই সঙ্কলোবোৰ কেৱল অনুমানহে। প্ৰমাণ কৰাৰ তথ্য নাই। বিজ্ঞানী সকলে ভাৱে, এই সম্ভৱনা প্ৰতি হাজাৰত এক বুলি ধৰিলেও বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডত 100, 000, 000 (এক নিযুত) সূৰ্য্যৰ দৰে গ্ৰহমণ্ডলীৰে আবৃত নক্ষত্ৰ ওলাব। পিচে গ্ৰহ থাকিলেই জৈৱিক পৰিৱেশ নাথাকিব পাৰে, কিয়নো আমাৰ সৌৰজগততে নটা গ্ৰহৰ ভিতৰত মাত্ৰ এটাজহে জৈৱিক পৰিৱেশ বৰ্ত্তমান। এই হিচাবে জৈৱিক পৰিৱেশ থকা গ্ৰহ সমন্বিতে নক্ষত্ৰৰ সংখ্যা হয়তো আৰু কম হ'ব। তথাপি এটা কথা খাটাংকৈ কব পাৰি যে বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডত আমি অকলশৰীয়া নহয়। ইতিমধ্যে আমাৰ নিজৰ হাতীপটিতে সূৰ্য্যৰ দৰে অকলশৰীয়া নক্ষত্ৰ বাচি লৈ তাৰ গ্ৰহমণ্ডলী থকা বুলি অনুমান কৰি সেই দিশত বৈজ্ঞানিক সংকেত পঠিয়াই দিয়া হৈছে— এই আশা কৰি যে যদি তাত বুদ্ধিমান জীৱৰ উৎপত্তি হৈছে তেন্তেই হলে এই সংকেতৰ উত্তৰ পঠিয়াব। অৱশ্যে ইয়াৰ বাবে বাট চাব লাগিব বহু বছৰ। কিয়নো এই নক্ষত্ৰবোৰ আমাৰ বহু নিলগত আছে। পোহৰৰ বেগত সংকেত পঠিয়ালেও আমাৰ নিচেই ওচৰত থকা নক্ষত্ৰটোৰ পৰা সেই সংকেত উভতি আহিবলৈ আঠ বছৰ লাগে। তথাপি কিন্তু আমি আশা ৰাখিছো আমাৰ দৰে সভ্যতাকি জ্ঞানি অন্য নক্ষত্ৰ জগতত আছেইবা।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১৬

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় (এক সংক্ষিপ্ত ইতিহাস)

—মুজাম্মিল হক—

গ্ৰন্থ গাৰ্ভিক

(গোৱালপাৰা কলেজ দক্ষিণ গোৱাল-

পাৰা এলাকাৰ শিক্ষা জগতত বাণীভীৰ্থ বা জ্ঞানপীঠ। এই বাণীভীৰ্থ স্থাপিত হোৱাৰ পূৰ্বে এই এলাকাত এম, এ, পাছ আৰু উচ্চ ডিগ্ৰী-ধাৰী লোকৰ সংখ্যা নিচেই তাকৰ আছিল। এনেকি গ্ৰেজুৱেটৰ সংখ্যাও আঙুলিৰ যুৰত লেখিব পৰা আছিল। চমুকৈ কবলৈ হ'লে এই শতিকাৰ আৰম্ভণীৰ পৰা মাজভাগলৈ উচ্চ বা উচ্চতৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এই এলাকাত অন্ধকাৰ যুগ চলিছিল বুলিয়েই কব পাৰি। ১৯৫৫ চনত গোৱালপাৰা চহৰৰ বুকুত আমাৰ এই গোৱালপাৰা কলেজখন প্ৰতিষ্ঠা হোৱাত যি এগছি অক্ষয় বন্তি জ্বলি উঠিল তাৰ পোহৰত বৰ্ত্তমান গোৱালপাৰা জিলাৰ চুকে কোনে দিন যেন পোহৰ হৈ পৰিল। এলাকাৰ শিক্ষিতৰ সংখ্যা বাঢ়িল, শিক্ষাৰ পৰিসৰ বাঢ়িল। দুখন কলেজ (লক্ষীপুৰ কলেজ (১৯৮৯), পশ্চিম গোৱালপাৰা কলেজ (১৯৮২) হাববাঘাট কলেজ, কৃষ্ণাই ( ) বিকালি কলেজ, ধূপধাৰা (১৯৮২) মানকাছাৰ কলেজ আদি প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ আগলৈকে গোৱালপাৰা কলেজেই

এই বৃহৎ এলাকাৰ সৰ্ববৃহৎ আকৰ্ষণীয় শিক্ষা-ক্ষেত্ৰ আছিল।

এই শতিকাৰ মাজভাগত গোৱালপাৰাৰ নেতৃ স্থানীয় মুষ্টিমেয় শিক্ষিত লোকৰ মাজত এই বিৰাট এলাকাৰ উচ্চ শিক্ষাৰ চাহিদা পূৰণার্থে আলোচনা বিলোচনা হয় আৰু এই ক্ষেত্ৰত তেতিয়াৰ উকিল সন্থা (Bar Association) আৰু স্থানীয় গুণগ্ৰাহী ব্যক্তি কেইজনমানে অগ্ৰনি ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে আৰু বাজহুৱা সমৰ্থন আদায়ৰ কাৰণে ১৯৫৫ চনৰ ২ এপ্ৰিল তাৰিখে "অসম ক্লাবত" মৰহুম জনাব মুজিবৰ বহুমান (মজি মহাজন) চাহাবৰ সভা পতিত্বত মিলিত হয়। সভাত বিভিন্ন বক্তাই এলাকাৰ উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তাত জোৰ দিয়ে। স্বৰ্গীয় খগেন্দ্ৰ নাথ (প্ৰাক্তন এম, এল, এ,) ডাঙৰীয়াই তেখেতৰ ভাৱনত গোৱালপাৰা মহকুমাৰ বাহিৰে অসমৰ প্ৰত্যেক খন মহকুমা চহৰত কলেজ থকাৰ কথা উল্লেখ কৰে আৰু গোৱালপাৰা চহৰতো পলম নকৰি নৈশ কলেজ হিচাপে হলেও কলেজ এখন পতাৰ সপক্ষে মত প্ৰকাশ কৰে। সভাই সৰ্ব

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১৭

সম্মতি ক্রমে চলিত শিক্ষা বছৰৰ পৰা (১৯৫৫) কলেজৰ শিক্ষাবস্তু হব লাগে বুলি মতামত দিয়ে আৰু শ্ৰেণীৰ কাম স্থানীয় পি. আৰ. চৰকাৰী হাইস্কুলত-নৈশ কলেজ হিচাপে-আবস্তু কৰাৰ নিদ্ধান্ত লয়। এই সভাতে স্বৰ্গীয় নাথ ডাঙৰীয়াই কলেজখনৰ দৰকাৰী মাটিৰ কথা উত্থাপন কৰি প্ৰসঙ্গক্রমে বৰ্ত্তমানে কলেজখন থিয় দি থকা শ্যামসুন্দৰ দেৱোত্তৰৰ মাটিৰ কথাও উল্লেখ কৰে। ডাক্তৰ মেহদি আসী আৰু স্বৰ্গীয় ওৱাজউদ্দিন আহাম্মদ চাহাবে এই মহৎ উদ্যোগক সমৰ্থন কৰে। ডাক্তৰ অন্নপা চৰণ দাস ডাঙৰীয়াই প্ৰমদান আগবঢ়ায় আৰু এই মহান কাৰ্য্যত অংশ লোৱাৰ বাবে যুবক সকলক আহ্বান জনায়।

২ এপ্ৰিল তাৰিখৰ এই সভাখনেই চাৰিওফালৰ পৰা পিছপৰি থকা আমাৰ এই বৃহত্তম এলাকাৰ পথ প্ৰদৰ্শনী সভা আৰু জ্ঞান বস্তিৰ বাহক স্বৰূপ আছিল। সিদিনাই এই জ্ঞানপীঠৰ নামাকৰণ হয় আৰু সময় সাপেক্ষে বিভিন্ন পৰিকল্পনাওঁ হাতত লয়।

মাননীয় খগেন্দ্ৰ নাথ, নাথ জনাব ওৱাজউদ্দিন আহাম্মদ আৰু জনাব মুজিবৰ বহমান (মজি মহাজন) এই স্বৰ্গীয় ব্যক্তি সকলক যথাক্ৰমে সভাপতি, সম্পাদক আৰু ধনভাৰী হিচাবে লৈ ৩৬ জন সদস্যৰে এখন সাধাৰণ সমিতি আৰু ৮ জন সদস্যৰে উপ সমিতি এখনো সিদিনাই গঠন কৰা হয়।

উপসমিতিয়ে যুগত কৰা প্ৰতিবেদন ১০/৬/৫৫ তাৰিখৰ সমিতিত মহকুমাৰ গণ্যমান্য ব্যক্তিৰ উপস্থিতিত আলোচনা কৰি আমাৰ

মৰমৰ কলেজখন "Ints mediate callege" হিচাবে ১৯৫৫ চনৰ শিক্ষা বছৰৰ পৰা আবস্তু কৰাৰ নিদ্ধান্ত হ'ল আৰু লগতে ৪১ জন সদস্যৰে শক্তিশালী কলেজ পৰিচালনা সমিতি এখন গঠন কৰা হয়। পৰিচালনা সমিতি খনত সাধাৰণ সমিতিৰ ৩৬ জন সদস্যৰ লগত নতুন ৫ জন সদস্য লোৱা হয়। ২ মাহ পাছতে আগৰ সমিতি খনৰ সাল সলনি কৰি ১৪ জন সদস্যৰে এখন নিয়মিয়া পৰিচালনা সমিতি গঠন কৰা হয়। এই সমিতিখনে ১৬ আগষ্ট, ১৯৫৫ ৰ পৰা কাৰ্য্য পৰিচালনা আবস্তু কৰে।

১৯৫৫ ৰ ৩ আগষ্ট তাৰিখে পি, আৰ চৰকাৰী হাইস্কুলত গীতা, বাইবেল কোৰাণৰ আবৃত্তিৰে আবস্তু কৰা সভাত মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী স্বৰ্গীয় বিষ্ণুৰাম মেধি, স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী ৰূপনাথ ব্ৰহ্ম আৰু গড় কাপ্তানী মন্ত্ৰী সিদ্ধিনাথ শৰ্মা-দেৱে প্ৰধান অতিথি হিচাবে যোগদান কৰে। মুখ্যমন্ত্ৰী দেৱে সভাত পৌৰহিত্য কৰে আৰু আনুষ্ঠানিক ভাৱে এই মহাবিদ্যালয়ৰ দুৱাৰ মুকলি কৰে।

ইতিমধ্যে সিদ্ধান্ত লোৱা আমাৰ কলেজখনৰ শিক্ষা দান পৰ্ব ৫৯ জন ছাত্ৰ আৰু ৫ জনী ছাত্ৰীক লৈ ৮ আগষ্ট তাৰিখে আবেলি ৫ বজাৰ পৰা বাতি ৯ বজালৈ পি, আৰ চৰকাৰী হাইস্কুলত আবস্তু হ'ল। শ্ৰেণী বোলোতে এটা আই, এ, প্ৰথম বাৰ্ষিক। শ্ৰেণী বহুৱাবলৈ স্কুলৰ ৭নং কোঠালিটো আৰু হল ঘৰটো ব্যৱহাৰ কৰাৰ স্থানীয় অনুমতি পোৱা গ'ল। ইয়াতেই গোৱালপাৰা কলেজৰ পুলি বোৱা হ'ল। সেই পুলি আজি ৩৩ বছৰৰ মূৰত এজোপা বিৰাট

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১৮

মহীকঠত পৰিণত হ'ল। ভবিষ্যতৰ কথা আমি আশীৰ্হ কৰিব পাৰো। কিন্তু তাৰ স্বৰূপ নেদেখোঁ। কোনে জানিছিল প্ৰথমে পি, আৰ, চৰকাৰী হাইস্কুলত ভাব পাছত ১৯৫৬ চনত স্থানীয় ল'ৰাৰ এম, ই মাদ্ৰাছা আৰু জাতুন নেছা ছোৱালী এম, ই স্কুলত আৰু এটা শ্ৰেণী Children Library ত থাকি একাৰ আৰু পোহৰৰ দোমোজাত চলি থকা টিপ্ টিপ, কে চলাই বখা ডগাৰ বগবী হেন শ্ৰেণী কেইটাই গৈ সময়ত গোৱালপাৰা জিলা তথা অসমৰ ভিতৰত লেখত লোৱা কলেজ হৈ পৰিব।

যথা সময়ত পৰিচালনা সমিতিয়ে বিধ বিদ্যালয়ৰ পৰা আই, এ, প্ৰথম বাৰ্ষিক শ্ৰেণী খোলাৰ অনুমতি আদায় কৰিবলৈ সক্ষম হয়। এই বিষয়ত স্বৰ্গীয় অধ্যক্ষ ওৱাজ উদ্দিন চাহাবৰ কৃতিত্ব উল্লেখযোগ্য।

ছাত্ৰ ভৰ্ত্তি কৰা হব বুলি জাননী দিয়াত ভৰ্ত্তি প্ৰপত্ৰ নিবলৈ নিতৌ গধূলি Children library ত পতা কলেজ কাৰ্যালয়ত ছাত্ৰই জুম বান্ধে। ভৰ্ত্তি হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বয়সৰ গঢ় প্ৰায় আমাৰ কলেজত বৰ্ত্তমানে চলাই থকা গোৱালপাৰা আইন কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বয়সৰ গঢ়ৰ লেখৰ আছিল। এওঁ বিলাকেই গোৱালপাৰা কলেজৰ প্ৰকৃত প্ৰতিষ্ঠাপক। যি যত যেনেকৈ আছে সেই প্ৰতিষ্ঠাপক সকলৰ ভগবানে মজল কৰক।

আবস্তুনীৰ অধ্যক্ষ স্বৰ্গীয় ওৱাজউদ্দিন আহাম্মদ এম, এচ, চি, বি এল, মহোদয়ে-১৯৫৪ চনত স্বাধীন আইন ব্যৱসায় কৰাৰ উদ্দেশ্যে গোৱালপাৰা Bar Association ৰ লগত সঙ্ঘ পাত্তে। ইয়াৰ আগতে তেখেত কটন কলেজত

বসায়ন বিভাগৰ অধ্যাপক আছিল। গোৱালপাৰা কলেজ পতাৰ জল্পনা-কল্পনা আবস্তু হোৱাৰ দিনৰে পৰা ইয়াৰ পৰিকল্পনা, পুঁজি সংগ্ৰহ আৰু কলেজৰ হকে শ্যাম সুন্দৰ দেৱোত্তৰৰ মাটি ৫১ বিঘা বায়ত মহি উদ্দিন আহাম্মদ ওৰফে কালঠামেখ (কালঠাবুঢ়া) আৰু মতিজ্ঞান বেৰুয়াৰ দখলৰ পৰা কলেজৰ দখললৈ অনালৈ বাবতীয় কাম কাজত সফলভাৱে লাগি থাকি আমাৰ স্বৰমৰ কলেজখনৰ ৰূপদান দি আবস্তুনীৰ সম্পাদক আৰু অধ্যক্ষ উভয় পদৰে সন্মান ৰাখি গৈছে। অতৈতিক অধ্যক্ষ হিচাবে ১৯৫৫ চনৰ ১ চেপ্তেম্বৰ তাৰিখে তেখেতে দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে।

জয়যাত্ৰাৰ দিনৰ অধ্যাপক সঙ্ঘৰ এজনো বৰ্ত্তমানে আমাৰ কলেজত নাই। এই দিনৰ মাননীয় অধ্যাপক সকল আছিল ড° মহিনী শইকীয়া (বৰ্ত্তমান গোলাঘাট কলেজৰ অধ্যক্ষ পদত থাকিব পায় অথবা অবসৰ লৈছে) ডঃ টি, এন, বৰুৱা (বৰ্ত্তমান অধ্যক্ষ বা অবসৰ লৈছে), শ্ৰীযুত সুভাষ চন্দ্ৰ চাভাৰ্জী আৰু অধ্যাপক অহিদ চাহাব (বৰ্ত্তমান বি, বৰুৱা কলেজৰ বুৰঞ্জী বিভাগৰ প্ৰধান প্ৰবন্ধ)। এই মাননীয় অধ্যাপক সকল ১৫৫৮ চনৰ আগলৈকে আমাৰ এই গোৱালপাৰা কলেজ গঢ়াৰ মহা-সপোনৰ লগত জ্বিত। ইয়াৰ পাছত বিভিন্ন বিভাগত অধ্যাপক হিচাপে আহিছে শ্ৰীযুত আৰ, পি, শুভ বায় (১৭/৩/৫১ — ২৩/১১/৬০) বাণিজ্যিক ভূগোল, শ্ৰীযুত বিষ্ণু প্ৰসাদ খাউণ্ড (২১/৭/৫৮ — ৯/৭/৬২) অৰ্থনীতি, শ্ৰীযুত লুতফুৰ বহমান (১১/১১/৫৮ —) লজিক আৰু ফিলচফী, ডঃ মনোজ কুমাৰ চক্ৰৱৰ্ত্তী ১৯/১১/৫৮ বুৰঞ্জী, শ্ৰীযুত শশীনাথ চৌধুৰী গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১৯

(৩-৭-৫৯—) বুৰঞ্জী, শ্ৰীযুত বোহিত কুমাৰ শৰ্মা (৬-৭-৫৯) অসমীয়া, শ্ৰীযুত লক্ষী প্ৰসাদ বৰা (১০-৭-৫৯) অৰ্থনীতি আৰু চিভিকস্, শ্ৰীযুত কিৰণ চন্দ্ৰ চৌধুৰী (২৮-৭-৫৯) লজিক আৰু ফিলচফী, শ্ৰীযুত এ, ভি, বামাইয়াহ (২৮-৭-৫৯— ১৯৮৭) ইংৰাজী।

এই সকলেই আছিল গোৱালপাৰা কলেজৰ বাটকটীয়া। ইয়াৰ পিছতো নতুন বিভাগ হৈছে, নতুন অধ্যাপক আহিছে আৰু গৈছে। গোৱালপাৰা কলেজ গঢ়াত এই সকলোৱে কম বেছি পৰিমাণে অবিহনা দি গৈছে আৰু আছে নিশ্চয়। এওঁবিলাক আমাৰ নমস্যা।

এই চাম অধ্যাপক বৰ্তমানে আমাৰ মাজত মাননীয় উপাধ্যক্ষ ডঃ মনোজ কুমাৰ চক্ৰৱৰ্তী (চক্ৰৱৰ্তী চাৰ), মাননীয় বোহিত কুমাৰ শৰ্মা (শৰ্মা চাৰ) আৰু মাননীয় কিৰণ চৌধুৰী (চৌধুৰী চাৰ) আছে। উপাধ্যক্ষ লুতফুৰ বহমান চাৰ আৰু ইংৰাজী বিভাগৰ প্ৰধান হৈ থকা এ, ভি, বামাইয়াহ চাৰক সৌ সিদিনা আমি বিদায় সভা পাতি দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি চকুলোৰে বিদায় দিছো। খাউণ্ড চাৰ আমাৰ অধ্যাপনা এৰি আইনৰ ডিগ্ৰী লয় আৰু তাৰ পাছত ভাৰত চৰকাৰৰ ministry of communication বিভাগৰ উচ্চ পদস্থ বিষয়া হিচাবে থাকি কিছুদিনৰ পৰা ঠিকা ব্যৱসায়ত সোমাইছে। খাউণ্ড চাৰ নিজেই নিজৰ পৰিচয় আছিল। এজন দক্ষ ফুটবল খেলুৱৈ হিচাবে ছাত্ৰ সমাজ তথা বাইজৰ মাজত নাম আছিল আৰু ভাল কৰ্মী বুলি খু নাম আছিল। লক্ষীবৰা চাৰ ৬১—৬২ চনতে

এইখন কলেজ এৰি থৈ গোলাঘাটৰ ডি, আৰু কলেজত যোগদান কৰে। শ্ৰীযুত শৰ্মা নাথ চৌধুৰী চাৰ আমাৰ কলেজৰ অধ্যাপনা এৰি বেৰিষ্টাৰী পঢ়িবলৈ যায়। বেৰিষ্টাৰী ডিগ্ৰী লাভ কৰাৰ পাছত কিছুদিন অষ্ট্ৰেলিয়া চৰকাৰৰ চাকৰীত থাকি বৰ্তমান তেখেত ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ত আছে।

কলেজৰ কাম কাজ গতানুগতিক ভাৱে চলিবলৈ ধৰিলে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যাও বাঢ়িবলৈ ধৰিলে। বাঢ়িলে কি হব নিজৰ ঘৰ নাই। ইপিনে পি, আব, চৰকাৰী হাইস্কুলৰ কতৃপক্ষই স্থলখন ব্যৱহাৰ কৰিব নিদিয়। গতিকে কলেজে নিজাকে পোৱা দাবোন্ধৰ মাটিত নিজৰ স্থায়ী ব্যৱস্থাৰ কাৰণে চিন্তা কৰাটো প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিল।

কলেজৰ স্থায়ী ঘৰ সজাৰ স্বৰ্ণ সাপেক্ষে সিদ্ধান্ত সমিতিয়ে ১৯৫৬ চনৰ ৫ জুন তাৰিখৰ সভাতে লৈ ৰাখিছিল। ফাণ্ড (Fund) অঙ্কতে: ৩০,০০০ (ত্ৰিশ হেজাৰ) টকা জমা হ'লেই কলেজৰ স্থায়ী ঘৰ সজা কাম হাতত লোৱা হ'ব। কিন্তু পৰিস্থিতিয়ে সমিতিক এতিয়া সময় সাপেক্ষে নীতি আৰু পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰিবলৈ বাধ্য কৰালে। ইতিমধ্যে কতৃপক্ষই অভিবন্তাৰ দ্বাৰা কৰাই লোৱা নক্সা খনৰ প্ৰাথমিক ৰূপদান দিয়াৰ (Plinth works) কাৰণে ১৯৫৭ৰ ২৬ চেপ্তেম্বৰ তাৰিখে পৰিচালনা সমিতিয়ে ২০০০০০ (দুহেজাৰ টকা) Sanction দিলে আৰু এই কাম চোৱা চিতা কৰাৰ ভাৰ ডাঃ মেহদি আলী আৰু স্বৰ্গীয় বামেশ্বৰ দাস ডাঙৰীয়াৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰিলে। পাছত

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২০

যি হয় হ'ব বুলি যা-যোগাৰ চলিল। পূৰ্জি সংগ্ৰহ অভিযান আৰু কলেজ ঘৰ নিৰ্মাণৰ পৰিকল্পনা সমানে চলি থাকিল।

মৰণত শৰণ দি ছবমূৰ যাত্ৰা যি কৰে বিধাতা বুলি সমিতিয়ে আগধাঢ়িবলৈ মনস্থ কৰিলে। ১৯৫৭ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ ৪ তাৰিখ শুক্ৰবাৰ দিন কলেজৰ স্থায়ী ঘৰৰ ভেটি স্থাপন কৰা হ'ল। প্ৰথম খুটাটোত শিলশাস কৰিবলৈ আহিছিল তেতিয়াৰ মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰীদেৱে। আমাৰ কলেজ পুখুৰীৰ পাৰৰ উত্তৰ মুখী ঘৰ খনেই আমাৰ প্ৰথম বাণী মন্দিৰ যত বৰ্তমানে বিজ্ঞান শাখাৰ বসায়ণ আৰু পদাৰ্থ বিভাগৰ গবেষণাৰ (Labortary) কাম চলাই থকা হৈছে।

কলেজ এখনে কতৃপক্ষৰ পৰা পৰিক্কাৰ্থী প্ৰেৰণ কৰাৰ অনুমতি আদায় কৰাৰ নিয়ম সহজ কিন্তু কতৃপক্ষৰ পৰা নিয়মিত affiliation আদায় কৰা সহজ নাছিল। আমাৰ কলেজে প্ৰথমবাৰ (১৯৫৭-৫৮) আই, এ, পৰিক্কাৰ্থী প্ৰেৰণ কৰাৰ অনুমতি পালেও নিয়মিত affiliation পোৱাৰ অহতা কলেজখনে অৰ্জন কৰিব পৰা নাছিল। অহতাৰ কাৰণে প্ৰথম প্ৰয়োজন আছিল কলেজৰ নিজা মাটি, স্থায়ী ঘৰ আৰু সংৰক্ষিত পূৰ্জি (Reserve fund), দ্বিতীয় স্বৰ্ণ কেৱল ৰাতিৰ কলেজ হৈ থাকিলেও বিশ্ববিদ্যালয়ে স্থায়ী স্বীকৃতি নিদিয়।

ইতিমধ্যে আমাৰ কলেজখনৰ ঘাঁই বঠা ধৰা আৰম্ভনীৰ সম্পাদক আৰু অধ্যক্ষ স্বৰ্গীয় ওৱাজ উদ্দিন আহম্মদ চাহাব (১/৯/৫৫- ১৮/১/৫৭) স্বাস্থ্য জনিত কাৰণত ১৮/১/৫৭ তাৰিখে অবসৰ লয়। এই জনা মহান ব্যক্তি

আমাক কন্দুৱাই ৯/৮/৫৮ তাৰিখে স্বৰ্গবাসী হয়। স্বৰ্গীয় ওৱাজউদ্দিন আহম্মদ চাহাব অবসৰ লোৱাত অধ্যক্ষৰ খালি ঠাই পূৰণ কৰিব মাননীয় অমল বয় ডাঙৰীয়া। তেখেত ১৯৫৭ তাৰিখৰ পৰা অধ্যক্ষৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰি ১১/১১/৬০ লৈকে এই কলেজৰ অধ্যক্ষ পদত বাহাল থাকে। এখেতৰ দিনতেই প্ৰাইভেট হিচাবে আমাৰ কলেজৰ প্ৰথম বাৰৰ আই, এ, পৰিক্কাৰ্থী প্ৰেৰণৰ যাবতীয় ব্যৱস্থা কৰা হয়।

১৯৫৮ চনৰ কথা, ইতিমধ্যে কলেজৰ কিছু সংখ্যক ছাত্ৰ আই, এ, পৰীক্ষা দিছে। আৰু তাৰ ফলও নতুকে স্থাপিত কলেজৰ কাৰণে সম্ভাৱজনক। এই চাম ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভবিষ্যত শিক্ষাৰ কথা আগত ৰাখি কতৃপক্ষই ১৯৫৯ চনৰ শিক্ষা বহৰ পৰা বি, এ, শ্ৰেণীৰ শুভাৰম্ভ কৰিলে। বিষয় সমূহ আছিল অৰ্থনীতি, বুৰঞ্জী আৰু দৰ্শন শাস্ত্ৰ। কতৃপক্ষই যথা সময়ত বিধি বিদ্যালয়ৰ পৰা অনুমতি আৰু স্বীকৃতি আদায় কৰিলে। মুঠতে কতৃপক্ষৰ তৎপৰতা অধ্যাপক সকলৰ মহান ত্যাগ আৰু ছাত্ৰ সমাজৰ সহযোগিতা আৰু পৰিশ্ৰম আৰু বাইজৰ সহায় সহানুভূতিৰ ফলস্বৰূপে ১৯৬১ চনতে গোৱালপাৰা কলেজ (কলা শাখাৰ) এটা লেখত লোৱা উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানৰূপে প্ৰতিষ্ঠিত হয়।

১৯৫৮-৫৯ চনৰ শিক্ষা বছৰ আৰম্ভ হোৱাৰ আগে আগে কলেজৰ মূলঘৰৰ ৪টা কোঠালীৰ কাম দুৱাৰ-খিৰিকি আৰু মজিয়া পকা কৰা আদিৰ চিন্তা পাছত ৰাখি কোনো মতে উলিয়াই লোৱা হ'ল আৰু লগে লগে ডলাৰ বগৰীৰ দৰে থকা আমাৰ কলেজ খন

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২১

উঠাই আনি নিজা ঘৰত কোনোমতে থিতাপি লগোৱা হ'ল। নিজা ঘৰত থিতাপি লগাব পাহৰে পৰা কতৃপক্ষই দিনৰ কলেজৰ শুভাৰম্ভ কৰিলে। অৱশ্যে তেতিয়াও বাতিৰ শ্ৰেণী এটা Children Library ত চলাই ৰখা হৈছিল।

আজি চহৰৰ মাজ মজিয়াত অধিষ্ঠিত হলেও আবহাৱীৰ সময় চোৱাত কলেজখন চহৰৰ এককত স্থাপন কৰা যেন হৈ লাগিছিল। কলেজৰ চাবিসীমাৰ বাতিৰ পৰিবেশ ধৰি খাওঁ যেন আছিল। আজিৰ দৰে তেতিয়া চহৰত মান নাহবৰ চলাচল নাছিল। পোহৰৰ ব্যৱস্থাও নাছিল, অফিচ আদালতৰ সংখ্যাও কম আছিল। চহৰৰ উত্তৰ সীমাত নৈৰ পাৰতে গোটেইখিনি খুপ খাই আছিল। মানুহৰ খেলা মানুহৰ মেলা এই এলাকাতেই চলিছিল।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অধ্যাপক সকলৰ বাবে সা-সুবিধা বোলোতে একোই নাছিল। তথাপি কতৃপক্ষই যিখিনি আগবঢ়াইছিল তাতে সন্তুষ্ট থাকি মাননীয় অধ্যাপক সকল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নিশ্চয় দৃষ্টান্ত ৰাখিছে। আমি আৰু আমাৰ ভবিষ্যত বংশধৰ সকলে নিশ্চয় তেওঁ বিলাকক সুঁৱৰি যাব লাগিব। পূঁজি সংগ্ৰহৰ পৰা আৰম্ভ কৰি কলেজৰ বিভিন্ন বাৰ্গাত সহযোগীতা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এই চাম অধ্যাপক আৰু ছাত্ৰৰ অবদান লেখত লবলগীয়া। আজৰ পৰত বন্ধৰ দিনত আৰু এনেকি কলেজ খোলা থকা দিনতো গাঁঞে ভূঞে হাতে বজাৰে টেমা লৈ ঘূৰি ঘূৰি কলেজৰ ভবিষ্যত সন্মান অটুত ৰখাৰ চিন্তাত ব্ৰতী আছিল এই চাম ব্যক্তিয়ে। কতৃপক্ষৰ ফালে চাই নাথাকি শ্ৰম দানেৰে

দক্ষিণ কালৰ আলি বাটটোও বান্ধি লৈছিল।

১৯৬০ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহলৈ ছাত্ৰৰ থিতাপি নথকা কেচা ভেটিৰ কোঠালিত বহি শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব লগা হৈছিল। ছাত্ৰ জিবনী কোঠা নাছিলেই। এটা কোঠালিকে চাৰিৰ বেবেৰে তিনিভাগ কৰি শিক্ষক আৰু ছাত্ৰীৰ জিবনী কোঠা হিচাবে আৰু এভাগত পুথি ভঁৰালৰ কাম চলাই ৰখা হৈছিল। এই সময় চোৱত পুথি ভঁৰালৰ Professor incharge মোৰ শ্ৰদ্ধাগছ বৰ্তমান কলেজৰ উপাধ্যক্ষ ডঃ মনোজ কুমাৰ চক্ৰৱৰ্তী মহোদয় আছিল।

১৯৬০ চনৰ ২২ আগষ্ট তাৰিখে অধ্যক্ষ অমল বয় ডাঙৰীয়া এমাহৰ ছুটিত গ'ল যদিও ঘূৰি নাছিল। কতৃপক্ষই অৱস্থা চাই ব্যৱস্থা ললে। ২/১২/৬০ তাৰিখৰ পৰা ডঃ মহেন্দ্ৰ বৰা মহোদয়ক এই গুৰুত্ব পূৰ্ণ পদত মকবল কৰিলে।

অপ্ৰিয় হলেও সঠা কথা যে আমাৰ কলেজখনে আবহাৱীৰ পৰা অৰ্থ সংকটৰ মাজেৰে আহি আছিল। অৰ্থাভাবৰ কাৰণে কতৃপক্ষই কলেজৰ অভাৱ অভিযোগ বোবৰ স্থায়ী সমাধানৰ পৰিকল্পনা হাতত লব পৰা নাছিল।

কলেজখনে সন্মুখীন হোৱা গুৰুতৰ ৰহ বোৰ সমস্যাৰ ভিতৰত বাহিৰৰ পৰা পঢ়িব অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে সুকীয়া হোষ্টেল, শিক্ষক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে জিবনী কোঠা, Library লাক Reading Room, ১৯৫৮—৫৯ চনত ৰন্ধ কৰা I. A. শ্ৰেণীৰ নৈশ শাখা পুণৰ আৰম্ভ, বিজুলী বাতিৰ ব্যৱস্থা, কলেজত অহা যোৱা কৰা আলিবাটৰ চুখ লগা অৱস্থা, আট- বাব পত্ৰ আৰু শ্ৰেণীৰ কোঠালীৰ অভাৱ,

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২২

অধ্যাপকৰ অভাৱ আৰু এনেকি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অধ্যাপকৰ একেবাৰে মৌলিক প্ৰয়োজনীয় বিনিকে যোগান ধৰিব পৰাৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা নাছিল।

আয়ৰ তুলনাত ব্যয়ৰ অঙ্কটোৰ ওজন বেছি হোৱাৰ ফলত অভাবৰ সমস্যা খুপ খাইছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা লোৱা মাহুল, চৰকাৰৰ পৰা ইতিমধ্যে পোৱা সামান্য তদৰ্থ মঞ্জুৰি (Adha grant) আৰু fee compensation ৰ টকাৰে মাহিলি খৰচ মুছুৰিছিল। বাইজৰ বৰঙনীৰে ঘাঁটি পুৰাই কোনো মতে কলেজখন চলি আছিল।

এফালে সীমাহীন সমস্যা আছিল যদিও আনফালে গঠন মূলক বাতাবৰণ কলেজখনৰ বাবে লক্ষণীয় আছিল।

পুৰণি সমস্যাৰ মেৰামতি হোৱাই নাই ১৯৬১ চনৰ আৰম্ভনীতে আকৌ ডাঙৰ নতুন সমস্যা এটি কতৃপক্ষৰ সন্মুখত দেখা দিলে। ইতিমধ্যে চৰকাৰে ঘোষণা কৰা পুৰণি ২ বছৰীয়া স্নাতক শ্ৰেণী পাঠ্যক্রমৰ সলনি ১৯৬২—৬৩ ৰ শিক্ষা বছৰৰ পৰা কলেজ সমূহত ৩ বছৰীয়া নতুন পাঠ্যক্রম প্ৰৱৰ্ত্তন হ'ল। এই নতুন পাঠ্যক্রম প্ৰৱৰ্ত্তনৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্ব বিদ্যালয় আয়োগৰ (University grants commission) নিয়মাবলীত কিছুমান পূৰ্বশৰ্ত্ত আৰোপ কৰা আছিল। আমাৰ কলেজখনৰ আয়োগৰ নিয়মাবলীৰ মাজত তৎক্ষণাত সোমাব পৰাৰ সম্পূৰ্ণ অৰ্হতা নাছিল। সেয়ে Reserve fund বা সংৰক্ষিত পুঁজি আৰু working fund বা চলিত পুঁজিৰ সমস্যাটো কতৃপক্ষৰ আগত জটিলৰূপে দেখা দিলে। বাইজৰ সহায় সহযোগ

আৰু মতামতৰ দৰকাৰ অনুভৱ কৰি কতৃপক্ষই ২৪ জানুৱাৰী (১৯৬১) ৰ ভিতৰত এখনি সাধাৰণ সভা পতাৰ ব্যৱস্থা লয়-অঙ্ক লগতে কতৃপক্ষই কলেজৰ পুঁজিৰ কাৰনে "পুঁজি সংগ্ৰহ সপ্তাহ" (College week for fund collection) পতাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰি অধ্যাপক আৰু ছাত্ৰ সকলক এই ক্ষেত্ৰত সহযোগ কৰাৰ আহ্বান জনায়।

৩১ মাৰ্চ (১৯৬১) ৰ ভিতৰত কাগজে কলমে কলেজৰ দৰকাৰী অৰ্হতাখিনি দেখুৱাব পৰা নহলে কলেজখনৰ ভবিষ্যত অন্ধকাৰ হব বুলি উপলব্ধি কৰি কতৃপক্ষই পুঁজি সংগ্ৰহ অভিযান অব্যাহত ৰখাৰ উপৰিও হাজী মিৰউল্লা (মামবাৰী, ধুপধাৰা) আৰু জনাব ইয়াছিন মোল্লা (চিমলী তোলা) এই দুজন দাৰ্ত্তৰ পৰা কলেজৰ হকে দান পোৱা ৭৭ বিঘা মাটি (যাৰ দাগ নং ১৬১২—১৬১৩ চন ১৯৫৫ আৰু ৫৭০ চন ১৯৫২) চৰকাৰৰ ঘৰত বন্ধক ৰখাৰ সিদ্ধান্তও লোৱা হৈছিল।

ধোৰতে কবলৈ হ'লে অধ্যাপক-ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বাইজ আৰু হিতাকাঙ্ক্ষী সকলৰ সহানুভূতী সহায় সহযোগীতা আৰু চৰকাৰৰ মৰমৰ ফলত কতৃপক্ষই সময়মতে কলেজখনৰ প্ৰয়োজনীয় অৰ্হতাখিনি থকা বুলি কাগজে কলমে আয়োগক দেখুৱাব পৰা ক্ষমতা অৰ্জন কৰিলে।

বহু প্ৰতিভাৰ পৰাকী অসম মাতৃৰ যোগ্য সন্তান ডঃ মহেন্দ্ৰ বৰা দেৱ ইংৰাজীৰ অধ্যাপনা এৰি কটনৰ পৰা আমাৰ কলেজত অধ্যক্ষ হিচাবে নিযুক্তি গ্ৰহণ কৰে। ডঃ বৰাদেৱ গোৱালপাৰা কলেজৰ এই গুৰুত্বপূৰ্ণ পদৰ দায়িত্বত ১৩ বছৰৰো

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২৩

অধিক কাল থাকে (২ | ১২ | ৬০-৭ | ৬ | ৭০)

ডঃ বৰা দেবে দায়িত্ব লোৱাৰ পাছত কতৃপক্ষৰ পৰামৰ্শ, অধ্যাপক ছাত্ৰ তথা বাইজৰ সহায় সহযোগীতাত কলেজখনৰ শিক্ষা দান আৰু শিক্ষা গ্ৰহণৰ নিম্ন সুবিধা থিনিৰ ব্যৱস্থা প্ৰথমে হাতত লয়। কলেজঘৰৰ আধৰুৱা ২য় পৰ্যায়ৰ কাম কম সময়ৰ ভিতৰত কৰাই শিক্ষা দানৰ সুবিধা কৰিলে। আছবাৰ পত্ৰৰ অভাৱ কিছু গুছালে। ১৯৬১ ব চেপ্তেম্বৰৰ পৰা কলেজৰ কাষতে ১৩৫'০০ (এশ পয়ত্ৰিশ) টকা ভাড়াৰ ঘৰ এখন লৈ (বৰ্তমান হাজৰিকা প্ৰিস্তিং গ্ৰেছ) জৰাৰ হোষ্টেল পাতি কিলিত হ'লেও বাহিৰৰ পৰা পঢ়িবলৈ অহা ছাত্ৰৰ সুবিধা কৰি দিলে। বাহিৰৰ পৰা পঢ়িব অহা অন্তত কেইজনীমান ছাত্ৰীক চেণ্ট্ৰেল ছোৱালী হাইস্কুলৰ ছাত্ৰী হোষ্টেলত ৰখাৰ চিন্তা কৰি যুদ্ধ কালীন তৎপৰতাৰে আগবাঢ়িবলৈ ললে। কতৃপক্ষৰ সংপৰামৰ্শ, অধ্যাপক সকলৰ অকুত্ৰিম সহযোগীতা বাইজৰ সহায় সহানুভূতি আৰু ছাত্ৰ সমাজৰ মহান দায়িত্ব বোধে বাধাহীন ভাৱে কাম কৰি যোৱাৰ বাবে ডঃ বৰাদেৱৰ সহায়ক হৈছিল। কম দিনৰ ভিতৰতে সমস্যাৰ আংশিক সমাধান কৰি পেলালে।

১৯৬২-৬৩ ব শিক্ষা বছৰৰ পৰা নতুন পাঠ্যক্রম (TDC) আমাৰ মহাবিদ্যালয়তো আৰম্ভ হ'ল। পুৰণি বি, এ, মহলাৰ বিষয় সমূহ একে ৰাখি মাত্ৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান সংযোগ কৰা হ'ল আৰু লগতে ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়ত Hons ও আৰম্ভ কৰা হ'ল। কতৃপক্ষৰ পৰামৰ্শ অনুসাবে ৬২ ৬৩ ব শিক্ষা বছৰৰ পৰা প্ৰাক্-

বিশ্ববিদ্যালয় শ্ৰেণীত বিজ্ঞান শাখা খুলি বিজ্ঞান পৰীক্ষাগাৰৰ প্ৰয়োজনীয় কিছু সা-সজুলিও কিনা হয় আৰু লগতে অধ্যাপক নিযুক্তিৰ ব্যৱস্থা কৰি এজন অধ্যাপকৰ দ্বাৰা শ্ৰেণীৰ শুভাৰম্ভও কৰা হয়। চীন ভাৰত যুদ্ধ হেতু নিযুক্তি গ্ৰহণ কৰিও বাহিৰৰ পৰা অধ্যাপক নাপালে (সেই সময়ত অসমত বিজ্ঞান শিক্ষাৰ বাবে শিক্ষকৰ অভাৱ আছিল) আৰু আনফালে চৰকাৰৰ পৰা এই সংক্ৰান্তত আশা কৰা সাহায্য সোনকালে পোৱাৰ আশাও তেনে ক্ষীণ বিবেচনা কৰি কতৃপক্ষই বিজ্ঞান শাখা সাময়িক ভাবে ৩/১১/৬২ ব পৰা বন্ধ কৰিলে। ইচ্ছুক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক ক'লা শাখাত ৰাখি বাকীবোৰৰ বিজ্ঞান পঢ়াৰ সুবিধা কতৃপক্ষৰ সহায়ত বেলেগ মহাবিদ্যালয়ত কৰি দিয়া হ'ল।

ইতিমধ্যে নতুন পাঠ্যক্রমৰ প্ৰবৰ্তন, পুৰণি সমস্যাৰ আংশিক সমাধান, বিজ্ঞান শাখাৰ উদ্বোধন দৰমহা আৰু অন্যান্য খৰচৰ ফলত কলেজৰ কোষ শ্ৰায় উদ্ভং হয়। কতৃপক্ষই অত দিনে কলেজৰ যাবতীয় কাম কাজ চলাই ৰাখিছিল ১৯৫৯ চনৰ পৰা চৰকাৰৰ পৰা পাই থকা সামান্য তদৰ্থ মঞ্জুৰী, (Adhoc grant) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাছুলৰ টকা fee compensatory grant ব টকা আৰু বাইজৰ দান বৰঙণীৰ পৰা সময়ে সময়ে পোৱা ধনেৰে।

ইমান দিনে শিক্ষাৰ খাতিৰত বাইজ আৰ্থিক ভাৱে ক্ষতি গ্ৰস্থ হৈছিল যদিও গঠন মূলক ভাৱধাৰাৰ অভাৱ হোৱা নাছিল।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২৪

কলেজ খনৰ দুৰ্দিনত কতৃপক্ষই দিয়া সময়ৰ আস্থানক বাইজে সদায় সন্মান জনাই আহিছে। এইবাবে বাইজে ব্যতিক্ৰম নকৰিলে। কতৃপক্ষই গ্ৰহণ কৰা নতুন পুজি সংগ্ৰহ অভিযানত বাইজে পূৰ্ণ সহাঁৰি জনালে। অধ্যাপক আৰু ছাত্ৰৰ সহযোগীতাত কতৃপক্ষই আয়োজন কৰা charity football match চাই, যাত্ৰী টিকেট আৰু চিনেমা টিকেটৰ মূল মূল্যতকৈ ৪ (চাৰি) পইচাকে বহু দিনলৈ কলেজৰ সাহায্যার্থে আপত্তি নকৰা কৈ দি থাকি অনুষ্ঠানখন আগবাঢ়ি যোৱাত সহায় কৰিছে।

১৯৬২-৬৩ ব বিত্তীয় বছৰৰ পৰা আমাৰ কলেজখন চৰকাৰে ষাঁটি মঞ্জুৰি প্ৰাপ্ত (Deficit system) কলেজ সমূহৰ তালিকাত (Arts section) ইয়াৰ ফলত ১৯৬৩-৬৪ বিত্তীয় বছৰৰ পৰা কলেজ কতৃপক্ষৰ খৰচৰ বোজা কিছু পাতল হ'ল। ১৯৬২-৬৩ ত প্ৰবৰ্তন কৰা তিনি বছৰীয়া পাঠ্যক্রমৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ পৰাও ১০,০০০'০০ (দহ হেজাৰ) টকাৰ অনুদান ইতিমধ্যে কলেজ কোষত জমা হয়।

আমাৰ মহাবিদ্যালয় আকাশৰ ডাঠ কলা ডাৱৰ লাহে লাহে পোহৰৰ ক্ষীণ বেখা দেখা দিলে। চৰকাৰ আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুগ্ৰহত এতিয়াৰ পৰা মহাবিদ্যালয় খনে পুৰণি মোট সলনি কৰি নতুন মোট ললে। উপযুক্ত অভিযন্তা এজনৰ হতুৱাই Master plan এখন কৰাই কতৃপক্ষই পৰ্যায়মান কলেজৰ মূলঘৰটো সঁজাৰ পৰিকল্পনা হাতত ললে। প্ৰথম পৰ্যায়ৰ (First phase sitting menler

GB) ডাঙৰীয়াৰ প্ৰথম পৰ্যায়ৰ কামৰ ঠিকা দিয়া হ'ল। তেখেতে সময়মতে কামখিনি কৰি দিয়াত দ্বিতীয় পৰ্যায়ৰ কাম খিনিকে ৩ দাস ডাঙৰীয়াৰ হতুৱাই কৰাই লোৱা হ'ল। তৃতীয় পৰ্যায়ৰ কামৰ বাবে মুঠ ৪৬,০০০'০০ (চিয়ল্লিশ হেজাৰ) টকা ধাৰ্য কৰি নিয়মৰ মাজত কাম কৰি দিয়াৰ কাৰনে ঠিকাদাৰ শ্ৰীপ্ৰফুল্ল দাসক ১৯/৮/৬৬ তাৰিখে হুকুম দিয়া হ'ল আৰু সময়মতে কাম হৈ উঠিল।

১৯৬৪-৬৭ চনৰ ভিতৰতে সবলোখিনি নহলেও উপস্থিত ক্ষেত্ৰত দৰকাৰী ঘৰ দুৱাৰ আছবাৰ পত্ৰ আদি যোগাৰ হ'ল। অস্থায়ী ভাৱে হলেও কলেজৰ গ্ৰন্থাগাৰ, অধ্যাপকৰ বিশ্রাম প্ৰকোষ্ঠ, ছোৱালীৰ জিৰণি কোঠা, শ্ৰেণীৰ কাৰণে অধিকা কোঠাৰ আংশিক পূৰণ হ'ল।

অভাৱ অনাটন আৰু অসুবিধাৰ কাৰণে ১৯৬২-৬৩ ব শিক্ষা বছৰত আৰম্ভ কৰি বন্ধ কৰা বিজ্ঞান শিক্ষা ১৯৬৬ ৬৭ চনৰ শিক্ষা বছৰৰ পৰা পূৰণৰ দিন বাৰ চাই ২৭ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে (প্ৰাক্-বিদ্যালয় শ্ৰেণী) আৰম্ভ কৰা হ'ল। ১৯৬৭-৬৮ ব শিক্ষা বছৰৰ পৰা বি, এচ, চি (B.Sc.) ১ম বাৰ্ষিক শ্ৰেণীও ৭ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে আৰম্ভ হ'ল।

১৯৬৬-৬৭ চনৰ পৰা বিজ্ঞান শাখা পূৰণৰ আৰম্ভ কৰা হ'ল সঁচা কিন্তু অধ্যাপক কৰ্মচাৰী আদিৰ দৰমহা আৰু দৈনন্দিন সন্তাব্য খৰচৰ (Contingentier) সূঁকীয়া পুঁজিৰ ব্যৱস্থা কৰা নহল। ফলত কম সময়ৰ ভিতৰত কলেজ কতৃপক্ষৰ সন্মুখত বিভিন্ন সমস্যা দেখা দিয়ে আৰু সময়তেই স্তূৰ প্ৰসাৰী হ'ল। এই শাখাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা পোৱা টকাৰ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২৫

অঙ্কটো একেবাৰে নগন্য আছিল, কাৰণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা কম আছিল। ১৯৬৬-৬৭ বৰ্ষৰ পৰা ১৯৭২-৭৩ লৈ এই দীৰ্ঘ মাত্ৰ বহুবৰ্ষ কাল-চোৱাত মুঠ ৩৯৭ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিজ্ঞান শিক্ষাৰ বাবে আগবাঢ়ি আহিছিল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা মুঠ ৩৮,০৭৪.০০ মাহুল বাবদ আদায় হৈছিল। এই সময় চোৱাত চৰকাৰী ধন (Adhoc grant) মাত্ৰ ১৪.০০০ (চৈধ্য হেজাৰ) টকা আছিল। দান বৰঙণীৰ পৰা এই চোৱা কালত মুঠ ৪৬৮১.০০ টকা অনুষ্ঠানখনে পাইছিল। (৩৮,০৭৪.০০ + ১৪.০০০.০০ + ৪৬৮১.০০ = সৰ্বমুঠ ৫৬,৬৫৯.০০) ইয়াৰ বিপৰীতে কৰ্তৃপক্ষই অকল অধ্যাপক কৰ্মচাৰীৰ দৰমহা ববদ (১, ৪৬৭,৭৫ + ২২,৭৬৭.৪০ = ১,৬৯,৫২৭.১৫) মুঠ ১৬৯৫২৭.১৫ পইচা বহন কৰিব লগা হৈছিল ফলত এই শিতানত ঘাঁটি পৰিছিল মুঠ ১,১২,৮৬৮.১৫ (১,৬৯,৫২৭.১৫ - ৫৬,৬৫৯.০০) ইয়াৰ লগত এই সময় চোৱাৰ Contingency খৰচ ১০,১৬৪.০০ টকা ধৰিলে ঘাঁটিৰ অঙ্কটো হয় গৈ মুঠ (১,১২,৮৬৮.১৫ + ১০,১৬৪.০০) ১, ২৩,০৩২, ১৫ (এক লাখ তেইশ হেজাৰ বত্ৰিশ টকা পোন্ধৰ পইচা)

১৯৬৭-৬৮ চনৰ পৰা ১৯৭২-৭৩ চন লৈকে বিজ্ঞান শিক্ষাৰ কাৰণে চৰকাৰী কৰ্তৃপক্ষই কলেজখনলৈ পৰীক্ষাগাৰৰ উন্নতি, সা-সজুলি কিনা আৰু বিজ্ঞান গৃহ সম্প্ৰসাৰণ বাবদ সৰ্বমুঠ ১,১৫০০০.০০ (এক লাখ পন্থ হাজাৰ) টকা অনুদান দিয়ে। অনুদানৰ এই টকাৰ পৰা কৰ্তৃপক্ষই পৰীক্ষাগাৰৰ সা-সজুলি

আদি কিনা বাবদ মুঠ ৪৬,৫২৮.২৬ (চিয়া-ল্লিগ হাজাৰ পাঁচশ আঠাইশ টকা চাৰিশ পইচা) খৰচ কৰে। নিৰ্দিষ্ট শিতানৰ টকা (Specific fund) নিৰ্দিষ্ট শিতানত খৰচ নকৰি (১, ১৫০০.০০ - ৪৬,৫২৮.২৬) মুঠ ৬৮,৪৭১.৭৪ টকা বিজ্ঞান শাখাৰ দৰমহা আদিৰ ঘাঁটিৰ ক্ষেত্ৰত স্তুমুৱাই দি ঘাঁটি পূৰণ নহোৱাত (১, ১২,৮৬৮.১৫ - ৬৮,৪৭১.৭৪) = মুঠ ৪৪,৩৯৬.৪১ টকা কলেজৰ বিজ্ঞান শিক্ষাৰ কথা চিন্তা কৰি কলেজখনৰ বৃহত্তম স্বার্থৰ খাতিৰত কলেজবোৰৰ আইন শিতানৰ পৰা খৰচ কৰি কৰ্তৃপক্ষই সময়ৰ চাহিদা নিশ্চয় পূৰণ কৰিছে। ১৯৬৬-৬৭ চনৰ পৰা আৰম্ভ কৰা আমাৰ বিজ্ঞান শিক্ষা অব্যাহত ভাবে আজিলৈ চলি আছে। আৰম্ভনীৰ অধ্যাপক সকল সৰ্বশ্ৰী কুল ভূষণ দাস (Biology + botany) জিয়ায়ীৰ বহমান (Chemistry) কমলেশ্বৰ গোস্বামী (Physics) আৰু নন্দ ছুলাল অধিকাৰী (maths) জিনাৰ জিয়ায়ীৰ বহমানৰ বাহিৰে বাকী আমাৰ মাজত আছে। ইয়াৰ পাছতো নতুন নতুন বিভাগত অধ্যাপক আহিছে আৰু গৈছে। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ নবৰূপ দিয়াত এই সকলোৱে কম বেছি পৰিমাণে অবিহণা যোগাইছে নিশ্চয়।

বহু বাধা বিধিনী অতিক্ৰম কৰি বহু তিতা কেঁহা হজম কৰিও কৰ্তৃপক্ষ, অধ্যাপক ছাত্ৰ সমাজ আৰু বাইজৰ সহযোগিতা ১৯৭৩ চনৰ আগ মুহূৰ্ত্ততে আমাৰ কলেজ খনক ক'লা আৰু বিজ্ঞানৰ এখন পূৰ্ণ পৰ্যায়ৰ কলেজ হিচাবে ৰূপ দিয়াত ডঃ বৰা দেৱ সন্মত হৈছিল।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২৬

২০-১২-৬০ পৰা ৭-৩-৭৩ বৰ্ষৰ সময় চোৱাৰ ভিতৰতে কলেজ খেল পথাৰৰ আংশিক উন্নতি বৰ্তমান ছাত্ৰা বাসটো নিৰ্মাণ কৰি ভাড়া ঘৰৰ পৰা উঠাই আনি থিতাপি লগোৱা, বৰ্তমান অধ্যক্ষ শ্ৰদ্ধেয় ডেকা চাৰে ব্যৱহাৰ কৰি থকা (N. C. C.) আহল বহল ঘৰখনো সঁজি উলিয়াই ১৯৭১ চনৰ পৰা ইয়াক অস্থায়ী হিচাবে ছাত্ৰী নিবাস কৰা, কলেজৰ চাৰি সীমাৰ উত্তৰ পূব কোনত হৈ থকা Short Shooting Range টোও ইয়াৰ ভিতৰতে সঁজা। অৰ্থনাতি আৰু বাজনীতি বিজ্ঞান লগতে বুৰঞ্জী বিষয়ত Hons এণ্ডৰ সময়তে আৰম্ভ হোৱা। কম কথাত কবলৈ হলে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সোঁহাতে থকা গ্ৰন্থাগাৰ (৫৬' x ২২', ৩২' x ২২', ৩২' x ৮) অধ্যাপকৰ বিধান প্ৰাচোষ্ঠ (৩৬' x ২৪') লৰাৰ জিবনী কোঠা (৩৬' x ২২') ছোৱালীৰ জিবনী কোঠা (৩৬' x ২২') ছাত্ৰা নিবাস, উওৰ ফালৰ শ্ৰেণী বহা কোঠালী এটা (৩৬' x ২১') উওৰ ফালৰ কলেজ ঘৰৰ লগত সংলগ্ন মহাবাহু যেন ঘৰখন, প্ৰানী ভূগোল আৰু জীৱ বিজ্ঞানৰ পৰীক্ষাগাৰ কেইটা আৰু তেঁতেলি গছৰ কাষৰ আধকৰণ ঘৰটোৰ বাহিৰে কলেজৰ আটাইখিনি ব্যৱস্থা ১৯৬৮ পৰা ১৯৭৩ চনৰ মাৰ্চ এপ্ৰিলৰ ভিতৰত হোৱা।

১৩ বছৰ ৫ মাহ ১৮ দিন গোৱালপাৰা কলেজৰ অপাৰ্শ্বভাৱে শুক দায়িত্বত থাকি ডঃ মহেন্দ্ৰ বৰা দেৱ ১৯৭৩ চনৰ জুন মাহৰ ৭ তাৰিখে অধ্যক্ষ পদৰ পৰা ইস্তাফাদি বহু বেদনা লৈ গুছি যায়। চাকৰী জীৱনৰ এদিনো নষ্ট হব নিদি বিলাসীপাৰা কলেজৰ অধ্যক্ষ পদত নিযুক্তি লয়।

ইয়াত কিছুদিন থকাৰ পাছত ডিব্ৰুগড় বিশ্ব-বিদ্যালয়ত অসমীয়া বিভাগত সোমায়। আমাৰ চিবনমস্য শ্ৰদ্ধাজ্জদ ডঃ মহেন্দ্ৰ বৰা দেৱ বৰ্তমানে বেজবৰুৱা আসনৰ অধ্যাপক হিচাবে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগত কাম কৰি আছে।

প্ৰতিষ্ঠাৰ দিনৰ পৰা সময়ে সময়ে কলেজখনৰ সম্পাদকৰ মহান দায়িত্ব পালন কৰি কলেজখনক গঢ় দিয়াত আশ্ৰান চেপ্টা কৰিছিল স্বৰ্গীয় ওৱাজুদ্দিন আহাম্মদ (আৰম্ভনীৰ অধ্যক্ষ) (২৮/২/৫৭-২৪/১০/৫৭, ৬ বছৰী কান্ত দাস ২৭/৭/৫৯-১২৭৩) ৬ মনিৰাস্ত দাস আৰু শ্ৰীযুত হাকিম চন্দ্ৰ বাভা, যুতীয়া ভাৱে (১৫/৭/৫৭-২৩/১০/৫৭) আৰু শ্ৰীযুত মাধৱ চন্দ্ৰ বৰুৱাদেৱ (১৯৭৩-১৯৭৬)

এখেত সকল আছিল উৎসৰ্গিক প্ৰান সমাজ কৰ্মী। এখেত সকলে কলেজখনৰ সৰ্বাংগীন মংগলৰ হকে দেহে কেহে খাটিছিল।

স্বৰ্গীয় বজনী কান্ত দাস দেৱ একেবাৰে বহু বছৰ সম্পাদকৰ দায়িত্বত থাকি কলেজখনৰ উন্নতি হকে প্ৰান পনে যুঁজি যি অবিহণা আগবঢ়াই থৈ গ'ল সি অকল আমাৰ কলেজ-খনৰ গোৰৱ বৃদ্ধি কৰা নাই, গোৱালপাৰা তথা এই বৃহত্তম এলাকাৰ জীৱনৰো বিভিন্ন দিশ সমৃদ্ধ কৰিছে। স্বৰ্গীয় বজনী কান্ত দেৱৰ ব্যক্তি-ত্বৰ সবাতোকৈ আকৰ্ষণীয় দিশ হৈছে নম্ৰতা আৰু বিনয়। তেখেতৰ এই মহান গুণ বাজিয়ে ১৯৬২ চনত কলেজৰ সাহায্যার্থে আয়োজন কৰা-charity football match competition ক কেন্দ্ৰ কৰি উত্তৰ হোৱা আৰু ১৯৬৪

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২৭

চনত গোৱালপাৰা বিদ্যাপীঠ আৰু নিউ হাই-
স্কুলৰ কৰ্তৃপক্ষই অনুমতি নহোৱাকৈ কলেজৰ
সৌহাৰ্ডে স্কুল ঘৰ নিৰ্মাণৰ পৰিগ্ৰহিত উদ্ভে-
দোৱা পৰিস্থিতি স্কুলৰ ভাৱে মিট-মাট কৰাত
কৰ্তৃপক্ষই সক্ষম হৈছিল।

কৰ্তৃপক্ষৰ ২/৫/৭২ তাৰিখৰ সিদ্ধান্ত
অনুসৰি কলেজ পৰিচালনা সমিতিৰ তিনিজনীয়া
সংজ্ঞাতি দল এটি বিজ্ঞান শাখাৰ বাবে চৰকাৰৰ
পৰা সহায়ৰ কাৰণে খিলঙলৈ গৈ ঘূৰি অহাৰ
পথত মটৰ দুৰ্ঘটনাত কলেজৰ হকে প্ৰানাহুতি
দিয়া স্বৰ্গীয় দিনেন্দ্ৰ নাৰায়ণ সিংহ, "হুদুদা"
(Sitting member, G. B.) অক্ষুবতে
বিনাশ হোৱা ডেকা কৰ্মী বজুবৰ ও শিশিৰ
মেধী আৰু ওসাহাদত আলী জোংদাৰ ডাঙৰীয়া
আৰু চিৰদিনৰ কাৰণে ঘূনিয়া হোৱা শ্ৰেয়
শ্ৰীযুত বিনয় কৃষ্ণ ঘোষ (Sitting member,
G. B.) আৰু মাননীয় উপাধ্যক্ষ লুতফুৰ
বহমান চাৰ ( ) এওঁলোকক

আমি পাহৰিম কেনেকৈ।

গোৱালপাৰা কলেজ প্ৰতিষ্ঠাৰ পৰিকল্পনাৰ
দিনৰ নমস্যা ব্যক্তি সকলৰ কেই গৰাকী ডাঃ
অন্নদা চন্দ্ৰ দাস (শিল্পী বঁটা প্ৰাপ্ত, ১৯৯০)
ডাঃ মেহদি আলী জনাব মজিকদ্দিন আহাম্মদ,
M. L. A. আৰু শ্ৰীযুত হাকিম চন্দ্ৰ বাৰ্ডা
(Ex. M. L. A.) মহোদয় বৰ্তমান আমাৰ
মাজত আছে। আমাৰ প্ৰাৰ্থনা স্বৰূপে এওঁ-
লোকৰ মঙ্গল কৰক।

জনম দি অনুষ্ঠানখনৰ সৰ্বাংগীন মংগলৰ
হকে দোঁতে কেঁহে খাটি আমাক এৰি যোৱা
মহান সকলক আমি কৃতজ্ঞতা আৰু শ্ৰদ্ধাৰে

সৌৰভো এখনেন্দ্ৰ নাথ নাথ ওৱাজুদ্দিন
আহাম্মদ, ও মুজিবৰ বহমান ওক্ষীবোদ মোহন
সেন, ও মহবুবৰ বহমান ওজ্জিমাদ্দিন আহাম্মদ
ও এচ, এম. সেনগুপ্ত ও মনিকান্ত দাস, ও নজ-
মুলহক, ও অমুলা ভূবন অধিকাৰী, ও কুমুদেশ্বৰ
নাথ ও বজ্জনী কান্ত দাস, ও দুপুনাথ, ও বমেশ
চন্দ্ৰ দাস, ও চাক মোহন দাস ও ভূপেন্দ্ৰ
নাৰায়ণ চৌধুৰী, ও প্ৰতাপ চন্দ্ৰ ঘোষ, ও ভবেন্দ্ৰ
নাৰায়ণ সিংহ, আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা চিৰ
বিদায় লোৱা অন্যান্য সকলোকে এওঁলোকৰ
স্মৃতিয়ে আমাক প্ৰেৰণা যোগাব। এওঁলোকৰ
আত্মাই চিৰ শান্তি লাভ কৰক, এয়ে কামনা।

ডঃ বৰাদেৱৰ পাছত উপাধ্যক্ষ লুতফুৰ
বহমান চাহাবে ৪/২/৭৫ লৈকে কাৰ্য্যকাৰী অধ্যক্ষ
হিচাবে কলেজৰ কাম চলাই ৰাখে। এই
চোৱা কালতে আৰ্থিক ১/০/৭৪ তাৰিখৰ পৰা
চৰকাৰে আমাৰ বিজ্ঞান শাখাটোক ঘাঁটি
মঞ্জুৰিৰ মাজত ধৰে। ৫-২-৭৫ তাৰিখৰ পৰা
ডঃ বীবেন্দ্ৰ নাথ দত্ত মহোদয়ে আমাৰ কলেজৰ
অধ্যক্ষতাৰ পদত অধিষ্ঠিত হয়। ডঃ দত্তচাৰ
আমাৰ কলেজত ২ বছৰ ৬ মাহ (৫-২-৭৫-৫-৭৭)
অধ্যক্ষ পদত বৰ্তমান তেখেত গৌহাটী বিশ্ব-
বিদ্যালয়ৰ Folklore বিভাগত আছে।

কম সময়ৰ ভিতৰত বহু কাম কৰি
দেখুৱাব পৰা মানুহ বহু আছে। যদিহে অৰ্থাৎ
ভাব নাথাকে, আকৌ অৰ্থ থাকিলেও বুদ্ধি
আৰু কৌশলৰ অভাৱত বহু কাম পেলাই ৰখা
মানুহৰো আমাৰ মাজত অভাৱ নাই নিশ্চয়
আনপিনে বুদ্ধি কৌশল খটাই শূন্যৰ পৰা বহু
কাম কৰি দেখুৱাব পৰা মানুহো আমাৰ সমাজত

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২৮

একেবাৰে নথকা নহয়। বহু অনুষ্ঠান শূন্যৰ
পৰাই গঢ়ি উঠিছে। ডঃ বীবেন্দ্ৰ নাথ
দত্ত মহোদয়ৰ পাছত ডঃ প্ৰবীন শৰ্মা
চাৰ মাত্ৰ ১৪ মাহ ১৪ দিনৰ বাবে আমাৰ
কলেজত অধ্যক্ষতা কৰিবলৈ আহি প্ৰথমে
উপস্থিত সমস্যা সমূহৰ বৃদ্ধিলৈ কৰ্তৃপক্ষা পৰামৰ্শ,
অধ্যাপক আৰু ৰাইজৰ সহযোগীতাত কামত
অগবাচি বুদ্ধি কৌশল খটাই স্থানীয় সদাশয়
ব্যক্তি কেইজন মানৰ কাষ চাপি বিশেষ দিগ-
দাৰি নহোৱাকৈয়ে জনাব মহম্মদ জ্বেন,
(Sitting member, G. B.) জনাব মুকন
ন'ব (Sitting member G. B.) শ্ৰীযুত
দি, এল পদ্দাৰ, স্বৰ্গীয় বিৰধি চান্দ চাঙ্গৈৰ
শ্ৰীযুত চাম্পালাল আৰু শ্ৰীজয় সূৰ্যা নাথ
ডাঙৰীয়াৰ পৰা স্কুলৰ সহাঁৰি পালে। এই মহান
দাঁতা সকলৰ পৰা একোটাকৈ memorial
Room কলেজৰ কাৰণে দান হিচালে চোৱা
হয়। ইয়াৰ উপৰিও দুই তিনিজন ব্যক্তিৰ পৰা
একোটা Room ৰ আংশিক খৰচ দান হিচাবে
আদায় কৰা হয়। ইয়াৰ উপৰিও কিছুমান
ব্যক্তিৰ পৰা বৃদ্ধন পৰিমাণৰ দানো আদায়
কৰা হয়। বৰ্তমান গ্ৰাণ্থাগাৰৰ নিৰ্মাণ ডঃ শৰ্মা
চাৰেই কৰি যোৱা। কিকিত বৈ থকা কাম
পৰবৰ্তী অধ্যক্ষ ডঃ বৰু কান্ত বৰুৱাদেৱৰ দিনত
শেষ কৰা হয়। বৰ্তমান অধ্যাপকৰ প্ৰকোষ্ঠটোও
ডঃ শৰ্মা চাৰে কৰি যোৱা পৰিকল্পনাৰ ফলশ্ৰুতি
এই প্ৰকৃষ্টটো নিৰ্মাণ কৰোঁতে যি খৰচ পৰিছিল
তাৰ ভিতৰত অসম বিজ্ঞান সমিতিয়ে আমাৰ
কলেজত ১৯৭৮ চনত পতা ৰূপালী জয়ন্তী
উৎসৱৰ অভ্যৰ্থনা সমিতিয়ে আগৰঢোৱা বৰঙণী
১১,০০০.০০ (এঘাৰ) হাজাৰ টকাও আছে।

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ পৰা পোৱা
টকাৰে বৰ্তমান ছাত্ৰী নিবাসটোৰ নিৰ্মাণ
কাৰ্য্যও ডঃ শৰ্মা চাৰৰ দিনতে হাতত লোৱা
হয়। তেখেতৰ দিনতে ৰসায়ন আৰু প্ৰাণী
বিজ্ঞান বিষয়ত major খোলাৰ পৰিকল্পনা
কৰা হয় যদিও ২৬/৩/৮৫ ৰ পৰাহে বিশ্ববিদ্যা-
লয়ে এই সংক্ৰান্তত স্বীকৃতি (Affiliation)
দিয়ে। ডঃ শৰ্মাচাৰ কলেজৰ বাবে কম দিনৰ
ভিতৰতে কেইবাটাও Posts চৰকাৰৰ পৰা
আদায় কৰাৰ সক্ষম হয়। মুঠতে কম দিনৰ
ভিতৰত কলেজখনে সন্মুখিন হোৱা ভালেমান
সমস্যাৰ সমাধিপযোগী সমাধান কৰি গুৰুত্ব-
পূৰ্ণ কিছু সমস্যা সমাধানৰ ভবিষ্যত পৰিকল্পনা
সঁজি থৈ ১৪/৯/৭৯ তাৰিখে আমাৰ কলেজ
এৰি পাস্ক কলেজলৈ যায়।

ইতিমধ্যে আমাৰ কলেজখনে ২৫ বছৰত
সোমাই পৰিল। ডঃ প্ৰবীন শৰ্মা চাৰৰ খালি
ঠাই পূৰাবলৈ ডঃ বৰু কান্ত বৰুৱা ডাঙৰীয়া
আমাৰ কলেজলৈ আহিলে। এখেত গোৱাল-
পাৰা চহৰৰে মানুহ। ভালেমান বছৰ গৌহাটী
বিশ্ব বিদ্যালয়ৰ প্ৰশাসন বিভাগৰ উচ্চ পদত
থকা ব্যক্তি (Controller of Examinati
ons) যথেষ্ট অভিজ্ঞতাৰ গৰাকী। এখেত
২৩/১১/৭৯ তাৰিখৰ পৰা ১৪/১২/৮২ লৈকে
৩ বছৰ ২১ দিন আমাৰ কলেজৰ অধ্যক্ষ
পদত থাকি বৰ্তমান সন্দিকৈ ছোৱালী কলেজত
অধ্যক্ষ হৈ আছে। ডঃ বৰুৱা দেৱৰ দিনতে
আমাৰ কলেজে ৰূপালী জয়ন্তী উৎসৱ পালন
কৰে। ডঃ শৰ্মা চাৰে এৰি থৈ যোৱা গ্ৰাণ্থ-
াগাৰটোৰ বাকীৰোৱা কাম, অধ্যাপক বিশ্ৰাম
প্ৰকোষ্ঠৰ নিৰ্মাণ আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ আধৰুৱা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২৯

কাম আদি ডঃ বৰুৱাদেৱে কতৃপক্ষৰ পৰামৰ্শ ক্ৰমে সম্পন্ন কৰে। উপৰ মহলাৰ লগত ভাল সম্পৰ্ক থকাৰ কাৰণ ডঃ বৰুৱাদেৱে কলেজখনৰ কিছুমান গুৰুত্ব পূৰ্ণ কাম কাগজে কলেমে আগুৱাই থৈ যায়।

বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত খগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ডেকা মহোদয়ে যোৱা ১/১২/৮৩ বৰ্ষৰ আমাৰ কলেজৰ অধ্যক্ষৰ আসন অলঙ্কিত কৰি এই আসনৰ মৰ্যাদা বক্ষা কৰি আছে। আমাৰ কলেজ ঘৰৰ লগত লাগি থকা উত্তৰৰ মহাবাহু যেন ঘৰ খন এওঁয়েই U.G.C.ৰ অনুদানৰ টকাৰে সাজে। প্ৰাণী বিজ্ঞান আৰু ভূগোল বিজ্ঞানৰ পৰীক্ষাগাৰৰ কেঠলী ছটাও মাননীয় ডেকা চাৰেই সাজি উলিয়ায়। অতদিনে চলি থকা বিষয় সমূহৰ লগত শিক্ষা আৰু পৰি-সংখ্যা বিজ্ঞান বিষয় এওঁয়েই সংযোগ কৰে। বসায়ন আৰু প্ৰাণী বিজ্ঞানৰ major ৰ স্বীকৃতি (Affiliation 26. 3. 85) সংশ্লিষ্ট কতৃপক্ষৰ পৰা এওঁয়েই আদায় পৰে। পদাৰ্থ, জীৱ আৰু ভূগোল বিজ্ঞানত major বিষয় চলি আছে আৰু ইতিমধ্যে ইয়াৰ যোগ্যতা প্ৰমাণৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। বৰ্তমানে আমাৰ গ্ৰন্থাগাৰৰ পুথি পাতিৰ সংখ্যাও যথেষ্ট বাঢ়িছে।

আবন্তনীৰ পৰা নানা বেমেজালি আৰু অভাৱ অভিযোগৰ মাজেৰে পৰিচালিত হৈ প্ৰায়খিনি অতিক্ৰম কৰি আমাৰ কলেজখনে বৰ্তমান উন্নতিৰ পথলৈ আগবাঢ়িছে। কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বহুৰি বাঢ়িয়েই আছে। কিন্তু পৰিতাপৰ বিষয় কলেজখনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা যথেষ্ট বৃদ্ধি হোৱা স্বত্বেও চৰকাৰৰ আৰ্থিক

সাহায্য আৰু U.G.C. য়ে দিয়া আৰ্থিক অনুদান বৃদ্ধি পৰিমান হোৱা নাই। বৰ্তমানে পুৰা আৰু দিনৰ শাখা মিলি দুহেজাবৰো অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আমাৰ কলেজত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি আছে। এই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ আধাতকৈ বেছি সংখ্যক চৰহৰ বাহিৰৰ পৰা অহা। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হোৱাৰ লগে লগে আমাৰ অভিযোগো বাঢ়িছে। ছাত্ৰ বাসৰ সম্প্ৰসাৰণৰ ব্যৱস্থা কতৃপক্ষই অতি সোনকালে কৰিব লগা হৈছে। ছাত্ৰ বাসস্থানৰ সুবিধা দিব নেৱাৰা বাবে বহু ছাত্ৰ চৰহৰ চুকে কোনে ইফালে সিফালে বাগৰি মহান কৰ্তব্যৰ ক্ষেত্ৰত জিয়াতু ভূগিছে আৰু কিছুমানে হয়তে কলেজত পঢ়াৰ আশা বাদ দিব লগাওঁ হৈছে। ছাত্ৰীৰ ক্ষেত্ৰটো সেই সমস্যা। এই সমস্যা বোৰৰ প্ৰতি চিন্তা কৰি কতৃপক্ষই ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে আৰু বৰ্তমানৰ ছাত্ৰী নিবাসটোৰ সম্প্ৰসাৰণ

লগতে ইয়াৰ দেৱাল দিয়াৰ ব্যৱস্থা অনতিপলমে গ্ৰহণ কৰিব লাগে। বৰ্তমানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জিৰি কোঠা ছটা যথেষ্ট সৰু হৈছে। স্থানাভাৱত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বাবান্দাত ঘূৰি ফুৰি, খট খটিত বহি থাকি অথবা গ্ৰন্থাগাৰত সোমাই Reading Room ৰ মৰ্যাদা নষ্ট কৰি তেওঁ লোকৰ আজৰি সময় নষ্ট কৰিব লগা হৈছে গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে অহল বহল জিৰি কোঠাৰ অতি প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। বিজ্ঞান বিভাগৰ পৰীক্ষাগাৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অনুপাতে বৰ্তমানে ঠেক হৈ পৰিছে। ভবিষ্যত বিজ্ঞান শিক্ষাৰ উন্নতি কল্পে এতিয়াৰ পৰা পৰীক্ষাগাৰ সমূহৰ সম্প্ৰসাৰণৰ পৰিকল্পনা হাতত লব লাগে

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৩

ক'লা আৰু বিজ্ঞান উভয় শাখাৰ প্ৰত্যেকটো বিভাগৰ কাৰণে সুকীয়া সুকীয়া কোঠালী সাজি প্ৰত্যেক বিভাগতে বিভাগীয় গ্ৰন্থাগাৰৰ পৰিকল্পনা কৰি যাবতীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে আৰু অনতি পলমে গ্ৰন্থাগাৰৰ লগত অধ্যাপকৰ বাবে স্থায়ী Reading Room ৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। আমাৰ কলেজ খেল পথাৰখন (৫০০' x ৩৫০') যথেষ্ট অহল বহল হোৱা স্বত্বেও উন্নতি নহোৱাত বহুৰি প্ৰায় ছমাহে ব্যৱহাৰৰ অনুপ যোগী অৱস্থাত থাকে। কতৃপক্ষই খেল পথাৰখনৰ উন্নতি সাধনৰ পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰি শিক্ষাৰ দৰকাৰী ফালটোক মামৰ মুক্ত কৰিব লাগে।

যোৱা একুৰি তেৰ বছৰৰ ভিতৰত আমাৰ কলেজৰ বিভিন্ন দিশত নানা যোগ বিয়োগ ঘটিল। প্ৰায় আঢ়ৈ হাজাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আঠাৱল্ল গৰাকী অধ্যাপক অধ্যাপিকা, কলা আৰু বিজ্ঞান বিষয়ক নতুন নতুন বিষয়ৰ প্ৰবৰ্তন, ঘৰ-তুৱাৰ নিৰ্মাণ তৃতীয় আৰু চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীৰ অধিক কম সংস্থানে আজিলৈ কলেজখনৰ প্ৰগতিৰ সূচনা কৰিছে বুলি কব পাৰি।

আমাৰ কলেজখনত ছটা এটা বিষয়ত এম, এ, মহলাৰ পাঠ্যক্ৰম প্ৰবৰ্তন কৰিলে কলেজ কতৃপক্ষই ছাত্ৰ ছাত্ৰী তথা বাইজৰ বহু দিনীয়া ব্যক্ত নকৰা আবেদন পুৰণ হলেহেঁতেন আৰু উচ্চ শিক্ষাৰ এটি নতুন স্তৰ মুকলি হলেহেঁতেন আৰু লগতে আমাৰ বাণীতীৰ্থখনৰ মৰ্যাদাও বহুখিনি বাঢ়িলেহেঁতেন।

আমাৰ কলেজখনৰ জীৱন বৈচিত্ৰ্যময়। বৰ্তমান কলেজখনৰ কতৃপক্ষ, অধ্যাপক অধ্যাপিকা আৰু ছাত্ৰ সমাজৰ উপৰি পুৰুষ সকলক লৈ আমি গৌৰৱ কৰিব পাৰো। সেইবাবে ক্ৰমাৎ বিশ্বীৰ গৰ্ভত মুখ লুকাবলৈ আবন্ত কৰিছে আৰু ইতি মध्ये বহু পুৰনি কথাৰ তলা নলা পাবলৈকে টান হৈছে। সৰুৰ আৰু সকলোৱে কম বেছি পৰিমাণে অনুষ্ঠানখনৰ বুৰঞ্জীৰ আহিলা যোগ-নিয়াৰ। উপৰি পুৰুষ সকলৰ কথা জানিলে আমাৰ বল বাঢ়ে।

এই ছোৱা কালতে কলেজখনৰ বহুত ওলট পালট হ'ল। বহুত গ'ল, বহুত আহিল। হয়তো নিলিখিবলগীয়া কথা লিখিলোঁ। লিখিব লগীয়া কথাও বাদ পৰিল। ইয়াৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। ❀ ❀

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৩১

“এই বছৰ কেইটামান উল্লেখযোগ্য ফলাফল”

অনিবার্য কাৰণ বশতঃ আৰু কিছুমান এই বছৰটোৰ বিশেষ প্ৰতিযোগীৰ ফটো নোপোৱাত ফটো সমূহ আলোচনীত প্ৰকাশ নহল। সেয়ে ছুঁখিত।

সম্পাদক,

তলত ফলাফল সমূহৰ এখন তালিকা প্ৰকাশ কৰা হ’ল।

২। যুৱ মহোৎসৱত দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ নাট্য দল হিচাবে খ্যাতি অৰ্জন কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ নাট্য দল—

নাট অমৰাৱতীৰ অতিথি, পৰিচালনা— শ্ৰীজৈবোন্দু জ্যোতি পাটগিৰী।

অভিনেতা— শ্ৰীআচৰাফুল হক, শ্ৰীধ্ৰু জ্যোতি পাঠক, শ্ৰীগোতম শৰ্মা।

অভিনেত্ৰী— শ্ৰীবৰ্ণালী ৰায়, সংগীত— শ্ৰীঅক্ষয় জ্যোতি পাটগিৰী।

২। যুৱ মহোৎসৱত যোগদান কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সংগীত প্ৰতিযোগী সমূহ হ’ল—

শ্ৰীজবা চক্ৰৱৰ্তী — গোৱালপৰীয়া লোকগীত, বৰীজ সংগীত।

শ্ৰীমিঠু মুখাৰ্জী — জ্যোতি সংগীত, শ্ৰীনৱৰাম পাঠক — আধুনিক গীত।

সমেবেত সংগীতৰ শিল্পী সকল— শ্ৰীনৱৰাম পাঠক, শ্ৰীমুনাল কান্তি মেধী, শ্ৰীযুগৱত নাথ
শ্ৰীজবা চক্ৰৱৰ্তী শ্ৰীমিঠু মুখাৰ্জী, শ্ৰীবৰ্ণালী ৰায়।

৩। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শ্ৰেষ্ঠ তাত্ৰিক— মঃ আচৰাফুল আলম।

৪। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শ্ৰেষ্ঠ নাট্য দল—

নাট— অমৰাৱতীৰ অতিথি—

অভিনেতা— শ্ৰীধ্ৰুজ্যোতি পাঠক। শ্ৰীহেমেন দাস। মঃ মুস্তাফিজুল ইছলাম।

অভিনেত্ৰী— শ্ৰীবৰ্ণালী ৰায়।

৫। মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ ব্যঙ্গ চিত্ৰ শিল্পী— শ্ৰীস্বপন কুমাৰ ঘোষ।

৬। মহাবিদ্যালয়ৰ কেই গৰাকী মান খ্যাতি অৰ্জন কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী।

(১) ১৯৯০ চনৰ স্নাতক চূৰাস্ত্ৰ বৰ্ষৰ বিজ্ঞান শাখাত প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰে ক্ৰমে—

মঃ ইব্ৰাহীম আলী আহমেদ। বিষয়— গণিত

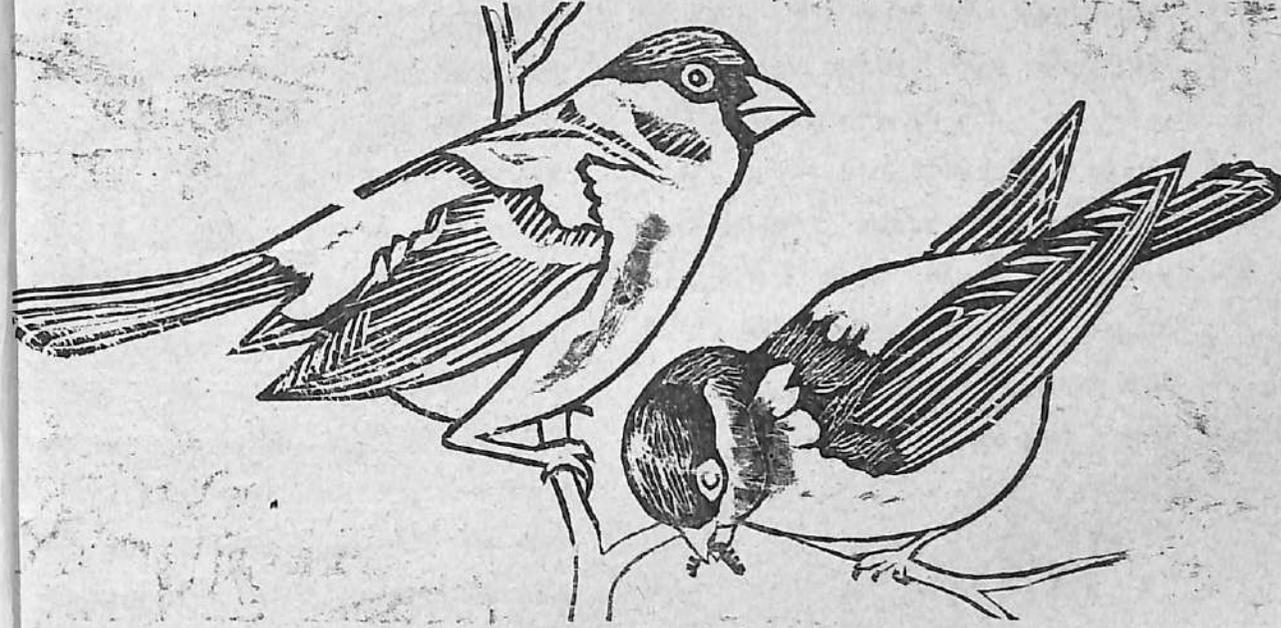
মিচ্ গীতালি মেধী বিষয়— ৰসায়ন বিজ্ঞান

মিচ্ সিমিতা চৌধুৰী বিষয়— প্ৰানী বিজ্ঞান

৭। ১৯৮৯ চনৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত পদাৰ্থ বিজ্ঞান, গণিত, ৰসায়ন বিজ্ঞানত ক্ৰমে
লেটাৰ মাৰ্ক অৰ্জন কৰি প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰে শ্ৰীঅজয় কুমাৰ চক্ৰৱৰ্তী।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৩২

গল্প গুচ্ছ

“উপন্যাস বিস্তৃত, চুটি গল্প সংহত; উপন্যাসত পৰিতৃপ্তি, চুটি গল্প ব্যঞ্জনাৰ অতৃপ্তি।
উপন্যাসে পাঠকক সকলো বুজাই দিয়ে, চুটি গল্পই পাঠকক বুজি লবলৈ অবকাশ দিয়ে”

শ্ৰীশচন্দ্ৰ দাস— সাহিত্য সন্দৰ্শন

চুটি গল্পক ৰবিন্স নাথ ঠাকুৰে এই বুলি কৈছিল—

“শেষ কৰি ভাৰ হ’ব, শেষ হৈয়ো

নহ’ল যে শেষ।”

াকাৰিলো,

দেখাই নাই

আলোচনী/১

“সময়”

শান্তা শর্মা
প্রাক্তন ছাত্রী

বিচনাখনত বাগবি মই ইচাট বিচাটকৈ পৰি আছে। বাহিবৰ কৰ্মব্যস্ত লৰাজাকব চিঞৰ বাখৰে নিশাটো অকনো গভীৰ কৰি বাখিব পৰা নাই। মোৰ টোপনি এইবোৰৰ বাবে ভাঙি যোৱা নাই। চকু মেলি চাবলৈ চেষ্টা কৰিলো। কিন্তু এক্কাৰবোৰে মোৰ চকুলৈ একো আনি দিব পৰা নাই। এবাৰ ভাবিলো বাহিবত কাম কৰি থকা লৰাজাকব লগতে কথা পাতোৱা নেকি? মাই। বাহিবলৈ উঠি যোৱাখন মানসিকতাও মোৰ নাই। গম লবলৈ চেষ্টা কৰিলো কিমান বাজিল। বিচনাৰ কাষত টিকটিকাই থকা ঘড়ীটো বিচাৰি লবলৈ চেষ্টা কৰিলো। কিন্তু নোৱাৰি। বৰ এক্কাৰ। অলপ কষ্ট কৰি বাহিবৰ পোহৰ অকণমান পৰ্দাখন দাঙি পাব পাৰি। কিন্তু মন নগল। মোৰ আমনিও লাগিল। কিন্তু পুৱাৰ পোহৰবোৰলৈকে যেন বৰ ভয় লাগিল। কিছুমান সত্য সন্মুখীন যেন পোহৰেই কৰি দিব। মই অৱশ্যে ভাবি পোৱা নাই কি সত্য সন্মুখীন মই হোৱা নাই। মই পাব কৰি দিয়া যোৱা কালিটো মই জনা কিন্তু নজনাব ভাওজুৰি পাব কৰি দিয়া সত্যই নহয় জানো? মোৰ চকুপানী ওলাই আহিল। হয়তো ছুখৰ,

সমবেদনাৰ। কিন্তু কালি মণিৰ চকুপানীবোৰ ছুখৰ নাছিল, আছিল ফোভৰ, জীৱনটোৱে তাইৰ প্ৰতি কৰা অপমানৰ।

বহুদিনৰ মূৰত মণিক দেখি মই হতবাক হৈ পৰিছিলো। বহুসময় মোলৈ চাই থাকি এসময়ত তাই কান্দি পেলাইছিল। তাইৰ নিস্ত্ৰভ কিন্তু এসময়ৰ বৰ ধুনীয়া চকুটোৰ পৰা ওলোৱা চকুপানীয়ে মোক বহুতো কথাই বুজাই দিছিল। মই একো নুশুধিলো। মাথো চাই বহুো আগৰ বৰ ধুনীয়া, সকলোকে মোহিত কৰিব পৰা মণিজনীৰ ঠাইত মই শুকান গৰহি যাব খোজা মণিজনীলৈ। মই তাইক কি কব পাবো বা তাই মোৰ পৰা কি শুনিব বুলি ভাবিছিল, সেইয়া আমি ছয়োজনীয়েই বৰ ভালদৰেই জানিছিলো। সেয়ে একো নকলো। কব নোৱাৰাকৈয়েই বাগবি অহা মোৰ চকুপানীবোৰৰ বিষয়ে তাইক জানিব নিদিিলো। ভাবিব নোৱাৰিলো মই কি কৰিম। সেয়ে তাইক সুস্থিৰ হৈ লবলৈ হিছিলো। চকুপানী মোহাৰি মোহাৰি কান্দোন লুকুৱাবলৈ চেষ্টা কৰি মোক সুধিছিল “খতু অহা নাই?” মই সন্মতিকূচক মূৰ জোকাৰিলো, তাই আকৌ কলে “মই তেওঁক দেখাই নাই

নহয় ? ” মই কৃত্ৰিম খঙেৰে কৈছিলো “তই বিয়ালৈ নাহিলিয়েই মোৰ । মই তই অন্ততঃ এবাৰ আহিবি বুলি বৰ আশা কৰিছিলো” । তাই হাঁহিছিল “কেনেকৈ আহিলোহেঁতেন ? তই জান, মই নোৱাৰো । তথাপি আশা কৰিছিলি । তুহুপৰি দীপকৰ মোহে বান্ধিও ৰাখিছিলি স্কিঞ্জানি (?) বাক বাদদে । স্বতুই তোক মৰম কৰে” ? মই হাঁহিছিলো । তাই আকৌ কৈছিল “পিছে তই লাগি হয় নে নহয় নাজানো । সি কিন্তু বৰ লাগি । তোক পালে । তোক দেখিলেই গম পায়, তই সুখী । মই জানো পৃথিৱীৰ কোনো ছুখেই তোক কেতিয়াও চুব নোৱাৰে । কিন্তু মোৰ কি হৈ গল, জিনা ? কেনেদৰে কত সোমাই পৰিলো । নাজানিলো, নুবুজিলো । তই কোৱা, বুজোৱা কথাবোৰ মানিব পৰাহেঁতেন এইবোৰ নহল-হেঁতেন । অৱশ্যে তোৰ এবাৰ কথা এতিয়াও মানো । ” মই সুধিছিলো “কি” ? “ভগবানে যি কৰে ভালৰ বাবেই কৰে” । ছয়োজনীয়ে একেলগে হাঁহি উঠিলো ।

“দীপকৰ ঘৰৰ কি” ? মোৰ প্ৰশ্নত তাই কৈ উঠিছিল টকা কৰিছে । ভালৈট । তই কোৱাৰ দৰে মাজে মাজে দিগন্তৰ কথা কৈ মোৰ লগত কাকিয়া কৰে । কেতিয়াবা মাৰেও । তই নকলেও মই জানিছিলো এইয়াই হব । জানিগুনি আদৰি লোৱা জীৱনটোত সুখ দুখৰ খাতিয়ান বিচাৰি নিজকে কষ্ট দিব খোজা নাই” । গালি শপনি, মাৰৰ কথা বেলেগেই, আত্মসন্মানত সামান্যতম আঘাত লাগিলেও কান্দি কাতি বাউলী হোৱা অভিমানী

মণিজনীলৈ চাই মোৰ কান্দি দিবলৈ মন গৈছিল । “জান জিনা সেইদিনা ঘৰৰ পৰা হঠাতে মোক লৈ অহা দীপকৰ কঠিন হাত দুখন আৰু কেতিয়াও কোমল নহল । ” মণিয়ে কৈ গৈছিল “আৰু কি জান । যিদিনা মোক তেনেদৰে দীপকে জোৰকৈ তাৰ ঘৰলৈ লৈ আহিছিল, মই মালৈ চাইছিলো । কিন্তু মাৰ চকুত এটোপাল চকুপানীও নেদেখিলো । কোনেও নাজানিলে মোৰ অসহায় অৱস্থাৰ কথা । জানিলে মোক মই দুঃশ্চবিত্ৰা । মই ভানিছিলো মই দীপকৰ হৈ যাবই লাগিব । কিন্তু তোৰ নিচিনাকৈ, সকলোৰে নিচিনাকৈ নিজৰ স্বখনৰ পৰা ওলাই আহিবলৈ মোৰ জানো মন নাছিল ? ” মই একো কব পৰা নাছিলো । মাথো গুনি গৈছিলো পাৰ হৈ যোৱা কিন্তু তাইব বাবে পাৰ হৈ যাব নোখোজা দিনবোৰৰ কথা । মই ভাবি ঠিক কৰিব পৰা নাছিলো তাইক মই কি কৰিম । খং কৰিম নে তাইৰ দুখবোৰত সমবেদনা জনাম । এনেতে কোনোবাই কৈছিল যে দীপক বাহিৰত বৈ আছে । মণিক ওলাই যাবলৈ দিছে । যাবলৈ ওলাই মণিয়ে মোক সুধিছিল “দীপক বাহিৰত বৈ আছে । যাবি নেকি” ? কব নোৱাৰাকৈয়ে মোৰ মাত কঢ় হৈ পৰিছিল “নাযাও । কিয়, সেইয়া তই জান” । তাই হাঁহিছিল “বাক । মই বেয়া নাপাও । অ’ খতুৰাজক আজি নেদেখিলোৱেই । অহাই নাই কিজানি বজাবৰ পৰা । বিয়াৰ দিনা আহিলে দেখুৱাবি । মই যাওঁ” । আৰু এবাৰ সুৰি নোচোৱাকৈ তাই গুচি গৈছিল ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/২

আৰু সেই মুহূৰ্ত্তৰে পৰা মই ভাবিছো, মাথো ভাবিছো, সেই দিনবোৰৰ কথা । যিবোৰ দিনৰ টুকুৰা টুকুৰ কিছুমান ছবিৰে মোৰ মনত আনি দিব পাৰে কেতিয়াবা সুখ, কেতিয়াবা দুখ, লগতে গুণা । মণি মোৰ নিজৰ কোনো নহয় । সৰুৰে পৰা আমি বৰ আপোন হৈ পৰিছিলো । সিহঁত আৰু আমি একে ঠাইতো নাছিলো । মোৰ একমাত্ৰ পেহীৰ ঘৰৰ ওচৰতে সিহঁতৰ ঘৰ আছিল । পেহীয়ে মোক বৰ মৰম কৰিছিল । মোৰ বন্ধৰ দিনবোৰ সৰুৰে পৰা মই তাতেই কটাইছিলো । পেহীৰ একমাত্ৰ সন্তান বাবা দাদা পেহা আৰু পেহীৰ বাহিৰে তেওঁলোকৰ ঘৰত আন কোনো নাছিল । সেয়ে মই মণিৰ লগ হবলৈ আৰম্ভ কৰিছিলো । দিনাটোৰ বেছি সময় হয় নিটুতৰ ঘৰত নহলে পেহীৰ ঘৰত ছয়ো একেলগেই কটাইছিলো । পিছলৈ ডাঙৰ হোৱাৰ লগে লগে মই একেলগে শুল্কলৈও আৰম্ভ কৰিছিলো । কেতিয়াবা তাত, কেতিয়াবা ইয়াত । মোৰ বন্ধ হোৱালৈ তাই ছেপাহেঁৰে বাট চাই বৈ আছিল । আৰু মইয়ো মোৰ বন্ধ হোৱাৰ লগে লগে সেইখিনি পাইছিলো গৈ । এই মুহূৰ্ত্তত মই ভাবিবলৈ বাধ্য হৈছো, মই বাক কাৰ বাবে গোৱালপাৰাৰ পৰা নগাওঁ পাইছিলো গৈ ? পেহীৰ ঘৰখনৰ মৰমত, নে মণিক লগ পাবলৈ ? সঁচাকৈ মই তাইক বৰ ভাল পাইছিলো । তাই মোককৈ আত্ম-এবছৰমান ডাঙৰ আছিল । যদিও, লগৰী আছিল; তাই সৰু ভনীয়েকৰ দৰেই মোক মৰম কৰিছিল । মই যিমান চকল, তাই সিমান গহীন আছিল ।

মোৰ সৰু চকুটো যিমান নাচি আছিল, তাইব ডাঙৰ চকুটো যিমান শান্ত আছিল, মই ছুবুজা কথাবোৰ তাই ধুনীয়াকৈ বুজি পাইছিল । সেয়ে মোক সময় বুজি শাসনো কৰিছিল । লাহে লাহে ডাঙৰৰ পৰা আৰু ডাঙৰ হৈছিলো ।

কিন্তু হঠাৎ এদিন মণিক মই এটা বেলেগ ৰূপত আবিষ্কাৰ কৰিছিলো । মোৰ বেয়া লগা নাছিল । কিন্তু ভাবিবলৈ লৈ আচৰিত হৈছিলো যে মণিয়েও কাৰোবাক প্ৰেম দিব পাৰে । গ্ৰহণ কৰিব পাৰে । ভাবিব পৰা নাছিলো তাইৰ শান্ত চকুটাই প্ৰেমৰ ভাষা জানে, তাইৰ প্ৰয়োজনতকৈ এবাৰো বেছি কথা নোকোৱা ওঠুটাই প্ৰেমৰ কথা কব পাৰে । প্ৰথমতে কবলৈ অকণমান সংকোচ কৰিলেও এটা সময়ত তাই মোক নিসংকোচে দিগন্তৰ কথা মোৰ আগত কব পৰা হল । কব পৰা হল সিহঁত ছয়োৰে ছয়োৰ প্ৰতি থকা মৰম-বোৰৰ কথা, সিহঁতৰ মাজত হোৱা মান অভিমানবোৰৰ কথা । মোৰ গুনি বৰ ভাল লাগিছিল তাইৰ কথাবোৰ । কেতিয়াবা এনেকুৱা লাগিছিল যেন সিহঁতৰ নিচিনা সুখী কোনো নাই । আৰু সেই মুহূৰ্ত্তত নিজকে বৰ নিঃশ্ব যেন লাগি গৈছিল । এইদৰে কাৰোবাক মৰম দিবলৈ, মৰম পাবলৈ মোৰ বৰ মন গৈছিল । কিন্তু বিবেকৰ বান্ধোনে সেইফালে মোক চাপলি মেলাত বাধা দি কটকটীয়াকৈ ধৰি ৰাখিলে । আচলতে ভাল লাগিলেও এইবোৰক মই ভয় কৰিছিলো । কাৰোবাক ভাল পাবলৈ মন থাকিলেও সাহস মোৰ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৩

নাছিল। সেয়ে মণিকেই নানা ধৰণৰ প্ৰশ্নৰে মই ব্যতিব্যস্ত কৰি তুলিছিলো। আৰু এটা সময়ত মোৰহে দিগন্তক লাজ লাগিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। পেহীহঁতৰ একেবাৰে কাষতে দিগন্ত-হঁতৰ ঘৰ। ঘৰৰ পৰা ওলোৱা সোমোৱা প্ৰতি মুহূৰ্ত্তত লগ পালে চিঞৰি চিঞৰি মাত দিয়া দিগন্তটোক মোৰ লাহেকৈ মাতিবও লাজ লাগিছিল। সেয়ে এবাৰ বহাগ বিহুৰ বন্ধত যাওঁতে সি মোক অকলে পাই কৈছিল “ঐ জিনা, তোৰ আকৌ কি হল? নমতা হলি। মই বিয়া মণিকহে কৰাম। তোক নকৰাও নহয়।” যাবলৈ ওলাই আকৌ কৈছিল “অ’ দাদা বুলি এই কেইদিনে মাতি ল। পিচত ভিনদেউ বুলি মাতিবি। হবনে?” তাৰ কথাত মোৰো মাত ওলাইছিল “হব হব। এতিয়াৰ পৰাই মাতিম। পিছে মণিক নিবলৈ তোৰ মুখখন দেখুৱাই থাকিলে নহব নহয়। ব্যৱস্থাও কৰ।” মই দৌৰি গুচি আহিছিলো। সি কিবা কলে যদিও বুজনিছিলো। মণিহঁতৰ ঘৰৰ অৱস্থা বৰ ভাল নাছিল। দেউতাকবিহীন ঘৰখনত প্ৰাইমাৰী স্কুলত কাম কৰা তাইৰ মাক, ভায়েক অমল আৰু সৰু ভনীয়েক কণি আছিল। সেয়ে মই ভগৱানক প্ৰাৰ্থনা কৰিছিলো দিগন্তৰ লগত তাই বিয়া হওঁক। সিহঁতৰ বিয়া হব নোৱাৰাৰ কোনো কাৰণো সিহঁতৰ বাবে নাছিল। সেয়ে মই তাইক সুধি পেলাইছিলো “তহঁতৰ কথা জেঠায়ে জানে জানো? একোতো অসুবিধা নাই। জনাই ভাল কিজানি।” তাই বৰ শান্ত হৈ উত্তৰ দিছিল “নাজানো মাই জানেনে নাই। সকলোৱে জনা হৈছেই যেতিয়া

নজনাকৈ ক’ত আছে চাগে? হব দে কিবা এটা।” সোধো নোসোধাকৈ সুধিছিলো “যদি বিয়া নিদিয়া হয়? কি কৰিব?” “পলাই গুচ যাম,” বৰ সহজভাবে তাই উত্তৰ দিছিল। কিন্তু মই যেন সহজ ভাৱে লব পৰা নাছিলো।

কিবা কিবি অসুবিধাৰ বাবে মই বহুদিন নগাওঁলৈ যোৱা নাছিলো। বহুদিনৰ মূৰত তালৈ গৈ যেন মই পৰিবেশটো অলপ বেলেগ পাইছিলো। মণিৰ কঁপি থকা ওঠটাই যেন কম কম বুলি বহুতো কথাই কবলৈ অসুবিধা পাইছিল। মইয়ো যেন কিবা আখজা আখজা পাইছিলো। বেছি দিগ্দাৰ পাইছিলো মণি-হঁতৰ ঘৰত প্ৰায় সকলো সময়তেই বহি থাকিবলৈ লোৱা দীপকক দেখি। ঘটনাবোৰ কোনফালে পাক খাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল মই বুজিবলৈ কষ্ট পাইছিলো। ঘৰলৈ আহি পেহীক কৈছিলো “দীপক নে কি সি আজিকালি মণিহঁতৰ ঘৰতে বেছি সময় থাকে। ভাল নালাগে লবাটো।” পেহীয়ে লাঠেকৈ কবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল “মাকে মণিক তালৈকে বিয়া দিব হেনো।” মই চিঞৰি উঠিছিলো “কিন্তু দিগন্ত।” কিন্তু কৈয়েই মই পেহীৰ আগত অশ্ৰুস্তুত হৈ পৰিছিলো। কিন্তু নিৰ্বিকাৰ হৈয়েই পেহীয়ে কৈ গৈছিল যে মাকে দিগন্ত আৰু তাইৰ কথা গম পাইছিল যদিও আগবঢ়াত বাধা দিয়া নাছিল। অৱশ্যে আপত্তি কৰিব-লগীয়াও একো নাছিল। কিন্তু হঠাৎ দীপকৰ আনিৰ্ভাৱে মাকৰ মন সলাই দিলে। দীপকৰ টকা আছে। মণিহঁতৰ ঘৰখনক সি সহায় কৰিছে। চাবলৈ গলেও সি দিগন্ততকৈ ওপৰত।

সেয়ে মাকে মণিক দীপকৰ লগত বিয়া দিব খুজিছে। “কিন্তু মণিয়ে কি কৰিব?” মোৰ নিৰ্লিপ্ত স্বৰৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত পেহীয়ে মই আশা নকৰা উত্তৰ এটাই দিছিল “কব নোৱাৰো। কিন্তু ইয়াত তাইৰ আপত্তি থকা যেন নালাগে দেখোন।” মই বৰ হতাশ হৈ পৰিছিলো। এনে লাগিছিল যেন মোৰ বৰ ডাঙৰ পৰাজয় এটা হৈ গল। সেয়ে মণিহঁতৰ ঘৰত গৈ মই তাইক চিৰা প্ৰশ্ন কৰিছিলো “এই ভিলেইনটো তহঁতৰ মাজত সোমাব দিলি কিয়?” মণি মনে মনে বৈছিল। “মোৰ সহ্য হোৱা নাছিল “ভাবমানে দিগন্তদাৰ লগত তোৰ বিয়া নহয়?” তাই বৰ শান্ত হৈ উত্তৰ দিছিল “বোধকৰো নহব।” মই খঙেৰে কৈছিলো “মই মানি লব নোৱাৰো।” তাইৰ আকৌ সেই শান্ত কণ্ঠস্বৰ “কিয় নোৱাৰিব? মইতো পাবিছো। আচলতে কি জান? কিছুমান কাম মই কৰিব পাৰিবই লাগিব। মই বিচৰাবোৰ, মোৰ ঘৰখনে বিচৰাবোৰ দিগন্তই দিব নোৱাৰে। দীপকে পাৰিব।” মই মণিৰ ওচৰৰ পৰা ঠাতৰি আহিছিলো। বৰ ধুনীয়া সপোন এটা মোৰ ভাঙি যোৱা যেন লাগিছিল। কিন্তু ভাঙি যাবলৈ দিবলৈ মোৰ অকণো মন নাছিল। সেয়ে তাইৰ ওচৰলৈ আকৌ গৈছিলো, তাইক বুজাইছিলো ইয়াৰ পৰিণাম কি হব পাবে? কিন্তু তাই যেন বুজিও বুজুজাৰ ভাও জুৰিছিল। আৰু এটা সময়ত তাইক সৈমান কৰিব নোৱাৰি মই কান্দি পেলাইছিলো। মোৰ চকুপানী মচি তাই বৰ গহীন হৈ মোক কৈ গৈছিল “জিনা তোৰ এই চকুপানীবোৰতকৈ

মোৰ ভিতৰখনত বৈ থকা চকুপানী কিমান বেছি গভীৰ তই জানো বুজু? আচলতে মই হাব মানি গলো। বুজাবলৈ গৈ মই নোৱাৰিলো কাকো। দেখিলো মোৰ চকুপানীৰো দেখোন কোনো মূল্য নাই। সেয়ে মনটো বিক্ৰী কৰি দিয়াৰ সিদ্ধান্ত ললো। অৱশ্যে এই সিদ্ধান্তৰ কথা কাকো জানিব দিয়া নাই। সেয়ে নিৰৱে আছে। চাওচোন বাক, আনৰ মতকেই মূল্য দি। কি হয়?

“দীপকে তহঁতৰ কথাবোৰ জানে?”

“জানে। ময়েই কৈছিলো। কিন্তু লাভ নহল। নাজানো কি ধৰণৰ প্ৰতিশোধ সি লব খুজিছে।”

“দিগন্তদাই গম পায়?”

“পায়। মোক সুধিছিল কি কৰিম বুলি। উত্তৰ দিব নোৱাৰিলো। কিন্তু দিবই লাগিব। দিম।”

“কিন্তু ভগবানে নকৰক। দীপকে তোৰ বিয়া কৰালে এদিন নহয় এদিন তোৰ কষ্ট দিব।”

মই জানো! দিয়ক। আচলতে কি জান? মই মোৰ জীৱনটোৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ লব খুজিছো। মই এটা জীৱন বিচাৰিছিলো। কিন্তু সেই জীৱনটোৱে মোক উপহাস কৰিলে। মইয়ো সেই জীৱনটোৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ লম।” তাই হুকহুকাই কান্দি পেলাইছিল।

“পলাই নাযাৱ কিয়? দিগন্তদাক নকৰ কিয়?” বৰ ঠংকৰাৰ দৰেই যেন মই প্ৰশ্ন কৰিছিলো।

“যাব পাবো। কিন্তু ঘৰখনৰ ভবিষ্যৎ

এৰি পলাও কেনেকৈ? এনেকৈয়েই থাকো। কিন্তু যিয়েই যি কৰে বৰক। মই একো নকও। জানো মোৰ এই পলায়নবন্দী মনটোৱে তোক মোৰ প্ৰতি ঘৃণা উপজাব। মোৰ বাবে তই আৰু নাভাবিবি।” মই তাৰ কথাৰ কোনো উত্তৰ নিদিগো। মোৰ বৰ খং উঠিছিল, কিন্তু কাৰ ওপৰত নুবুজিলো। এবাৰ ভাবিছিলো জেঠাই অৰ্থাৎ তাইৰ মাককে কও নেকি? ভাবিলো দিগন্তদাকেই কিবা এটা কৰিব কও। কিন্তু মই একো কৰিবই নোৱাৰিলো। কেইদিনমান পিচত মই তাৰ পৰা গুচি আহিছিলো। আচলতে মই পলাই আহিছিলো। কিবা এটা কৰিব নিশ্চয় পাৰিলোহেঁতেন। কিন্তু মই একোকে নকৰিলো। কিয়? সেইয়াও নুবুজিলো। হয়তো মণিৰ ওপৰত থকা বোজাবোৰ গা পাতি লবলৈ সাহসেই নহল।

তাৰ পিছৰবাৰ যেতিয়া মই মণিক লগ পাইছিলো, মই তাইৰ লগত সহজ হব পৰা নাছিলো। তাইক লগ পালেই মোৰ ভাহি উঠিছিল দিগন্তদাৰ শুকান মুখখনৰ কথা। মণিৰ সিদ্ধান্তই তাক একো কৰিবলৈ নিদিলে। মৰমবোৰ সঁচা হোৱা বাবেই হয়তো একো কৈফিয়তো নিৰিচাৰিলে। কিন্তু মণিক নেপাব বুলি পোৱা চৰম সিদ্ধান্তটো পোৱাৰ দিনা তাৰ বঙা চকু দুটাৰ কথা মই কেতিয়াও নেপাহৰিলো। মণিক পুণৰবাৰৰ বাবে বুজাবলৈ মই চেষ্টা কৰিছিলো। তাই একো নুবুজিলে। হয়তো আৰু একো নকও বুলিয়েই মোৰ আগত দীপকৰ লগতো ভালদৰে কথা বতৰা পাতিবলৈ, ফুৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। সেই

সময়ত মোৰ মনত কি আছিল তাৰ বিৱৰণ হয়তো মই দিব নোৱাৰো। সেয়ে নাযাও বুলিও গৈয়েই আছিলো। তেনেদৰে এদিন যাবলৈ গুলোৱাত বাবান্দাত বাবাদাদাই বহি থকাৰ পৰাই সুধিছিল “মণিৰ তালৈ যাব নেকি?” মই ‘অ’ বুলি কোৱাত সি কৈছিল “যাব নোৱাৰ। তোক মই তালৈ যাবলৈ বাধা দিবলৈ মাক কৈছিলো। তোক কৈছে? কোৱা নাই যদিও এতিয়া যাব নোৱাৰো।” মই খতমত খাই কৈছিলো “কিয়?”

“মণি আজিকালি বেয়া-হল। সিহঁতৰ ঘৰলৈ গলে তোক ভাল বুলি নকব।”
 “নকওক। কোন ভাল, কোন বেয়া। কিয় ভাল, কিয় বেয়া মই জানো। মই যামেই।” মই যাবলৈ ওলাইছিলো।

হঠাৎ মোৰ গালত প্ৰচণ্ড চৰ এপাত আহি পৰিছিল। ক্ষন্তেকৰ বাবে মই একো ধৰিব পৰা নাছিলো। কিন্তু পিছ মুহূৰ্ত্তত মই জোৰেৰে ভিতৰলৈ সোমাই আহিছিলো। চৰটো খাই মোৰ যিমান বেয়া লাগিছিল। তাতকৈ বেছি বেয়া লাগিছিল মণি ইমানই বেয়া হৈ গল নে যাৰ বাবে কেতিয়াও টানকৈ নোকোৱা বাবাদাদাই মোক তাইৰ ওচৰলৈ যাবলৈ গুলোৱা বাবে মাৰিব লগা হল। মই অকণো কন্দা নাছিলো। থিৰ কৰিছিলো এক মুহূৰ্ত্তৰ বাবেও তাত নাথাকিবলৈ। সেয়ে পেহী, পেহা আৰু বাবাদাদাৰ অশেষ কাকুতি মিনতিক নেওচি মই গুচি আহিছিলো; তালৈ আৰু কেতিয়াও নোযোৱাৰ মনোভাৱে। তাৰ পিছৰ পৰা মই মণিক লগ পোৱা নাই।

কিছুদিন পাছত হঠাৎ পেহীৰ চিঠিৰ পৰা গম পাইছিলো দীপকে মণিক ঘৰৰ পৰাই লৈ গল বিয়াবাক নোহোৱাকৈ। তাৰ লগত মিলামিছা কৰিলেও হেনো মণিয়ে তাক কথা দিয়া নাছিল। সেয়ে সি তেনেকৈ লৈ গল। পেহীৰ চিঠিখনৰ পৰাই তাইৰ ওপৰত যে কাৰো ভাল ভাৱ নাই মই বুজি পাইছিলো। জানিছিলো মই তাইৰ ভালৰ বাবে একো কৰিব নোৱাৰো। কিন্তু তথাপিও মোৰ মনটোৱে মন নাছিল। কেতিয়াবা তাইলৈ খং উঠিছিল, কেতিয়াবা বেয়া লাগিছিল। অসম্ভৱ আছিল যদিও মই সেই কথাবোৰ পাহৰি যাবলৈ আপ্ৰান চেষ্টা কৰিছিলো। দিনবোৰ পাৰ হৈছিল। এটা সময়ত ঋতুৰ লগত মোৰ বিয়া হৈ গল। বিয়ালৈ ত্ৰাইক মাতিছিলো চিঠিৰে। কিন্তু দীপকৰ কথা এটাও উল্লেখ কৰা নাছিলো। সেই মাত্ৰহটোক মই ঘিণ কৰিছিলো। মই মুঠেই সহ্য কৰিব পৰা নাছিলো। সেয়ে কোনোদিনে মতাও নাছিলো। মণি বিয়ালৈ অহা নাছিল। অৱশ্যে মইয়ো আশা কৰা নাছিলো তাই আহিব পাৰিব বুলি। এটা ছুঃখপৰ দৰেই মই তাইক পাহৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো।

কিন্তু হঠাৎ কালি তাইৰ আগমনে মোৰ মনলৈ বহুত কিবাকিবি আনি দিলে। মই বাবাদাদাৰ বিয়ালৈ আহিছো। বিয়ালৈ মাতি বাবাদাদাই লিখিছিল “জিনা, তোৰ ওচৰত কৰা মোৰ সেই ব্যৱহাৰক মই কেতিয়াও ক্ষমা কৰিব নোৱাৰো। কিন্তু তাৰ বাহিৰে মোৰ উপায় নাছিল। মই তোক অশিষ্টা

কৰা নাছিলো, সেইদিনাৰে পৰা তই মোক মতা নাই, আমাৰ ঘৰলৈ অহা নাই। হয়তো ককায়েকে দিব লগা বহুতো কিবাকিবি মই তোক দিব পৰা নাছিলো, সেয়ে তই মোক নিজৰ ককায়েৰ বুলিও ক্ষমা কৰিব নোৱাৰিলি। তই নহা বাবে মা দেউতাই দুখ কৰে। তেতিয়া মোৰ নিজকে বৰ অসহায় যেন লাগে। বিয়া-খনলৈকো তই নাছিলে যেতিয়া সকলোৱে তোৰ কথা সুধিব, তেতিয়াও হয়তো মই মোৰ অক্ষমতাৰ কথাকেই কব লাগিব। পাৰ যদি এতিয়াও ক্ষমা কৰি দিবি। বিয়ালৈ ছয়ো আহিবি। মই বৰ আশা কৰি বুলো। তোৰ বাবাদাদা”

চিঠিখন পঢ়ি মোৰ কান্দি দিবলৈ মন গৈছিল। নিজৰ ওপৰতে খুউব খং উঠিছিল। চিঠিখন পঢ়ি ঋতুয়ে সুধিছিল “বিয়ালৈ যাবা?” মই দোষী দোষী ভাবেৰে উত্তৰ দিছিলো “যাম।” মই আহিছিলো। লগত ঋতু। পদূলিযুখতে বাবাদাদাই পাই মোক সাৱটি ধৰিছিল আৰু কৈছিল “বিয়ালৈ মণিকো মাতিছো।” বহুদিনৰ মুৰত মোৰ এই চিনাকি ঘৰখনত সোমাই মই আগৰ সেই “জিনাজনী” হৈ পৰিছিলো। পেহা পেহীয়ে বৰ বং পাইছিল। “ঘৰৰ ছোৱালী তয়েই। গতিকে দায়িত্ববোৰ গা পাতি ল।” বুলি কোৱা পেহাৰ কথাষাৰ সবোগত কৰি মই মোৰ মনটো কেওফালে লগাই দিছিলো। কিন্তু মণিৰ আবিৰ্ভাবে মোৰ মনটোক যেন আকৌ থুপ খুৱাই দিলে। সেয়ে এই নিশাটোক আগত

লৈ মই মোৰ মনটোক সেই পুৰণি কিত্ত
মোৰ বাবে নতুন সেই কথাবোৰ মাজত আবদ্ধ
কৰিলো। হব বুলি গম পাই থকা কথাবোৰ,
ঘটনাবোৰ হোৱাত মই আজি আকৌ কিয়
বিচলিত হৈ পৰিছো ভাবি নাপালো। চিন্তা
কৰিলো মণিৰ সকলো আছে। কিন্তু একো
নাই। বিচৰাবোৰ একো নাপালে। কিন্তু নভ-
বাবোৰ বিচৰাতকৈয়ো বহুত বেছি পাঙ্গে।
জানি শুনি যিটো জীৱন তাই আকোৱালি
লৈছে, তাৰ পৰা জানো তাই কেতিয়াবা সুখী
হব পাৰিব? দিগন্তৰ কথা জানো তাইৰ
এবাৰো মনত নপৰে? সেই মৰমবোৰ, কল্পনা-
বোৰ জানো তাই কেতিয়াবা পাহৰিব পাৰিব?
মই ঋতুক যিমান ভাল পাওঁ, হয়তো দিগন্তক
তাই সিমানই ভাল পাইছিল। মনটোক বিকি
দিলেও দিগন্তক তাই কেনেই পাহৰিব
পাৰিলে? মই জানো ঋতুৰ পৰা আঁতৰিব
পাৰিম? তেতিয়া বাক মোৰ কেনেকুৱা লাগিব?
নিজকেই যেন তাইৰ লগত তুলনা কৰিবলৈ
চেষ্টা কৰিলো। কিন্তু মই ঋতুক... নাই
মই কেতিয়াও নোৱাৰো। মই মৰি যাম। কব
নোৱাৰাকৈয়েই মই বিচনাখনত বহি পৰিলো।
পৰ্দাখন ডাঙি বাহিৰলৈ চালে। কাম কৰি
থকা লৰাজাকৰ লগত তেতিয়াৰে পৰা থকা
ঋতু কলৈ গল? ঋতুক চাবলৈ যেন মোৰ বৰ
মন গল। বৰ নোৱাৰিলো। দৌৰ মাৰি উঠি
গলো। পেহীয়ে ছুৱাৰ খোলাৰ শব্দত সাৰ
পাই সুধিলে “যাৱ কলৈ?” “এনেই,
বাহিৰলৈ।” মোৰ উত্তৰত পেহীয়ে আকৌ
কলে “চাবি ঠাণ্ডা নলগাবি। আৰু...”
মোৰ শুনিবলৈ ধৈৰ্য্য নহল। দৌৰমাৰি লৰা-
জাকক সুধিলো ঋতু কত। সিহঁতে দেখুৱাই

দিয়াত মই তেওঁৰ ওচৰ পালোঁগৈ। কাগজৰ
খুল কাটি থকাৰ পৰা মূৰ দাঙি মোক দেখি
সুধিলে “ইমান বাতি উঠি আহিলা কেলেই?
যোৱা শুই থাকাগৈ। আৰু এনেদৰে দৌৰি
আহিছা কিয়?” মনৰ ভাববোৰ লুকুৱাই থৈ
কলো “মন গল। আৰু মোৰ টোপনিও অহা
নাই অকণো। শোৱাৰ পৰা এতিয়ালৈ টোপ-
নিয়েই নাছিল। উঠি আহিলো।”

“কিয়? মণিৰ কথা ভাবিছিলো?”

মই ধৰা পৰি গলো। অৰ্থন ঋতু ঘূৰি
অহাৰ লগে লগেই মই তেওঁক কথাবোৰ কৈ
পেলাইছিলো। হয়তো অকলে কথাবোৰ মনত
ৰখাৰ প্ৰস্তুতি মোৰ নাছিল। মোৰ মনৰ
পৰিবৰ্তন হয়তো তেওঁ ধৰিব পাৰিছিল।

“আকৰী” মই উচপ খাই উঠিলো ঋতুৰ
মাতত। “তাকেই ইমান চিন্তা কাৰণ লাগে।
তুমিয়েই দেখোন কৈ থকা ভগবানে যি কৰে
ভালৰ বাবেই কৰে। এই সকলোবোৰ
কিজানি মণিৰ ভালৰ বাবেই হৈছে। তাকেই
নাভাবা কিয়? চাবাচোন এসময়ত সকলো
ঠিক হৈ যাব। চোৱা সোৱা বাতি পুৱালেই।
যোৱাচোন মোৰ কাৰণে চাহ একাপ আনা?”

মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে-মই ঋতুৰ ওচৰ পৰা
আহিলো, যিফালে সূৰ্য্য উদয় হৈছে সেইফালে
মোৰ যাবলগীয়া বাস্তাটোও সেই ফালেই।
উদয় হবলৈ আৰম্ভ কৰা সূৰ্য্যটোলৈ চাই মোৰ
মনটো যেন মুকলি হৈ গল। এনে লাগিল
যেন মণিৰ জীৱনটোলৈয়ো হয়তো এদিন এই
সূৰ্য্যটোৰ দৰে সুখবোৰ আহিব। কাণত
ভাঁহি বল ঋতুৰ কথা এষাৰ “সময়ত সকলো
ঠিক হৈ যাব।”

সহযাত্ৰী

বাহিৰৰ বহুমান
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

সংগীবিহীন যাত্ৰা বৰ বিবক্তিকৰ।
কিতাপ, আলোচনী পঢ়িলেও কিমান সময়
পঢ়িব পাৰি? অন্ততঃ লগত এজন সহযাত্ৰী
লাগে।

দীঘলীয়া উকিৰে ট্ৰেইনখন ষ্টেচন এটাত
বৈ যোৱাত উদয় বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিল।
ঘড়ীটোলৈ চালে আবেলি তিনিটা বাজিছে।
লক্ষ্যস্থান পাবলৈ এতিয়াও বহু ঘণ্টাৰ বাট।
কথাষাৰ ভবাৰ লগে লগে মনটো সেমেকি
উঠিল। খিবিকীৰে বাহিৰলৈ চালে এজনো
ডিনাকি মানুহ নাই। নিৰাশ মনেৰে বহি
পৰিলো। পেকেটোৰ পৰা চিগাৰেট এডাল
জ্বলাই ল'লে। চিগাৰেট ছপি ছপি হাতত
থকা আলোচনীখনতে চকু ফুৰাব ধৰিলে।

“গৈয়েই চিঠি দিবা”— মাতৃবাৰ শুনি
উদয়ে মূৰ তুলি চালে। এগৰাকী মহিলাই
গাভৰু এজনীক ডবাত তুলি দিছে। ছোৱালী-
জনীয়ে মূৰটো জোঁকাৰি সন্মতি জনালে।
হাতত এটা লাগেজ লৈ ছোৱালীজনী উদয়ৰ
মুখা-মুখীকৈ বহি পৰিল। লাগেজটো কাষত
লৈ আলফুকৈ কমালেৰে মুখখন মচি ললে।
চানপ্লাছঘোৰ লাগেজত স্তবাই থৈ আলোচনী
এখন ওলাই লৈ পঢ়াত ব্যস্ত হৈ পৰিল। উদয়ৰ

প্ৰতি তাই সামান্যতো দৃষ্টি নিদিলে। ইতিমধ্যে
ট্ৰেইনখন দ্ৰুতগতিত আগবাঢ়ি গৈছে। উদয়ে
অলপ ভালদৰে বহি লৈ আলোচনীখনত চকু
ফুৰাই গ'ল। যদিও মনটো গাভৰুজনীৰ প্ৰতিহে
আকৰ্ষিত হৈ ব'ল। মনে মনে ভাবিলে ঋতুৰে
তাৰ প্ৰতি কৃপাৰ দৃষ্টিৰে চাইছে। সহযাত্ৰী
এগৰাকী গোটাই দিছে। সিও গাভৰু তাৰোপৰি
সুন্দৰী। তাৰ মনটো ভাল লাগি গ'ল। এৰাৰ
ছোৱালীজনীৰ পিনে চাওঁতে দেখিলে ছোৱালী-
জনী তাৰ পিনেই চাই আছে। সি তৎক্ষণাত
চকুটো আঁতৰাই আনি আলোচনীৰ পাতত
নিৱদ্ধ কৰিলে।

ইমান ভেম'নে তাইৰ? অকলশৰে এটা
ডবাত যাত্ৰা কৰি আছে অথচ অকলে থকা
এজন পুৰুষক মাত এষাৰ দিব নোৱাৰে।
উদয়ৰ মনে মনে খং উঠি গ'ল। ভাবিলে—
তাই প্ৰথমে কিয় মাত দিব, তাইতো
ছোৱালী। লাজ হৈ কৰিবই। যিহেতু লাজ
ছোৱালীৰ এবিধ অলঙ্কাৰ। ভাবিলে সি নিজে
প্ৰথমে মাত লগাব নেকি? নাই... কিয়
মাতিব? সামান্য এজনী ছোৱালীক উপযাচি
মতি সৰু হব কিয়? তাৰতো এটা প্ৰেঞ্জি
বোলা বস্ত আছে। সেইটোতো এতিয়াও

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৯

হেবাই যোৱা নাই? তাইব যদি ভেম আছে,
তাৰ নাই নেকি? উদয়ে প্ৰথমতে মাত নলগায়
বুলি দৃঢ় সংকল্প ল'লে।

উদয়ে কৃত্ৰিম কাঁহ এটা মাৰি আউজি
আগামেৰে বহি ল'লে। ছোৱালীজনীৰ পিনে
এবাৰ চালে, তাইও চালে। চকুৱে চকুৱে
পৰাত— ছোৱালীজনীয়ে মুহু ভাৱে হাঁহি দিলে।
মুখখন ঘূৰাই আনি ভাবিলে তাইৰ দাঁত-
বোৰৰ কথা। এইবোৰ দাঁত নে মুকুতা?
ইমান পৰিপাটি! ইমান বগা! ছোৱালীজনী
পঢ়াত ব্যস্ত। এইবাৰ সি তাইক ভালদৰে
চোৱাৰ মানসেৰে কেবাহিকৈ চালে। নয়ন-
বুগল যেন নয়ন নহয় পছন এপাহত ছটোপাল
নিয়ৰ! চেলাইবি যোৰ ঘন ক'লা! ৰেশগুচ্ছ
অমাৱস্যাৰ নিশা তাৰ মাজত তিববিবাই
আছে এটি তৰা। হাতলৈ চকু যোৱাত ভাব
হ'ল— সেইখন মানৱী নে দেৱীৰ হাত?
ইমান নিমজ! ইমান সুন্দৰ! ভাবিলে— ঈশ্বৰে
ছোৱালীজনীক বনাও বুলিয়েই বনাইছে।

কিন্তু তাইৰ মাতটো? মাতটোতো
এবাৰও শুনা নাহ? নে বোবা, কথা কব
নোৱাৰে? খেং এইহেন এগৰাকী অপেশ্বৰী
কেতিয়াও বোবা হব নোৱাৰে। ঈশ্বৰে ইমান
নিষ্ঠুৰ হব নোৱাৰে। মাতটো নিশ্চয় কুলী
সুৰীয়া হ'ব। শুনিলে নিশ্চয় চমু সঙ্গীত
শুনা যেন লাগিব টোপনি আহি যাব।

“আপুনি কলৈ যাব?” ছোৱালীজনীয়ে সুধিলে।
“মোক কৈছে?” উদয়ে খমতম খাই সুধিলে।
—“ইয়াত যিহেতু আপোনাৰ আৰু মোৰ
বাহিৰে তৃতীয় ব্যক্তি আন এগৰাকী নাই,

গতিকৈ কাক সুধিব পাবো?” কথাবাৰ ৰে
ছোৱালীজনীয়ে হাঁহি দিলে।

—“মই চিমলালৈ যাম। ছুটি কটাৰৰ বাবে
তাত মোৰ বন্ধু এগৰাকী আছে। আৰু
আপুনি?” উদয়ে ক'লে।

—“ময়ো একে পথৰে পথিক। কিন্তু আপোনা
দৰে মোৰ যাত্ৰা ইমান দীঘলীয়া নহয়। মই
শিমলুগুৰিত নামিম। তাত মোৰ ঘৰ
ডিমাৰুৰ মামাইতৰ ঘৰত থাকি পঢ়াশুনা
কৰি আছে।”

হঠাৎ উদয়ে ক'লে— “যদি বেয়া নেপায় এয়া
কথা সোধো?” ছোৱালীজনীয়ে তপৰাই মাত
লগালে— “যদি বেয়া নেপায় ময়ে প্ৰথমে
আপোনাক এটা কথা সোধো।”

—“কওঁক”— আচৰিত হৈ উদয়ে ক'লে।

—“আপুনি মোক আপুনি বুলি সম্বোধন নকৰি
তুমি বুলি ক'লে ভাল পাম। যিহেতু আপুনি
মোতকৈ বয়সত ডাঙৰ, তাবোপৰি চাকৰিও
কৰে।

কথাবাৰ শুনি উদয়ৰ তেজৰ শ্ৰোত
তীব্ৰত্ব হ'ল। ভাবিলে— ছোৱালীজনী কমতে
নহয়। ইমান সোনকালে ইমান সান্নিধ্যলৈ
আহিব পাৰে।

—“আপুনি কিবা কব খুজিছিলে।” কথাবাৰ

শুনি উদয়ে কওঁ নকওঁকৈ ক'লে

—“মানে তোমাৰ নামটো জনাৰ আগ্ৰহ হৈছে।

—“মোৰ নাম বন্দনা বড়া।” বিনাদ্বিধাই
বন্দনাই নামটো কৈ দিলে।

—“বন্দনা বড়া” “বৰ বঢ়িয়া নাম” দুয়ো
একেলগে হাঁহি দিলে। হাঁহি হাঁহি

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১০

বন্দনাই ক'লে—

—“আপুনি কিন্তু আপোনাৰ নামটো এতিয়াও
কোৱা নাই।” উদয়ে লাজ পালে যদিও
নিজকে সংযত কৰি ক'লে—

—“মোৰ নাম উদয় বড়া।”

—“আপোনাৰ নামটো কিন্তু মোৰ নামটোতকৈ
বেছি শুৱলা।” দুয়ো হাঁহি দিলে।

হাঁহি হাঁহি বন্দনাই বেগব পৰা ছুটি
সুমথিৰা উলিয়াই এটা উদয়ক দিলে আৰু
আনটো নিজৰ বাবে ৰাখিলে। সুমথিৰা খাই
খাই বন্দনাৰ মুখলৈ চাই উদয়ে ক'লে—

—“বন্দনা, তোমাক এফৰ সুধিব নলগা কথা
সোধো বেয়া নাপাবা।”

বন্দনা আচৰিত হ'ল যদিও সহজ ভাৱে
ক'লে— “কওঁক বেয়া নাপাওঁ।”

—মহাৰি পাই উদয়ে আবেগিক স্বৰেৰে ক'লে—

“এনেদৰে অকলশৰে, তোমাক জানো
কাহানিবা পুনৰ লগ পাম?”

—“জীয়াই থাকিলে নিশ্চয় পায়।” বন্দনাৰ
উত্তৰ। কথাৰ প্ৰসঙ্গ সলনি নকৰি উদয়ে
কৈ গ'ল।

—“যিটো মুহূৰ্ত্তত মনৰ নিভুক্ত কোণত হেঁচি
বখা বেদনা, আশা, ভৱিষ্যতৰ কথাবোৰ
বিনাদ্বিধাই নিঃসংকোচে তোমাৰ আগত
অকণো লুক-ঢাক নকৰাকৈ প্ৰকাশ কৰিব
পাবিম, পামনে তোমাক কাহানিবা
এনেভাবে লগ?”

—“আপুনি এইবোৰ কি কৈছে?”

—“মই বৰ অকলশৰীয়া বন্দনা! মোক এগৰাকী
সহযাত্ৰী লাগে।”

বন্দনাই কওঁ নকওঁকৈ ক'লে— “মই

যে আন কাৰোবাৰ সহযাত্ৰী আৰু দুমাহ
পিছতে মোৰ বিয়া। শিৱসাগৰৰ মাহুহ এজনৰ
লগত।”

— কি ???

উদয়ৰ মূৰত যেন কোনোবাই প্ৰকাণ্ড
হাঁহুৰীয়ে এটা প্ৰচণ্ড কোব শোধাই দিলে।
ট্ৰেইনখন ষ্টেচন এটাত বৈ যোৱাত উদয় হঠাৎ
সাৰ পাই উঠিল। সি ছৰমূৰকৈ উঠি বহিল।
কমালেৰে মুখৰ ঘামখিনি মোহাৰি ল'লে।
ছোৱালীজনীয়ে লাগেজটো হাতত লৈ মিচিকিয়া
হাঁহিৰে উদয়ৰ হাতত এখিলা কাগজ দি ট্ৰেইনৰ
ডবাটোৰ পৰা নামি গ'ল। যাওঁতে উদয়ৰ
পিনে চাই হাত জোঁকাৰি বিদায় সম্ভাষণ
জনালে।

ঘটনটো ইমান সোনকালে ঘটি গ'ল
যে উদয়ে ভেৰা লাগি ৰ'ল। ভাবিলে সপোনটো
সঁচা নেকি? সি খৰখৰকৈ কাগজখিলালৈ চাই
পঢ়িব ধৰিলে—
অচিনাকী সহযাত্ৰী,

আপোনাক এয়াৰ কথা কওঁ কওঁকৈ থাকোঁতে
আপোনাৰ টোপনি আহিল। সেয়ে নজগালোঁ।
কথাটো হ'ল আপোনাৰ যাত্ৰাটো বিবক্তিকৰ
কৰি তোলা বাবে ক্ষমা কৰিব। আপোনাৰ
সতে কথা পাতিব নোৱাৰিলোঁ। কাৰণ মই
কথা কব নোৱাৰো, বোবা। আপোনাৰ যাত্ৰা
শুভ হওঁক।

এগৰাকী দুৰ্ভাগীয়া সহযাত্ৰী

চিঠিখন পঢ়ি উঠি উদয়ে এটি হুমুনিয়াহ
পেলালে। সূৰ্য্যটোলৈ চালে দিগন্তত মিলি গৈছে,
আকাশখন তেজ ৰঙা হৈ পৰিছে। ট্ৰেইন-
খনো দ্ৰুতগতিত আগবাঢ়ি গৈছে।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১১

“পান্থশালাত শেষ বাতি”

পাঞ্চগালি সিন্ধু

১৯৮৫-৮৬ চনৰ শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্য প্ৰতিযোগী

কোনোবাই সুধিলে।

: “নাই, তেনেকৈ অসুখ বুলিবলৈ একোৱেই নাছিল। কিযে হ’ল !” অৰূপে হুমুনিয়াহ এৰিলে।

দেৱাশীষে জানিছিল সুদামকাই নিয়ম বক্তচাপত ভুগিছিল। এমাহমান আগতে বিছনাত পৰিছিল। অৰূপে কোৱাত সিগাৰ দেৱাশীষে ডাল্ভৰ মাতি আনিছিল। ঔষধো কিনি আনিছিল কিছু কিছু। সম্পূৰ্ণ ফাইলটো আনিব নালাগে বুলি অৰূপেই তাক কৈছিল। তাৰ মনত পৰি গ’ল মাহৰ শেষত খবচৰ বোজা এইদৰে বঢ়াই তোলা বাবে বিৰক্তিত বিকৃত হৈ পৰা অৰূপৰ মুখখনলৈ। বাতি দহবজাত অফিচ ‘ডিউটি’ শেষ কৰি আহি থাকোঁতে ভজব দোকানত অৰূপক সদায় উপস্থিত থকাৰ দৰে সিদিনাও বহি থকা দেখিছিল। তাচপাত, চুলাই আৰু মাইকী মানুহৰ মঙহ তিনিওৰে ত্ৰিৱৰ্ণী সঙ্গম তাতেই বুলি সকলোৱে জনাৰ দৰে সিও জানে।

সম্পূৰ্ণ ছটা দিন বিছনাত পৰি থকাৰ পিছত সুদামকায়ে আকৌ খোজ কাঢ়ি কাঢ়ি অৰূপৰ ল’ৰাটোক বাতিপূৱা ফুৰাবলৈ নিছিল, বাৰীৰ ভগা জেওবাবোৰ মেবামতি কৰিছিল, বেতৰ বান্ধ খুলি যোৱা আওপুবনি মূঢ়াকেইটা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১২

ভানকৈ বান্ধি দিছিল। ইয়াৰ কিছুদিন পিছতেই এবাৰ দেৱাশীষৰ লগত কথা পাতি থাকোঁতেই হঠাৎ মূৰটো ঘূৰোৱা বুলি কৈ তাৰ বিছনাখনতে ভালেপৰ শুই থাকিল। দেৱাশীষে মূৰত পানী ঢালিলে, বিচনীৰে বা দিলে। প্ৰেচক্ৰিপশ্যানৰ বাকী থকা ঔষধখিনিৰ কথা নিজেই অৰূপৰ কাণ চোৱালে। কিন্তু অৰূপে হ’ল একোৱেই নক’লে। টকা থকা হলে দেৱাশীষে নিজেই আনিলেহেঁতেন। ইলেকট্ৰিচিটি বোৰ্ডৰ সাধাৰণ লাইনমেন সি। বেতনৰ আধা টকা ঘৰলৈ পঠিয়াই বাকীখিনিৰে ঘৰ ভাড়া, দোকানৰ বাকী পৰিশোধ কৰাৰ পিছত হাতখবচখিনি ৰাখি বেংকত থবলৈ চলিছটা টকাহে সি ৰাহি কৰিব পাৰে। দেউতাকক সি হাইস্কুলত পঢ়ি থাকোঁতেই হেৰুৱালে। কিয় জানো সুদামকাইৰ মুখলৈ চালেই, আপোন আপোন লগা কথা-বতৰা বোৰ শুনিলেই তাৰ চকুত ভাঁহি উঠিছিল হেৰোৱা দেউতাকৰ মুখ। সেইবাবেই নেকি বুঢ়া মানুহজনে হোৱাই-নোহোৱাই, সময়ে অসময়ে কথাৰ বকলা মেলিলেও সি খং কৰিব নোৱাৰিছিল—বৰং দুদিনমান নহাকৈ থাকিলেই কিবা খালি খালি যেন লাগিছিল তাৰ।

এই যোৱা বিবাবেও সি বৌমাছ এচকল কিনি আনিছিল। সুদামকায়ে দেখাৰ লগে লগে উল্লাসেৰে কৈ উঠিছিল...

: “এস্ বহু দিন মাছৰ মুখ দেখাই নাইহে বাপু। বিলাহীৰে বন্ধা বৌমাছৰ সোৱাদ পাহৰিব লাগিব যেনেই পাইছেঁ। দেখোন।” দেৱাশীষ অলপ আচৰিত হৈছিল। আগদিনা

অৰূপে বৌমাছ আধাকিলো কিনা সি নিজ চকুৰে দেখিছিল। সেই কাৰণে সুধিয়েই পেলাইছিল সি।

: “কি কৈছা ককাই! কালি নবৌৱে মাছ বন্ধা নাই নেকি?”

: “মাছ, ক’তা? মইতো ক’ব নোৱাৰো। ল’ৰাকণে বৰ দিগ দি আছিল নহয়? বোৱাৰীয়ে মোলৈ পাহৰিলেই হ’বলা।”

দেৱাশীষে নুবুজাকৈ নাথাকিল। সুদামকায়ে কাণেৰে ভালকৈ নুশুনা নহ’লে হয়তো অজস্ৰ তিলক শব্দৰসত বিবাক্ত হৈ উঠিলেহেঁতেন। কিন্তু তেওঁতো অনুভূতিহীন অসাব কোনো পদাৰ্থও নাছিল। সেয়ে নেকি এমুঠি ভাত, এখন কাপোৰ আৰু বিছনা ব্যৱহাৰ কৰাৰ অপবাধবোধত দিনৰ দিনটো শাক-পাচলিব বাৰীখনতে খুচুখুচাই থাকিছিল, খৰি ফালি ব’দত শুকুৱাই তুলি থৈছিল, কুঁৱাৰ পৰা পানী তুলি তুলি বাথৰুমৰ টেকীটো ভৰাই থৈছিল সদায়। খণী হৈ থকাৰ প্ৰৱণতা মানুহজনৰ তেজত নাছিল। এৰা, এসময়ৰ আভিজাত্যৰ আৱেশ সুদামকাইৰ তেজৰ পৰা মচ খাব পৰা নাছিল। শীনমন্যতাবোধৰ পৰা মুক্ত হবলৈ ছটফটাইছিল অসহায় মানুহ এজন। কোনোবাই দিব পাবিলেনে অলপ সকাহ? অথচ অৰূপৰ মাকক সুদামকাইৰ দেউতাকেই ডাঙৰ-দীঘল কৰিছিল; বিয়া-বাৰু দিছিল। দূৰসম্পৰ্কৰ আত্মীয় আছিল তেওঁ। সুদামকাইৰ দেউতাক জমিদাৰৰ উচ্চপদস্থ কৰ্মচাৰী আছিল। জমিদাৰী আমোলৰ অন্ত পৰাৰ পিছতো দুই পুৰুষ বহি খাব পৰাকৈ সম্পত্তি

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১৩

সন্ধিয়াও আহিছিল মানুহজন। মানুহজন অৰ্থাৎ সুদামকাই। পূজাৰ দিন বুলি দেৱাশীষে টকা দহটাও দিলে। তাৰ পিছত সি অকণমান ওলাই গৈছিল। উভতি আহিয়েই এই অভাৱনীয় দৃশ্য! বগা কাপোৰেৰে মুখ ঢাকি তুলসী গুৰিত থব লাগি শুই আছে সেই সুদামকাই! দেৱাশীষ তাতেই বহি পৰিল। ক’ব পৰা কেনেকৈ কি হ’ল সি ধৰিবই নোৱাৰিলে। সুদামকাইৰ ওচৰতে বাহি বৃদ্ধা মানুহ এগৰাকীয়ে কান্দি আছিল। ঠাহ খাই থকা ওচৰ-চুবুৰীয়াৰ কথা-বতৰা তাৰ কাণত পৰিল।

: “অলপ আগেও পূজা মণ্ডপত কাঁহ বজাই আছিলহে!”

: “হয়। আমি আটাইবোৰে পূজা চাবলৈকে ওলাইছিলো। উভতি আহি চাওঁ প কঘৰৰ বাৰান্দাত পৰি আছে। শেষ মাতবাবো শুনিবলৈ নাপালো।” গভীৰ ছুখেৰে কোৱা কথাৰ সুৰটো কাৰ ধৰিব পাবিলে দেৱাশীষে। সেয়া অৰূপদা। সুদামকাইৰ ওচৰত বহি কান্দি থকা বৃদ্ধাগৰাকীৰ ল’ৰা। সুদামকাই তেওঁলোকৰ আশ্ৰয়তে আছিল।

: “গা অসুখ আছিল নেকি আগৰে পৰা?”

আছিল তেওঁলোকৰ। কিন্তু মদ, জুৱা আৰু যৌৱনৰ লেলিহান উশ্বখলতাৰ জুইত ছাঁইব দৰে পৰি ব'ল অৱশেষ। মানুহে একেমুখে স্বীকাৰ কৰিছিল— 'প্ৰতিফল'! 'প্ৰতিফল'!

“এসময়ত দুখীয়া প্ৰজাৰ ওপৰত কৰা অত্যাচাৰৰ এয়ে প্ৰতিফল!”

পিতৃৰ কৰ্মফলৰ বোজা নিৰ্বিবাদে মূৰ পাতি লৈ জীৱনৰ বাটেৰে গৈ থাকিল তেওঁৰেই দুৰ্ভাগীয়া সম্ভাৱন। এই সকলোবোৰ দেৱাশীষে অকপৰ মাকৰ মুখৰ পৰাই শুনা। সুদামকায়ৈ এইবোৰ কোনোদিনেই কাকো কেঁৱা নাছিল। বিয়াৰ ছবছৰ পিছত কেনেকৈ তেওঁৰ পত্নীয়ে সুখৰ সন্ধানত এহাল ল'ৰা-ছোৱালীৰে সৈতে পলাই গৈছিল কলিকতাৰ পৰা অহা যাত্ৰা দল এটাত বজাৰ ভাও লোৱা অভিনেতা এজনৰ লগত— সেই কথাও! স্মৃতিচাৰণ, বিবাদৰ প্ৰকাশ সুদামকাইৰ চকুত দেখা মনত নপৰে দেৱাশীষৰ। মানুহজনে দ্বিতীয়বাৰ বিয়াও নকৰালে। ঘৈণীয়েকৰ কাৰ্য্যই হয়তো তেওঁক নিজৰ অভাৱ সম্পৰ্কে, নিজৰ অক্ষমতা সম্পৰ্কে সচেতন কৰি তুলিছিল। হীনমন্য হৈ উঠিছিল তেওঁ। চাহ-দোকান এখনত বহু বছৰ কাম কৰাৰ পিছত একেবাহে কিছুদিন জ্বৰ আৰু কাহ হৈ থকাত ডাক্তৰে টি. বি. হোৱা বুলিয়েই সন্দেহ কৰিলে। সেইয়ে কাম এৰি আহিল, দৰব পাতি খোৱাৰ পিছত ডাক্তৰে সেই সন্দেহ অমূলক বুলি স্বীকাৰ কৰাৰ পিছতো আৰু নগ'ল। ঘৰত ককায়েকৰ অনাটনে দখল চলোৱা সংসাৰত সবহদিন থাকিবলৈকো মন নকৰিলে। অকপ সেই সময়ত হঠাৎ যোৰহাটলৈ

বদলি হওঁতে ঘৰত মানুহ নথকা হোৱাত মাকে সুদামকাইক মতাই অনালে। সুদামকাইৰ কৃতজ্ঞতাৰ অন্ত নাছিল। অকপৰ মাকৰ তামোল খুন্দা, বুকুখন বেয়া লাগিলে হোমিও ডাক্তৰজনৰ ওচৰলৈ দৌৰা-দৌৰি কৰা, জ্বৰ হ'লে গোটেই ৰাতি শুশ্ৰূষা কৰা। মাজনিশা শৌচ কৰিবলৈ উঠিলে পৰ দি থকা সকলোতে হাতৰ লাখুটি সুদাম কাই।

বয়সে আলৰ কৰা মানুহ গবাকীৰ ছাঁৰ দৰে ছবছৰ এইখন ঘৰত থকাৰ পিছত আজি সুদাম কাই ঢুকাল।

... বহি থাকোঁতেই বাতিটো কেনেকৈ পাব হৈ গ'ল দেৱাশীষে গমেই নাপালে। পোহৰ হওঁতেই সি গা-পা ধুই বিছনাখনত পৰি থাকিল। একো খাবলৈকো মন নগ'ল। সুদাম কাইৰ ককায়েকক খবৰ দিবলৈ অকপ-দাই ল'ৰা এজনক পঠিয়াইছিল। ককায়েক অহালৈ সকলো বাট চাই ব'ল। কিন্তু দুপৰীয়া আধাৰাটৰ পৰাই ল'ৰাজন উভতি আহিল। জনজাতীয় এলেকাত পথবন্ধ। তাৰ পিছত অপেক্ষা কৰাৰ প্ৰশ্ন লুঠে। অকপৰ মাকে আকৌ কান্দিলে, ন'বোঁৱে সেৱা কৰিলে। শ্মশানঘাত্ৰীসকল সাজু হ'ল। পূজামণ্ডপত মানুহ-বোৰে ইজনে-সিজনে মৃতকৰ সম্পৰ্কে দুখ প্ৰকাশ কৰি থাকিল, পুৰোহিতে পুষ্পাঞ্জলিৰ মন্ত্ৰ মাতিয়েই থাকিল। মুখাগ্নি অকপেই কৰিলে। সকলো কৃত্য সমাপন হওঁতে সন্ধিয়াই লাগিল। উভতি আহোঁতে শ্মশানঘাত্ৰীসকলৰ মাজৰ বয়োবৃদ্ধ এজনে মাত লগালে, “খুচা মহা সৌভাগ্যৱান বুজিছা....? মহাষ্টমী তিথিত

মৃত্যু কেইজনৰ হয়?”

: “এবাহে। লেলাই-ধেন্দাই বিছনাত পৰিও নাথাকিল। মৰাৰ সময়ত পানী এটোপাল খুজিও কাকো বিবক্ত নকৰিলে।”

দেৱাশীষৰ অকস্মাত মনত পৰি গ'ল সুদাম কাইৰ ঘৈণীয়েক আৰু ল'ৰা-ছোৱালী-হালৰ কথা। ঘৈণীয়েকৰ কপালত আজিও ছাগে বঙা বেলিটোৱে জকমকাই আছে। ছোৱালীজনীয়ে হয়তো নতুন কাপোৰ পিন্ধি পূজামণ্ডপে পূজামণ্ডপে ঘূৰি ফুৰিছে? ল'ৰাটোৱে হয়তো পূজাৰ খানা দকটি খাবলৈ মূৰগী বিচাৰি ফুৰিছে লগে ভাগে। কোন

জানে।

দেৱাশীষে ঘৰ পাওঁতে পূজামণ্ডপত বঙ-বিবঙৰ অজস্ৰ টুনি লাইট জ্বলা-নুমা কৰি মায়াবী পৰিবেশ এটাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। মাইকত গান, ঢাকৰ তালে তালে ল'ৰা এটাই আৰতি কৰি আছিল। চাৰিওফালে বিচিত্ৰ সাজত সুসজ্জিত মানুহ। কোনে কব কালি এইখিনিতে কাঁহ বজাই থকা মানুহজন আজি এইমাত্ৰ ছাই হৈ গ'ল।

দেৱাশীষে হঠাতে অনুভব কৰিলে তাৰ চকুহাল বৰকৈ পুৰিছে। ●

বিচৰা বস্তুটো নোপোৱাটোৱেই ব্যৰ্থতা নহয়, বিচৰা বস্তুটো পাবলৈ সংগ্ৰাম এৰি দিৱাটোহে প্ৰকৃত ব্যৰ্থতা—
জজ' ইলিয়ট

“অন্ত বিকাশ নহলে পাণ্ডিত্য মিছা। শগুণ যিমান ওপৰলৈ
নুউৰুক তাৰ চকু সদায় মৰা শব ওপৰত
ঃঃ ৰামকৃষ্ণ পৰমহংস :::

বত্বন সূৰ্য্য

আজিত সৰুকাৰ
স্নাতক (বি) মহলা চুড়াস্ত বৰ

মানুহজন আজি পুনৰ আমাৰ চুবুৰী-
টোলৈ আহিছে। ইয়াৰ আগতে আৰু এবাৰ
আহিছিল। সেইবাৰ আহোঁতে আমি কোনেও
তেওঁক চিনি পোৱা নাছিলো। মানুহজনৰ
বয়স পঁচিশ মান হ'ব। চুটি চুটিকৈ চুলিখিনি
কাটিছে, নাকটো দাঁঘল, দেখাত সুন্দৰ।
শান্ত, অমায়িক যেন বোধ হৈছিল। কাৰণ
তেওঁৰ মাতত আছিল মধুৰতা। যোৱাবাৰ
আহোঁতে পোনতে মইয়ে তেওঁ লগ পাইছিলো।

মই তেতিয়া ছপৰীয়াৰ অহাৰ খোৱাৰ
পিছত ঘৰৰ সমুখৰ আম গছজোপাৰ ছাঁৰ
তলত ধৰি আছোঁ। হাতত এখন পকেট য়া
আলোচনী। মনোজ কুমাৰ গোস্বামীৰ গল্প
'সমিৰণ বকুৰা আহি আছে' পঢ়ি আছোঁ।
সদায় মই এইখিনি সময়ত গছজোপাৰ তলত
জিৰণি লওঁ। — তেতিয়া বাহিৰত কোনো
মানুহ নাথাকে। চাৰিওফালে নিশ্চুপ। মাথোন
আমাৰ ঘৰৰ পৰা কেইঘৰমান আঁতৰত মহিম-
হঁতৰ ঘৰৰ সমুখত মা-দেউতাৰ বাধা নেমানি
ঘৰৰ পৰা ওলাই অহা কণ-কণ কেইজনমান
ল'ৰাই চিঞৰ বাখৰ কৰি মাৰ্বল খেলি থাকে।
তাৰ বাহিৰে অইন একো গণ্ডগোল নাই।
অৱশ্যে তাৰ মাজতো কোনোবা দিনা আমাৰ

ঘৰৰ পিছফালৰ মানুহগৰাকীৰ ঘৰত এই সময়-
খিনিত এখন কথাৰ তয়া-ময়া বণ লাগে।
তেতিয়া আৰু মোৰ একো পঢ়া নহয়।
সিহঁতৰ কাঙ্ক্ষিয়া শেষ নোহোৱা পৰ্য্যন্ত
মই আলোচনীখন বা কিতাপখন জপাই এনেয়ে
থাকোঁ।

: অলপ শুনিব নেকি ?

কাৰোবাৰ মাতত মই উচপ খাই
উঠিলোঁ। ঘূৰি চাই দেখোঁ মোৰ নিচেই
ওচৰত এজন অচিনাকী মানুহ থিয় হৈ আছে।
মানুহজনৰ পিছনত পেণ্ট-ছাৰ্ট আৰু হাতত
এটা পৰ্টফলিও বেগ। মই লাগে লাগে পঢ়ি
থকা পৃষ্ঠাটোত বাওঁহাতখনৰ তৰ্জনী আঙুলিটো
বাখি আলোচনীখন ধৰি থিয় হলো আৰু
অপ্রস্তুত ভাৱেই সুধিলো,

: কিবা সুধিব ?

মানুহজনে আৰু অলপ ওচৰ চাপি আহি
'হয়, বুলি কৈ সুধিলে-

: ইয়াৰ বাফেল বৰ্মনৰ ঘৰ কোনটো ?

: অ. বাফেল দা ? নলবাৰী কলেজত
পঢ়া বাফেল দা ? মানুহজনে একো নতৰা
নিচিন্তাকৈ 'হয়' বুলি শলাগিলে।

মনতে ভাবিলো, বাটটো কৈ দিম

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১৬

নে নিজেই গৈ ঘৰটো দেখুৱাই দিমগৈ। ঘৰটো
দেখুৱাই দিবলৈ গ'লেও কমেও বিশ মিনিট
খৰছ হ'ব। মই পঢ়ি থকা গল্পটোৰ 'ইন্টাৰেষ্ট'
খিনিও শেষ হৈ যাব। সেই বাবে বাটটো কৈ
দিয়াকে মনস্থ কৰিলো।

: "আপুনি এইটো বাটেৰে গৈ থাকিব,
অলপ দূৰ যোৱাৰ পিছত ছুটা বাস্তা পাব ;
এটা পোনে পোনে আৰু আনটো সোঁফালে।
আপুনি পোনে পোনে নগৈ সোঁফালৰ বাহীস্তু
দি ঘূৰিব। সেই বাস্তাইদি গৈ পুণৰ বাওঁফালে
ঘূৰিব। বাওঁফালৰ বাস্তাৰ সোঁহাতেদি প্ৰথম
তিনিটা ঘৰ এৰি তাৰ পিছৰ টোৱেই বাফেল
দা হওঁৰ ঘৰ। সমুখত এখন ডাঙৰ ফুলৰ
বাগিছা আৰু টিভিৰ এণ্টেনা দেখা পাব।
কোনো চিন্তা নাই; উলিয়াব পাৰিব। বাফেল
দা বোধ কৰো ঘৰত আছেই, আজি ক'তো
ওলাই যোৱা দেখা নাই।"

এজন অংকৰ ছাবে বুৰুক লৰা এটাক
এটা অংক বাবে বাবে বজোৱাৰ পিছতো বুজি
নাপালে মুখৰ আকাৰ যেনে কৰে, মোৰ কথা-
খিনি মোৰ পিছত মানুহজনে তাকে কবিলে।

মানুহ জনে পুণৰ কলে,

: যদি বেয়া নেপায় ঘৰটো দেখুৱাই
দিবনে ? মই "বেয়া পায়" বুলি ক'বলৈও
বেয়া লাগিল। আচলতে অচিনাকী মানুহ এজনক
এনে ধৰণৰ সহায় কৰি দিয়াটো মোৰ গল্পটো-
তকৈ কম গুৰুত্ব দিব খোজা নাই। তাতে
বাফেল দাৰ ঘৰলৈ। অইন ঘৰলৈ হলে কিজানি
নগলোহেঁতেন।

আমাৰ গাঁৱৰ ভিতৰত বাফেলদাইত
ধনী মানুহ। এটা বড়ী টিভি আছে, স্কুটাৰ

আছে। সদায় দেওবাৰে মহাভাবত চাবলৈ
যাওঁ। সিদিনা তেওঁলোকৰ চ'ৰা ঘৰটো গাঁৱৰ
মানুহেৰে ভৰি পৰে। আশৌ কেতিয়াবা মই
চহবলৈ আহিব লগা হ'লে গাড়ী ন'পালে
বাফেল দাক যদি লগ পাওঁ তেন্তে তাৰ স্কুটাৰৰ
পিছৰ চিটত বহি আহোঁ। স্কুটাৰত উঠি অহা
মূহুৰ্ভখিনি মোৰ বৰ আনন্দ লাগে। বাটত
কোনোবা চিনাকী মানুহ দেখা পালে আপোনা
আপুনি মোৰ হাঁহি ওলায় আৰু পিছপিনে
মানুহজনক ঘৰি চাই হাঁহি হাঁহি মুখখন সমুখৰ
ফালে কৰি লওঁ।

গতিকে ইমান বিলাক স্বার্থ থকাৰ
পিছতো মই কেনেকৈ কওঁ "যাব নোৱাৰিম"
বুলি। মোক বহু সময় ভ বি থকা দেখা পাই
ম'নুহজনে পুণৰ ক'লে, "অসুবিধা হয় যদি
যাব নালাগে"। "নাই, নাই, একো
অসুবিধা নহয়, ব'লক"। মই কলোঁ।

মানুহজনক ঘৰ দেখুৱাই দিবলৈ যাওঁতে
বহুত কিবা কিবি কথা পাতিলোঁ। মই মানুহজনৰ
পৰা শুনা কথা খিনিৰ সাৰাংশ এনে,—

মানুহজনৰ ঘৰ নলবাৰী বিদ্যাপাৰাত।
কলেজখনৰ কাষতে। বি এছ, ছি, পাছ কৰি
এনেয়ে আছে। কলেজত পঢ়োঁতে বাফেলদাৰ
লগত একেলগে পঢ়িছিল। বাফেলদা হোষ্টেলত
আছিল। তেওঁলোকৰ আৰু দুজন বন্ধু বোলে
মেছ কৰি আছিল। মেছত তেওঁলোকে মিলিত
হৈ বোলে প্ৰায় সদায়েই আবেলি এঘণ্টামান
টুৱেণ্টি-নাইন খেলিছিল। মানুহজনেও ডিগ্ৰীটো
লৈ তিনি বছৰ বোলে ঘৰতে বহি আছে।
চাকৰিৰ বাবে ইন্টাৰভিউ দিয়ে, চাকৰি হ'লে
ক'তো নাপায়। কোনোবাটো মিলিলেও ভেটিয়ে
বোলে বিশ হাজাৰ পৰ্যন্ত দিব লাগে। "বিশ
গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১৭

হাজাৰ টকা এটা চাকৰিৰ বাবে দিব লগা হলে চাকৰিয়েই নকৰিম” এনে ভাবত ঘৰতে বহি আছে।

মই ভবা মতে বাফেল দা ঘৰতেই আছে। মানুহজনক তেওঁলোকৰ ঘৰত থৈ যেতিয়া মই ঘৰলৈ আহোঁ তেতিয়া বাটত এটা অশোভনীয় দৃশ্যৰ মুখা-মুখি হ’ব লগা হ’ল। গাঁৱৰে ছুজন আধাবয়সীয়া মানুহে চলং-পলং কৰি আহি আছে। যিহকে মন যায় তাকে বকি আহি আছে। এটাই আনটোক কিবা কথাৰ বাবে ঠেলি দিছে। সি বাগৰি পৰিছে। উঠিয়েই পুণৰ তাৰ ওচৰলৈ গৈ আঙুলি টক্-টকাই থকাটো আকৌ কৈছে। পুণৰ ঠেঙ্গা-ঠেলি। কোনেও কাৰো ওচৰত নিজৰ জেদ এৰি দিয়া নাই। এনেকৈয়ে তেওঁলোকে নিজা ঘৰলৈ গৈ আছে। মই কাষেদি পাৰ হৈ যাওঁতে মোৰ ফালে দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিছিল। কিন্তু একো কথা নক’লে।

গাঁৱৰ এই মদ খোৱা মানুহবোৰক আৰু মদ বিক্ৰি কৰা মানুহবোৰক কিমান সঁকিয়াই দিলো, আমাক একো ভঞ্জেপে কৰিব নিবিচাৰে। নিশা কোনোবাই মদ খাই যিহকে-তিহকে বকি গৈ থাকিলে, আমি কেইজন মানে ল’গ হৈ বাঁহৰ সৰু সৰু চেকনি লৈ কোৰাই গুচি যাওঁ। তথাপি মদ খোৱা মানুহ কিজনৰ মনত ধিক্কাৰ নজন্মে।

এবাৰ মদ বিক্ৰি কৰা ধীবেনক পুলিচে ধৰি লৈ যাত্ৰতে কেইবাদিন ধৰি এওঁলোকৰ মদ খোৱা বন্ধ হৈছিল। পিছে কেইদিনমান বন্ধ হ’লে হব কি, ধীবেন জেলৰ পৰা ওলাই আহিবলৈহে পালে! তাৰ পিছৰ পৰাই আৰম্ভ

হ’ল পুণৰ আগৰ মদ বিক্ৰি কৰা, আৰু মদ খোৱা। এই মদৰ বেপাৰটোৰ বাবে ধীবেন যে কেইবাৰ জেললৈ যাব লগা হ’ল! তথাপি তেওঁ মদৰ বেপাৰ নেৰে। ইয়াৰ বাহিৰেও তেওঁৰ যে অইন উপায় নাই তেনে নহয়। ঘৰৰ খেতি-মাটি আছে, বাৰীখনত তামোল গছ কেই জোপাও নফলকৈ নাথাকে। অলপ কষ্ট কৰিলে বছৰটোৰ ভাত খেতিৰ পৰাই পায়। তথাপি মদৰ বেপাৰ।

গাঁৱৰ ডাঙৰ বোকৰ মদ খোৱা দেখি আমাৰ সমনীয়া ল’ৰাবোৰেও ভোগালী বিহুত খোৱাৰ অজুহাত দি এতিয়া প্ৰায়েই খোৱা দেখা যায়। খাব বাধা দিয়া স্বহেও খায়। উপায় নাই। কাক কম, কোনে শুনিব? সেই যে আমাৰ ঘৰৰ কাষৰ মানুহ গৰাকী মাধব, প্ৰায়েই মদ খায়। তাৰ পিছত সন্ধিয়া ঘৰলৈ আহি ঘৈণীয়েকৰ ওপৰত উৎপাত লগাই দিয়ে। ঘৰলৈ গৈয়েই চাহ খুজিব, তাৰ পৰে লগে ভাত; মাছ যদি আছে আকৌ বান্ধৰ লাগিব। অলপ দিক্‌দাৰি কৰিলে আৰম্ভ হ’ব গালি-শপনি। গালি-শপনিয়ে চূড়ান্ত অৱস্থা পালে মাৰ-পিট। তাৰ পিছত ভাত নোখোৱাকৈ বকি বকি বিছনাত দীঘল দি পৰি থাকিব। অসহ্য যন্ত্ৰনা। প্ৰায়েই আমি গওগোলৰ সমুখীন হ’ব লগা হয়।

মাধবে যে অকল মদেই খায় এনে নহয়। বাস্তাৱ কাষত বহি দিনব দিনটো সৰু ল’ৰাবোৰে দেখাকৈ তাছ খেলিব। এই তাছ খেলটোত, গাঁৱৰ এম, ই স্কুলখনৰ শিক্ষকজনে কম নহয়। স্কুল বন্ধৰ দিনত নিজৰে স্কুলখনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দেখা পোৱাকৈ খেলি থাকিব

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১৮

আমাৰ সেইকালে যাবলৈ বেয়া লাগে। এজন শিক্ষকৰে অৱস্থাটো তেনেকুৱা হ’লে বাকীবোৰক আৰু কি কৰা?

মাধব কেলা মানুহজন যে, তেওঁ জুৱা খেলতো কম নহয়। তাছ, জুৱা আৰু এই মদৰ নামত খেল তিলকৈ তাৰ সম্পত্তি শেষ হৈ যাব লাগিছে। নিজৰ ঘৰ খনৰ প্ৰতি তাৰ কোনো চিন্তা নাই। তাৰ ঘৈণীয়েক জনীয়েহে পাচোটি ছোৱালী সম্ভাৱনক লৈ চিন্তা কৰে।

বিচিত্ৰ (?) ঘটনা সমূহ উপভোগ কৰি অৱশেষত মই নিজা ঘৰ আহি পালোঁ। তেতিয়া আৰু গল্পটো পঢ়াৰ ঠেং নাই।

সিদিনাই সন্ধিয়া চাবে ছয় মান বজাত বাফেল দা আৰু মানুহজন আমাৰ ঘৰলৈ আহিল। সেইখিনি সময়ত মই কি কৰি আছো, মাইতৰ ভালনে, আদি আজি বাজে কথা কিছুমান সোধাৰ পিছতেই দাদাইত যাবলৈ ওলাল। যাওঁতে মোক ক’লে, “পদূলিমুখত তোমাক কিবা এটা ক’ব, বলাচোন” বুলি বাফেল দায়ে ক’লে।

তাৰ পিছত সেই ঘটনা-মিটিয়া একাৰত মৌলৈ উদ্দেশি বাফেল দা লাহে লাহে ক’লে, তুমি আমাৰ গাঁৱৰ বাচি বাচি বিশ, পঁচিশ জন মান লোক এতিয়াই কোৱা যে বাতি ন মান বজাত আমাৰ সংঘত এখন অভ্যন্ত জৰুৰী আৰু গোপনীয় সভা আছে সভাখনত নলবাৰীৰ সফালৰ এজন মানুহো উপস্থিত থাকিব। কিবা এটা নতুন সংগঠন খোলাৰ বাবে তেওঁ আহিছে। যেন সভাখনৰ গুৰুত্ব বুজি প্ৰত্যেকে উপস্থিত থাকে।

মানুহজনে লগতে যোগ দি ক’লে—

: তুমি কথাখিনি গোপনে বাখিবা। লৰা কেইজনৰ বাহিৰে এতিয়াই অইন কাকো ক’ব নালাগে।

বাফেল দা আৰু মানুহজনৰ কথাখিনি শুনাৰ পিছত কিবা এটাৰ ভয়ত যেন মোৰ মুখৰ মাত হেৰাই গৈছে, এনে ভাৱ হ’ল। কিবা সংগঠন!

মই দাদাইতক বিদায় দি ঘৰলৈ আহি-য়েই চোলাখন পিন্ধি ওলালোঁ। ঘৰৰ পৰা ওলাওঁতে মায়ে সুধিলে, “এই সন্ধিয়াখন ক’লৈ যোৱা?”

“অলপ কিবা কাম আছে, আহোঁতে পলম হ’ব, মোৰ ভাতটো কমত থৈ দিবা” এই বুলি কৈ মই আঁহিলো।

দাদাইতে দিয়া কামখিনি শেষ কৰি মোৰ বন্ধু কল্যাণৰ ঘৰত অলপ জিবণি ললো। ঠিক চাবে আঠ মান বজাত কল্যাণ আৰু মই আমাৰ সংঘলৈ গ’লো। তেওঁ মোক ফুচুচাই সুধিলে “কিহৰ মিটিং?” আচলতে মইও একো নাজানো। মিটিংখনত উপস্থিত থাকিবৰ বাবে তাক যিখিনি কথা কৈছিলো, পুণৰবাৰ তাকে ক’লো।

অলপ পিছত বাফেল দা আৰু মানুহজন আহিল। দাদাই আহোঁতে এটা কিমান লেখ নজলোৱাকৈ লৈ আহিছিল। আহিয়েই পোনতে সেইটো জ্বলাই ল’লে।

ন বাজিবলৈ দহ মিনিট মান থাকোঁতে প্ৰায় গোটেই মানুহখিনিয়ে সভাঘৰত গোট খালে। প্ৰত্যেকেৰে মুখত উৎকণ্ঠাৰ চিন। কাৰণ কোনেও নাজানে কি সংগঠন গঠন কৰিব। ইজনে সিজনক

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১৯

শুধিছে, সিজনে আকৌ অইন কোনোবা এজনক
 শুধিছে, কোনেও কিন্তু সঠিক উত্তৰ দিব পৰা
 নাই। এনেকি মইও। যথা সময়ত মিটিংখন
 আবস্তু হ'ল। সমুখৰ শাৰীত বাফেল দা, মানুহ-
 জন আৰু আমাৰ গাঁৱৰে জয়ন্ত দা। আমি
 দৰ্শকৰ শাৰীত তিনিখন বেঞ্চত কুচি-মুচি বহিছোঁ।
 মানুহজনে প্ৰথমতে বহুত কিবা-বিবি ক'লে,
 তাৰ পিছত বাফেল দা অলপ ক'লে। একেবাৰে
 শেষত জয়ন্ত দা। আমাৰ ফালৰ পৰা চাৰি
 জনক নিৰ্দিষ্ট ভাৱে ক'ব কোৱা হ'ল। মানুহজনৰ
 কথা শিনি চমুকৈ এনে ধৰণৰ,— “আমাৰ
 সমাজখন দুৰ্নীতিৰে ভৰি পৰিছে, এটা সাধাৰণ
 চতুৰ্থ বৰ্গৰ চাকৰিৰ বাবে আপুনি দহ হাজাৰ
 টকা খৰছ কৰিব লাগিব। ইয়াৰ অন্যথা একো
 নাই। ভূৱা চিলেৰে ঠিকাদাৰে চৰকাৰৰ পৰা
 টকা সোবোকাইছে। চৰকাৰী কাৰ্যালয়বোৰত
 সাধাৰণ কাম এটাৰ বাবে টকা নিদিলে কাম
 নহয়। চাৰিওফালে নাৰী নিৰ্ঘাতক, জুৱা, মদ
 তাহ আৰু তীব্ৰখেলৰ পয়োভৰ। এই বিলাকৰ

বিকল্পে আমি থিয় দিব লাগে। সমূহীয়া ভাৱে
 থিয় দিব লগা হ'লে এটা সংগঠনৰ প্ৰয়োজন।
 আৰু সেইটো উদ্দেশ্য আগত ৰাখিয়েই আজি
 আমি সভাখন আহ্বান কৰিছোঁ।

মানুহ জনে কথা শিনি সব সবীয়াকৈ
 কৈ গ'ল। তেওঁৰ মাতত তেতিয়া মধুৰতা নাই
 আছে কঠোৰতা। মই প্ৰথম ল'গ পোৱা
 মানুহজন আৰু অলপ আগতে ভাষণ দিয়া
 মানুহজনৰ মাজত পাৰ্থক্য বিচাৰি পালো।

তেতিয়া জোনটো ডুবো ডুবো। বাহিৰত
 এক ভীষণ নিস্তৰ্দ্ধতা। হুৰেব কাৰোবাৰ ঘৰত
 কুকুৰৰ ভুক-ভুকনি।

আজি সম্পূৰ্ণ এমাহৰ অন্তত পুণৰ সেই
 মানুহজন আহিছে, আমাৰ চুবুৰীটোলৈ। আজি
 হয়তো তেওঁ আমাৰ বাবে কঢ়িয়াই আনিছে
 আৰু এক নতুন বতৰ। যি বতৰাই। এখন
 নতুন সমাজ, গঢ়িব ব'ত নেথাকিব শোষণ,
 দুৰ্নীতি, ব্যভিচাৰ। ❀ ❀ ❀

বি

বি

ধা

বহুদিনৰ পৰা পৰিচিত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ এজন চিত্ৰ শিল্পী 'সৈত্যা নাৰায়ণ দেশৰাৰ' সৈতে এখন্তেক ।

প্ৰশ্ন :— আপুনি ছবি আঁকে কিয় ? আপুনি ছবি আঁকাত কেনেকৈ আকৰ্ষিত হ'ল ।

উত্তৰ :— ল'ৰালী কালৰে পৰা মই ছবি আঁকিবলৈ আৰম্ভ কৰো বা ল'ৰালী কালৰে পৰা মোৰ চিত্ৰকৰী জীৱনৰ আৰম্ভ হয় । কিন্তু মই কিয় ছবি আঁকো ! এই প্ৰশ্নৰ সন্মুখীন আজিলৈকে হোৱা নাছিলো । হঠাৎ এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ গৈ মই অলপ চিন্তাহে কৰিব লগীয়া হৈছে । যিয়েই নহওক মই বিভিন্ন পৰিবেশত আৰু বিভিন্ন কাৰণত বিভিন্ন ছবি আঁকিলেও মূলতঃ তিনিটা কাৰণত মোৰ ছবিবোৰ আকোঁ ।

প্ৰথমটো হ'ল— মই মোৰ সকল কালৰে পৰা ছবি আঁকাৰ নেচা বা অভ্যাসটো এৰাব পৰা নাই । সেয়েহে কেতিয়াবা মন গলেই অকল চিত্ৰপটেই নহয়, বাওঁ হাতলৈ ছবি আঁকা আৰম্ভ কৰি দিওঁ । অৱশ্যে ইয়াৰ মাজত মোৰ জীৱনৰ একোটা মুহূৰ্ত বা মনৰ অনুভূতিও প্ৰকাশ পায় । মনত প্ৰতিফলিত হোৱা কোনো দৃশ্য লগে লগে আঁকি চাবলৈ মন যায় ।

দ্বিতীয়তে মোৰ মনত কোনো এচুকত কন নোৱাৰাকৈয়ে যেন ডাঙৰ নহলেও ভাল চিত্ৰকৰ হোৱাৰ আশা লুকাই আছে । ইয়াৰ ফলত মই ছবি আঁকাত সময় পালেই লিপ্ত হওঁ ।

তৃতীয় কাৰণটো হ'ল মই মোৰ আৰ্থিক আয়ৰ বাবেও ছবি আঁকিবলৈ বাধ্য হৈছো । অৱশ্যে এই ছবিবোৰ কমাৰচিয়েল । মটৰ গেৰেজৰ ট্ৰাক আদিৰ বোডীত বা আন ঠাইত বিভিন্ন দেৱ-দেৱতাৰ ছবিৰ লগতে আন কিছুমান ছবিও আকোঁ আৰু লিখা কামো কৰো । প্ৰথমতে বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ অৱস্থাত মোৰ শ্ৰেণীত আঁকা ছবি চাই শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীয়ে মোক উৎসাহিত কৰাৰ পৰা মোৰ ছবিৰ প্ৰতি আকৰ্ষণ বাঢ়িলেও মই আটাইতকৈ বেছি আকৰ্ষিত হৈছিলো মোৰ আশে পাশে পোৱা আন চিত্ৰকৰৰ ছবিবোৰ চাইহে । ইয়াৰ পিছত মই মোৰ গোৱালপাৰা চহৰৰ কিছুমান প্ৰতিযোগীতাত পুৰস্কাৰ পোৱাত মোৰ মন চিত্ৰৰ প্ৰতি আৰু বেছি আকৰ্ষিত হ'ল । গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ মই এজন বন্ধু লগ পাবলৈ । তেওঁৰ নাম শিবু বাটৈ । তেওঁৰ উচ্চাকাংখাই মোক আৰু আকৰ্ষিত কৰিছিল । মই কিছুমান ছবি আঁকাৰ কিতাপবোৰ সহায় লওঁ । কিন্তু ভাল ভাৱতীয় কিতাপ আৰু কোনো স্কুল বা চিত্ৰকৰৰ ওচৰত চিত্ৰ বিষয়ৰ শিক্ষা লাভৰ সুযোগ পোৱা নাই । যদি পালেহেতেন বিদ্যাদেৱীৰ কৃপাত মোৰ জীৱন সাৰ্থক হলেহেতেন ।

বহিখনৰ পাত এটি উজিয়াই দিলেই কিবা এটা আঁকি দিয়া
শ্ৰীদেশৰাৰাৰ দুখন ছবি।

প্ৰশ্ন :- আপুনি কোনো ডাঙৰ প্ৰতিযোগীতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল নেকি ? আৰু চিত্ৰ বিষয়ৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ চিত্ৰ পদৰ্শনিত যোগদানৰ সুবিধা পাইছে নেকি ?

উত্তৰ :- মই আগতেই উল্লেখ কৰিছো যে গোরালপাৰা চহৰৰ বিভিন্ন অনুস্থান, গোরালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ চিত্ৰ পদৰ্শনি আদিত যোগদান কৰাৰ সুবিধা পাইছো কিন্তু স্থানীয় প্ৰতিযোগীতাৰ বাহিৰে বাহিৰত কোতো অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ সৌভাগ্য মোৰ এতিয়াও হোৱা নাই। অৱশ্যে ভৱিষ্যতে কোনো ডাঙৰ পদৰ্শনীত যোগদান কৰাৰ ইচ্ছা যথেষ্ট আছে।

মই গোরালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ দুখন বেটুপাতৰ চিত্ৰ আঁকিবলৈ সুযোগ পাইছিলো। আৰু মহাবিদ্যালয়ত বহুৰৰ দুখন প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা ওলায় তাত মই গল্প কবিতা, আদিত স্কেচ কৰোঁ আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ ছবি আঁকাৰো সুযোগ পাওঁ। অধ্যাপকৰ উপৰিও ছাত্ৰ বন্ধু সকলৰ পৰা মই যথেষ্ট সহায় সহানুভূতি পাওঁ। মোৰ চিত্ৰ জীৱনৰ বাবে এয়াই যথেষ্ট।

শেষত, গোরালপাৰাৰ স্থানীয় অসম ক্ৰান্ত শ্ৰীঅনুপম নাথৰ সম্পাদনাত এখন আৰ্ট স্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে কাম কৰোঁ। অলপতে গুৱাহাটী আৰু কলিকতাৰ কেইজনমান জনাজাত চিত্ৰকৰৰ লগত মোৰ যোগাযোগ হৈছে। ● ●

গোরালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ ৩

॥ প্ৰাৰ্থনাৰ ঘৰ ॥

চকুত ছানি পৰা দিন । কণামুনা গধূলি ।
তথাপি বোজাব প্ৰাৰ্থনা ।
দুধনৈৰ পিয়াহ নপলায় কুষ্ণাইত নামি ।
বতুপীঠে দেখুৱাব নেকি জীৱনৰ খট খট ?

কৰবৰ কাষলৈ' অহা নাই ।
সকলো চিনাকি আছিল
নিজকেহে নি'চন ।

শীতলা পূজাৰ ডলা এখন মুবত লৈ
আয়তী সকল পাৰ হ'ল ।
বেমাৰ আজাৰ নিৰাময়ৰ বাবে হেনো পূজা-পাতল
ঢাক এটা পিঠিত বান্ধি ঘৰলৈ উভতিল গোবিন্দ ।
মুখত এটা জ্বলন্ত বিড়ি ।
কালি বাতি ইয়ালৈ আহোঁতে দেখে
এখন তোৰণ এটা খটখটি ।

শেৰ শয়নৰ কোঠালি বিচাৰি লগ পাওঁ খাদেমক ।
হাফিজুদ্দিনৰ মোনাজাতত ভাহি উঠিল
তাৰ মাকৰ মুখ ।
মোৰ নাম বিচাৰি মমবোৰ জ্বলিল ।
তাৰ তাপত নজ্জলা এডালৰ ডিঙিটো হালিল ।
লগৰ জনে তুলি ল'লে তাৰ নিয়তিক ।
পীৰ চাহাবৰ দানৰ বাকচত মই মমবাতি ।

পুৱাৰ আজানে আন্ধাৰ ফলাৰ আগেয়ে
মই আলিত উঠিলো ।
মন্দিৰ এটাত মহজিদ এটা
গীৰ্জা এটাত নামঘৰৰ খোজ গণিলোঁ ।
ইয়ালৈ আহোঁতে যি চিনাকি নাছিল
বুকুৰ জেপত তেওঁ আঁকি ল'লে
প্ৰাৰ্থনাৰ ছবি ।

দুৱাৰত লেখিছে- জোতা খুলি সোমাব
আক মোৰ জোতা পিন্ধা ভৰি এখন নাই ।

॥ খবৰ ॥

তুমি বৰফ হলো
কোৱা বা চোৱা মই
নোকোৱা বৰফ হলো
মনৰ মোৰ
শেহতীয়া কবলগীয়া
কথা নাই
আজি আপত্তি
খবৰ বুলি চিঠিত নাই
ইমানকে লিখিব পাবো
অভিমান কবাতকৈ এতিয়া
তোমাৰ সহজ হোৱা ভাল
এতিয়া 'মই
ইমানকে বুজো
এতিয়া মই
ইমানকে জানো
অবুজ শ্ৰেনিক কববাৰ
ফুল হব নোৱাৰি
শিল হলো
নদী হব নোৱাৰি
গছ হব নোৱাৰি
চৰাই হব নোৱাৰি
বৰফ হলো

বৰফ হলো
চোৱা মই
বৰফ হলো
মোৰ
কবলগীয়া
নাই
আপত্তি
নাই
অভিযোগ
কৰি বা
কি লাভ
হৃদয় খন
দি দিলো
কবিতাক
হাত ছখন
গছক
চকু ছটা
চৰাইক
আক
তেজ যিনি
ফুলক

এতিয়া
ধবিলোৱা
মই এজন
সুকীয়া
মাহুহ

মুখ কি
নাজানো
হুখ কি
নাজানো

খবৰ বুলি
চিঠিত
ইমানকে
লিখিব পাৰো

এতিয়া মই কিদৰে
জীয়াই আছো

এনেদৰে
জীয়াই থকাক কি
জীয়াই থকা
বুলিব নোৱাৰি

যাব বুকুত
এদিন প্ৰেম আছিল

এতিয়া
আক
নাই

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৬

:-: বুৰ্বক :-:

উৎপল নাথ

ভব ছুপৰব সক জেপত মোৰ পৰিচয় পত্ৰ
ভিক্কাৰী নহৈ অতিথি অনিমন্ত্রিত
ভাতৰ পাতত আনমনা মন
কাঁহীত ডাইলসনা আঙুলিৰ আঁক

সেই যে চাৰিখন বেৰ দি আমাৰ নিজৰ ঘৰ
মুখ মচিবলে' আইৰ আঁচল

খিৰিকী কাটি এখিৰিকী বতাহ এখিৰিকী পোহৰ

আক যে পতুলিমুখৰ পৰা ছুৱাৰ মুখ হৈ
অঘৰী বুঢ়ীৰ হাতত সংজ্ঞা আশ্ৰয়ৰ

মোবো যে কি বদ্ স্বভাৱ
নিৰাময়ৰ ভাষা নিশিকাকৈ খান্দি চাওঁ
মুন্ময় বুকু, অমুখ ক'ত
মাটিয়ে নসহে ভবিৰ জেঙালগা গচক

অথচ এটুকুৰা কবিতা হৈ ইয়াতেই
তুলি ললো জীৱন স্পৰ্শৰ নিঠুৰ বোজা
টিকেই কবিয়ে কোৱাৰ দৰে

বুৰ্বক অহুভৱৰ কাঙ্ক এনেকৈয়ে বেঁকা।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৭

কেই গৰাকী ঘাত বিশিষ্ট ব্যক্তিৰ স'তে

কেই গৰাকী মান বিশিষ্ট ব্যক্তিক কেইটি মান প্ৰশ্ন আগবঢ়াইছিলো। তেওঁলোকে দিয়া উত্তৰ সমূহৰ বাবে তেওঁলোকৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ।

সম্পাদক,

অসমৰ এজন প্ৰতিস্থিত গল্প লিখক শ্ৰীযুত অতুলানন্দ গোস্বামীদেৱক কেইটিমান প্ৰশ্ন দিছিলো—

- ১। আপোনাৰ গল্পৰ বিষয়ে অলপ কবনে?
- ২। বিগত আৰু সাম্প্ৰতিক সমস্যাবলীত গল্পই কি ভূমিকা লব পাৰে বুলি আপুনি ভাবে।
- ৩। গোৱালপাৰা আপোনাৰ কেনেকুৱা লাগিছে। গোৱালপাৰাৰ নবীন লিখক লিখিকা সকলৰ বিষয়ে আপুনি কিবা কব খোজে নেকি?
- ৪। গোৱালপাৰাৰ পটভূমিত আপুনি কিবা লিখিছে নেকি?

উত্তৰত দিছে—

শ্ৰিয় শ্ৰীমান জৈবোন্দু,

তোমালোকৰ প্ৰশ্ন কেইটাৰ মই ঢুকি পোৱা উত্তৰ এনে হ'ব।

- ১। “গল্পৰ বিষয়ে” ছই ধৰণৰ কথা কোৱা যায়। তাৰে এটা, গল্পৰ বিচাৰ। মোৰ নিজৰ গল্পৰ বিচাৰ কৰাৰ অধিকাৰ মোৰ নাই। সেইটো পাঠক সমালোচক সকলৰ দায়িত্ব। আনটো খবৰ। লেখক লব পৰা মোৰ প্ৰথম গল্পটো “বামধেছু” ব দশম বছৰ দশম সংখ্যাত প্ৰকাশ পাইছিল। ১৯৫৮ চনত। নাম আছিল “বাইদেউ”।

গল্প সংকলন ৪ খন প্ৰকাশ হৈছে। নাম কেইটা “হাৰ্মদৈ পুলৰ জোন,” “গল্প,” “ৰাজপাট” আৰু “পলাতক”।

আন এখন সংকলন প্ৰকাশ কৰিম বুলি যোৱা বছৰৰ এপ্ৰিল মাহতে এজন প্ৰকাশকে সমল লৈ গৈছিল। কোনো উমঘামেই নাই।

“নামঘৰীয়া” নামে উপন্যাস এখন ছপা হৈ আছে। পূজাৰ আগে পাছে ওলোৱাৰ কথা।

- ২। “বিগত আৰু সাম্প্ৰতিক” সমস্যাবলী গল্পৰ ভূমিকা কিবা আছেনে নাই নাজানো। তেনে সমস্যাবলীৰ একো একোটা খণ্ড গল্পত ঠাই পাইছে। সেইবোৰ গল্প অসমীয়া সাহিত্যৰ আপুৰুগীয়া সমল হয়গৈনে নহয় সময়েহে ক'ব। সেয়ে “ইয়াৰ গতি ধাৰাও” মোৰ বোধৰ বাহিৰত। কাৰণ মই গল্পত “সমস্যা” সন্নিবিষ্ট কৰাৰ প্ৰচেষ্টাত কোনো “ধাৰা” নেদেখোঁ। সেইটো মোৰ দৃষ্টিৰ দুৰ্বলতাও হ'ব পাৰে।

- ৩। গোৱালপাৰা মোৰ কেনে লাগিছে প্ৰশ্নটোৱেই বৰ আপত্তি জনক। সেইটো কোনোবা বিদেশী পৰ্যটককহে সুধিব লগা কথা। মোৰ বাবে নগৰখন ঘৰৰে আন এটা কোঠাৰ দৰে।

হলেও গোৱালপাৰালৈ আহি মোৰ এফালৰ পৰা এটা আক্ষেপ হৈছে। প্ৰাচীন কামৰূপ ৰাজ্যৰ ঐতিহ্য বহন কৰা বহুতো নিদৰ্শন থকা স্বত্বেও এই অঞ্চলৰ বিষয়ে কোনো অৰ্থবহ চৰ্চা হোৱা নাই। মই ইয়ালৈ আহিয়ে, তেনে এটা চৰ্চাৰ বাট মুকলি কৰাৰ মানসেৰে কামৰূপ অনুসন্ধান সমিতিৰ যোৱা বাৰ্ষিক অধিবেশনখন ইয়াত পতাৰ দিহা দিছিলোঁ।

তোমামোকৰ কলেজতে, গোৱালপাৰা সাহিত্য সভাৰ উদ্যোগত অধিবেশন অনুষ্ঠিত হৈছিল। পিচে যেনেকৈ আশা কৰিছিলো, তেনে সাঁহাৰি স্থানীয় লোকৰ পৰা পোৱা নগ'ল।

চাওঁ বুলিলে, নগৰখনতে মনলৈ নানা প্ৰশ্ন আনি দিব পৰা বহুত থল আছে। অসম অঞ্চলত কতো নথকা “নবসিংহ” ৰ দেৱালয় এখন বা দক্ষিণ ভাৰতৰ যেন লগা ভেঙ্কটেশ্বৰ মন্দিৰ এটা ইয়াত কেনেকৈ স্থাপন কৰা হ'ল, ১৭৮৩ চনতে বিদেশী শিশু ছুটীৰ সমাধি সজাই তাত শিলৰ ফলি এখন গাঁঠি দিয়া কথাৰ আঁৰৰ সমাজ আৰু বুৰঞ্জীৰ বিচাৰ; মধ্য প্ৰাচ্যৰ খোৰাহান শ্ৰদেশৰ পৰা অহা ইছলাম ধৰ্মৰ প্ৰবক্তা বাক্‌সিদ্ধ পুৰুষ, খোৰাহানী পীৰৰ গোৱালপাৰালৈ অহা, ইয়াতে দেহত্যাগ কৰা কথাত সোমাই থকা সামাজিক বুৰঞ্জীৰ অধ্যয়নো চমকপ্ৰদ হ'ব পাৰে। তাতকৈও ডাঙৰ কথা, এইবোৰে লেখাৰ সমলো যোগাব পাৰে।

গোৱালপাৰাৰ নবীন লেখক লেখিকাৰ সৰহ লেখা পঢ়িবলৈ মই পোৱা নাই। তেওঁ বুলি কমী দাসৰ গল্প এটা শুনি আগ্ৰহ ওপজা বাবে সেইটো “অধিনায়ক” নামৰ আলোচনীত ছপাবলৈ দিছিলোঁ। মোৰ বিশ্বাস, তেনেদৰে আগ্ৰহ ওপজাৰ পৰা লেখা নিশ্চয় আৰু বহুত আছে।

- ৪। গোৱালপাৰাৰ পটভূমিত বুলি ক'ব পাৰিনে নোৱাৰি ক'ব নোৱাৰো, ইয়াত পোৱা কথাৰে মই ইতিমধ্যে কেইটিমান গল্প লিখিলোঁ। “নিন্দেৰ আলিসে”, “বেবত তেজৰ দাস”, “ধৰণী ঘাঁহীৰ দোতৰা” “বেদখন” তাৰ ভিতৰত নাম লব পৰা।

গোঁসাইবৰী অঞ্চলৰ হীৰা সম্প্ৰদায়ৰ সামাজিক অৱস্থা দেখি “অনুন্নতৰ উন্নয়ন” শিতানেৰে এখা টোকা অসম বাণীত প্ৰকাশ পাইছিল।

সেইফালৰ পৰা চালে, গোৱালপাৰাই মোক চহকী কৰিলে। ডেৰ বছৰৰ ভিতৰত সংখ্যাৰে মই ইমানখিনি লেখা আগেয়ে কেতিয়াও লিখা নাছিলোঁ। গুনেৰে হওক, নহওক। মৰমেৰে।

ইতি—

অতুলানন্দ গোস্বামী

৯ | ৮ | ৯০ ইং

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/৯

সুৱন্দী কণ্ঠৰ গীত প্ৰায় নো মেয়ে হয়তো মাধুৰী বাইদেউৰ গীতৰ
কলি কাণৰ পৰা আঁতৰি নাযায়। অনাতাঁৰ কেন্দ্ৰ গুৱাহাটী নাইবা সংস্কৃতিক সঞ্চত
মাধুৰী বাইদেউৰ গীত সকলোৰে পৰিচিত।

গোৱালপাৰা নিবাসী মাধুৰী বাইদেউক কেইটি মান প্ৰশ্ন আগবঢ়াইছিলো—

- ১। সঙ্গীত কি? সঙ্গীতে আপোনাক কি দিলে?
- ২। সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিত অসমত সঙ্গীতে কি ভূমিকা লব পাৰে আৰু অসমৰ সঙ্গীতৰ ভবিষ্যতৰ
বিষয়ে অলপ কবনে?

উত্তৰত কৈছে—

- ১। নাছ শব্দৰ অৰ্থ ধ্বনি। শব্দ মাত্ৰেই স্বৰ। সুমিষ্ট শ্ৰুতি সুৰযুক্ত স্বৰকেই সঙ্গীত আখ্যা
দিয়া হয়। কিন্তু সঙ্গীত সাধনাৰ বাবে এক প্ৰকাৰ স্বৰ আছে। তাক সাধনাৰ সুবিধাৰ
বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে— সা—বা—গা—মা পা—ধা নি—সা। আকৌ আ—
ই—উ যুক্ত স্বৰ দ্বাৰা আৰু নাছ সংযুক্ত হৈও সঙ্গীত সৃষ্টি হয়। সঙ্গীত হৈছে সুৰ আৰু
ছন্দময় মনৰ আবেগিক প্ৰকাশ।

সঙ্গীতে মোক দিলে সমাজৰ স্বীকৃতি, বাইজৰ অকুণ্ঠ মৰম চেনেহ আৰু সন্মান।
তাৰোপৰি সঙ্গীতে মোৰ মনৰ খোৰাক যোগাইছে। খলা বমাৰে ভৰপূৰ এই সংসৰত
সঙ্গীত মোৰ এক মানসিক প্ৰশান্তি যোগাইছে। সঙ্গীত মোৰ জীৱনৰ সহচৰী।

- ২। সঙ্গীত এক আবেগিক ভাবৰ মুৰ্চ্চনা। জাতীয় ভাবাপন্ন সঙ্গীতে মনত জাতীয় চেতনা
জগাই তোলাত সহায় কৰে। বৰ্তমান অসমৰ যি পৰিস্থিতি এই আবস্থাত সঙ্গীতে নিশ্চয়
প্ৰকৃত পথ নিৰ্ণয় কৰাত সহায় কৰিব। সঙ্গীতে মানুহৰ মনলৈ আনে শান্তি ই মানুহক
বিনয়ী হবলৈও নিকায়। বৰ বেছি কৈ সঙ্গীতত মনোনিবেশ কৰিবলৈ হলে জীৱনলৈ আহে ব্যস্ততা।
যাৰ ফলত মনলৈ বেয়া ভাব আহিবলৈ সুযোগ নাপায়। সেয়েহে সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিত
অসমৰ সঙ্গীতে এক বিশেষ ভূমিকা লব পাৰে বুলি মই ভাবো।

অসমীয়া সঙ্গীতৰ ভবিষ্যৎ উজ্জল বুলিয়েই কব পাৰি। এই কথা সকলোৰে জানে
যে অসমীয়া গীতেৰেই ডঃ ভূপেন হাজৰিকা দেৱে অসমৰ বাহিবত, যত বৰ বেছি পৰিমাণে
সঙ্গীত চৰ্চ্চা হয়, সেই ঠাইতেই বিশেষ ভাবে সমাদৃত হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও কেইবা
গৰাকী শিল্পীয়েও অসমৰ বাহিবত বিশেষ আসন লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে।
অসমৰ মানুহৰ গীতৰ প্ৰতি ধাউতি বঢ়াৰ ফলত বহুতো সঙ্গীত বিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে। ই উঠি অহা
লৰা ছোৱালীহঁতক সঙ্গীত শিক্ষাত যথেষ্ট সহায় কৰিছে। তাৰোপৰি বহুতো গীতিকাৰ,
সুৰকাৰ আৰু শিল্পীৰ অবিভাবে অসমৰ সঙ্গীত জগতত এক বিপ্লব আনিছে। গতিকে এই
কথা মই নিশ্চিত ভাবে কব পাৰো যে অসমীয়া সঙ্গীতৰ ভবিষ্যৎ উজ্জল।

শ্ৰীমতী মাধুৰী ভৰালী

২১ | ৮ | ৯০ ইং

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১০

গায়ক, গীতকাৰ, সুৰকাৰ হিচাবে পৰিচিত শ্ৰীযুত জীতেন ডেকা, আমাৰ জিভেন
দা অসমৰ মঞ্চৰ এটি পৰিচিত নাম। যি জনে ১৯৭১—৭২ আৰু ১৯৭২—৭৩ চনত একেবাহে
গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সংস্কৃতিক সম্পাদক আছিল। তেওঁকো ছুটি প্ৰশ্নৰ সন্মুখিন
কৰাইছিলো—

- ১। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ১৯৭২—৭৩ চনত আপুনি সংস্কৃতিক সম্পাদক আছিল।
আজিৰ তুলনাত সেই সময়ৰ সংস্কৃতিক দিশৰ ওপৰত অলপ কবনে?
- ২। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে আজি তত ৩৩ টা বছৰ কাল পাৰ কৰিলে। এই মহাবিদ্যালয়ৰ
অতীত, বৰ্তমান আৰু ভবিষ্যতৰ বিষয়ে আপোনাৰ মতামত কি?

উত্তৰত কৈছে—

১৯৭২—৭৩ চনৰ উপৰিও ১৯৭১—৭২ চনতো মই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ
সাংস্কৃতিক সম্পাদক আছিলোঁ। ইয়াৰ পৰা বুজা যায় সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাবে তেতিয়াৰ
ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী সকলে মোক কিমান মৰম কৰিছিল। আচলতে সেই সময়ৰ
গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক দিশটো আজিৰ সময়তকৈ বহুত উন্নত আছিল।
কি নাটক, কি সঙ্গীত, কি ছবি আঁকা ইত্যাদি আটাইবোৰতে আমি পাইছিলো আগ্ৰহী
আৰু দক্ষ বন্ধু-বান্ধৱী সকলক। তেওঁলোকৰ প্ৰতিভাই সকলোকে মোহিত আৰু অনুপ্রানিত
কৰিছিল। আমাৰ শ্ৰদ্ধেয় শিক্ষা গুৰু সকলেও আমাক খুব মৰম কৰিছিল। আমাৰ লগত
একেলগে বহি, একে লগে খাবি সকলো দিশৰে হিতোপদেশ দিয়াৰ উপৰিও আমাৰ সুখ
ছুখৰ সমভাগী হৈছিল। ইয়াৰ ফলত তেতিয়াৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সঙ্গীত নাটক,
শিল্প আদি প্ৰতি দিশত নতুন প্ৰতিশ্ৰুতি পৰিলক্ষিত হৈছিল। আমি আন্তঃস্বৰ মহোৎসৱত
যোগদান কৰি ছুবাৰ কৈ সমবেত সঙ্গীত, জ্যোতি সঙ্গীত, বাভাগীত, নাটকত পুৰস্কৃত হৈছিলোঁ।
তেতিয়া গোটেই North saster Region ৰ মহাবিদ্যালয় বিলাকে আছিল আৰু প্ৰতি-
যোগীতা পোৰ বিৰাট Tuff অৱশ্যই হৈছিল। গতিকে বুজা যায় আমি তাৰ বাবে কিমান
পৰিশ্ৰম কৰিছিলোঁ।

- ৩। আমাৰ সময়ৰ আগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাস কি বা কেনে ধৰণৰ আছিল মই তাক
ক'বলৈ নাযাওঁ। কিন্তু আমাৰ সময়ৰ পৰা আজিলৈকে যিখিনি পৰা জানো
থুল-মূলকৈ কম। কব লগীয়াতো বহুত আছে। কিন্তু সময় বা পৰিসৰ ক'ত?
তোমালোকে এতিয়া বিজ্ঞান ভৱন পাইছা প্ৰেক্ষাগৃহ পাইছা, বাস্তা পঢ়ুলি পকী পাইছা।
কিন্তু আমাৰ সময়ত বিজ্ঞান ভৱন নাছিল। হোষ্টেলৰ একাংশ আৰু কলেজৰ ছুটা মান
কোঠালীলৈ বিজ্ঞান শ্ৰেণী চলিছিল। তথাপি ভাল বিজাৰ্ট কৰিছিল তেতিয়াৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
সকলে অনাৰ্চ বহু বিষয়তে পোৱা নাছিল। তথাপি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা বিশ্ব বিদ্যালয়ৰ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১১

১ম ২য় স্থান অধিকৃত হৈছিল। শ্রেষ্ঠাগৃহ নাছিল তথাপি সুন্দর পরিবেশত নাট. চর্চা হৈছিল। দর্শক হৈছিল। কোনো হাই উকমি নাছিল। আমাৰ চাব সকলক আমি বৰ ভয় খাইছিলো। তেওঁলোকে বাতে আমাৰ বেয়া নেদেখে তাৰ বাবে সচেতন আছিলো কাৰণে নেকি আমি সকলোতে আনন্দ লভিছিলো। বৰষুণ দিনত আমি লংপেট কোচাই কলেজহৈ আহিছিলো; তাৰ বাবে আমি কৰ্তৃপক্ষৰ বিপক্ষে আন্দোলনও কৰিছো। আৰু তাৰ ফলতে তোমালোকে এতিয়া পকী বাস্তা পাইছা নিশ্চয়। যি হওক তোমালোকে কিন্তু বেয়া নেপাব। আজি তোমালোকৰ মাজত সু শৃঙ্খল, ভাতৃ শুলভ, মিলিজুলি কিবা এটা ভাল কাম কৰাৰ বিপৰীতে মই মাজে মাজে দেখা পাওঁ, শু-৷ পাওঁ অস্বাস্থ্যকৰ ছুঁত, ভাঙোন মুখী পরিবেশৰ প্ৰতিছবি। তোমালোকে এইগোৰ এতিয়াই মচি পেলোৱা। তোমালোকৰ শিক্ষা গুৰু সকলেও আজি কালি সাংস্কৃতিক অনুস্থান বোৰত যোগদান কৰা দেখা নাযায়। কিয় বাক?

সকলোলৈ মোৰ হিয়া ভবা মবমৰে—

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

জিতেন ডেকা

১৬/৮/৯০ ইং

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/১২

১৯৮৯-৯০ চনৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ফলাফল

বহুবটোৰ শ্ৰেষ্ঠ অন্তঃদ্বাৰ খেলুৱৈ
শ্ৰী ব্ৰজেন দেৱাৰা

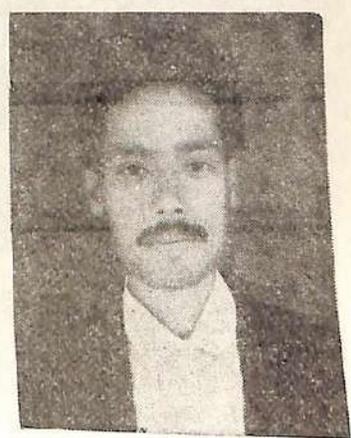
বহুবটোৰ শ্ৰেষ্ঠ বহিঃদ্বাৰ খেলুৱৈ
শ্ৰী প্ৰতুল দৈয়াৰী

বহুবটোৰ শ্ৰেষ্ঠ মহিলা বহিঃদ্বাৰ খেলুৱৈ
শ্ৰী গীতা দাস

বহুবটোৰ শ্ৰেষ্ঠ সনাজ সেৱক ছুজন
শ্ৰী জগবল্লু কলিতা আৰু শ্ৰী সঃ ৯ বাথ

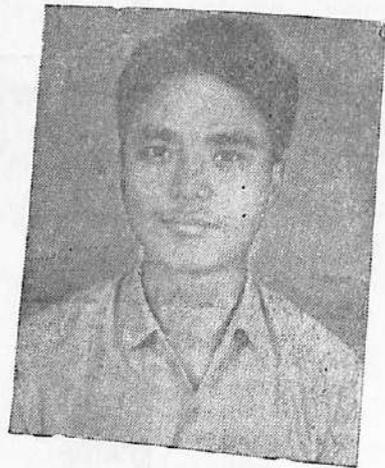

বছৰটোৰ শ্রেষ্ঠ গায়িকা — শ্ৰীজবা চক্ৰবৰ্তী
এওঁ যুৱ মহোৎসৱত ববীন্দ্ৰ সংগীত আৰু
গোৱালপৰীয়া লোকগীতত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল।

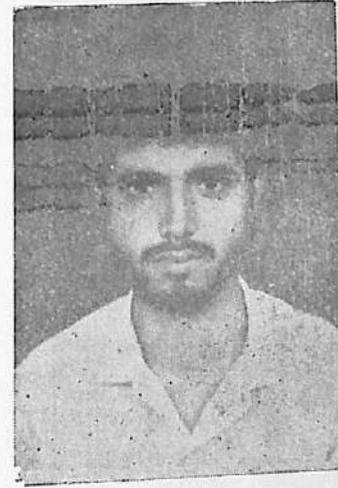
বছৰটোৰ শ্রেষ্ঠ সাহিত্য প্ৰতিযোগী
শ্ৰীপুৰবী বাথ

যুৱ মহোৎসৱত জনজাতীয় সংগীতত দ্বিতীয়
স্থান অধিকাৰ কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ
শ্ৰীফুৰপন ৰাভা

বছৰটোৰ শ্রেষ্ঠ অভিনেত্ৰীৰ লগতে যুৱ মহোৎসৱত
শ্রেষ্ঠ অভিনেত্ৰীৰ স্থান অধিকাৰ কৰা
শ্ৰীবৰ্ণালী ৰায়

1st Class in Zoology
1989-90
Sree Hitesh Das

1st Class 3rd Position in
Mathematics (1989 90)
Sayad Ali Ahmed

Goalpara College Office Staff.

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত হোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা যোজনাৰ
শিবিৰৰ কেইখন ঘান উল্লেখযোগ্য ছবি ।

ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা যোজনা শিবিৰৰ পতাকা উত্তোলনৰ সময়ত একাংশত গুৱাহাটী
বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মুখ্য সচিবৰ লগতে আন সকলক দেখা গৈছে ।

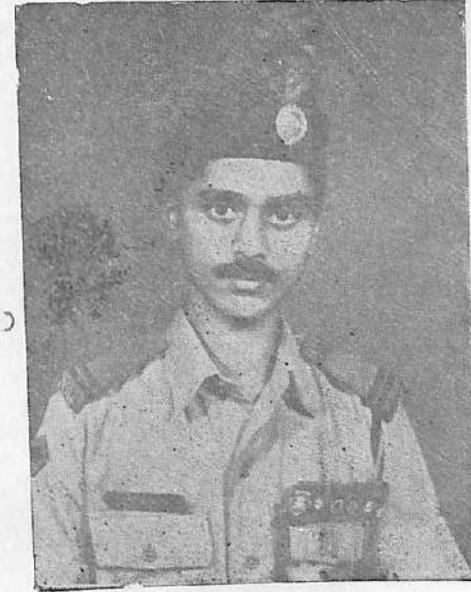
ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা যোজনা শিবিৰত যুগু ভাৱে শ্ৰেষ্ঠ ভল্‌ন্টীয়াৰব সন্মান লাভ কৰা
মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ক্ৰমে
দিলীপ শৰ্ম্মা আৰু আশ্বিনী কুমাৰ হক ।

ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা যোজনা শিবিৰত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য
শ্ৰী দেৱপ্ৰসাদ বৰুৱা দেৱক ভাষণ দিয়া দেখা গৈছে ।

Shahidul Alam
Senior Under Officer, Goalpara College,
N. C. C., A. T. Camp Completed three
times in (1985, 1987, 1988), All India
Trekking Expedition in 1988 at Himachal
Pradesh and also 'B' certificate Pass.

Syed Zamal
Senior Under Officer, Goalpara College
N. C. C., A. T. Camp Completed three
times in (1985, 1987, 1988), All India
Trekking Expedition in 1988 at Himachal
Pradesh and also 'B' certificate Pass.

Executive Committee

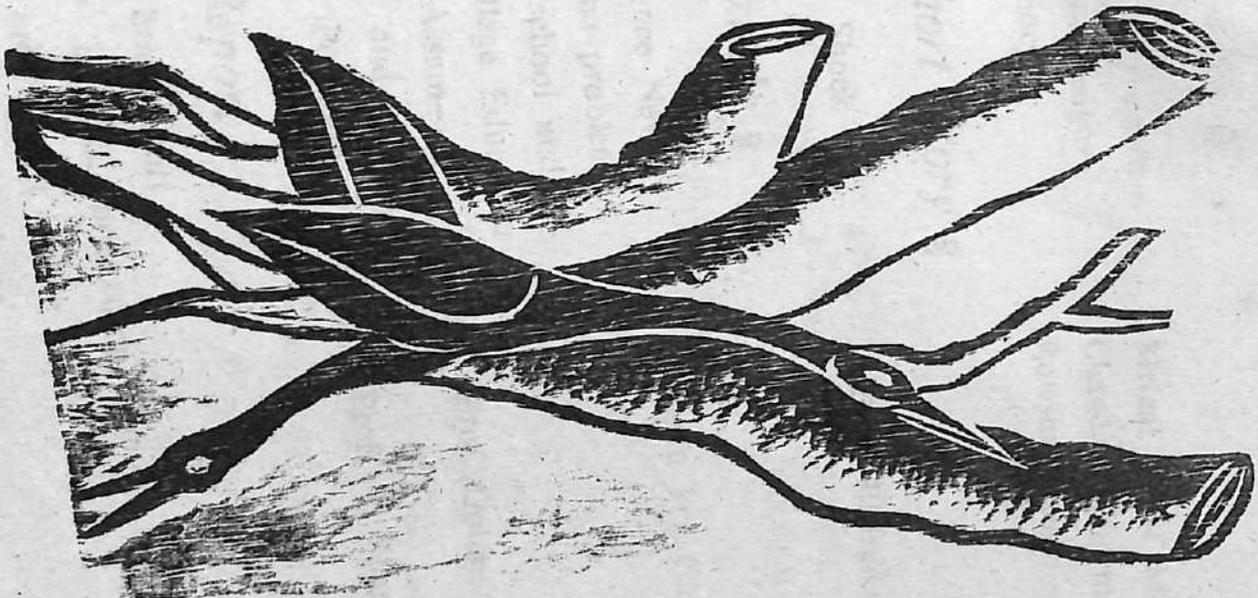

Sitting. (R-L) A. Bhuyan (G. S.) prof. B. Purakayastha (i/c Cricket), Prof. R. Bhattacharyya, (i/c Debate & Symp), Prof. R. K. Baruah (i/c S. S.) Prof. Dr. M. K. Chakravorty (Vice-Principal), K. P. Deka (Principal), Prof. R. Choudhury (i/c Magazine Ass. Sec), M. Hoque (Liberian) P. Das (V. P.).

Standing (L-R) D. Kalita (Secy. Debate & Symp) J. J. Patgiri (Secy. Magazine) U. Rabha (Secy. S. S.), T. Islam (Secy. Cricket)

Absent in the picture—Jayan'ta Talukder (A, G. S.), Mrinal Kanti Medhi (Secy, Festival), Nabaram Pathak (Secy, Cultural), Parimal Barman (Secy, out door games). Ananda Das (Secy, Football), Pradip Kr. Debnath (Secy, Indoor games), Narapati Roy (Secy, Boy's common Room), Bornali Roy (Secy, Girl's Common Room).

E N G L I S H

S E C T I O N

Goalpara College Magazine

ANNUAL

PUBLICATION

XXIV

ISSUE

1989-90

Editor

J. J. Patgiri

CONTENTS

Poetry :

After my death—	Mrinal Kanti Medhi—	1
Jengo Mengo—	Chandana Sharma—	1
Memory -	Rowshan Alom -	2

Short Story :

The Shock—	Bhabani Bharadaj—	3
------------	-------------------	---

Article :

Science News—	Swapan kr. Ghosh—	5
Some problems of school and College Education in Assam—	Prof. Gobinda Kalita	6
Air and water Pollution—	Prof. T. Sharma—	13

Report :

A brief report of the N. S. S. orientation Camp—	Prof. R. K. Baruah—	18
A brief report of the activities of Goalpara Science Society—	Prof. R. Bhattacharyya—	21
A report of Notional cadets corps—	Syed zamal	25

AFTER MY DEATH JENGO MENGO

Mrinal Kanti Medhi
T. D. C. (Arts)

Chendana Sharma
H. S Ist year (Arts)

After my death,
You will perhaps
Search me
Weeping everly where !
But no where could you
Find me out !
And then .. ...
Standing lonely
Under the empty sky ;
Sing—
The lone song of sorrow.
May find me out
In that tune.

They joke at her
Call her a jengo mengo.
She hears it.
But pretends deatness.
Abusing them she never wants
To disturb their joy.
But for how long ?
Can she bear it for her whole life ?
Today also they joke and call her
A Jengo Mengo.
But is she a Jengo Mengo ??

++

[The poem stood Ist position in
the College Week 1989-90]

"The study of Science teaches young men to
think while the study of the classics teaches
them to express thought".

- J. S. MILL.

"I see something of God each hour of the
twentyfour, and each moment of them,
In the faces of men and women I See God,
and in my own face in the glass."

- Walt Whitman.

MEMORY

Rowshan Alom

T. D. C, 3rd year (Arts)

I do remember the first meeting with you
When I stood in silence,
In the corner of your garden,
The whisper of the wine,
The coolness of the outime night,
The incense from your bady
Spread in all corners of my heart
I then pressed you near me
And kissed you on the for hend.
Do you remember ?
Once we had shared a relation !
Once we were close to cash other !
We had shared every joy,
We had haunted in dreams so often,
We had Hindled the lamp in the hearts.
I cried.
I cried not for you
But for the memory.

++

Goalpara College Magazine/2

Short Story

THE SHOCK

Bhabani Bharadaj

T. D. C. Ist year

Nirmal Vihar, Children's
Nursery Home. City Vijayawada,
Location Beasant Road.

Six year old Sugandha's house
lay in a posche colony. Every
morning it was Papa's duty to
take her to the bus-stop and wave
her bye-bye.

Sugandha's world always
contained dollies, teddies and little
doggies. In the evening after school
she would be busy with play, song
and dance, while papa and mama
dap merrily. And as usual school
was always merry. And she always
looked forward to saturday be-
cause she liked to wear her best
dress.

Such a saturday came along,
and as usual she got busy in
ehooosing a frock. And she chose
a florat-printed one, and in a
happy mood waved bye-bye.

She was somewhat excited
that day. The day swung in full

hundrum. but Sugandha felt a
little tired that day and retired
to the last seat in the class room.

She felt a little dreary too,
and soon put her tiny head on
the desk and there she was fast
asleep.

She was soon lost in her
world. At last it was time for the
school to be closed, and the
ayah bustled out all children to
the bus, and the bus Zoomed
away to drop the children at their
homes. Sugandha's mama was there
lagerly waiting her child.

The bus-door opened for
her to step down, but then; Oh
where was she ? Petrified mama
shrieked and there was utter choos.

Where was she ? Oh, she
got into the bus didn't she ? But
who remembered ? She wasn't in
the classroom either.

Papa was too shocked. How
could they be so irresponsible ?

Soon the police were there

Goalpara College Magazine/3

Bhabani Bhattacharya
T. D. C Ist year

making enquiries and searching for the floral-printed frock-girl.

But O, where was she? Only God knew where she was.

Soon at the room she opened her little eyes but no not to be greeted by darkness.

What's this? She could not understand anything.

Her little heart let out a frightening shriek. MAaaaaa!

But the poor thing was destined not to be heard.

Where was she? What's happening? Why is Mama not answering her? What's this?

her to step down, but then; Oh where was she? Petrified mania checked and there was utter chaos. Where was she? Oh, she got into the bus didn't she? But who remembered? She wasn't in the classroom either. Tapa was too shocked. How could they be so irresponsible? Soon the police were there

THE SHOCK

The poor thing's head swirled in the dark. All those ugly dark creatures seem to come near her every time.

O oh! Those awful sounds The tiny tot cried and shrieked. No one heard her. Maybe God did. That's He took her away

Nextday happened to be a Sunday. The search was on.

The school reopened on Monday with a light drab only to find the florat printed frock girl having closed her eyes forever.

was always merry. And she always looked forward to Saturday because she liked to wear her best dress. Such a Saturday came along and as usual she was busy in choosing a frock. And she chose a floral-printed one, and in a happy mood waved bye-bye. She was somewhat excited that day. The day swung in full

(A) Flying Trains :-

Trains that fly! Why should they? Because they can move at Unimaginable Speed. No friction exists between wheels and rail tracks to slow them down. No fear of derailment either. No noise. A smooth, silent train journey.

Such flying trains have already been built and tested in Japan and West Germany. They are called 'Maglevs' because they are bevitated or lifted by magnetic fields. In Japan suce a Meglev train was found to move at the Speed of 320 miles per hour, more than double of the speed of the Japanese Bullet train!

A Meglev train does have wheels to pick up Speed and to lower it while stopping. Otherwise, it flies about four inches above the rail-track on a caushion of megnetic fields and is driven by megnetic fields. The simple magnetic laws such as 'like poles repel each other and unlike poles attract' — have been effectively employed both to create the magnetic caushion and to drive the train.

(B) In deep Waters: —

Ocean city, the world's first inhabitable man made island, will be ready by the turn of the century. This island is Japan's novel solution to over-population. When you run out of island you just build another one! The unique island, which will be 75 miles out to sea from Tokyo, will cover about nine square miles and will have four stell levels resting on 10,000 columns anchored to the ocean bottom and able to withstand typhoons, earthquakes or tidal waves. Ocean city will have all the facilities for the one million Japanese it can accomodate: a Scientific research centre, a business and financial centre, a shopping district and hospitals, 400 tennis courts, eight Golf courses and base ball stadia! Battery operated and electric cars will ply the roads and on the upper level be an airport. High speed hover craft will help in transportation to the mainland.

Ocean city will cost 200 billion dollars. Terai, the designer, says that its cost will be much cheaper than the cost of moder-nizing an existing city. □

Some Problems of School And College Education In Assam

Prof Gobinda Kalita
Deptt. of Zoology

Education is essential for the development of a civilized society. But unfortunately the education policy in our state is very unstable. The policy makers who remain at the helm of the affairs never take the condition of common people into account. The economic condition of the common people in India in general and Assam in particular is pitiable. Most of their income get exhausted in purchasing edible items. They can afford to spend a very meagre amount from their income for the study of their children. But at present education is costlier and almost beyond the reach of the common people. The education policy also changes rapidly making the students 'Guineapig' of the Laboratory. While preparing the syllabus, the policy makers try to

make it job oriented but in practice it never seems to be successful. In Assam, in every year thousands of students become graduates from Arts, Science, Commerce, Medical, Veterinary and Engineering colleges of the state. But after getting the degree they become fish out of water. Further study is opened only for a few of them due to limited number of seats for post graduate education. So the policy makers should make the education policy easier and cheaper and practically job oriented so that after taking the graduation, a youth can do something for his live'hood. The education policy should be easier and cheaper so that the common people can get the taste of education.

What ever the policy may be, the education will always face

Goalpara College Magazine/6

some problems. In this discussion we will try to highlight some problems in the field of education in our state, These are as follows

- 1, **Syllabus**

Syllabus is the primary thing for any field of education. From primary level onward we are experienced with frequent change of syllabus. But we doubt, whether the general merit standard of the general students are taken into account. Every educationist will agree to the fact that age is the prime factor for taking the burden of the course. But now-a-days it is seen that the syllabuses are overburdened for the general students. This fact is easily conceivable in case of Secondary and Higher secondary level. The courses are not only tough but also extensive. The courses for science subjects are very tough and not acceptable for the students of average merit standard. This problem however can be neglected in college level as by the time the students get matured and their capacity to understand increase to some extent.

2. **Non-availability of Text Books**

This is the most unfortunate problem of present day education. In our state this problem was not experienced, when the text books were published and marketed by private publishers. But at present, the Govt. Constituted a corporation for printing and publishing the text books for the students upto higher secondary level. But due to reasons best known to them, it fails to publish the books in time. Therefore the students have to spend almost a year or so without any text book. The teachers also become unable to teach in the classes. It is very unfortunate that the students are compelled to agitate for text books. This problem is also seen in college level after the introduction of Assamese as a medium of instruction in the degree level. Previously when the medium of instruction was English, There was no problem for the text books. There is an independent branch in the university for preparing and publishing the text books in Assamese. But even

Goalpara College Magazine/7

after long eighteen year students are not getting the Assamese medium text books upto their satisfaction. Particularly in science subjects the situation is not at all satisfactory.

3. Shortage of time :

The third and one of the important problems is the non-completion of the courses in time due to shortage of time. In the High schools and Higher secondary schools some of the valuable time are spent for holding different examinations. In the school where examination are not held, the teachers are utilized for invigilation duties. This causes a great loss of teaching time. There are about 40 days Summer vacation, 10 days Puja vacation besides other holidays and sundays The Summer vacation is practically useless.

This picture is more gloomy for the Govt. aided college having limited room—accommodation. Virtually colleges get only about 80-90 working days. From December on-wards. No classes are

held for holding of different test and final examination. In those 80-90 days the teachers are not able to complete their courses. Therefore the students are to appear in the examination without knowing about the complete courses. A student having average or below average merit get it difficult to sit for the examination.

Now-a days, there is a hue and cry about the private tutor. Strong public sentiments are created against private tutor. But I as a guardian of a student shall not oppose private tutor in school level unless the education authority make alternative arrangements for the completion of Courses in schools. However large scale tutoring is not acceptable. The demerit of private tutor is that all students are not able to get tutors due to financial involvement. So it is the duty of the education authority to find out ways and means to complete the courses for the students before sitting for the examination. Before finding out any alternative, the

ban on private tutor will be disastrous because students require some guidance. So either are should guide them in the institution itself or they must be allowed to do so by themselves.

4. Dplorable Financial Condition :

It is seen that due to shortage of allotted fund the education deptt fails to supply the basic requirements to the schools and colleges. This condition is more disastrous in the provincialised schools. The schools are practically unable to purchase the Chalk-pencil, black board etc. From the contingency fund allotted to them. The fund allocated are also not utilized properly. As for example, the Govt. sanction some amount for purchasing scientific equipments in High and Higher secondary school. But at the time of supplying the articles neither requisition is wanted nor it is granted. Ultimately the articles supplied remain useless in the schools.

In the deficit colleges having science faculty this condition is

more serious. The college authority has no capacity to supply all requirements of the laboratories from the limited fee income from the science students. Govt. sometimes sanction an amount of Rs 5000/- or so, which is not sufficient even for a single department. On the other hand colleges are not able to collect more laboratory fee from the students considering their poor financial condition. On the other hand, as the students are admitted the teachers are bound to complete the practicals. For doing so the incharge of the concerned departments have to approach time and again for the supplying of Laboratory materials. These are my personal experiences. But we can not blame, the principal because he is to manage the laboratory of various departments by a very meagre amount collected from the science students.

5. Vacant Post :

This is also one of the main problems in the provincialised and Govt. school. There are some

Permanent vacancies in the school and Higher Secondary levels. But due to some reasons some of these posts remain vacant year after year. Though there is no dearth of qualified persons. This also caused a great harm to the students.

(6) Examinations

Examination is the part and parcel of the student life. In different levels students are to appear in different examinations to get themselves qualified for next stage of education. But now-a-days. The examination is becoming a problem due to the attitude of a negligible group of students of adopting unfair means in the examination Hall. During examination period we get news of assault, intimidation etc. of invigilators. Even a co-examinee has killed another in this year's H. S. L. C. Examination somewhere in Assam. So it is the time to think over the matter by the educationists and intellects. If this tendency is not averted at the beginning it will have a cancerous growth in near future. Mere condemning the incident has be-

come the only remedy of this unsocial happenings. The Govt. should formulate policy to stop this menace by introducing a legislation. Otherwise no teacher will come forward for invigilation duty in near future

Remedial measures of the problem :

In the previous discussion I have tried to put forth some of the problems of education in schools and college levels in our state. Every problem have its remedial measure. I can suggest following measures for consideration by the education authority, general public and teachers.

The syllabus, no doubt should be job oriented, but it should cope with the acceptability of the general students. It is not desirable to have improved syllabus if it debarred mass people to get education. Moreover the syllabus should be prepared keeping in view, the working days in schools and colleges.

The text books should be published in time, so that no class

get cancelled for the non availability of text books. If necessary the tasks of printing and publishing of text books should be entrusted to private printers and publishers. No new syllabus should be introduced until the text books are marketed.

The working days in schools and colleges should be increased. For doing this the holidays are to be curtailed. The summer vacation in schools and colleges should be either abolished or curtailed. The Puja vacation in colleges should be reduced to half. Moreover, there should be common examination Hall in every district and sub-divisional head quarters so that all the examinations could be conducted in these halls.

The financial condition of the colleges and schools should be improved. Now in primary school Rs. 5/- is given as contingency expenditure per month Per teacher, from which the school should purchase chalk pencil, duster, ink, register books etc. One can easily imagine about the uselessness of

this amount. Moreover this amount is also not released in due time. Similar is the condition in High schools and Higher secondary schools. So Govt. should look after this matter seriously so that classes could be maintained properly. In colleges 30% of the fee income is allowed to be kept by the colleges to meet the contingency expenditures. But the fee income is not sufficient to run the laboratories in the colleges having science faculty. So Govt. should extend full financial help to purchase the laboratory materials; so that there remain no distinction between the laboratory of a deficit college and that of a Govt. college. Moreover library and sport grants also should be extended to the colleges and schools.

The vacant posts in the schools should be filled up in appropriate time, so that no difficulty arise in running the classes. In colleges also required number of posts should be sanctioned so that the teachers can be appointed in proper time.

Now-a-days, the examination has become a headache for the officer incharge and invigilators in some centres due to the acts of assault and intimidation towards the invigilators by a section of the examinees unless this problem is solved at the earliest possible time it will be an incurable disease in the academic life in near future. By promulgating an ordinance or by enacting laws this problem cannot be solved. So we should think about other system of examination. We can think about the examination with books; along with present system

of examination. Separate grade should be allotted to those who appear with books. Then I think this problem of examination will be solved to some extent.

Last but not least the teachers should be equally disciplined like the students for a healthy academic atmosphere in an educational institution. I hope all the conscious people of the society will think over the problems of the education and sort out remedial measures for the improvement of the society in general and the state in particular. ❁

Air And Water Pollution

Prof. T. Sharma

Lecturer, Department of Chemistry
Goalpara College

Air and water are the main constituents of our physical environment. These are the main requirements necessary for the sustenance of life. Without air and water no life is possible on the planet earth and pollution of water and air either due to natural or manmade reasons may lead to the destruction or elimination of life depending on the degree of pollution.

Air Pollution— The word pollution is derived from the Latin word 'pollutus' meaning 'to soil' 'to defile.' The approximate composition of normal air is 78% nitrogen, 21% O_2 , 1% Argon and 0.03% carbondioxide by volume. Air may be polluted due to two reasons— i) Natural reasons such as forest fires, volcanic eruption etc. and (ii) Man made reasons. Since man has not complete con-

trol over the natural reasons, we shall confine our discussion mainly to the manmade ones.

Concentration of pollutants in the atmosphere is more important than the quantity of emission as far as air pollution is concerned. There are various ways by which air pollutants may be removed from the atmosphere. The particles may be incorporated to cloud or fog, they may be washed out by rain, small particles may grow large and then fall under gravity, some may take part in chemical reactions forming new substances. The most important of all these is the removal of pollutants by dilution and dispersion of air.

Let us now have a look at the nature and effect of some major air pollutants. There are generally five major air pollutants

- (1) Hydrocarbons.

- (2) Carbon monoxide,
- (3) Oxides of nitrogen (mainly NO and NO₂)
- (4) Oxides of sulfur (SO₂ and SO₃)
- (5) Particulate matters.

It must be noted at this point that all these pollutants may not be present in the polluted air of a particular place and that any one of them, in proper concentrations, is sufficient to cause air pollution.

Hydrocarbons are substances composed of molecules containing carbon and hydrogen. These are emitted as a result of partial combustion of fossil fuels and evaporation of organic substances in automobile exhaust and industrial processes.

Hydrocarbons at ordinary concentrations do not have any direct adverse effect; but it helps in the formation of 'photochemical smog' which is harmful to health. Only hydrocarbon which at ordinary concentration has a harmful effect on plants is ethylene.

Carbon monoxide is for-

med due to incomplete combustion of hydrocarbons and the main source of emissions is the automobile.

At concentrations likely to occur in urban air it has no effect on plants and micro organisms but has a very harmful effect on human. It is readily absorbed by haemoglobin of human blood thus reducing the oxygen carrying capacity of blood causing headache, dizziness or even death.

Oxides of nitrogen (NO and NO₂) are formed due to combination of atmospheric oxygen and nitrogen at high temperatures such as that which is produced during combustion. At ordinary concentrations NO has no direct adverse effects but it is readily converted into NO₂ which is corrosive, physiologically irritating and toxic. These oxides also cause various textile dyes to fade, cotton and nylon fibres to deteriorate and respiratory diseases.

Major sources of emission of oxides of nitrogen are the automobiles, power plants and other industries using combustion of fossil fuels.

Oxides of sulfur are produced during the combustion of fossil fuels containing sulfur. Major sources of emission of SO₂ and SO₃ are the coal fired power plants and other industries using coal as fuel.

Sulfur dioxide causes rapid corrosion of materials. In its presence leather loses its strength, building materials discolor and deteriorate, plants suffer leaf injury, suppressed growth and yield. It also causes irritation of the respiratory system.

Particulates include aerosols, fumes, dust, mist and soot.

The particles of most interest lie between 0.1 μ to 10 μ. Particles smaller than 1 μ result from the condensation of vaporised substances while particles larger than 10 μ result largely from mechanical processes like grinding and erosion.

Particulates have effects on global and local weather conditions. High particulate concentration causes increased death rates due to asthma, bronchitis and emphysema.

Some particulates are especially dangerous for their toxic nature. they are

Particulate	Source	Effect
i) Lead	Exhaust from automobiles using leaded fuels.	Mental retardation. Recurrent seizures, madness, chronic Kidney troubles and even death.
ii) Asbestos	Asbestos mining and milling operations, manufacture and disposal of asbestos containing products.	A rare form of lung cancer (Mesothelioma)
iii) Beryllium	Manufacturing processes involving grinding, burning or cutting of beryllium.	Several forms of lung diseases, berylliosis and even death.
iv) Mercury	Paints, coal-fired powerplants, Hg-processing plants.	In the form of volatile methylmercury it tends to concentrate in the food. Elemental Hg-vapor has detrimental effects on central nervous system.

Water Pollution: Water is a vital resource ; but as with all resources, there is a limit to its supply. The natural water systems in India are polluted by different sources of pollution such as domestic, industrial, agricultural, and natural. If the load of pollutant is not very high, the natural self purifying capacity of water streams is sufficient to remove temporary degradation in quality. But if non degradable pollutants are present or due to the sheer volume of pollutants permanent degradation of water quality takes place.

Depending on their nature and effects on organisms, water pollutants may be of eight types—

- i) **The biodegradable organic compounds** present in domestic sewage and certain industrial effluents are degraded to relatively harmless products by the bacterias in presence of oxygen. As a result these type of pollutants deplete dissolved oxygen (DO) in water.
- ii) **Disease causing agents** are various pathogenic micro organisms which enter the water system

with human sewage.

iii) **Synthetic organic compounds**

include detergents and other household aids, pesticides, and various synthetic industrial chemicals. Many of these compounds are toxic to aquatic life and harmful to man.

iv) **Plant nutrients** such as nitrogen and phosphorus which drain from fertilised fields and most sewage treatment plants stimulate the growth of algae and water weeds.

v) **Inorganic chemicals and mineral substances** include the acids produced as mine drainage as well as the heavy metals like mercury and cadmium. Drainage from mines contains heavy metals and acids. The acid enters the streams through surface run off and ground percolation. The resulting acidic condition kills fish and plants and render the water unfit for drinking. Heavy metals like mercury and cadmium are very toxic.

vi) **Sediments** are particles of soil, sand and minerals washed from the land. These can destroy

the bottom life can fill in lakes and water bodies and can damage harbours.

vii) **Radioactive substances** can enter the water system through mining and processing of radioactive ores, nuclear power operations, medical facilities and nuclear weapon testing. The harms caused by radioactivity are wide ranging and severe. In general long exposure to radioactive rays destroys cells and causes cancer of blood. Interestingly, this property of the radioactive rays is utilised in the treatment of cancer is for destruction of cancerous cells.

viii) **Thermal Pollution** means

- Source :** (i) Masters, G. M.— Environmental Science & Technology
(ii) Various Science journals. ●

the elevation of temperature of a water body due to the addition of hot effluent water specially from nuclear power plants. The large volume of cooling water required in the nuclear power plants is generally withdrawn from a river or lake and the hot water is discharged back into the lake again. As a result the temperature of water increases. This increase in temp^r can directly kill aquatic life or it may reduce the dissolved oxygen content of water which indirectly affects the organisms. Moreover the self purifying capacity of the water also decreases due to lack of oxygen.

A brief report of the -N. S. S. Orientation Camp-

R. K. Baruah
PROGRAMME OFFICER, N.S.S.
Goalpara College.

lady officer have joined the camp to take part in the Orientation programme.

Inauguration— The Camp was inaugurated by Prof. D.C. Baruah, Registrar, Gauhati University. The meeting was presided over by Shri K. P. Deka, principal: Goalpara college and largely attended by the prominent educationist, social worker and Govt officials of the locality. The local youth took great interest and participated with the campers in different programmes.

Programme— The programme of the camp always began with "Prathat pherry" and morning prayer at 5-30 A. M.

Shramdan:— There was "Shramdan" for two hours every day. The programme included campus

The annual orientation of the programme officers and volunteer leaders, N.S.S. Gauhati university was organised at Goalpara college, by the N.S.S. unit of this college from 13.7.90 to 18.7.90. The programme was sponsored by the Ministry of Human Resource Development, Deptt of youth Affairs and sports, Govt of India and the Govt of Assam, Co-ordinated by the Gauhati university.

The six day Camp was attended by the N.S.S. units of 40 colleges under Gauhati university. The number of student and non student volunteers who have participated in the camp was 384 of which 60 campers are Female student volunteers. Moreover, 39 programme officers, including a

cleaning, satai works in the neighbouring areas and plantation of fruit bearing and decorative saplings. The District Forest Department co-operated with the camp by providing saplings and enclosures.

1. Dr. M. N. Bora, Medical and Health officer Goalpara,
Sub— Health for All and Contagious diseases and Man Education.
2. Dr. B. K. Nath, Deputy Director, Adult Education, Assam.
Sub - 1) International Literary year
2) Role of students in N. L. M.
3. Prof. T. Sarmā, Member, Assam Science society, Goalpara Branch.
Sub :— Air and Water pollution.
4. Mr. M. Sinha, Divisional Forest officer, Goalpara.
Sub :— Ecological imbalance and tree plantation.
5. Dr. B. Chakravarty, Deputy programme Adviser, N.S.S. Regional centre.
6. P. K. Das, Director, students welfare and N, S, S co-ordinator Gauhati university.
Sub :— Aims and objectives of N. S. S.

Group discussion— There was group discussion competition among the volunteers on 17.7.90. The campers took keen interest in this programme.

Quis competition— A Quis competition was organised on 15.7.90. Several group of volunteers participated in this interesting progr-

Seminars :— Seminars were held every day from 9.30 A. M. to 12-30 P.M. and 2-30 P. M. to 4-30 P.M. The Resource persons who took part in the seminars are given below with their subject of discussion.

amme with great enthusiasm.
Local Excursion— The campers visited "Sreesuryya pahar" a historically important place, situated 18 K. M. away from Goalpara town. The small hill's famous for monuments of great Archacological importance. They also visited Sainik school, Goalpara, the only

institution for Assam, Meghalaya, Sikkim and Arunachal.

Cultural programme— Cultural functions were organised every evening from 7. P.M. to 9 P. M. The campers had shown great interest and participated in the different programmes. The cultural function on the last day was opened to the public and they highly appreciated the talent of the campers.

Cinema Show— Arrangement was made with the help of District Information and public Relation Deptt. to show Documentary film on Drug abuses, Health and Hygiene, Animal life and Adult literacy.

Valedictory Function— The closing function of the camp was held in the afternoon on 17.7.90 Dr. D. P. Baruah, the Vice-Chancellor, Gauhati University has kindly graced the occasion as

the chief guest. The meeting was presided over by Shri K.P. Deka, principal, Goalpara college, which was largely attended by the staff, students and local invitees. Dr. B. D. Chakravarty, programme Advisor, N.S.S Regional centre, Gauhati Dr. P. C Das, Director, students welfare and programme co-ordinator N S. S, Gauhati university and Dr. A. C. Das a leading local physician and social and cultural worker, addressed the camper. Prof. R. K Baruah, programme officer N.S.S gave the detail report of the activities of the programme and thanked all the students, staff and other Govt. Departments who have actively participated to make the camp a success. All the programme of the Camp came to an end with a cultural function and camp fire in evening. ***

A brief report of the activities of Goalpara Science Society

Prof. Ratan Bhattacharyya,
Secretary, Goalpara Science Society

Goalpara Science Society is an affiliated branch of Assam Science Society, a voluntary organisation actively engaged in the popularisation of science, to inculcate a scientific temper among the common people by its multifarious activities through its branches spread all over Assam. As the oldest branch in the district of Goalpara, the Goalpara Science Society is playing a pivotal role in developing science consciousness amongst the masses in this backward district. Though this write up is not intended to be an exhaustive one, a summary of the activities of GSS during the past twelve months is depicted in a chronological order.

The Society as in the by-gone years, observed in December, 1989 'environment awareness month'.

To mark the occasion essay competition among the local school and college students was organised. Besides, the importance of the occasion was also highlighted, thorough lectures among the students.

On the 13th December, 1989 the branch hosted the annual Kandarpa Kumar Kakati Memorial Lecture sponsored by Assam Science Society. This prestigious lecture was delivered by Prof. K. M. Pathak of G. U., a distinguished scientist of international repute. A large gathering of students, teachers and general public assembled that day to listen to Dr. Pathak's lecture on 'Cosmic Radiation.' Dr. J. Hatibarua and Dr. G. K. Majumdar—two other devotees of Assam Science Society also graced the function.

Science Talent Search Exa-

mination held annually by Assam Science Society centrally at Guwahati was, for the first time conducted simultaneously at various centres on January 7, 1990 and our branch was entrusted to conduct a centre at Goalpara college. The written competition, though restricted to first year HS students, evoked encouraging response and certificate and prizes were given to the examinee securing highest mark in the centre.

On February 7 and 8, our branch organised a two-day drinking water camp at Ketkibari, 22 Km. away from Goalpara bordering Meghalaya. The camp programme included seminars, lectures, survey, collection of water sample, mass education on potable water, demonstration of samples collected from the locality and publicity show. The concluding function was attended by the Deputy Commissioner, Goalpara. The attention of the district authority to the various local problems such as those related to drinking water, dearth of medical

facility, communication problems, etc were drawn and immediate action was urged upon.

February 28 is observed throughout the country as 'National Science Day.' The GSS observed the day in a befitting manner. A meeting held at Joytunnessa Girls' ME School on that day paid tributes to the Nobel Laureate scientist Sir C.V. Raman and various speakers dealt with the life and works of this illustrious scientist and on other topics.

Sanjoy Deb Roy, a worthy son of mother Assam, who started his career as a forest officer, by his devoted service in the field of wild life conservation and management earned the prestigious Norman Borlang award for the year 1990. The Society took the opportunity to felicitate Sri Deb Roy and the latter delivered an enlightened speech on environment in a largely attended meeting on the 6th March, 1990. It is pleasurable to note that 'Mr. Manas' who was then CCF (Wildlife), Assam has of late been elevated to the post

of Additional Director General under the Union Ministry of Environment.

This year (June 2--6) Assam Science Society organised children Science Meet at Guwahati (Lower Assam Zone). Three students selected on merit from three different schools of Goalpara were sent by GSS to attend the meet.

World Environment Day (June 5) was observed with essay competition among students and a meeting was also organised. Members of the Society as well as students took part in the plantation programme at Goalpara College campus.

Under the auspices of GSS weeklong science classes, both theoretical and practical, were held from June 18 for the students of class X. About one hundred students drawn from different schools of the town were benefitted from the course. The valedictory function was attended by Dr. Shyama Prasad Sarma of Cotton College and Prof. B. Lal of M. C. college as guests of honour.

On June 25, the Society arranged a meeting aimed in augmenting the activities of Indian Science Congress Association in the NE region. On behalf of the Association Dr. U. C. Goswami of G. U. attended the meeting.

Initial works of Gyan Vigyan Samiti in the district began in August, 1990. As per instructions of the GVS, Assam, formation of district committee, local committees at various places of the district and other activities in regard to the publicity of the mass literacy programme of the Samiti were accomplished successfully. In the mean time local committees were entrusted with the survey work for volunteers and illiterates at places like Dhupdhara, Dhanubhanga, Rangjuli, Darangiri, Dudhnoi, Matia, Chidhabari, Damra Krishnai, Agia, Ketkibari, Bardamal, Ambari, etc. Jatha programme (Cultural performance) by some students of the college was inaugurated at Dhupdhara by the President of GVS, Goalpara Sri K. Goswami, A.D.C., Goalpara. Dudhnoi

branch of the Assam Science Society is actively associated with the GVS programmes.

Moreover, during this period, a good number of extension lectures were held at Baguan Girls' High School, J. N. Memorial HS school, Agia, Bardamal High School ect.

Apart from executing own programmes the members of this Society rendered their services to make the state-level conferences of Zoological Society of Assam and NE Geographical Society held at Goalpara this year a success. Members of the Society also participated at the ten-day Science

camp for High School teachers held at Agia and NSS Orientation camp (G. U.) held at Goalpara college, as resource persons.

To involve more and more people from all walks of life the Society has extensive plans to organise innovative programmes in the days to come. Attainment of scientific literacy through the activities of GVS, study of the environmental problems of Goalpara and rousing the mass to those, establishment of a number of science clubs in different schools, mass contact programmes are some of the future programmes of GSS. ❖

A Report of National Cadets Corps (N.C.C.)

Syed Zamal

Senior Under Officer

Goalpara College, Goalpara

Introduction :— For the growth and development of a powerful nation, it is not alone armament and equipment which matter, but the human factor is the vital and decisive factor. The boys and girls of today are future leaders of our great country. The proper training of youth is, therefore of paramount importance.

NCC organisation was created in 1948 by an Act of parliament to channelise the youth energy in constructive work and to mould their character when at the most impressionable age.

Aims of NCC :—

a) Development of leadership, character, comradeship, spirit of sportsmanships and the ideal of service.

b) To create a force of disciplined and trained manpower

which in a National Emergency could be of assistance to the country.

c) To provide training for students with a view to developing in them officer like qualities, thus also enabling them to obtain commissions in the Armed Forces.

Motto :— Unity and Discipline is the motto of the corps.

General Hints For Cadets :—

1. Always be careful about your dress, turn out and behaviour.
2. Always give due compliments to the Seniors and Officers. A good salute is the 'Hall Mark' of your smartness and training.
3. Remember there are only two movements while on parade—either march or double up—there is no walking.
4. Attend parades regularly and raise the standard of efficiency.

LIST OF TEACHING STAFF

- 5. Do the job entrusted with you to the best of your ability.
- 6. Do not grumble or grouse. In case of difficulties approach your officer through proper channel.
- 7. Develop Good relationship with your comrades.
- 8. Do not seek popularity or relax discipline.
- 9. Do not be a bully or a double faced person.
- 10. Never double in parochial, religious or political controversy.

- 15. Be polite and courteous.
- 16. Maintain the dignity of your corps and country by your behaviour, turn out, efficiency and moral character.

N.C.C at Goalpara College:
 Goalpara College N.C.C. comes under 1 Assam Battalion, with H. Q. at Guwahati. There are 55 cadets enrolled in the college. The cadets have been regularly participating in the independence day and Republic day parades. The cadets are trained in drill, map reading and weapons to enable them to appear in 'B' and 'C' certificate examinations.

We all hope to see the Goalpara College N.C.C. troop in brighter colour with the great enthusiasm shown by the cadets.

Thanks,

- 11. Make yourself human in all your dealings.
- 12. Keep within your monetary limits.
- 13. Time is valuable, do not waste it.
- 14. Do not criticise others as it creates bad blood.

- 1. Shri K. P. Deka, Principal (Eco).
- 2. Shri M. K. Chakravarty, Vice-Principal (Head of History Deptt.)
- 3. Shri K. C. Choudhury, (Head of Philosophy Deptt.)
- 4. Shri H. K. Kalita, (Deptt. of Phil.)
- Deptt. of History :
- 5. Shri A. Das
- 6. Shri R. K. Barua
- 7. Mrs. R. Choudhury
- Deptt. of Assamese :
- 8. Shri R. K. Sarmah (Head)
- 9. Shri R. N. Choudhury
- 10. Shri U. C. Sarmah
- 11. Mrs. J. Sinha
- 12. Shri S. J. Sarmah

- Deptt. of English :
- 13. Shri S. V. Appaiah (Head)
- 14. Shri K. M. Sarmah
- 15. Shri D. J. Abedin
- 16. Shri S. K. Mishra

- Deptt. of Political Science :
- 17. Shri S. K. Sarmah (Head)
- 18. Shri A. K. Choudhury
- 19. Shri B. N. Choudhury
- 20. Mrs. R. Devi

- Deptt. of Economics :
- 21. Shri M. C. Saloi (Head)
- 22. Shri R. G. Nath
- 23. Shri B. N. Patgiri
- 24. Shri A. S. R. Ahmed
- Deptt. of Mathematics :
- 25. Shri N. D. Adhikary (Head)
- 26. Shri A. Masum
- 27. Shri P. K. Seal
- 28. Shri B. Purakayastha
- 29. Shri N. Saha
- Deptt. of Geography :
- 30. Shri A. R. Saikia (Head)
- 31. Shri A. K. Boro
- 32. Shri J. Das
- 33. Shri B. N. Goswami
- 34. Shri S. P. Deka (Demonstrator)
- 35. Shri H. B. Barbhuyan
- 36. Shri S. N. Sarma
- Deptt. of Education :
- 37. Mrs. C. Sarangi
- Deptt. of Botany :
- 38. Shri K. B. Das (Head)
- 39. Shri M. Ahmed
- 40. Mrs. R. Boishya (Sarma)
- 41. Shri B. Medhi (Demonstrator)
- 42. Shri D. Deka
- 43. Shri N. Ahmed

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ ১৯৮৯-৯০
চৰম বিভাগীয় সম্পাদক সকলৰ প্ৰতিবেদন—

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন—

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে জাতীয় অস্তিত্ব বন্ধাৰ বাবে যি সকল
বীৰ শ্বহীদে প্ৰাণ অহতি দিলে তেওঁলোকলৈ মই আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলী
নিবেদন কৰিছোঁ।

যোৱা চাৰিটা দশকৰপৰা অমমৰ বৰ্তমান পৰিস্থিতি লৈ লক্ষ্য
কৰি কবলৈ বাধ্য হৈছোঁ যে অসমখন কেৱল যেন ছাত্ৰ সমাজেই
বন্ধকত লৈ থৈছে। অসমত যি কোনো সমস্যাই উদ্ভৱ নহওক কিয়
ছাত্ৰ সমাজে তাত লাগি পৰিব লাগিব। সমাজৰ বিভিন্ন স্তৰত বাস
কৰা মানুহবোৰ যেন নাইকীয়া হৈ গৈছে। এনেদৰে ছাত্ৰ সমাজে
অসমৰ এটাৰ পিছত এটাকৈ সমস্তাত লাগি থাকিবলগীয়া হ'লে অসমৰ
উন্নতি ক্ৰমবৰ্ত্তে পিছ পৰি থাকিব। ভাৰতৰ কোনো ৰাজ্যতে ছাত্ৰ
সমাজে এনেদৰে লাগি থকা আমি শুনা নাপাওঁ। ছাত্ৰ সকলে প্ৰয়োজন হ'লে দেশৰ ববে
সেৱা আগবঢ়াব ঠিকেই, কিন্তু প্ৰয়োজন শেষ হলে আকৌ শ্ৰেণী কোঠালৈ উভতি আহিব। এই
ক্ষেত্ৰত সমাজত নতুনকৈ চিন্তাৰ ছুঁৱাৰ মুকলি হ'ব বুলি আশা থাকিল। দেশৰ প্ৰায় ভাগ
ৰাজ্যতে পৃথকতাবাদৰ বাবে যি আখৰা চলিছে তাৰ বাবে দিল্লীৰ ক্ষমতাৰ চৰম কেন্দ্ৰীভূত
শাসন ব্যৱস্থাই দায়ী। এই ব্যৱস্থাৰ অন্তিমলমে ওৰ পেলাই প্ৰত্যেক ৰাজ্যকে আত্ম নিয়ন্ত্ৰণৰ
বাবে সম অধিকাৰ দিব লাগে।

বৰ্তমান উপসাগৰীয় অঞ্চলত যুদ্ধৰ যি বিভিন্নীকা চলিছে তাৰ পৰা আমি মুক্ত হৈ আমি
মানুহ অৰ্থাৎ আমাৰ মান-সন্মান আৰু জ্ঞান আছে। এই দুই প্ৰাণী শ্ৰেষ্ঠ অৱদানেৰে আমি
যাতে জীয়াই থাকিব পাৰোঁ তাৰ বাবে মই সমগ্ৰ বিশ্ববাসীৰ ওচৰত আবেদন জনালোঁ।
বৰ্তমান মহাবিদ্যালয় ভৱনৰ সম্প্ৰসাৰণ যেনিয়ে-তেনিয়ে হবলৈ ধৰিছে। যিহেতু মহাবিদ্যালয়ৰ
মাটি আৰু এক ইঞ্চিও বঢ়াব সম্ভাৱনা নাই সেয়েহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ক্ৰম বৰ্দ্ধমান অৱস্থাতোঁলৈ লক্ষ্য
কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ নতুনকৈ এখন মাষ্টাৰ প্লেন বনাই সেই মতে কাম কৰিব বুলি দাবী জনালোঁ।
এই বিষয়ে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰ লগতে মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতি (Governing
body), মহাবিদ্যালয় নিৰ্মাণ সমিতি (Construction Committee) য়ে দৰ্কে ভাবি চাব বুলি
আশা কৰিলোঁ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/i

LIST OF TEACHING STAFF

Deptt. of Physics :

44. Shri K. Goswami (Head)
45. Shri A. C. Sarma
46. Shri G. Talukdar
47. Shri U. N. D. Sarmah
48. Shri A. B. Ahmed
49. Shri G. C. Sarmah
50. Shri S. Alam (Demonstrator)

Deptt. of Chemistry :

51. Shri J. B. Debnath (Head)
52. Shri T. Sarmah
53. Shri A. Sarmah
54. Shri P. K. Saha
55. Shri R. C. Barman

56. Mrs. B. Roy (Dutta)

57. Shri A. Barik (Demonstrator)

Deptt. of Zoology :

58. Shri G. Kalita (Head)
59. Shri A. Kasem
60. Shri R. Bhattacharyya
61. Miss. M. Medhi
62. Shri A. T. M. F. Ali
63. Shri P. C. Bhuyan
64. Shri P. K. Sutia

Deptt. of Statistics :

65. Shri D. J. Das (Head)
66. Shri A. K. Deka.

গোৱালপাৰা চহৰত বাণিজ্যিক শাখাৰ স্নাতক মহলাৰ শ্ৰেণীসমূহ নথকাৰ বাবে স্থানীয় উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা বাণিজ্যিক শাখাত পাছ কৰিও বহুতো দুখীয়া ঘৰৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বাহিৰত গৈ টকা আৰু থকাৰ অভাৱত বাণিজ্যিক বিভাগত পঢ়াৰ আশা প্ৰায় বাদ দিব লগীয়া হৈছে। সেইবাবে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত অনতি পলমে বাণিজ্যিক শাখা খোলাৰ বাবে আশা কৰিলোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ কেতবোৰ পাঠ্যক্রমত যেনে অসমীয়া, বুৰঞ্জী, ৰাজনীতি বিজ্ঞান, শিক্ষা বিভাগ আৰু প্ৰাণী বিজ্ঞান আদি বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ খোলাৰ বাবে কতৃপক্ষক বিশেষকৈ কৰি চাবলৈ অনুৰোধ জনালো।

গতানুগতিক ভাবেই মোৰো কাৰ্য্যকাল আৰম্ভ হয়। আৰম্ভণীৰ কেইদিনমান পাছতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পতা হয় (২৯, ৩০, ৩১ ডিচেম্বৰ আৰু জানুৱাৰীৰ ১, ২/৩০)। তাৰ কেইদিনমান পাচতে গুৱাহাটী বিশ্ব বিদ্যালয়ে আয়োজিত যুৱ মহোৎসৱত (Youth festival) ত মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা ২৩ জনীয়া দল এটাই যোগদান কৰে। যুৱ মহোৎসৱত মহাবিদ্যালয়ে ৩টা পুৰস্কাৰ কঢ়িয়াই আনে। এই বছৰ পাচদিনীয়া (১৪, ১৫, ১৬, ১৭ আৰু ১৮ জুলাই ২০) কাৰ্য্যসূচীৰে ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা যোজনাৰ (National Service Scheme) শিৱিৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হৈ যায়। ইয়াত অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ ছল্লিছখন মহাবিদ্যালয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰে। এই শিৱিৰতে আনাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ক্ৰমে আচবাকুল হক আৰু দিলীপ শৰ্মাই পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে যুটীয়াভাবে শ্ৰেষ্ঠ শ্ৰেষ্ঠ! সেৱকৰ সন্মান লাভ কৰি সৰ্ব ভাৰতীয় শিৱিৰলৈ (All India Camp) লৈ আমন্ত্ৰীত হয়। ইয়াৰ উপৰিও আমাৰ কাৰ্য্যকালত গোৱালপাৰা বিজ্ঞান সমিতিয়ে পতা বিভিন্ন অনুষ্ঠান সমূহত যেনে— অসম প্ৰাণী বিজ্ঞান সমিতিৰ চতুৰ্থ বাৰ্ষিক অধিবেশন (২৯, ৩০ জানুৱাৰী ২০), ভূগোল বিভাগৰ দ্বাৰা সম্প্ৰসাৰণ বক্তিতামালা (১৪-১৫ চেপ্তেম্বৰ, ২০) নবমানবৰলাগ বঁটা বিজয়ী সঞ্জয় দেৱৰয় দেৱৰ বক্তিতা মালাত আৰু কেৱাখনো ৰাজহুৱা সভাত যেনে জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰৰ (D. I. C.) এক মহীয়া প্ৰশিক্ষণ শিৱিৰত, অসম বিত্তীয় নিগম (A. F. C.) সভাত, গোৱালপাৰা কবি চক্ৰৰ দ্বাৰা আয়োজিত কৱিতা আবেলিত, অসম সাহিত্য সভাৰ ৫৭ তম অধিবেশনৰ অভ্যৰ্থনা সন্মিতিৰ সভাত আৰু গোৱালপাৰা জিলা উন্নয়ন সমিতিৰ কেবাখনো সভাত মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ-সমূহই সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে পয়ত্ৰিশ বছৰ পাৰ কৰি আহিল যদিও যিটো হাবত উন্নতিৰ জখলাত বগাৰ লাগিছিল সেইটো হৈ উঠা নাই। বিদ্যালয়ত ইংৰাজীৰ দৰে বিষয়ত এতিয়াও সন্মান (Major) খোলা হোৱা নাই, তাৰোপৰি পৰিসংখ্যা বিজ্ঞান (Stats), তৰ্কশাস্ত্ৰ (Philosophy), শিক্ষা বিভাগ (Education) আদি বিষয়ত প্ৰবক্তাৰ মাত্ৰ এজন বা দুজন আছে। ইয়াৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ত শ্ৰেণী কোঠাৰ অভাৱ, বিস্কন্ধ খোৱা পানীৰ অভাৱ, গ্ৰন্থাগাৰত প্ৰয়োজনীয় কিতাপৰ অভাৱ, ছাত্ৰীবাসৰ সন্মুখত পকী দেৱাল এতিয়াও হোৱা নাই, মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাটো আজি চাৰি বছৰে সম্পূৰ্ণ হৈ উঠা নাই, খেল পথাৰত থকা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ii

পেভেলিয়ানটোও আজি সাত আঠ বছৰে সম্পূৰ্ণ কৰা নাই, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে অতি প্ৰয়োজনীয় বেজটোও আজি চাৰি বছৰে দিয়া হোৱা নাই। অতি পবিত্ৰাৰ বিষয়ে যে পিছৰ এই তিনিওটা বিভাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা প্ৰতি বছৰে ধন আদায় কৰি থকা হৈছে। অথচ কাৰ্য্যকৰী হৈ উঠা নাই। এই সমস্যাসমূহ সমাধান কৰাৰ বাবে আমি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সমূহই কতৃপক্ষৰ লগত কেবাবাৰো আলোচনা চলাওঁ। অৱশেষত এই আটাইবোৰ সমস্যাবে স্থায়ী সমাধান বিহাৰি যোৱা ৩১ অক্টোবৰ ২০ তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত সাধাৰণ সভা (General meeting) আহ্বান কৰা হয় আৰু কেইবাটাও বিষয়ত গুৰুত্বপূৰ্ণ সিদ্ধান্ত লোৱা হয়। আমাৰ কাৰ্য্যকাল ছোৱাত ছাত্ৰ বাসৰ পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। চাৰি গৰাকী ছাত্ৰ/ছাত্ৰীক আৰ্থিক ভাৱে এককালীন সাহায্যও দিয়া হয়। তাৰ উপৰিও ছাত্ৰ বাস আৰু ছাত্ৰী বাসৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় ধন দিবৰ বাবে দিছপুৰলৈ গৈ শিক্ষামন্ত্ৰী মাননীয় শ্ৰীযুত বৃন্দাবন গোস্বামী, শিক্ষা বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী শ্ৰীযুত যতীন মালিক লগধৰি স্মাৰক পত্ৰ দিয়া হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰখনৰ উন্নতিৰ বাবে যুৱ আৰু কল্যাণ দপ্তৰৰ মন্ত্ৰী মাননীয় শ্ৰীযুত দুৰ্গা দাস বড়োক লগধৰি প্ৰয়োজনীয় ধন দিবৰ বাবে দাবী জনোৱা হয়। আমি আমাৰ কাৰ্য্যভাৰ লোৱাৰ পৰাই কিছু পৰিমাণে হলেও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ অভাৱ হুব কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ এই সমস্যা সমূহৰ প্ৰতি মহাবিদ্যালয় কতৃপক্ষ বিমান সক্ৰিয় হোৱা উচিত আছিল তেনেদৰে সক্ৰিয় হোৱা দেখা নাযায়।

শেৰত মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষা হক, কৰ্মচাৰী গ্ৰন্থাগাৰিক মহাশয়, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শুভাকাঙ্ক্ষীয়ে আগবঢ়োৱা বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰ বাবে মই তেখেত সকলৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ। মোৰ কাৰ্য্যকাল চোৱাত বৈ যোৱা সকলোবোৰ ভুল-ত্রুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ বছৰেকীয়া প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰিছোঁ।

ধন্যবাদ—

শ্ৰীঅনাকেশ ভূঞা

সাধাৰণ সম্পাদক

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সমূহ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/iii

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীয়ে সুস্থ মস্তিষ্কেৰে মোক বিপুল ভোটত জয়ী কৰালে তেওঁলোকলৈ আজীবন কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ গুৰুদায়িত্ব পালন কৰাত মই কিমান খিনি সফল হৈছোঁ তাৰ নিকপণৰ দায়িত্ব গুৰুদেৱ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীৰ হাততে অৰ্পিলো। তথাপিও সীমিত সা-সুবিধাৰ পৰিধিৰ মাজত বিভিন্ন অনুষ্ঠান সমূহৰ মানদণ্ড উচ্চ খাপৰ কৰাত অকণো ক্ৰটি কৰা নাছিলো। যাৰ প্ৰতিফলন মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰু আন্তঃ মহাবিদ্যালয় যুৱ-মহোৎসৱৰ ফলা-ফলৰ পৰাই উমান পোৱা যায়। সীমিত আৰ্থিক মঞ্জুৰীৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা সমূহ আকৰ্ষণীয় কৰাৰ বাবে কেতবোৰ বিশেষ আঁচনি গ্ৰহণ কৰিব লগা হৈছিল। সেয়ে হয়তো এই বাৰৰ প্ৰতিযোগিতাত প্ৰতিযোগিৰ সংখ্যা অহীন বাৰৰ তুলনাত যথেষ্ট বেছি হোৱা দেখা গৈছিল। সংগীত প্ৰতিযোগিতা আৰু একাঙ্কিকা নাট প্ৰতিযোগিতাই কেইজন মান ভৱিবাৎ সম্ভাৱনা পূৰ্ণ শিল্পীৰ ইংগিত দি যায়।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অন্ত পৰাৰ লগে লগে আন্তঃ মহাবিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱৰ বাবে দলট গঠন প্ৰক্ৰিয়াত নামি পৰো। নাট বিভাগত প্ৰথম অৱস্থাত অধাঙ্ক মহোদয়ে দল প্ৰেৰণ কৰাৰ সপক্ষে নাছিল। কিয়নো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহক প্ৰদৰ্শন কৰা নাট বিলাকৰ মানদণ্ড সিমান উন্নত নাছিল। সেয়ে মই নিজা বিবেচনাৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত শ্ৰেষ্ঠ নাট্য দলৰ সন্মান অধিকাৰ কৰা “অমৰাৱতীৰ অতিথি” নামৰ নাটক খনিৰ কিছুমান চৰিত্ৰ সাল সলনি কৰি মাননীয় ৰুকমল হাজৰীকা দেবৰ দ্বাৰা কিছুমান ভুল ভ্ৰান্তি শুধৰাই লৈ নাট্য দলটক যুৱ মহোৎসৱলৈ লৈ যাওঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ বৃহৎ স্বাৰ্থৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি উক্ত নাটকখনিৰ কেইজনমান অভিনেতাক সাল-সলনি কৰিবলগীয়া হোৱা বাবে মই বাককৈয়ে দুখ প্ৰকাশ কৰিছোঁ।

যি নহওক যুৱমহোৎসৱত সেই নাটক খনেই দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ দল হিচাবে সন্মান লাভ কৰাৰ উপৰিও মিচ্ বৰ্ণালী ৰায়ে একেখন নাটৰ যোগেদি শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰীৰ দৰে বিৰল সন্মানৰ অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মান কৰিয়াই আনে আনহাতে সংগীত বিভাগতো ফুৰপন ৰাভাই জনজাতীয় সংগীতত দ্বিতীয় স্থান দখল কৰি গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক দিশৰ ক্ৰমোন্নতিৰ কথা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় মজিয়াত সগোৱে ঘোবনা কৰে। দুৰ্ভাগ্যবশত আমি সমবেত সংগীত ছুটাৰ পৰিবেশন কৰোঁতে বেলেগ বেলেগ তিনিজন যন্ত্ৰ শিল্পী ব্যৱহাৰ কৰাৰ ফলত দ্বিতীয় স্থান পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হওঁ। সেয়ে পৰবৰ্তী সাংস্কৃতিক সম্পাদক গৰাকীয়ে যেন এই কথাটোও গুৰুত্ব দিয়ে। আকৌ মিচ্ জ্বা চক্ৰৱৰ্তীয়ে ৰবীন্দ্ৰ সংগীতত অলপ নম্বৰৰ ব্যৱধানত পুৰস্কাৰ পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হয়।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/IV

মুঠতে মোৰ কাগচোৱাৰ যুৱ মহোৎসৱৰ ফলাফলে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ যথেষ্ট সুনাম কৰিয়াই আনে। যাৰ মধুৰ স্মৃতি আজীবন মোৰ মানস পটত জিলিকি ৰব।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত সাংস্কৃতিক বিভাগত যথেষ্ট প্ৰতিভাবান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছে। কিন্তু কৰ্তৃপক্ষই এই বিভাগটোক সদায় আওকান কৰি আহিছে বাবে প্ৰতিভা বিকাশৰ সুবিধা পোৱা নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে সংগীত চৰ্চাৰ বাবে এটা ভঙা হাৰমনিয়াম আৰু তাৰ বিহীন গীতাৰ এটাৰ সৈতে থকা তবলা যোৰে সংগীতৰ কি বিকাশ সাধিব তাক নিশ্চয় বহলাই কোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই। মই কেবাবাৰো কৰ্তৃপক্ষক অবগত কৰিও একো সুফল পোৱা নগল।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন কাৰ্যত সহায় সহযোগ কৰা বন্ধু নিৰ্বোধ, পবন, বসু মুনাল, বিন্দু, কমল, অঞ্জু, ইনা।

শ্ৰীমত ৰাম পাঠক

সাংস্কৃতিক সম্পাদক

গেঃ মঃ ছাঃ সঃ

—উৎসৱ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন—

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ পাতনিত বিগত ভাষা আৰু অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ যুঁজত নিজৰ জীৱন আত্মত্যাগ, মহত্ব আৰু দেশ প্ৰেমৰ চানেকি দি থৈ যোৱা স্বদেশ প্ৰেমী বীৰ সকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ্থ নিবেদিছোঁ।

যি সকলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহযোগত উৎসৱ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত হৈ প্ৰায় তিনি হেজাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সেৱা কৰাৰ সুবিধা পাওঁ তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ। ধৰ্মীয় উৎসৱৰ জৰিয়তে মূলত চৰ্চা কৰা হয় যদিও শিক্ষানুষ্ঠান বোৰত পালন কৰা উৎসৱবোৰ বোধ কৰো ধৰ্মীয় দৃষ্টি আগত ৰাখি পালন কৰা নহয়, ধৰ্মীয় প্ৰাসংগিকতাৰ বিপৰীতে ইয়াক নিশ্চয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত মৈত্ৰীৰ বান্ধোন সৃষ্টি কৰি তোলাৰ অৰ্থেই শিক্ষানুষ্ঠানত পতা হয়। অৱশ্যে ইয়াক বিতৰ্কৰ উৰ্দ্ধত থব নোৱাৰি।

জন্ম গাঁথনিৰ ফালৰ পৰা অসমক যি দৰে ভাৰতৰ ক্ষুদ্ৰ সংস্কৰণ বুলিব পাৰি তেনেদৰে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজতে গোষ্ঠী, ভাষা বা সম্প্ৰদায়গত ভাবে অসমৰ ক্ষুদ্ৰ ৰূপটোৱে দেখা পাওঁ। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত তিনিটা উৎসৱ পতা হয়। মোৰ কাৰ্য্য-কালত

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/

কালত এই তিনিওটা উৎসৱতে" যথেষ্ট সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি আৰু সহযোগিতাই অনুস্থান বোৰৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰিছিল। শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰ দেৱৰ তিথি উপলক্ষে মহাবিদ্যালয়ত আয়োজিত "শংকৰদেৱ আৰু যুৱ মানসিকতা" বিষয়ক ৰচনা প্ৰতিযোগিতাত মহাবিদ্যালয়ৰে অনুৰূপা দাস, সাগৰিকা দাস, আৰু হৃদয় যুগল দাসে ক্ৰমে ১ম, ২য়, আৰু ৩য় পুৰস্কাৰ পায়। এইবাৰৰ ৰচনা প্ৰতিযোগিতাত যথেষ্ট সংখ্যক প্ৰতিযোগীৰ সহাবি পোৱাটো মোৰেই সৌভাগ্য নিশ্চয়।

মোৰ কাৰ্য্যকাল চোৱাত উদ্‌ঘাপিত উৎসৱ সমূহ নতুনত সহ সূচাকৰূপে পৰিচালনা কৰিবলৈ মই সাধ্যাতীত চেষ্টা কৰিছিলোঁ। তদুপৰি বছৰটোৰ মাজ ভাগত সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ সাংস্কৃতিক বিভাগটোৰ অব্যাহতি মৰ্মে বিভাগটোৰ দায়িত্ব মোৰ ওপৰতে ন্যস্ত কৰা হয়। ভাৰ প্ৰাপ্ত সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাপে মই নবাগত আদৰণি সভাৰ সাংস্কৃতিক অনুস্থান খনি চলাওঁ। এইক্ষেত্ৰত মই কিমান ছৰ সফল কাম হৈছে, সেয়া বিচাৰৰ ভাৰ আপোনালোকৰ ওপৰত। মোৰ কাৰ্য্যকালত অজ্ঞাতে বৈ যোৱা ভুলৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

মোৰ কাৰ্য্যকালচোৱাত সদায় উপস্থিত থাকি দিহা পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা অধ্যক্ষ মহোদয় গোবিন্দ কলিতা চাৰ, ৰমাকান্ত বৰুৱা চাৰ, মনোজ কুমাৰ চক্ৰৱৰ্তী চাৰ আৰু তত্ত্বাবধায়ক ক্ৰয়জ্যোতি দাস চাৰৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। মোৰ প্ৰতিটো কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত অকুণ্ঠ সহায় আগবঢ়োৱা দিলীপ শৰ্মা, নীলাঞ্জলি, নিবোধ, তৰুণ, কমল, খনী, নিবাস, মিহিৰ, তব্বুল, কমল পাঠক, তাপস, ৰূপক, বাণা, বিন্দু আচৰাফুল, বুলবুল, মুন্না, হৃদয়, অঞ্জু, ইনা, জেমিনা, ৰত্ন, ৰঞ্জিত, সনৎ, ফনী, দিলীপ কৃষ্ণ, ভৈৰৱ ছাত্ৰাবাস আৰু ছাত্ৰীবাসৰ সমূহ আবাসী সকল লৈ মোৰ ভাষাহীন কৃতজ্ঞতা থাকিল আৰু প্ৰতি মুহূৰ্ত্ততে ছাৰ দৰে থাকি মোক বিপদত পৰিব নিদিয়াকৈ কাৰ্য্যক্ষেত্ৰতে বিশেষ সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱা বন্ধু পংকজ (চিমুল) ৰ ওচৰতো মই চিৰকৃতজ্ঞ।

শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি প্ৰতিবেদনৰ মোখনি মাৰিছোঁ।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

ঃ জয় আই অসম ঃ

সেৱাৰে—

শ্ৰীমুগাল কান্তি মেধী

সম্পাদক, উৎসৱ

গোঃ মঃ ছাঃ সঃ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ vi

ক্ৰিকেট বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাৰম্ভণিতে মই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধৱী লৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোক ইমানবোৰ প্ৰতিদ্বন্দিতাৰ মাজৰ পৰা নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সমূহীয়া সেৱা আগবঢ়োৱাৰ বাবে যি সুবিধা কণ কৰি দিছে তেওঁলোকৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ।

যেতিয়া মই ১৯৮৯-৯০ চনৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ সন্থা ক্ৰিকেট সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতেই 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ সন্মুখীন হওঁ! মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহত অধ্যক্ষ একাদশ আৰু ছাত্ৰ একাদশৰ মাজত এখনি প্ৰদৰ্শনী মূলক ক্ৰিকেট খেলৰ আয়োজন কৰা হয়। উক্ত খেলত যদিও প্ৰথমায়নত দুয়োটি দলে এক সুন্দৰ খেল প্ৰদৰ্শন কৰে, কিন্তু পিছ মুহূৰ্ত্তত তত্ত্বাবধায়ক শ্ৰীযুত বিজেতা পুৰকায়স্থ চাৰে নিজে বলিঙ কৰি থকা অৱস্থাত হাৰ্দিত আঘাট পাই হৃদয় বন্ধ হৈ যোৱাৰ পৰিপেক্ষিতত লগে লগে খেলখনো সমাপ্ত হয়। তাৰ বাবে মই নিজেই দুঃখিত। দুৰ্ভাগ্য বশত খেলখনৰ কোনো ফলাফল উলিওৱা নাই।

আপোনালোকে নিশ্চয় জানে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰখন কোনো খেলৰ বাবেই উপযোগী দহয়। কাৰণ যেতিয়া বাৰিষা আৰম্ভ হয় তেতিয়া এই খেল পথাৰ খন প্ৰায় ৬ ইঞ্চি মান পানীৰ তলত বুৰি থাকে। পানী শুকাই যোৱাৰ পিছত লগে লগে যি কোনো খেল পথাৰ বাবে আয়োজন কৰা নাযায়। যদিও গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত আজি প্ৰায় কেবা বছৰো ধৰি আন্তঃ শ্ৰেণী ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতা পতা নাই। এই বাৰ বছৰ কষ্ট কৰি নভেশ্বৰ মাহৰ শেষৰ ফালে বন্ধু সকলৰ সহায় সহযোগিতাত আন্তঃ শ্ৰেণী ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতা সমূহ পাতিলোঁ। এই প্ৰতিযোগিতাত স্নাতক মহলাৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক শাখাই জয়লাভ কৰে। আৰু এই প্ৰতিযোগিতাৰ পৰা নানান অসুবিধাৰ মাজতো এটা সুন্দৰ দল আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে গঠন কৰিছিলোঁ।

মোৰ কাৰ্য্যকাল চোৱাত ক্ৰিকেটৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বহুতো সা-সামগ্ৰী কিনা হয়। মই আৰু আমাৰ বিভাগীয় সম্পাদকবোৰে খেল পথাৰত অৰ্দ্ধ নিৰ্মাণ হৈ থকা পেভেলিয়ন আৰু স্থায়ী পিট্‌ছখন সম্পূৰ্ণ কৰি গঢ়ি তোলাৰ বাবে কলেজ কৰ্তৃপক্ষক আবেদন জনাওঁ। কিন্তু ক্ৰিকেট বিভাগত বেছি অর্থ নথকাৰ বাবে ইমান দিনে এই কাম বোৰত হাত দিব পৰা নাই। গতিকে মই পৰবৰ্তী সকলো সম্পাদকলৈ অনুৰোধ জনাওঁ যে তেওঁলোকে যাতে এই বিষয়ত মনোনিবেশ কৰে।

শেষত মোৰ সকলো প্ৰকাৰৰ ভুলৰ বাবে সকলোৰে পৰা ক্ষমা মাগিছোঁ। গোটেই কাৰ্য্যকাল চোৱাত মোক বিভিন্ন দিশত উপদেশ দি সহায় কৰাৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত খগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ডেকা, তত্ত্বাবধায়ক শ্ৰীবিজেতা পুৰকায়স্থ চাৰ, ভক্তি মেধি চাৰ প্ৰদীপ শীল চাৰৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। লগতে মোক সকলো কামতে সহায় কৰাৰ বিশেষকৈ পম, দাজুল, পুতলু, মনা গোলাম, বাপী, কৃষ্ণ, হিবেন, জন, উজ্জল, নাছিম, হেমন্ত, চম্পত, চাইটি, মাখন, চিমুলৰ লগতে সমূহ বন্ধু বান্ধৱীলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ। সদৌ শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ কাপ এইবেলি ইমানতে সামৰিলোঁ।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা।

তব্বুল ইছলাম (মুকু)

সম্পাদক, ক্ৰিকেট বিভাগ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ vii

-ঃ ফুটবল আৰু ভলীবল বিভাগৰ প্ৰতিবেদন :-

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মোৰ প্ৰতি আস্থা বাধি উদ্ভেজনা পূৰ্ণ নিৰ্বাচনত মহাবিদ্যালয়ত যি সকল ছাত্ৰী ছাত্ৰীয়ে মোক গৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ ১৯৮৯-৯০ চনৰ কাৰ্য্য নিৰ্বাহকৰ ফুটবল আৰু ভলীবল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰিলে।

নৱ নিৰ্বাচিত ছাত্ৰ সন্থা গঠন হোৱাৰ কিছুদিনৰ পিছতেই আৰম্ভ হৈছিল "মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ" তাত মই মোৰ বিভাগৰ ভলীবল খেল অনুস্থিত কৰো। উক্ত খেলত উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক কলা শাখাই জয় লাভ কৰে।

এই বছৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সৌজন্যত আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ভলীবল প্ৰতিযোগিতা হৈ যায়। আৰু তাত আমাৰ মহাবিদ্যালয় যোগদান কৰে। এইবাৰ অক্টোবৰ মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সৌজন্যত আয়োজিত হোৱা আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ফুটবল প্ৰতিযোগিতাত গৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে মই নিজে বৰ দুঃখিত।

শেষত মোৰ সকলো প্ৰকাৰৰ ভুলৰ বাবে সকলোৰে পৰা ক্ষমা মাগিছো। গোটেই কাৰ্য্যকাল চোৱাত মোক বিভিন্ন দিশত উপদেশ দি সহায় কৰাৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত খগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ডেকা তত্ত্বাবধায়ক শ্ৰীভক্তি মেধি চাৰ, শ্ৰীঅমূল্য শৰ্মা চাবলৈ শ্ৰদ্ধা জনাইছো। লগতে যি সকল বন্ধু বান্ধৱী তথা ছাত্ৰ সন্থাৰ সমূহ সদস্য বৃন্দয় কৰাৰ উপৰিও মোৰ বিভাগীয় কাম কাজত সূচক ৰূপে চলাই নিয়াৰ বাবে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। সদৌ শেষত গৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন এই বেলি ইমানতে সামৰিলোঁ। তাং— ১৭/১২/৯০

জয়ন্তু গৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

ঃ জয় আই অসম ::

আনন্দ দাস

সম্পাদক; ফুটবল বিভাগ

গৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ viii

অন্তঃদ্বাৰ বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

গৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ অন্তঃদ্বাৰ বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে প্ৰতিবেদন লিখাৰ আৰম্ভণিতে মোক এই কলেজৰ অন্তঃদ্বাৰ বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে কাৰ্য্যভাৰ চলোৱাৰ দায়িত্ব অৰ্পন কৰা বাবে গৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মই মোৰ তৰফৰ পৰা কৃতজ্ঞতাৰ শব্দই আগবঢ়াইছো।

সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছতে মই "মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ" সন্মুখীন হওঁ। কিন্তু অন্তঃদ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ খেল সামগ্ৰী নাই বুলিলেই হয়। গতিকে তেনে এখন মহাবিদ্যালয়ত খেল সামগ্ৰীৰ অভাৱ হোৱাটো নিশ্চয় বৰ পৰিতাপৰ কথা। সেয়ে উপায় বিহীন হৈ যি

কণ খেল সামগ্ৰী আছে তাৰ দ্বাৰাই নানান অসুবিধাৰ মাজেৰে "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"ত অন্তঃদ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহ অনুষ্ঠিত কৰাওঁ। "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"ত অনুষ্ঠিত প্ৰত্যেকটো খেলতে বহুতো প্ৰতিযোগিতাতে সকলো প্ৰতিযোগী তুমুল প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিছিল।

মই মোৰ কাৰ্য্যকাল হোৱাৰ ভিতৰত বিভিন্ন অভিজ্ঞতাৰ পৰা আশা বাধিছোঁ ভৱিষ্যতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ খেলুৱৈ সকলে অধিক উন্নত মানদণ্ডৰ খেল খেলিবলৈ সক্ষম হব। যদিহে তেওঁলোকে উন্নত মান দণ্ডৰ খেল সামগ্ৰী আৰু খেল পথাৰ পায়।

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ লিখনি দীঘলীয়া নকৰি মূলতঃ বিভাগীয় অভাৱ অভিযোগ বোৰৰ পিনে কতৃপক্ষক দৃষ্টিপাত কৰিবলৈ ইয়াৰে টানি অনুৰোধ জনালোঁ।

শেষত বিভিন্ন দিশত মোক উৎসাহিত কৰাৰ লগতে উপদেশ দিয়াৰ বাবে তত্ত্বাবধায়ক মাননীয় শিক্ষাপ্ৰাপ্ত শ্ৰীভক্তি মেধি লগতে আচাৰ্য্য দেৱ মহোদয়লৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে মোক বিশেষ ভাবে সহায় কৰা বাবে বন্ধুৰ—

নন্দ ঘোষ, যীশু ঘোষ, প্ৰহ্লাদ ঘোষ (বাপী), হৰি, ছুলাল ঘোষ, জিতেন্দ্ৰ ঘোষ, আফতাবুৰ বহমান, সন্তোষ ঘোষ, খগেন ঘোষ, প্ৰবীৰ দেৱনাথ, শঙ্কৰ ঘোষ, অক্ষয় ঘোষ, প্ৰশান্ত ঘোষ, পুলিন ঘোষ, মদন ঘোষ, ছাদিক আহমেদ, গোলাম মুস্তাফা, বুলবুল হক, টাইটি; অলকেশ ভূঞা, আৰু মিহিৰ দালৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

গৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বস্বত্ব উন্নতি আৰু উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয়ন্তু গৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

ঃ জয় আই অসম ::

শ্ৰীপ্ৰদীপ কুমাৰ দেৱনাথ।

সম্পাদক, অন্তঃদ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগ।

গৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ ix

ঃ বহিঃদ্বাৰ ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ঃ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ বহিঃ-
দ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰিলে সেই সকললৈ মোৰ পূৰ্ণ কৃতজ্ঞতা
জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

এই বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে শপত গ্ৰহণ কৰাৰ অলপ দিনৰ পিছতেই মহাবিদ্যালয়
সপ্তাহ আহি পৰে। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিটো খেলতে কম নংখ্যক খেলুৱৈয়ে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা
কৰে। তাৰ কাৰণে মই বৰ দুঃখিত। তথাপিও খেল সমূহ শান্তি পূৰ্ণ ভাৱে হৈ য়। বহিঃ
দ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ লবাৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক ২য় বাৰ্ষিক কলা শাখাৰ শ্ৰীপ্ৰতুল কু: দৈনাবী,
আৰু ছোৱালীৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক ২য় বাৰ্ষিক কলা শাখাৰ মিচ, গীতা দাসে শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈৰ
সন্মান লাভ কৰে।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছৰে পৰা বিভাগীয় দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্যৰ প্ৰতি মই জোৰ
দি আহিছোঁ, অৱশ্যে বাটত উজুটিও খাইছোঁ। সেই কাৰণে মই কিছুমান কাম কৰিম বুলি
ভাবিও কৰিব পৰা নাই। যি নহওক ভুল হ'লে ক্ষমা কৰিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত নিষ্ঠুৰ বাস্তৱ আৰু সংঘাতৰ সৈতে মুখা-মুখী হৈ নিজৰ আদৰ্শ পথভ্ৰষ্ট নকৰি
মাতৃ ভূমিৰ বন্ধাৰ কাৰণে বিগত কাল ছোৱাত যি সকলে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিলে সেই মহান
শ্বহীদ সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলী আৰু শ্বহীদ পৰিয়াল বৰ্গৰ প্ৰতি হিয়া ভৰা কৃতজ্ঞতা
থাকিল আৰু মোক দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা তহাৰথায়ক অধ্যাপক এ, এছ, আব, আহমেদ
লগতে যি সকল বন্ধু- বান্ধৱীয়ে মোক কাৰ্য্যভাৰ চলাই নিয়াত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ালে
তেওঁলোকলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

ঃ জয় আই অসম ঃ

শ্ৰীপৰিমল বৰ্মন

সম্পাদক, বহিঃদ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগ

গো: ম: ছা: স:

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ X

প্ৰতিবেদন “ছাত্ৰী জিবণি কোঠা”

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে, প্ৰদৰ্শনীৰ প'ৰা আৰম্ভ কৰি বিভিন্ন কামত মোক সহযোগীতা
আগবঢ়োৱা বাবে আচৰাফুল, বীনাপানি, মীনা, মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সমূহ সম্পাদক, সম্পাদিকা
সকল তহাৰথায়ীক অধ্যাপিকা কৰবী তালুকদাৰ আৰু ছাত্ৰী জিবণি কোঠা'ৰ সম্পাদিকাৰ বাবে
মোক নিৰ্বাচিত কৰা বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বৃন্দলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

নিৰ্বাচনৰ পিছতে সম্মুখীন হোৱা 'কলেজ সপ্তাহ'ত পতা প্ৰতিযোগীতা মূলক প্ৰদৰ্শনী
খন অতি নিম্ন মানদণ্ডৰ হোৱা কেবল বিভাগীয় সম্পাদিকা বুলিয়েই নহয়, এগৰাকী ছাত্ৰী হিচাপেও
মই দুঃখিত তথা লজ্জিত। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উদ্যমৰ অভাবেই মনে নিএগামী মানদণ্ডৰ কাৰণ।

সম্পাদিকা হিচাপে, সাধ্যানুসাৰে পৰা যিনি কৰিব চেষ্টা কৰিছোঁ। পিচে, কেৱল নিৰ্বাচিত
কৰি বিভাগীয় সম্পাদক পাতিলেই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা কৰ্তৃপক্ষৰ দায়িত্ব শেষ নহয়; যিটো সচৰাচৰ
পৰিলক্ষিত হৈ আহিছে। জিবণি কোঠাৰ বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰি ৰখাৰ দায়িত্ব কেবল বিভাগীয়
সম্পাদিকাৰ নহয়, ছাত্ৰী বৃন্দৰো দায়িত্ব বোধ বাঞ্ছনীয়। আশা ৰাখিছোঁ, ছাত্ৰী বৃন্দই নিজৰ
কলেজখনৰ প্ৰতি দায়িত্ব বোধৰ প্ৰতি সচেতন হৈ বিভাগীয় সম্পাদিকাক সহযোগীতা আগবঢ়াব।

“জিবণি কোঠা” টো এটা গুদাম ঘৰলৈ পৰিৱৰ্তিত কৰা হৈছে। খেলৰ সামগ্ৰী, সমাজ
সেৱা বিভাগৰ তৌৰণ, সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সামগ্ৰী, কাঠ, ক্ৰমে ইত্যাদি ইত্যাদিয়ে প্ৰায় আধা
ঠাই আৱৰি আছে। ছাত্ৰীৰ তুলনাত বহু আসনৰ সংখ্যাৰ কথা বাদেই, কোঠাটোও যথেষ্ট সৰু
হৈছে। এই সমান্ধে অধ্যক্ষ মহোদয়ক বহু বাৰ আবেদন জনোৱা সত্ত্বেও কোনো গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা
নাই। আশা কৰোঁ, অনতি পলমে জিবণি কোঠা'ৰ অসুস্থ পৰিবেশৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি অধ্যক্ষ
মহোদয়ে ইয়াৰ বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব।

মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনাৰে।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সমূহ

ঃ জয় আই অসম ঃ

বৰ্ণালী ৰায়

সম্পাদিকা ছাত্ৰী জিবণি কোঠা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ xi

সমাজ সেৱা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ বছৰেকীয়া প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ১৯৮৯-৯০ চনৰ সমাজ সেৱা সম্পাদক হিচাপে মোক নিৰ্বাচিত কৰি জয়যুক্ত কৰিলে তেওঁলোকক মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতে মই 'মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ'ৰ সন্মুখীন হওঁ। বিভাগীয় সম্পাদক হিচাপে মহাবিদ্যালয় উন্নয়নৰ হকে সুবিধা অসুবিধাৰে কিমান খিনি কাৰ্য্যকৰী বৰঙণি আগবঢ়ালোঁ তাৰে এটি সমুখটীয়ান আগবঢ়ালোঁ।

মোৰ কাৰ্য্যকালৰ প্ৰথম কাৰ্য্যসূচী হিচাপে 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ তোৰণ খন সাজি উলিওৱা হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে প্ৰথমদিন 'সমাজ সেৱা' প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হয়। বিশেষকৈ সমাজ সেৱা প্ৰতিযোগিতা সমূহত ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে অবিহণা যোগাব বুলি আশা কৰিছিলো। কিন্তু বৰ গৰিতাপৰ বিষয় যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত শ-শ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থকা স্বত্বেও প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা সময়ত, আশানুকূপ প্ৰতিযোগী দেখিবলৈ পোৱা নগল।

এইখিনিতে ১৯৯০ চনত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হৈ যোৱা 'ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনি' শিবিৰ সম্পৰ্কে চমুকৈ আগবঢ়ালোঁ। ভাৰত চৰকাৰৰ মানৱ সম্পদ বিকাশ দপ্তৰ, যুৱ কল্যাণ আৰু ক্ৰিয়া বিভাগৰ সৌজন্যত প্ৰত্যেক বছৰত ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত বাৰ্ষিক 'ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনি' শিবিৰ পতা হয়। অসমত ভাৰত চৰকাৰৰ সেৱাত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰ অধীনত 'ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনি' শিবিৰ মহাবিদ্যালয় সমূহত পতা হয়।

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত ১৯৯০ চনৰ 'ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনি' (National Serv Scheme) গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত ১৪ জুলাইৰ পৰা ১৮ জুলাই লৈ অনুষ্ঠিত হয়। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত এয়া আছিল প্ৰথম আৰু গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত এয়া দশম 'ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনি' শিবিৰ আছিল। প্ৰত্যেক মহাবিদ্যালয়ৰ এজন তহাবধায়ক আৰু চাৰিজনকৈ স্বেচ্ছা সেৱক-সেৱিকা প্ৰতিনিধি হিচাপে শিবিৰত যোগদান কৰে।

N. S. S. camp ৰ কাৰ্য্যসূচী বিষয়াৰ দ্বাৰা নিৰ্মিত কাৰ্য্যসূচী অনুসৰি প্ৰত্যেক দিনে ছুবাৰকৈ আলোচনা চক্ৰ (Seminar) পতা হয়। প্ৰত্যেক দিন আলোচনা চক্ৰত বিশিষ্ট ব্যক্তিয়ে বিষয়বস্তু স্বেচ্ছা সেৱক সেৱিকাকলৈ আলোচনা কৰিছিল। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত হোৱা N. S. S. camp ত মুঠ ২৯৪ জন স্বেচ্ছা সেৱক-সেৱিকাই যোগদান কৰে। তত্পৰি ৩৬ জন

কাৰ্য্যসূচী বিষয়া আৰু ছুজন ভাৰ প্ৰাপ্ত অধ্যাপকও যোগদান কৰিছিল।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ N. S. S. camp ত আমাৰ মহাবিদ্যালয় ২৫ জনীয়া স্বেচ্ছা সেৱক-সেৱিকাৰ দল এটিয়ে যোগদান কৰে। তাৰোপৰি উক্ত শিবিৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আচৰাফুল হক আৰু দিলীপ কুমাৰ শৰ্মাই যুগ্ম ভাৱে বছৰটোৰ শ্ৰেষ্ঠ স্বেচ্ছা সেৱকৰ সন্মান লাভ কৰে। যিকি নহওক N. S. S. camp ৰ বিষয়ে বঢ়াই উল্লেখ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই।

মোৰ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদত ফুলৰ বাগিছা এখন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিলো। ইয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত কেইবাখনো আবেদন পত্ৰ দিয়া হয় যদিও কৰ্তৃপক্ষৰ পূঞ্জিৰ নাটনিৰ বাবে তেনে সিদ্ধান্ত নিষ্ফল হয়।

তত্পৰি মহাবিদ্যালয়ৰ চাৰিও কাষে যিবোৰ গেলা-পছা জাৰৰ যোঁঠৰ আদি সময়ে সময়ে পৰিস্কাৰ কৰা হৈছিল। আনহাতে উল্লেখ যোগ্য বিষয় হ'ল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰয়োজনীয় সাঁ-সজুলি যেনে দা, কোৰ, পাঁচি ৰাক আদি অভাৱৰ বাবে পৰিকল্পিত কাৰ্য্য ৰূপ ধৰি উঠা নাই। যি কি নহওক প্ৰতিবেদনেৰে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰ প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীৰ অভাৱবোৰ অনতি পলমে পূৰণ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাওঁ।

মহাবিদ্যালয় খন এখন ৰাজহুৱা শিক্ষা অনুষ্ঠান। সেয়ে প্ৰিয় ছাত্ৰ ককু বৰ্গক অনুৰোধ কৰো যে পৰৱৰ্তী সম্পাদকৰ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নয়নৰ হকে চাৰিবেৰৰ মাজত যিবোৰ সমস্যা আছে আটাইবোৰ সমস্যা সমাধানার্থে প্ৰিয় ছাত্ৰ ককু বৰ্গৰ অকৰট সহানুভূতি শীল, গঠন মূলক দীহা পৰামৰ্শ, সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে সমস্যা সমূহ অচিৰে সমাধান হ'ব বুলি আশা কৰো।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ :

"মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত" তোৰণ সাজি উলিওৱাৰ বাবে সৰ্বস্বতী মহাশয় নাজিবদ্দিন আহমেদ, দিলীপ শৰ্মা, হিমু দাস আৰু সত্য নাৰাধন দেশৰাৰা দেৱক মোৰ হিয়া ভাৰা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

সদৌ শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ভবিষ্যতৰ সৰ্বস্বতী উন্নতি কামনা কৰি মোৰ বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰিছো।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।
 ✨ জয় আই অসম ✨

শ্ৰীউত্তম কুমাৰ ৰাভা
 সঃ সমাজ সেৱা

ঃ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা প্ৰতিবেদন ঃ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোক সম্পাদক হিচাপে মনোনীত কৰিছে সেই সকললৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো।

আমি দায়িত্ব ভাৰ লোৱাৰ পিছতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সমুখীন হব লগীয়াত পৰো। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰে সৈতে যুতীয়া ভাৱে পদৰ্শনী অনুষ্ঠিত কৰো।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় খনত বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে উচ্চ শিক্ষা লাভ কৰি মহাবিদ্যালয় খনৰ সুনাম অৰ্জন কৰি আহিছে। কিন্তু আটাইতকৈ পৰিতাপৰ কথা হ'ল এই মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ অভাৱ। মোৰ কাৰ্যকালৰ সময় চোৱাত মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ বাবে কেইবাখনো স্মাৰক পত্ৰ দাখিল কৰিছোঁ। কিন্তু আজিলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা সম্পূৰ্ণ নিৰ্মাণ নহ'ল। ইয়াৰ উপৰিও অস্থায়ী ভাৱে এটা জিৰণি কোঠা আৰু অত্যাৱশ্যকীয় বিশুদ্ধ যোৱা-পানীৰ যোগান ধৰাৰ বাবে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক অৱগত কৰি আহিছোঁ। কিন্তু তাৰ কোনো ফলপ্ৰসু নহ'ল। মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই কেৱল ক'ব হব বুলি আশ্বাস দিওঁতে দিনবোৰ সবকি গ'ল।

উচ্চ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰ স্থল হিচাপে বিশেষকৈ এটা ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ প্ৰয়োজন। মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক অধ্যাপিকা সকলে এক হুলস্থলীয়া পৰিবেশত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক শিক্ষা দান দিব লগা হৈছে। এই হুল স্থলীয়া পৰিবেশৰ বাবে মহাবিদ্যালয় খনত শৈক্ষিক পৰিবেশ বিনষ্ট হৈছে।

সেয়ে মই এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক পুণৰ অনুৰোধ জনাওঁ যাতে অৰ্দ্ধ নিৰ্মিত জিৰণি কোঠাটো পূৰ্ণ নিৰ্মিত কৰি শৈক্ষিক পৰিবেশৰ সৃষ্টি কৰিব বুলি মই আশা কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত সকলোবোৰ সমস্যা সমাধান কৰাটো অসম্ভৱ। কিন্তু মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস আমাৰ কাৰ্য কালত প্ৰস্তাৱিত বিষয় সমূহ গুৰুত্ব সহঃ সমাধান কৰিলে মহাবিদ্যালয় খনৰ উন্নতি আশা কৰিব পাৰি।

সামৰণিৰ আগমূহুৰ্ত্তত আমাৰ কাৰ্য কালত বিভিন্ন দিশত গঠন মূলক পৰামৰ্শ দিয়া অপাধ্যক্ষ ডঃ মনোজ কুমাৰ চক্ৰবৰ্তী আৰু তত্বাৱধায়ক শ্ৰীযুত থানেশ্বৰ শৰ্মালৈ শ্ৰদ্ধা নিবেদিছোঁ। লগত মোক বিশেষ ভাৱে সহায় কৰাৰ বাবে বন্ধু বৰ্গ দ্বিপেন, কল্যাণ, বণজিৎ, কমল, বতন, লতিফ আৰু বান্ধৱী অনিমালৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ অনিচ্ছা কৃত ভুল ভ্ৰান্তি বাবে ক্ৰটি মাৰ্জনা মাগিছোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰনি মাৰিছোঁ।

—ঃ জয় আই অসম ঃ—

শ্ৰীবৰপতি ৰায়।

সম্পাদক ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ xiv

তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে জ্যেষ্ঠ সকললৈ শ্ৰদ্ধা আৰু কনিষ্ঠলৈ মৰম আৰু বন্ধু-বান্ধৱীলৈ প্ৰীতি আৰু সন্তোষৰ লগতে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজস্ব বিবেচনাৰে তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মোক যোগ্য বিবেচনা কৰি নিৰ্বাচিত কৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

সম্পাদক হিচাবে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ সময়তে ভাবিছিলো বহুত 'কিবা কিবি' কবিম, আৰু কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতেই 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সমুখীন হওঁ আৰু সেই ভবা কিবা কিবি বোৰ সফল কৰিবলৈ উঠি পৰি লাগি যাওঁ। মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগিতাবোৰ সঁচাকৈয়ে উন্নত মানদণ্ডৰ হয় আৰু সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষা গুৰু সকলৰ আশানুকূপ সহায় সহযোগিতাৰে প্ৰতিযোগিতা সমূহ সুচাৰু ৰূপে সম্পন্ন কৰিবলৈ মই সমৰ্থ হওঁ। কিন্তু দুখৰ বিষয় মহা বিদ্যালয় সপ্তাহৰ পিছত অনুষ্ঠিত কৰিব খোজা এখন প্ৰতিযোগিতাতো মই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আশানুকূপে সহায় নাপালো। মহাবিদ্যালয়ত শ শ ছাত্ৰ ছাত্ৰী থকা সত্ত্বেও প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে প্ৰতিযোগী বিচাৰি পোৱা নাযায়। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে আগশাৰীৰ মহাবিদ্যালয় এখনত প্ৰতিযোগীৰ অভাৱ হোৱাটো সঁচাকৈয়ে পৰিতাপৰ বিষয়। কিন্তু মোৰ কাৰ্যকালৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা গম পাইছো মহাবিদ্যালয়ত উন্নত মান দণ্ডৰ প্ৰতিযোগীৰ অভাৱ নাই। গতিকে মই আশা কৰো তেওঁলোকে এনেদৰে কাৰ্য্যক্ষেত্ৰৰ পৰা আঁতৰি নপৰি চেষ্টা অব্যাহত ৰাখে, তেতিয়া নিজকে নিশ্চয় আৰু অধিক উন্নত মানদণ্ডৰ কৰি তুলিব পাৰিব।

'ভবা কথা নহয় সিদ্ধি, বাটত আছে কণা বিধি' প্ৰবচন ফাঁকিৰ দৰেই মোৰো সেই কবিম বুলি ভবা 'কিবা কিবি' বোৰ 'কিবা কিবি' হয়েই থাকিল। বিভিন্ন কাৰণত মই ভবা কথা বোৰ বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিবলৈ অপাৰগ হলো। যি কি নহওক মোৰ পিছৰ সম্পাদক সকলে ভবা কথাবোৰ কাৰ্য্যত : পৰিণত কৰিব পাৰে তাৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ ছাত্ৰী তথা কৰ্তৃপক্ষই সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াব বুলি আশা ৰাখিলো।

শেষত বিভিন্ন দিশত দিহা পৰামৰ্শেৰে মোক সহায় কৰা বাবে মোৰ তত্বাৱধায়ক শিক্ষাগুৰু মাননীয় বতন ভট্টাচাৰ্য্য দেৱলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে বিভিন্ন দিশত মোক সহায় কৰা বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ ছাত্ৰী, বন্ধু বান্ধৱী, শিক্ষা গুৰু সকল আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মচাৰী বৃন্দকে আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা নিবেদিছো। সদৌ শেষত, মোৰ অনিচ্ছাকৃত ভাৱে বৈ যোৱা ভুল ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি আৰু উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

ঃঃ জয় আই অসম ::ঃ

দিবাকৰ কলিতা

সম্পাদক, তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ
গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী/ xv

আম্ৰাৰ প্ৰাক্তন আলোচনী সম্পাদকসকল :

- মহেন্দ্ৰ দাস (১৯৫৭-৫৮)
 শ্যামাচৰণ দাস (১৯৫৮-৬০)
 শ্ৰেণী বাভা আৰু
 নিৰ্মলা কুমাৰ দাস (১৯৬০-৬১)
 বোহিনী কুমাৰ চৌধুৰী (১৯৬১-৬২)
 মণি বাভা (১৯৬২-৬৩)
 দ্বিপেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ দাস (১৯৬৬-৬৭)
 ● বিনয় কুমাৰ শৰ্মা (১৯৬৭-৬৮)
 মোক্চাদ আলী আৰু
 নবেশ দাস কলিতা (১৯৬৮-৬৯) (অস্থায়ী)
 নবেশ দাস কলিতা (১৯৬৯-৭০)
 ত্ৰিদীপ নাথ চক্ৰৱৰ্তী (১৯৭০-৭১)
 সুলোচন বাভা (১৯৭১-৭২)
 অজন্তা দাস (১৯৭২-৭৩)
 চাজেৰ বহমান (১৯৭৩-৭৪)
 আনোৱাৰ হুছেইন (১৯৭৫-৭৬)
 আজিজৰ বহমান (১৯৭৬-৭৭)
 ভবত চন্দ্ৰ দত্ত (১৯৭৭-৭৮)
 অহিছ জামান (১৯৭৮-৮০)
 ইৰ্ছাদ আলী (১৯৮১-৮২)
 গৌতম সোম (১৯৮৩-৮৪)
 জয়ন্ত মেধী (১৯৮৫-৮৬)
 প্ৰশান্ত নাথ (১৯৮৬-৮৭)
 চুলতান গিয়াচুদ্দিন আহমেদ (১৯৮৭-৮৮)
 নিলাঞ্জন দাস (১৯৮৮-৮৯)

● সদৌ অসম মহাবিদ্যালয় আলোচনী প্ৰতিযোগিতাত তৃতীয় পুৰস্কাৰ বিজয়ী।

শুধৰণী

সম্পাদকৰ কলমৰ পৰা

পৃষ্ঠা নং	শাৰী নং	ভুল হৈছে	শুদ্ধ হব
১ম পৃষ্ঠাৰ	শেষ শাৰীত	শ্লেংগন	শ্লোগান
২য় "	৭ম "	বক্তিতা	বক্ততা
২য় "	শেষ শাৰীত	ফলবতি	ফলৱতী
৩য় "	২য় শাৰী	বিশিষ্ট ব্যক্তি	বিশিষ্ট ব্যক্তি

কবিতা কানন

পৃষ্ঠা নং	শাৰী নং	ভুল হৈছে	শুদ্ধ হব
৭	শিবোনামা	প্ৰাসাদীক	প্ৰাসঙ্গিক
১১	স্মৃতি কবিৰ নাম	উজ্জ্বল	উজ্জল
১০	অন্যেয়ন কবিতাৰ ৪ ৰ্থ শাৰী	দ্বগত	স্বগত

প্ৰৱন্ধ প্ৰপঞ্জ

পৃষ্ঠা নং	শাৰী নং	ভুল হৈছে	শুদ্ধ হব
৫	৯	বালি	বলি
৬	১৭	হব বিদ্রো	বিদ্রোহ
৯	শেষ শাৰী	প্ৰেৰণ	প্ৰেৰণা
১৭	লিখকৰ নাম	মুজাম্মিল	মোজাম্মিল
১৩	৭	প্ৰতুল	প্ৰতু
১৬	১৭	অস্তিত্ব	অস্তি
৩২	২২	চুৰাস্ত	চুড়াস্ত

শিচ ১৩

বিবিধ চক্রাঙ্ক

বিবিধা

পৃষ্ঠা নং	শাৰী নং	ভুল হৈছে	শুদ্ধ হব
১	২০	প্রতিযোগীতা	প্রতিযোগিতা
৩	১	ঐ	ঐ
১০	১	সুবন্দি	সুৰদি
১১	৩/৫/৬	সাংস্কৃতিক	সাংস্কৃতিক

English Section

Page 1 Poetry-After my death

Incorrect

everly

Correct

every

চক্রাঙ্ক	শাৰী নং	প্ৰশ্ন	উত্তৰ
১	১	১	১
২	২	২	২
৩	৩	৩	৩
৪	৪	৪	৪
৫	৫	৫	৫
৬	৬	৬	৬
৭	৭	৭	৭
৮	৮	৮	৮
৯	৯	৯	৯
১০	১০	১০	১০